R. P. R.

Dos. Nr. 40081 Vol. Nr. 19

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Serviciul „C."

Secţia „C."-Regionala

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta Diverse declaraţii în legătură cu complotul organizat de Iuliu Maniu, Ion Mihalache. (Fuga dela Tămădău).

CSJ-C9 3/98

Data

P 213/19

Urm

1959858

P 000213, Vol. 19

ROMÂNIA

Dosarul Nr. 5108 Vol. Nr. 19

(I)

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECȚIA GENERALĂ A POLIȚIEI

ANUL 194

DOSARUL

relativ la Procesul P. N. Ț. în complotul organizat în fuga dela Tămădău

Declarații

Observațiuni:

Nr. volumului următor:

M. O., Imprimeria Națională.

5/108

11

EXTERNE

00001

TABLA DE MATERII

00002

copie vezi vol. 12. f. 21.

~~Vezi V. 12 Original~~ : 00003
~~dela fi. 21-31~~

DECLARATIE

\- La intrebarile ce mi se pun, subsemnatul VICTOR RADULESCU POGONEANU, declar urmatoarele:

1/. Despre documentele TATARASCU - KILINGER - FABRICIUS, etc, cred, destul de multe persoane, fie dintre cei care au luat cunostintă de ele in cursul ~~functiunilor~~ functiunilor lor din Ministerul Af. Străine /ca domnii: GR.N.BUZESTI, ALEXANDRU CRETZEANU și eu asemenea/, fie dintre cei care le-au cunoscut in calitäti oficiale, ~~dar~~ membrii ai Guvernului de pildă, ca Dl. MANIU. Acesta din urmă mai amintesc că a procurat documentele in chestiune in cursul unor declarațiuni publice, la care Dl. Tătărăscu a răspuns - jucând pe un echivoc formal printr'un interviu acordat in Sept. sau Oct. 1944, ziarului "Semnalul".

2/. Aceste documente există la Ministerul Af. Străine între hârtiile pe care le adunasem /in vederea unei lucrări ce-mi luasem sarcina să redactez în cadrul Comitetului pentru Pace din care făceam parte/ și pe care le-am restituit la un moment dat după ce fusesem pus în cadrul disponibil. Nu stiu locul exact unde ele se află azi depuse, dar sunt convins că ele ar putea fi ușor găsite. Presupun că ele s'ar putea afla fie la Directiunea Politică, fie la Biroul Păcii, fie la Directiunea Cabinetului si Cifrului.

ss/Victor Rădulescu Pogonea

14 August 1947.

Copie vezi vol. 12. f 22,

00004

DECLARATIE

Spre a se procura documentele Tătărăscu - Kilinger-Fabricius,cred că cea mai practică soluţie ar fi - întrucât eu nu a-şi putea accepta să fiu reintegrat în cariera diplomatică atâta vreme cât ea este condusă de Dl.Tătărăscu - ca eu să fiu însărcinat oficial ,din partea Guvernului de a-mi relua studiile ce începusem a pregăti pe vremea când făceam parte din Comisia pentru Pace din Ministerul Af.Străine. Titlul lucrării în care s'ar încadra zisele documente ar rămâne de stabilit,deasemenea modalitatea prin care a-şi primi această însărcinare / bine înteles,nerenumerată.Spre a-mi relua documentele ce strânsesem şi care astăzi se află la Ministerul Af.Străine,eu trebue cred să recurg la vre'unul din colegii mei din carieră care ar putea avea acces uşor la materialul meu şi l-ar putea identifica.In acest scop ar fi încă necesar ca pe deoparte eu să mă aflu - ca şi ceilalţi colegi sau prieteni din acelaşi situaţie - scos de sub orice suspiciune şi în libertate,iar pe dealtă parte ca acei la ale căror bune oficii a-şi recurge să primească din loc autorizat garanţia că nu este vorba de o acţiune nepermisă sau care le-ar putea atrage neplăceri.

ss/Victor Rădulescu
Pogoneanu

14 August 1947.

Copie Vezi v.12 f. 23 00005

D E C L A R A T I E

Spre a-mi putea da părerea asupra personalului Ministerului Afacerilor Străine, ar fi necesar să primesc o insărcinare oficială in acest scop si care ar putea fi lărgită la problema celei mai bune organizării a acestui departament.- In aceste conditiuni si având la dispozitie in caz de nevoie, datele si informatiunile de amănunt, cred că as putea face o lucrare utilă care ar avea si avantajul de a fiintemeiată pe o experientă personală si pe lucrări anterioare.- Nu-mi-ar fi insă posibil să mă angajes a face aprecieri fără răspundere asupra a două persoane, ori care ar fi privirile mele despre ele, cu riscul de a apăra ca un simplu delator sau agent informator. Dinpotrivă as putea insă face parte dintr'o comisie sau un organism onorific care s'ar ocupa cu asemenea chestiuni.

/ss/ VICTOR RADULESCU POGONEANU

14 August 1947.-

Copie Dosar V 12 f 24

000036

D E C L A R A T I E

La intrebările ce mi se pune ,subsemnatul VICTOR RADULESCU POGONEANU răspund următoarele;

I.- In legătura cu initiativa Dlui TATARASCU in toamna 1945,de ase institui o regentă am aflat pe cât îmi amintesc dela defunctul BARBU STYRBEY si dela Dl NICULESCU BUZESTI că Dsa. ar fi făcut sugestiuni in acest sens fostei Reginei Elisabeta a Greciei/ mi se pare prin mijlocirea Dlui SCANARI/ precum si/ nu stiu dacă direct sau indirect/ primului presedinte al Curtii de Casatie si patriarhului. Din aceias sursă mi s'a spus că reprezentantii partidului comunist au fost aceia care sau opus acestei initiative.-

14 August 1947.- /ss/ VICTOR RADULESCU POGONEANU

II.- In legătura cu misiunea ce ar fi fost incredintată de Dl TATARASCU Dnei MARTA BIBESCU la plecarea acesteia din tară mi-a spus cred, defuncta Dna ECATERINA N. BUZESTI/care mi se pare că o aflase dintr'o scrisoare sau convorbire telefonică cu sora sa Dna ELIZA BONSCHALL,locuind pe vremea aceea in străinătate/ că dNa BIBESCU ar fi avut de transmis fostului Rege Carol II un mesagiu de fădelitate din partea Dlui TATARASCU.-

/ss/ VICTOR RADULESCU POGONEANU

14 August 1947.-

Copie Dosar V.12 f.25 00007

D E C L A R A T I E

Subsemnatul VICTOR RADULESCU POGONEANU declar că văzând pe Dl. MELBOURNE in toamna trecută ,Dsa mi-a povestit că domnul TATARESCU,,cerând in cursul Conferinţei de Pace dela Paris o audientă Domnului BYRNES,secretarul de stat american acesta l-a anuntat că-l va primi pentru 5 minute. Dl TATARASCU ar fi stat totusi in audientă timp de o oră,incercând să demonstreze Dlui BYRNES că Dsa face o politică de necesitate,desi sentimentele dsale sunt cu totul altele.Dl BYRNES ar fi declarat apoi anturajului său că,dacă n'ar fi sitiut inainte cine este domnul TATARASCU si care este trecutul său ar gi fost ispitit să-l creadă sincer.Dl MELBOURNE insusi nu avea aerul să acorde multă stimă personală domnului TATARASCU.-

/ss/ VICTOR RADULESCU POGONEANU

14 August 1947.-

Copie Vezi v. 12 f 30-37

D E C L A R A T I E

La intrebarea ce mi se pune in legătură cu evoluţia negocierilor diplomatice in vederea realizări actului dela 23 August 1944, declar următoarele :

Initiativa acestei negocieri a fost luată in numele M.S. Regelui, prin insărcinarea trănsimisă de Dl. NICULESCU BUZESTI, Consulului Legatiei noastre din Stockholm, Duca, de a intra in contact cu reprezentanţii aliaţilor in vederea trimiteri unor emisari atât la Comisia Europeană ce fusese ~~xxxxxx~~ creată recent la Londra, cât şi la Moscova.-

Negocierile care la inceput păreau promiţătoare, au suferit la un moment dat o pauză, pe care o socotesc datorită iluziei ce-şi făcuse loc in mintea aliaţilor şi am impresia in special in aceea a Americanilor că negocierile ar putea avea rezultate mai bune şi mai rapide dacă ele ar fi purtate cu Guvernul Antonescu.-

O pauză asemănătoare a intervenit şi in negocierile care incepuseră apoi la Cairo / unde emisari Barbu Stirbey şi Vişoianu care plecaseră tot cu misiunea de a ajunge la Comisia Europeană dela Londra, fuseseră indrumaţi şi opriţi/ Această a doua pauză, care a coincis cu aşteptarea răspunsului la planul din 2o Mai 1944 supus aliaţilor din Blocul Naţional Democrat, a fost cred determinată pe de o parte şi in special de afirmaţiunile făcute de anglo-americanilor, la Istambul de către emisari Maresalului Antonescu / colonelul Teodorescu, profesorul Giurescu şi un oarecare Tizan.-in sensă că toată naţia română e solidară cu regimul, că opozitia e neputincioasă şi că trupele germane de front şi din interior sunt mult mai numeroase decât erau in realitate.- pe de altă parte şi in oarecare măsură şi din intiativa luată de Dl. Tătărăscu in numele unui asa zise Coaliţe nationale democratica, in realitate ne existentă şi care a putut deasemenea provoca o confuziune cu privire la capacitatea opozitiei

./.

00009

de a realiza scopul propriu.-

In ce privește dispozițiunile ale regimului Antonescu de a realiza ~~elxmxgxxxxxxx~~ ieșirea României din tabăra germană, ele au apărut ca tot timpul nefiind serioase.- Aceasta a și determinat pe Dl. Niculescu Buzești în ajunul lui 21 August, ca fiind consultat de Mihai Antonescu asupra soluției ce trebuia găsită situației disperate a Țării, să recomande fie realizarea imediată de către guvern a acțiunei propuse pe......... de către aceasta a locului către opoziție, cu obligație pentru guvern de a lua în prealabilitate măsurile militare pregătitoare.-

/ss/ Victor Rădulescu Pogoneanu

16. VIII. 1947.-

00010

Copie Dosar vol. 12/34 00011

DECLARATIE
==============================

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, am transportat dela Ministerul de Externe în toamna anului 1945 două valize / geamantane " conţinând hainele soţului meu.-

Odată cu aceste două valize am mai transportat şi 3 sau 4 valize mici negre care conţineau hârtii şi care şi care ulterior au fost predate Dlui IOANITIU, iar valizele negre au fost înapoiate la Minister şi predate Direcţiunei Cifrului, unde se află şi astşz.-

Numerile valizelor după câte îmi amintesc sunt între 15,16,18 şi 20.-

Rectific că una dintre aceste valize mi se pare că era de culoare maron, foarte uzatặ, numărul nu mi-l reamintesc.-

ss/. CECILIA RADULESCU POGONEANU

Luni 11 August 1947.-

Copie dosar vol. 18 f 35-36.

00012

DECLARATIE

Subsemnata CECILIA RADULESCU-POGONEANU născută in ziua de 3 Octombrie 1919, fica lui Gh. Sorescu si Filofteia Bărbulescu, de profesiunea casnică, căsătorită cu VICTOR RADULESCU POGONEANU, copii nu am, condamnată nu am fost, ultim domiciliu in strada Arhidect Blank 19 declar următoarele :

Că Dl FLORIN ROIU este prieten cu sotul meu din Ministerul Afacerilor străine unde amândoi au lucrat impreună la Directiunea Cifrului si a Cabinetului incă din anul 1944 inainte de data de 23 August, in timp ce Ministerul de Externe era dispersat la Snagov.-

După 23 August 1944 a fost numit din nou la Directiunea Cabinetului sub Ministru NICULESCU BUZESTI, a fost in acesta functiune si sub domnul VISOIANU si Dl TATARASCU.

Dl ROIU venea la noi des in locuinta din arhidect Blank unde stăteam de vorbă fără caracter politic special insă vorbeam de politică in general.

Am auzit vorbindu-se de un grup de oameni din străinătate Dl GAFENCU, VISOIANU, BUZESTI, ultimi doi fiind fosti colaboratori ai sotului meu si Dlui ROIU, conversatia nu avea un caracter politic special. Despre Dl MANIU si MIHALACHE am auzit vorbindu-se tot pe plan politic general dar niciodată nu am auzit vorbindu-se la mine in casă in special despre ei. Dl ROIU ne aduce pachete dela economatul Ministerului, cu alimente si stofă, venea cu ziarele care veneau la Minister: Universul, Timpul, Liberalul si Vorbeam despre articolele care apăreau in aceste ziare.

Primeam ziarul " Le Literaire" la care eram abonati Domnul ROIU aducea ziare cu scopul de a fi comentate de sotul meu si el iar eu ascultam conversatia lor.

Se comenta că ziarele nu erau independente,că erau in slujba guvernului. Referitor la ziarul Liberalul si Dreptatea era făcut-ă o dinstinctie anume că Dreptatea nu era un ziar serios ci un ziar de duzină in schimb ziarul Liberarul era socotit ca fiind mult mai bine scris si mai elegant si ca un ziar mai liber.Am văzut la noi in casă un număr de ziare" La Roumanie Independente" in care se găsea un articol care vorbea de Dl RADESCU, care era socotit neserios. Acest ziar a fost adus de un functionar dela externe numele lui nu mi-l aduc aminte Articolul a fost comentat de sotul meu impreună cu aducătorul ziarului Dl CESIANU, comentarii la care a participat si Dl ROIU.-

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si o semnez.-

/ss/ CECILIA RADULESCU
POGONEANU.-

Copie Dosar vol 12. f 37-40

00014

DECLARATIE

Subsemnata CECILIA RADULESCU - POGONEANU, declar în continuare şi în complectare următoarele :

Persoanele care veneau în casa noastră din Str. Arhitect Louis Blank, din Ministerul de Externe sunt : FLORIN ROIU şi CAMIL DEMETRESCU.- Aceştia doi erau des la noi în casă fiind şi prieteni mai apropiaţi ai soţului meu.-Conversaţiile care aveau loc, între ei şi soţul meu erau mai ales în legătură cu Ministerul de Externe că oamenii din acest Minister Dl. FLORIN ROIU ne povestea fapte din Minister, în afară de cele pe care le-AM declarat.-

Dl. CAMIL DEMETRESCU, Prim Secretar de Legaţie, venea deseori la noi în casă, dânsul însă nu era atât de preocupat de cancanurile din Minister, discutam mai ales de situaţia politică şi era de părerea soţului meu, vorbeam des pre evoluţia politică şi era de părerea soţului meu, vorbeam despre voluţia politică în privinţa unui viitor războiu şi el spunea că nu s'va întâmpla că ar fi o prea mare nebunie ca lumea să nu ajungă la o înţelegere că Anglo-Americanii nu sunt atât de tari /atât de înarmaţi/ pentru a face un războiu ca să ducă la un sfârşit favorabil lor.- Stiu despr Dl. CAMIL PETRESCU că lipsea foarte des dela Minister după ce a fost mutat de Dl. TATARASCU la direcţiunea politică.-

Iar când venea la Minister putea fi găsit numai pe la orele 12.- Dl. CAMIL DEMETRESCU, a fost ultima dată cu noi în luna Mai, de atunci nu l-am mai văzut.-

Dl. GEORGE BARBUL, secretar de Legaţiune repartizat la Direcţiunea Politică venea deasemeni la noi mai rar însă decât ceilalţi doi.- Imi amintesc de unele conversaţii făcute de Dl. BARBUL şi soţul meu la care lua parte şi Dl. CAMIL DEMETRESCU sau Dl. DOIU sau alţii domni care s'ar fi găsit la noi în acel moment.- EX: Familia D-lui BARBUL este în relaţii foarte bune cu Dl. Groza, pentrucă

./.

D-na BARBUL a ajutat pe Dl. GROZA când acesta era închis de către MAREşalul ANTONESCU.-

Dl. GROZA vorbea de familia sa,de copii săi, pe care voia să-i trimită din România, am auzit că unul dintre fii era student la Moscova,altul în Elveţia şi alt fiu se află în România.-Tot dela dânsul am auzit că DL. GROZA ar fi ţinut ca una din ficele sale să se mărite cu Dl. BARBUL._ Am auzit vorbindu-se şi de Dl. RIPOSANU că ar fi fost rechemat în urma unei neînţelegeri ce ar fi avut loc între Dl.RALEA şi el.-Că la această rechemare ar fi contribuit şi o anumită atitudine răuvoitoare a D-lui RIPOSANU, în legătură cu misiunea sa în străinătate.- Mai exact,că ar fi vorbit ceiace nu trebuia,faţă de unele cercrui din Washington.-Dl.BARBUL în legătură cu unele svonuri care circulau pe atunci / primăvara anului 1947/ în Bucureşti că ar fi o schimbare de Guvern în care Dl.GROZA nu ar mai lua parte,mi-a povestit o conversaţie a sa cu Dl. GROZA,în care acesta din urmă spunea că nu se poate întâmpla lucrul acesta,deoarece guvernul actual este prea bine alcătuit pentru a suferi vre-o schimbare.- Pe plan politic Dl. BARBUL,avea aceiaşi păreri care erau în general de acord cu acele ale soţului meu.-

Activitatea D-lui BARBUL în Minister în ultimul timp era la Direcţiunea Politică.- Lipsea însă aproape mereu. În 1944,lucra la Direcţia Cifrului.- A fost apoi mutat la Direcţia Politică la Secţia Păcii,unde a făcut o lucrare foarte apreciată de DL.FILOTY.-

Complectez cele spuse de Dl.MURES AXENTE că pachetele primite dela D-na SMARANDA RIOSANU,actualmente funcţionară la Oslo,a fost trimise fratelui D-sale dar nu pri curierul externelor.-

Am auzit dela D-na FLORICA SPIRESCU,steno-dactilografă la Cabinetul D-lui TATARASCU că D-na RIOSANU ar fi foarte apreciată de Dl.Ministru VALIMARESCU.-Acelaşi lucru mi l-a spus şi D-na Rioşanu într'o mică scrisoare pe care a primit-o dela dânsa prin curierul Ministerului,odată cu unele pachete de chocolată.-

D-na FLORICA SPIRESCU a fost la noi în casă de două ori însoţită de Dl. MIBISTRU TELEMEAC.- Si dânsa ne povestea diferite comunicări din Minister despre rechemări,-, despre numiri noui în Minister, şi dânsa mi-a spus de rechemarea D-lui RIPOSANU de venirea D-lui VASILE STOICA dela Haga şi că dânsa crede că nu ar mai pleca înapoi în post.-

.//.

00016

Ne-a povestit de o chestiune neplăcută care s'ar fi întâmplat la legaţia din Praga dintre Domnul Ministru HORIA GRIGORESCU şi funcţionara de acolo,D-na GRAZIELA OPRESCU,care s'ar fi rezolvat cu strămutarea D-nei OPRESCU la Budapesta.-

Cu ocazia venirei D-nei SPIRESCU la noi am rugat-o în mod insistent să favorizeze aprobarea unui ajutor mai mare bănesc,fostului şofer al nostru STEFAN STAMATE, care se află în ultimul grad de boală.-

Mi-a povestiti deasemeni de activitatea sa în sindicatul Ministerului, cum se ocupă de funcţionare, că sindicatul a cumpărat o vilă la Carmen Sylva.- Ne-a vorbit de Dl. Pain,care se ocupă cu chestiuni de sindicat în Minister,în termeni foarte buni, ca fiind un om capabil şi în legătură cu aceasta despre ultima epurare din Minister, în ceeace priveşte funcţionarii ca fiind foarte just şi potrivit făcută.-

Complectez la cele spuse despre Dl.OPRISAN că acesta a făcut o lucrare despre Dobrogea pe care mi-a încredinţat-o mie în primăvara anului 1946,pentru a o transmite soţului meu şi pentru ca soţul meu mai citind-o să spună dacă este o lucrare bună dacă nu ar fi ceva de adăugat.-

Dl. FLORIN MIRONESCU secretar de legaţiune la secţia păcii a fost de câteva ori în casa soţului meu din Parcul Jianu,în anul 1945-1946.- A făcut p lucrare în care era vorba despre Dunăre.- Această lucrare a adus-o el soţului meu.- Imi amintesc că soţul meu a găsit această lucrare foarte bună deşi necomplectă.- De fiecare dată a venirii sal la soţul meu nu au vorbit decât despre această lucrare,ştiu acest lucru pentrucă pleca dela Minister cu maşina soţului meu şi eram de faţă la conversaţie.- Vorbeau în calitate de technicieni deoarece şi soţul meu a început şi el o lucrare tot despre Dunăre,lucrare care a fost începută pentru secţia păcii şi care după câte l-am auzit nu ar fi terminat-o.-

Dl. CALIN BOTEZ numit de curând Consul în Minister a fost de câteva ori la noi,odată însoţit de Dl.OPRISAN cu care este foarte bun prieten şi în alte câteva dăţi a venit singur.-

In primăvara aceasta Dl.BOTEZ a plecat din ţar pentru a-şi duce soţia.- El a plecat în calitate de curier această ocazie l-am rugat să-mi facă unele comisioane.-Mi-a adus dela Paris un pachet cu naftalină.- La întoarcerea sa

ne-a spus că l-a văzut pe cumnatul meu TITU RADULESCU POGO-NEANU la Paris.-Soţul meu s'a interesat foarte mult de sănătatea lui TITU,ştiu că şi el nu este prea sănătos.-Dl.CALIN BOTEZ ne-a adus şi câteva reviste " Life " şi câteva corpuri din diverse ziare americane : " NEW-YORK TIMES " şi alte ziare.- Aceste corpuri i-au fost restituite.-

Dl. Consul CHINEZU a fost la soţul meu odată sau de două ori, a venit mai ales pentru a vorbi cu cumnata mea în legătură cu unele cărţi.-Eu i-am împrumutat o carte de a mea.-

Dl. Ministru ELEFTERESCU a fost o singură dată la noi acasă în Str. Louis Blank.- Nu am asistat la conversaţia soţului meu cu el,eram bolnavă în camera de alături.- Am auzit crâmpee din conversaţia lor despre situaţia politică în general.-Soţul meu şi-a menţinut părerile sale mai ales în legătură cu problema răsboiului.- Dl.ELEFTERESCU nu a stat mult la noi.-

Dl. Consul CRUCEANU a fost o singură dată la noi, la această conversaţie nu am asistat.-

In afară de aceştia veneau foarte des la noi în casă Dl. DOMIN ILIESCU,Dl.EUGEN POPP,avocaţii aceştia se ocupau cu chestiuni în legătură cu succesiunea şi cu alte chestiuni ale mamei soţului meu şi ale lui.-

Dl. Dr. TIBERIU IONESCU prieten cu soţul meu şi doctorul său.- Dl. NEAMTU prieten cu soţul meu şi cu Dl. TIBERIU IONESCU.- Dl. NEAMTU venea destul de rar la noi şi atunci vorbea cu soţul meu despre o lucrare a sa.- Şi-a luat doctoratul în vara aceasta şi se consulta cu soţul meu în privinţa subiectului şi a cărţilor în legătură cu acest doctorat.-

Aceasta îmi este declaraţia în 5 pagini pe care o susţin şi semnez.-

ss/. CECILIA RADULESCU
POGONEANU

13 August 1947

Copie Dosar vol. 12 f. 41-43 00018

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, declar in continuare următoarele :

Dl. ROIU in conversaţiile pe care le avea in casă la noi cu sotul meu, povestea despre unii functionari ai Ministerului, in legătură cu a căror activitate aducea diferite informaţii culese din Minister. Exemplu: In legătură cu Dl. BABES a cărui rechemare era socotită ca rezultatul unor afaceri de devize făcute in Suedia. Deasemeni se vorbea de Dl. NAE GEORGESCU, că a venit in Bucuresti si că a plecat din nou, despre Dnsa SMARANDA POPESCU, despre care se spunea că este o femee frumoasă, [redacted] Mai venea la noi in casă Dl. CAMIL DEMETRESCU, Dl. BARBUL, Dl. OPRESCU/ de câteva ori/ Dl. CALIN BOTEZ, tot foarte rar, Dl. CESIANU, care a venit odată sau de două ori, Dl. CHINEZU, Dna FLORICA SPIRESCU, Dl. CRUCEANU, a fost o singură dată, Dl. Ministru ELEFTERESCU a venit o singură dată, Dl. SANDU DANIELOPOL, a venit deasemeni in casa sotului meu in vara anului 1946. Eu nu eram căsătorită atunci. Dl. MURES AXENTE a venit in casa noastră o singură dată chemat de mine pentru a-i da niste pachete cu ţigări şi alimente venite dela Dra. RIOSEANU in post la Oslo. Aceste pachete mi-au fost mie date de fratele Drei RIOSEANU. Cu această ocazie am primit si eu un pachet de cacauă şi unul de ceai. Dl. EMIL. LAZARESCU a fost odată sau de două ori : in una din dăţi a venit cu fiul său şi cu fosta sa soţie, iar altădată a venit să-mi aducă un dicţionar englez pe care i l-am imprumutat. Acest dictionar se află in casă la mine. Dl. CORDESCU a fost deasemenea o singură dată ...

.... Duminica venea lume multă la noi le dădeam ceai si prăjituri si stăteam de vorbă sau jucam şah sau un alt joc căişori. Aceştia erau :

./.

Dl. PUIU ILIESCU avocat, prieten cu sotul meu şi avocatul intregeii familii, Dl. EUGEN POPP, deasemenea avocatul ..... Dl. Dr. TIBERIU IONESCU, medicul soţului meu, Dl. RADU NICULESCU BUZESTI fratele fostului Ministru de Externe, inginer la Reşita, Dl. RICI HILIARD, cu domana uneori. Cei care veneau mai des erau Dl. ROIU, CAMIL DEMETRESCU, BARBUS, Dl Dl. RICI HILLARD. Acestia domni impreună cu sotul meu mai vorbeau despre politică in general si chetiuni sau mai bin zis intâmplătilr din Minister, cancenuri. Am auzit vorbindu-se despre partidul Tărănesc ale cărei activităţi era in general criticate.-

Am auzit vorbindu-se despre domnii GAFENCU, VISOIANU, NICULESCU BUZESTI, despre asa zisa " Rezistentă" din străinătate.-

Despre acestia din urmă se vorbea despre unii cu simpatie, despre alţii cu antipatie. Mai ales de Dl. BUZESTI si VISOIANU, prieteni ai sotului meu şi cunoscuti mai indeaproape, am auzit vorbindu-se cu mare simpatie. Despre Dl. GAFENCU, s'a vorbit despre cărtile sale care erau apreciate de cunoscuţii nostrii.- Despre Dl. TILEA un domn POPESCU ORADEA, care venea la noi in casă destul de rar vorbea cu sotul meu, Nu am stat niciodată la conversaţiile cu Dl. POPOESCU ORADEA si sotul meu. Acestia din urmă / sotul meu/ nu punea pret pe capacitatea si seriozitatea spuselor Dlui POPESCU ORADEA'+

Sotul meu in conversatiile sale cu domnii HILLARD CAMIL DEMTRESCU, ROIU, pe plan politic, vorbea despre situaţia internaţională, despre conferinţa care a avut loc in primăvara anului 1947 la Moscova, făceau diferite presupuneri : Exemplu : Sotul meu credea că vom ajunge in mod cert la intelegere anglo-americanii pe deoparte si sovietici de cealaltă parte. Că aceste neintelegeri sunt mai ales de natură economică că Uniunea Sovietică vrea să aibă suprematia economică in Europa, vorbeau că scopul Uniunii Sovietice este distrugerea clasei burgheze ex.: din Polonia, tările Balzice, că la noi este mult mai bine ca in aceste ţări, că din punct de vedere economic putem trăi mult mai bine. Repet spunea că scopul sovietelor era exclusiv o suprematie economică, deoarece in Rusia este o populatie imensă si hrana neindestulătoare. In legătură cu bomba atomică socotea că acestea armă nu este pusă la punct si că dacă ar exista realmente nu crede că va fi nevoe să se intrebuinteze.- El

./.

00019

credea in mod cert că o intelegere intre Anglo-Americani si Uniunea Sovietică este posibilă. La acestea discutii lua parte CAMIL DEMETRESCU, BARBUI, ROIU, HILLARD si eu asistam dar nu eram totdeauna atentă nu urmăream conversatia.-

Aceasta era de cele mai multe ori de acelasi părere cu sotul meu, el explicând si celorlati situatia politică mersul politicei internationale. Această imi este declaratia pe care o sustin si semnez.-

/ss/ Cecilia Radulescu
Pogoneanu,

13 August 1947.-

D E C L A R A T I E

Subsemnata Cecilia Rădulescu Pogoneanu, spun că am un mare atasament pentru sotul meu care niciodată nu mi-a cerut să fac ceva pentru el in timpul când eram functionară, sau să lucrez pentru el. Ca functionară in Minister am socotit necesar să-l ajut, fiind un om bolnav si să fiu atasată si credincioasă, fără să am păreri speciale despre activitatea sa. La intrebarea care mi s'a pus pentru ce am scos cele cinci valize neghe dela Directiunea Păcii, spun incăodată că viitorul meu soţ nu mi-a cerut să fac acest lucru, ci era stabilit ca Dl. Roiu să-l facă. Acesta insă cu toate că avea această insărcinare, s'a sustras să transporte valizele. Aceste valize se aflau la Sectia Păcii intr'un dulap a cărui chee o avea Dl. Roiu in grijă. Dl. Filoty cred că avea cunostinţă de existenta acestor valize in directiunea sa. După transportul valizelor acasă la sotul meu, acesta a fost foarte nemulţumit că eu am făcut acest lucru si nu Dl. Roiu. Nici după căsătoria mea sotul meu nu mi-a cerut să am o activitate in vederea părerilor sale.

ss/Cecilia Rădulescu Pogoneanu

15 August 1947

Copie Vefi vol. 12 f. 49

00022

DECLARATIE

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU fiind întrebată despre Dl. RADU NICULESCU BUZESTI declar că dânsul venea des la noi în casă, este prieten cu soţul. Din conversatiile cu soţul meu am văzut că au amândoi aceleaşi vederi politice, ştiu că Dl. RADU NICULESCU BUZESTI este înscris în partidul naţional ţărănesc, că se ducea pe la Dl. MANIU.

Deasemeni că dânsul primea veşti dela fratele său pe care le comenta cu soţul meu şi cu cei care mai erau prezenţi, uneori CAMIL DEMETRESCU, alteori ROIU. Îmi aduc aminte în mod general despre conversaţii: alăturarea noastră în grupul agrar din America, comentarii despre activitatea fratelui lui în materia de articole apărute în presa străină.-

Nu am auzit niciodată vorbindu-se despre el că ar avea legătură specială cu NIULIK şi Generalul SCHEYLER.

Am văzut o scrisoare al cărui conţinut mi l-a spus soţul meu. Era vorba de sănătatea luin GRIGORE NICULESCU BUZESTI, de starea lui sufletească, şi despre o eventuală plecare a sa în Italia într'un sanatoriu.-

(ss) Cecilia Rădulescu Pogoneanu

16 August 1947.-

Copie D.S.I. vol. 12 f. 50

00023

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, îmi aduc aminte că astă iarnă prin Februarie am văzut o foaie de hârtie pe vre'o două pagini adusă de Dl. NICULESCU BUZESTI şi arătată soţului meu. Au vorbit în prezenţa mea fiind nevoiţi să vină în camera mea, îmi reamintesc că era vorba în această conversaţie de alcătuirea unui partid în America ai cărui reprezentanţi să se alăture partidelor agrariene din America Că ar fi bine ca şi România să se alăture acestei acţiuni trimiţând reprezentanţii săi.-

(ss) CECILIA RADULESCU POGONEANU

16 August 1947.

Copie Dosar vol. 12 f 51 00024

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU declar că Dl.CALIN BOTEZ a fost la noi în casă, o dată sau de două ori înainte de a pleca în străinătate pentru ca să-şi aducă soţia şi apoi de vre-o două ori după aceia.Din conversaţia soţului meu cu alte persoane cum ar fi fost CAMIL DEMETRESCU sau FLORIN ROIU îmi reamintesc că Dl.CALIN BOTEZ ar fi fost agentul lui EUGEN CRISTESCU dela Lisabona.

Declar că în prezenţa mea Dl.CALIN BOTEZ nu a adus niciodată soţului meu vre-o corespondenţă ci numai câteva numere din revista americană "LIFE" şi corpuri din diferite ziare străine şi câteva numere din revista "RIEDER DOFET".-

Repet că am scris în altă declaraţie că Dl.CALIN BOTEZ venind dela Paris ne-a spus că a luat masa cu cumnatul meu TITU şi ne-a adus veşti despre sănătatea lui.-

(ss) CECILIA RADULESCU POGONEANU

16 August 1947.-

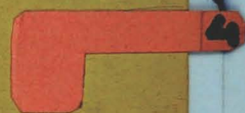
Nu mai am nimic de declarat esenţial sau principal la întrebările ce mi s'au pus în decursul anchetei.-

(ss) Cecilia Radulescu Pogoneanu,

Declarațiile au
fost date și fix
nu dovedesc prezentul
Tot 2-3

00026

00027

Declarațiile au
fost scrise în fuga
la final presiunea
TB x 2-3

Copie Dezi vol. 12 / 87 00028

D E C L A R A T I E

Subsemnatul EMIL OPRISAN, domiciliat în str. Argentina Nr. 38, în vârstă de 41 ani, declar că de când sunt funcţionar de stat, în calitate de consilier de Legaţie la Ministerul Afacerilor Străine - mi-am respectat angajamentul luat prin jurământul ce am prestat la intrarea mea în funcţiune, şi nu am să-mi reproşez niciun act împotriva onoarei mele de funcţionar al Statului Român.

Prezenta, o declar, o susţin şi o semnez.

Dată astăzi 19 August 1947

ss. Emil Oprişan

00029

6

00030

D E C L A R A T I E
= = = = = = = = = = =.

Subsemnatul NEAMTU G.OCTAVIAN,născut în Caransebeş,Jud Severin,anul 191o,luna Decembrie,ziua 6,în continuare declar următoarele:

Intrebat cu privire la prietenii şi cunoştintele comune pe care le am cu Dl.POGONEANU declar următoarele:

a/. Prieteni comuni care se află în ţară : Dl.N.M.,POPESCU si dl.Av.DORIN ILIESCU.Cu dl.POPESCU,am avut comun împreună şi cu Dl.POGONEANU toţi anii de tinerete din 1931 încoace,până în momentul plecării in străinătate al D-lui POGONEANU.-

Dl.Av.DORIN ILIESCU a fost coleg de liceu cu Dl.POGONEANU si coleg de Facultate cu noi amândoi.-

b/. Cunoştinţe adică persoane pe care le-am cunoscut la Dl.POGONEANU şi cu care nu sunt prieten,ci numai "cunoscut" sunt domnii: CAMIL DEMETRESCU,FLORIN ROIU,DODI GEORGESCU,Ing. BUZESTI,pe care i-am cunoscut la dl.POGONEANU şi veneau des la dânsul.Am considerat pe acesti domni ca niste colaboratori din Minister ai D-lui POGONEANU si subalterni ai lui,cu care nu am avut nici un fel de legături in afară de acelea de "bună ziua".

In străinătate am un singur prieten comun cu dl.POGONEANU,anume Dl.PRUTUS COSTE,cu care am fost coleg de Facultate si de cercetări stiinţifice sociologice.Decând se afla în străinătate şi în mod precis din 1937 incoace când,cu ocaziunea expeditiei internaţionale dela Paris,l-am vizitat la Londra,nu am mai avut nici un fel de contact cu dl.PRUTUS COSTE. Ocazional am întrebat pe Dl.POGONEANU dacă are stiri despre dânsul;mi-a răspuns că dl.GOLOPENTIA,revenit dela Conferinţa Păcii dela Paris ia comunicat că Dl.COSTE,se afla la Paris.-

Alte persoane despre care am intrebat ocazional pe Dl. POGONEANU sunt: Dl.TITU POGO NEANU ,fratele său ,Dl.GIGI ANASTASIU,un coleg al său pe care pe vremuri il cunoscusem si ei si Dl.MITICA POPESCU vărul său.Nu am insistat a cere lămuriri despre aceste persoane,iar dl.POGONEANU,mi-a răspuns in totdeauna vag,dar despre fratele său mi-a spus că lucrează la o agentie de presă.-

./.

Persoane pe care personal nu le cunosc,dar pe care stiam că le cunoaste si le pretueste Dl.POGONEANU,sunt domnii: CRETEANU,NICULESCU BUZESTI si VISOIANU.-

Despre dl.CRETEANU,l-am intrebat in momentul in care in presă să vorbea despre însuşirea de către dl.CRETEANU,a unor fonduri ale Statului.Dl.POGONEANU mi-a spus că Dl.CRETEANU ar deţine aceşti bani în baza unor aprobări valabile.Am întrebat dacă nu ar putea avea neplăceri dl.VISOIANU care dăduse acesta aprobări şi mi a răspuns că dl.VISOIANU ,in momentul înxxxxx când a dat aprobările era Ministru in functiune si a autorizat a le da. Nu am insistat asupra acestei dicutii,pe care am ridicat-o numai fiindcă era în discuţia presei în acel moment.-

Cu altă ocaziune,şi anume într'un din zilele in care am găsit la dl.POGONEANU pe dl.Ing.BUZESTI - (care la câteva minute după venirea mea a plecat) la-m intrebat ce stie despre fratele d-lui BUZESTI _(dl.NICULESCU BUZESTI care a fost ministru) unde se află în Elvetia sau în America. Am pus aceasta întrebare în legătură cu svonutile care circulau;mi-a răspuns că nu stie, dar crede că este in Elvetia.-

Tot după conferinta de Pace,când se spunea că dl.prof. ROSETTI ar fi adus unele stiri despre dl.VISOIANU,l-am intrebat pe dl.POGONEANU dacă este adevărat - aşa cum se spunea- că dl. VISOIANU regretă că a plecat si ar dori să revie; Dl.POGONEANU mi a răspuns că nu stie nimic,dar ne-ar crede că ceiace se spune este adevărat.-

Despre Dl.TILEA nu l-am intrebat niciodată nimic.-

Intrebat dacă cunosc pe Dl.STEALEA,răspund că l-am cunoscut cu multi ani înainte,cam prin 1932-1933,si că nu are nici un fel de legături perspnale cu D-sa,in ultimii 7-8 ani,nu l-am intâlnit decât intâmplător in tranvai sau pe stradă si ne-am salutat,schimbând vorbe conventionale.Cam in luna Aprilie 1947, dl. STELEA intâlnit chiar in preajma Fundatiei mi-a comunicat dorinţa sa de a primi unele cărti editate de noi ;a şi venit după câteva zile,dar nu am xxx putut sta cu D-sa deoarece,veni pe neanuntate,nu eram liberi,a intrat in birou mi-a spus că va reveni altădată si a plecat.Nu ştiam că este in legătură cu dl.POGONEANU şi nu ştiam că se cunoscut.-

Despre dl.GARBICEANU nu pot spune nimic,în afară de faptul că,l-am cunoscut o singură dată la dl.ANTON ION MURESANU acasă.Nu am avut nici un fel de contact cu dl.AGARBICEANU nici înainte si nici după aceasta imprejurare,in nici un fel si nu am ştiut niciodată despre existenta vre'unor legături între dl.AGARBICEANU si dl.POGONEANU.-

./.

Adaug,că ferindu-mă de a avea vre'un amestec in chestiuni politice,am evitat in mod sistematic asemenea discutiuni si am izbutit că nu le am.Mi-am creeat o activitate pe care o iubesc şi pe care o desvolt cu sprijinul Guvernului si am căutat să-mi pot mentine aceasta situatie,ca să pot continua o muncă la care ţin.-

Deaceea,oricât ar fi de necrezut nu cunoscut activitatea pe care o avea dl.POGONEANU in politică si nu am căutat s.o cunosc dimpotrivă,am căutat să nu am amestec in ea si nici dl.POGONEANU, nu am avut impresia că ar căuta să mă atragă spre preocupările lui politice.-

O"discutie" de natură politică a fost aceea in care dl. POGONEANU,cam in epoca conferinţei primitoare la PLANUL MARCHAL, si-a exprimat părerea că,comflictul care la un moment dat părea eminent între U.R.S.S.,şi Statele Anglo-Americane pare amânat,ceeace insemnează că situatia actuală politică in ţara noastră rămâne neschimbată.- La aceasta discuţie,care nu a fost o discutie nici o convorbire incidentală,singura mea remarcă a fost că eu sunt de părerea exprimată mereu de mine că sunt inutile agitaţiile politice şi cred mult mai constructivă o activitate simplă ca aceea culturală căreia m'am consacrat eu.Cred că la aceasta discutie a asistat şi Dl.TIBERIU IONESCU,care in acel moment se afla la dl POGONEANU.

ss/Octavian Neamţu

15 August 1947.

00033

Copie Dezi vol 12 f 102-103 00034

D E C L A R A T I E

Subsemnatul N.N.POPESCU, de ani 41, născut în comuna Cociove Jud.Ilfov, fiul lui Nicolae si al Eufrosinei, serv. militar satisfăcut cu gradul de sergent T.R., de profesiune funcţionar, domiciliat in Str.Medic Lt.Zlătescu Nr.39, întrebat cu privire la modul în care au ajuns la mine un plic şi una casetă metalică ce apartine D-lui VICTOR RADULESCU POGONEANU declar următoarele:

Cu câteva zile înainte de a se produce arestarea D-lui POGONEANU, urmând ca Dl.POGONEANU să plece la Sinaia, m'a rugat să trec pe la D-sa, dorind să mă roage ceva .Mergând la D-sa, m'a rugat să merg a doua zi dimineaţa la Dl. DORIN ILIESCU acasă, de unde să iau un plic şi un pachet pe care să le tin la mine câteva zile şi anume până când D-sa pleacă la Sinaia.-

Am luat aceste obiecte dela Dl.DORIN ILIESCU, fără să cer nici un fel de alte lămuriri D-lui ILIESCU şi convins să fac un serviciu amical fără nici o altă semnificaţie Dlui POGONEANU.-

După câteva zile în care timp nu l-am mai văzut pe Dl.POGONEANU am aflat că D-sa a plecat la Sinaia, fără să ia obiectele lăsate la mine, dar la câteva zile după aceasta călătorie la Sinaia Dl.POGONEANU s'a reîntors în Capitală şi eu am avut ocaziunea să-l văd la masă in ziua de 6 August la Dl.OCTAVIAN NEAMTU, împreună şi cu alte persoane, masa fiind organizată ca o serbătorire a căsătoriei recente a D-lui NEAMTU.-

Plecând pe la ora 5 p.m. Dl.POGONEANU dela dl.NEAMTU m'a rugat să-l însoţesc. L-am condus acasă şi apoi m'a rugat, dându-mi şi o chee să deschid pachetul în care voi găsi o casetă metalică, să o descui şi dintr'un plic mic care spunea D-sa că se află în casetă .Să scot patru monede de aur pe care

./.

să i le încredințez D-lui DORIN ILIESCU - şi cheea să i-o restitui prin şofeur.Am predat cum mi-a spus fără să cerce-tez nici cu ocazia aceasta conţinutul casetei convins că acolo se află documente şi lucruri de valoare ale familiei.

Joi dimineaţa s'a produs arestarea D-lui POGO-NEANU.Acest lucru m'a surprins necunoscând nici o activitate a D-lui POGONEANU care să aibă asemenea consecinţe.Relaţiuni le dintre mine şi Dl.POGONEANU a fost totdeauna de strânsă pri-etenie,am fost totdeauna gata să-i dau tot ajutorul prie-tenesc in nevoile lui personale fără să am cu D-sa niciun contact de ordin politic.

Lucrurile le-am predat imediat ce am avut posibi-litatea să-l văd pe Dl.Consilier LEPADATESCU pe care îl cu-noştiam,şi căruia i-am relatat şi toate cele de mai sus. Deasemenea i-am spus că speriat de ideea că în casetă s'ar putea afla lucruri compromiţătoare care dacă se găsesc la mine m'ar putea implica într'o chestiune cu care nu am nimic deaface,am transportat caseta la Ploeşti şi i-am spus că am făcut-o tot cu gândul că îi voi putea explica totul - ceiace am şi făcut - Transportându-ne Marti 19 CRT,la Ploeşti am predat D-lui LEPADATESCU lucrurile.

Aceasta imi este declaraţia în care am cuprins tot ce aveam de spus.

ss/ N.N.Popescu

20 August 1947.

Copie Dosar Vol. 12 f 104

00036

D E C L A R A T I E

Subsemnatul N.N.POPESCU, de ani 41, născut în comuna Cocive Jud.Ilfov, fiul lui Nicolae si al Eufrosinei, serv. militar satisfăcut cu gradul de sergent T.R., de profesiune functionar, întrebat cu privire la obiectele care apar. țin D-lui VICTOR RADULESCU POGONEANU și care mi-au fost lăsate în păstrare, declar că ele sunt acelea de față pe care la invitația Dvs., le-am predat și care au fost consemnate în Procesul-Verbal ce s'a semnat de către mine.-

ss. N.N.Popescu.

2o August 1947

00037

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI

Nr. ______

00038

MEMORIU COPIE

c. 85.682. — M. O., Imprimeria Centrală.

00039

=MİLİTARİ=

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
-Direcţiunea Poliţiei de Siguranţă-
...

18 August 1947.

00040

St

R E F E R A T

Comisia de anchetare a grupului de militari din P.N.T.-Maniu.

Avem onoare a depune dosarele cu actele de anchetă privind activitatea Cercului Profesional Militar al PNT-Maniu: Cercetările efectuate au stabilit următoarele :

A.- ISTORIC.

In toamna anului 1945, sub conducerea Lt.Col. STOIKA STEFAN, (numit personal de IULIU MANIU), a luat fiinţă o Secţie Militară a Partidului Naţional Ţărănesc-Maniu.

Activitatea acestei secţii militare a avut ca preocupări :

- Polarizarea a cât mai multe elemente militare din rezervă, cadrul disponibil şi activitate în jurul PNT-Maniu, cu scopul de a constitui un element de sprijin al partidului, pentru răsturnarea prin forţă a regimului democratic, cât şi pentru a pune bazele constituirei unei armate, ale cărei efective şi dotare să depăşească prevederile Convenţiei de Armistiţiu şi mai târziu a Tratatului de Pace.

Această armată cu efective şi dotare camuflate sub diferite forme, trebuia, după intenţiile PNT-Maniu, să constitue elementul de acţiune imediată împotriva URSS, în cazul unui conflict armat pornit de forţele anglo-americane împotriva acestuia.

- O acţiune de informare în sânul unităţilor armatei, cu îndemnuri la sustrageri de acte şi documente secrete referitoare la starea de spirit, instrucţia, dotarea şi reorganizarea armatei române.

Dela înfiinţarea acestei secţii militare şi până la alegerile din 19 Noembrie 1946, ea a fost sub conducerea Lt. Col.STOIKA STEFAN, care primea instrucţiuni de lucru direct dela IULIU MANIU.

./.

După această dată, pentru a-i da o aparenţă de formă legală şi statutară, Secţia Militară se transformă în "Cerc Profesional Militar", cu scop afişat de a susţine interesele profesionale ale componenţilor săi, scindându-se în Cercul Profesional Militar al Capitalei şi Cercul Profesional Militar pe Ţară, precum şi Tineretul Militar PNT.

Primul era sub preşedinţia Generalului GABRIEL NEGREI şi subordonat direct lui I.MIHALACHE, preşedintele org.PNT a Capitalei.

Secundul, aparent fără conducător, era dirijat de fapt de Lt.Col.STOIKA STEFAN, care lucra direct sub ordinele preşedintelui PNT, IULIU MANIU.

Tineretul Militar PNT primea directive prin avocatul MITUS IONESCU, secretarul clubului central PNT.

In această formă, cercurile profesionale militare ale PNT-Maniu şi tineretul militar PNT, au activat până la desfiinţarea legală a PNT.

B.- REZULTATUL CERCETARILOR.

In toamna anului 1945, secţia militară a PNT-Maniu s'a reorganizat şi a început activitatea sub forma următoare:

- un organ central cu:
  - un preşedinte şi
  - un referent.
- trei comisiuni:
  - Comisia de Informaţii,
  - " " Organizare,
  - " " Juridică.
- un secretariat.

Componenţii acestei secţii sunt prevăzuţi în tabelul Nr.2, dosar 440, fila 197.

Legăturile secţiei militare cu org.Capitalei cât şi cu secţiile militare judeţene, se făceau prin birourile militare respective.

După primele cinci şedinţe s'a alcătuit o dare de seamă (dosar 440,filele 192,193,194) din care reese în special ca preocupări:

./.

00042

COMISIA DE ORGANIZARE

- Studierea diferitelor ipoteze de organizare a armatei

COMISIA DE INFORMATII

- Documentări asupra legii cadrului disponibil;
- Incadrarea jandarmeriei cu elemente "minoritare" şi "panduriste";
- Modul de instruire al naţiunii prin diferite sisteme, printre care este citat sistemul german după tratatul dela Versailles;
- Organizarea şi dotarea Marilor Naţinni care au făcut războiul.

Lucrările Comisiei Juridice s'au preocupat de "dărâmarea deciziilor de incadrare ale Jandarmeriei".

In continuarea activităţii, Comisia de Organizare de sub preşedinţia G-ralului STOIKA GRIGORE (dosar 440,fila 185) a elaborat:

- Statutul C.P.M. al PNT,
- Un referat către comitetul de conducere al C.P.M. al PNT, conţinând trei capitole principale:
  - Organizarea C.P.M.,
  - Organizarea armatei,instrucţiei şi educaţiei (în care se ia din nou în considerare organizarea armatei germane după 1918),
  - Organizarea technică a armatei, armament, muniţii, materiale.
- Planul general de organizarea armatei (dosar 440,fila 83,84,85) care ajunge la următoarele concluzii principale:

a.- In ceeace priveşte camuflarea cadrelor:

- Infiinţarea de şcoli civile de aviaţie, şoferi, etc.
- Instituirea unei anexe a Scoalei Superioare de Război, pentru pregătirea unui număr mai mare de ofiţeri decât cel îngăduit de Tratatul de Pace.
- Trimiterea de ofiţeri în şcolile din străinătate.

b.- In ceeace priveşte modul de camuflare al dotării:

- Contracte cu ţările conducătoare,care să consimtă a comunica că materiile prime (nichel, crom,manganez,etc.) sunt comandate de ei şi

./.

sunt depozitate temporar la noi,unde să rămână

- Prin politică să se asigure stocuri de tancuri şi avioane în străinătate,de unde pe timpul perioadei de tensiune diplomatică să poată fi aduse în ţară pe calea aerului sau altfel.

c.- In ceeace priveşte camuflarea constituirei de M.U. şi a statelor lor majore,precum şi instruirea lor, se prevede:

- "Camuflări de unităţi de ale noastre în ţări mari străine amice,M.U., sâmburele activ cu comandament şi State Majore proprii care să continue instrucţia acolo pe loc" (în acele ţări).
- "Pentru practica tragerilor se recomandă concentrări de primăvară şi toamnă de câte 15 zile. Centrele de instrucţie ale infanteriei, cavaleriei şi artileriei mai reduse, pentru a le camufla pe cele de aviaţie şi tancuri".

In ceeace priveşte ţările mari amice, erau considerate Statele Unite ale Americei şi Anglia.

In ceeace priveşte activitatea informativă, Cercul Profesional Militar,prin Lt.Col.STOIKA STEFAN, asistat de G-ralii STOIKA, BARBU şi ZORZOR, dădea dispoziţii de sustrageri de documente şi ordine secrete din unităţi, care să-i fie înmânate personal în plic închis.

După cum se va vedea mai jos, din declaraţii rezultă că a şi primit asemenea documente.

Paralel cu activitatea dusă de C.P.M. al PNT-Maniu, în vederea elaborării planurilor de organizare a unei armate şi a unei acţiuni de informare în unităţile existente, se mai ducea o activitate stăruitoare în vederea dezagregării armatei şi constituirea unor elemente de şoc.

In acest scop, prin conferinţele CPM, prin manifeste, prin instrucţiuni de a se duce o propagandă dela om la om, se urmărea slăbirea unităţii armatei, semănând neîncrederea în şefii ei, cât şi în valoarea generală a armatei.

Privitor la constituirea unor elemente de şoc, Lt.Col. STOIKA STEFAN, asistat de G-ralii STOIKA GRIGORE, BARBU VASILE şi ZORZOR, au dat dispoziţiuni să se recruteze elemente din cadrele active, în jurul cărora să se constitue nuclee de devotaţi PNT, care la momentul potrivit şi în urma ordinelor venite dela centru prin organizaţiile locale, să se treacă la acţiune înăuntru şi în afara unităţilor pentru a ajuta

./.

PNT să realizeze o lovitură de Stat.

Activitatea acestor nuclee trebuia să fie coroborată cu aceia a nucleelor civile armate.

Atât din documentele aflate la dosar,cât şi din declaraţii,rezultă că PNT, prin Cercul Profesional Militar, a urmărit ca prin promisiuni de reintegrare şi încredinţarea de funcţiuni importante, să-i atragă şi să-i dirijeze pe linia de activitate subversivă a PNT, arătându-li-se că înfăptuirea promisiunilor nu va fi posibilă decât prin venirea la putere a PNT, care se putea realiza prin :

- INTERN

  - O lovitură de Stat cu concursul echipelor de şoc şi atragerea armatei în orbita PNT.

- EXTERN

  - Proteste anglo-americane către guvernul Român, bazate pe memoriile şi materialul furnizat de PNT.
  - Represalii economice împotriva Statului Român, exercitate de anglo-americani la cererea PNT.
  - Un conflict armat între anglo-americani şi URSS, care ar fi făcut posibil ajutorul armat anglo-american în România pentru răsturnarea regimului democratic.

(X)

C.- ELEMENTE REZULTATE DIN DECLARATIILE CELOR ANCHETATI SI CARE SUSTIN CELE ARATATE LA PUNCTUL B.

Procedând la anchetarea arestaţilor, din declaraţii rezultă următoarele :

1.- Lt.Col. STOIKA STEFAN domiciliat în Bucureşti str. Cornul Caprei Nr.69.

a/. - Membru în PNT din anul 1937, a fost numit de către secretariatul partidului la conducerea Cercului Profesional Militar în toamna anului 1945 şi a funcţionat în această calitate până în luna Noembrie 1946, când a fost înlocuit cu G-ral GABRIEL NEGREI.

- Declară că activitatea C.P.M. era descrisă în darea de seamă ce se găseşte la dosarul Nr.440, fila Nr..... pe care a recunoscut-o, semnând-o.

./.

- Afirmă că CPM era o secţie a Cercului de Studii PNT, care se găsea sub controlul direct al lui ION MIHALACHE.

- Mai declară că într'o şedinţă plenară a CPM, ION MIHALACHE a expus şi limitat atribuţiunile CPM, în cadrul general al partidului, caracterizându-l drept "Creerul Militar al partidului".

- Recunoaşte statutul CPM al PNT (40 articole), care a fost elaborat de Comisia Juridică de sub conducerea G-ralului ZORZOR.

- Recunoaşte raportul întitulat "Către Comitetul de Conducere al CPM-PNT", care a fost elaborat de Comisia de Organizare de sub preşedinţia G-ralului STOIKA GRIGORE, ca un program de lucru al acestei comisii (dosar 44,fila ...).

- Recunoaşte "PLANUL GENERAL DE ORGANIZARE A ARMATEI" (dosar 440,fila ....), care a fost elaborat tot de Comisia de Organizare.

- Declară că G-ralul GHEORGHIES ALEX. a ocolit CPM şi lucra cu ION MIHALACHE, cerându-i să-i dea conducerea CPM pe ţară.

b/. - In a doua declaraţie, dată la 8 August 1947, dă detalii asupra planului general de organizare a armatei şi arată că a fost elaborat în iarna 1946-47, de către Comisia de Organizare prezidată de G-ral STOIKA GRIGORE şi compusă din mai mulţi ofiţeri, printre cari Lt.Col.STATESCU DUMITRU.

- Declară că în ceeace priveşte textul: "In cazul când germanii sunt în ţară......" , care se găseşte în sus citatul plan, cuvântul "GERMANI" a fost pus în loc de "RUSI".

c/. - In a treia declaraţie, din 9 August 1947, arată că statutul CPM a luat formă definitivă prin Decembrie 1946 şi a fost înaintat forurilor superioare (Cercul de Studii, ION MIHALACHE şi IULIU MANIU).

- Declară că lucrările CPM erau considerate juste de către ei prin lipsa unei amendări sau a unei interziceri categorice din partea forurilor superioare ale partidului cărora le fusese predate.

- Mai declară că din legăturile proprii cu diferite personalităţi ale partidului se credea informat asupra vederilor de ordin general politic ale partidului şi deci de posibilitatea încadrării lucrărilor CPM în aceste vederi.

./.

d/. - In a patra declaraţie, din 9 August 1947, arată că studierea organizării armatei germane după 1918, a fost făcută în vederea organizării masselor într'un caz de necesitate.

In ceeace priveşte asigurarea stocurilor de materiale ce nu puteau fi produse în ţară, declară că s'a ajuns la concluzia că ele urmau să fie obţinute prin tratative politice dela statele amice, care faţă de posibilităţile de orientare politică a partidului, erau ţările anglo-saxone şi în special America.

Mai declară că în ceeace priveşte incadrarea masselor, era nevoe de un număr apreciabil de ofiţeri cari urmau să fie pregătiţi prin cursuri de informaţii peste efectivul eventual admis.

In ceeace priveşte orientarea politică a celor cari au întocmit planul de organizare a armatei, declară că erau în vederea atmosferei politice a partidului, care nu a fost combătută de forurile erarhice politice ale PNT-Maniu.

e/. - In a cincea declaraţie, dată la 12 August 1947, arată că o bună parte dintre ofiţerii generali şi superiori cari nu mai frecventau CPM, păstrau contactul de specialitate cu ION MIHALACHE.

Citează ca ex.: pe Generalii VASILESCU PETRE şi ALEX. GHEORGHIES.

Declară că datorită acestei atitudini a forurilor superioare de partid s'a creiat şi a funcţionat sub conducerea avocatului MITUS IONESCU, o secţie a tineretului militar PNT fără consultarea şi ştiinţa CPM.

Crede că atât ION MIHALACHE cât şi N.PENESCU aveau cunoştinţă de creearea acestei grupări a tineretului militar PNT.

f/. - In a şasea declaraţie, tot din 12 August 1947, arată că stocarea de materii prime, precum şi încheerea de contracte cu ţările producătoare pentru ca acestea să le declare ca fiind ale lor, erau preconizate în vederea unui război care să nu ne găsească nepregătiţi.

Mai declară că în ceeace priveşte camuflarea de unităţi în străinătate, prevăzute în planul general de organizare,

./.

sunt o indicaţie politică ce urma să fie dusă de către guvernare şi această indicaţie nu putea fi făcută decât de forurile politice competente ale partidului.

Crede că aceste indicaţii au fost sugerate direct celor cari au alcătuit planul.

In încheerea declaraţiei arată că "In concepţia celor cari au alcătuit planul general de organizarea armatei, a fost desigur ideia de a creia o armată cât mai mare, indiferent de reacţiunile impuse, care să poată interveni pe linia politică a momentului avută în vedere de guvernanţi".

g/. - In a şaptea declaraţie, din 13 August 1947, declară din nou că a luat cunoştinţă de existenţa tineretului militar condus de avocatul MITUS IONESCU.

h/. - In a opta declaraţie, din 14 August 1947, arată că încercarea de fugă a grupului MIHALACHE ca o dezertare dela postul său politic.

Mai arată că prin această plecare s'ar fi făcut grupuri dependente de factori din străinătate care le-ar fi finanţat.

Condamnă categoric o atare încercare de antrenare a PNT pe drumuri periculoase şi dăunătoare din toate punctele de vedere ţării.-

2.- GENERALUL NEGREI GABRIEL, preşedinte al Cercului Profesional Militar pe Capitală şi vechiu militant al PNT.

a/. - In declaraţia din 4 August 1947, arată că atitudinea PNT, după 23 August 1944, ca şi după 6 Martie 1945, a mers pe linia de necolaborare cu B.P.D.

Ziarul "DREPTATEA" scria polemici inutile şi chiar dăunătoare (adesea prostii), care puteau înveninа relaţiile şi le învrăjbeau.

Dintre membrii PNT cari sunt în străinătate, cunoaşte pe GAFENCU, TILEA, NICULESCU BUZESTI şi G-ral RADESCU.

Despre G-ral RADESCU afirmă că este lipsit de valoare politică, iar despre V.V.TILEA că este un arivist.

Arată că în conformitate cu articolul 58 din statutul PNT, Cercul Profesional Militar este sub ordinele politice ale lui ION MIHALACHE.

Acesta l-a oprit de a se ocupa de organizaţia CPM pe ţară, urmând a da această însărcinare G-ralului GHEORGHIES.

b/. - In declaraţia din 5 August 1947, declară că în cadrul CPM şi în afara lui mai ales, există ofiţeri cari prezentau studii şi propuneri privind organizarea şi înzestrarea armatei, fără ştirea lui, direct şefilor partidului.

Ii socoteşte capabili pe şefii PNT să aprobe lucrări militare periculoase, în contrazicere cu prevederile Comisiei de Armistiţiu (organizarea şi înzestrarea armatei).

Crede că PNT este susţinut de anglo-americani, fapt care l-a determinat să le prezinte diferite proteste şi să le trimită oameni politici de legătură.

c/. - In a treia declaraţie, din 4 August 1947, arată că nu este de acord cu acţiunea dela Tămădău, care nu era bună pentru ţară.

Consideră că nu este o atitudine morală.

Crede că au plecat din ordinul lui IULIU MANIU.

In ceeace priveşte militarii de seamă din PNT, declară că erau două categorii: unii, puţini, înscrişi în CPM, iar alţii, mai mulţi, neînscrişi în CPM şi chiar neînscrişi vizibil în PNT, lucrând direct cu IULIU MANIU şi MIHALACHE.

3.- Lt.Col.Rez.STATESCU DUMITRU, domiciliat în str. Moise Nicoară Nr.37.

- Casier central a CPM,
- Membru în comitetul de conducere CPM,
- Membru în comisia de organizare CPM.

Declară că este membru al PNT din toamna anului 1944, când la cererea G-ralului NEGREI GABRIEL a intrat în CPM.

A fost numit ca şef al CPM al Sectorului II Negru şi casier general al CPM pe ţară.

A cunoscut pe IULIU MANIU şi MIHALACHE în casă la SERDICI cu ocazia alegerilor din toamna anului 1946.

Declară că ION MIHALACHE a venit într'o şedinţă a CPM şi a precizat că acesta este de fapt sub conducerea sa, depinzând de org.Capitalei.

Mai declară că printre scopurile CPM era şi acela de a se ţine la curent cu starea de spirit din armată, pentru a se şti în ce măsură PNT va putea să conteze pe armată la momentul oportun.

./.

Venirea la putere,sau momentul necesar, era considerat şi sperat prin ajutorul ce ar fi venit din afara ţării (relaţii ce le deţine din şedinţele dela Sectorul II Negru,prezidate de avocat CEZAR SIMIONESCU).

Mai declară că Secţia de Organizare a fost condusă de G-ral STOIKA GRIGORE, care a întocmit şi predat conducerii partidului planul de organizare CPM, după indicaţiile Generalului NEGREI GABRIEL şi planul general de organizare a armatei.

Despre acest din urmă plan precizează că de fapt la baza lui nu stătea decât preocuparea camuflării efectivelor.

Mai arată că s'a luat pentru aceasta ca exemplu Germania după 1918.

La o conferinţă plenară a CPM, cu privire la organizarea armatei şi în care G-ral STOIKA GRIGORE a pus problema reorganizării tot după exemplul Germaniei după 1918, a sistat şi ION MIHALACHE, care a aprobat în totul cele exprimate de conferenţiar, fără să facă nici o rezervă.

In declaraţia sa din 14 August 1947, îşi exprimă indignarea şi dezaprobarea pentru fuga dela Tămădău pe care o apreciază ca o acţiune trădătoare.

Arată în termeni categorici modul criminal cum PNT a atentat la independenţa şi suveranitatea Statului,căutând să provoace intervenţia străină pentru promovarea intereselor meschine ale unui grup de profitori.

Socoteşte salvatoare demascarea la timp a uneltirilor PNT, care a împiedecat consecinţele dezastruoase ale activităţii nefaste duse de PNT.

4.- <u>Lt.Col.Rez.MIHAILESCU CONSTANTIN</u>, domiciliat în Bucureşti str.Gramont Nr.7.

a/.- Arată că a început să frecventeze PNT, Secţia Militară, imediat după alegeri.

Nu este înscris în mod formal ca membru al PNT, însă i s'au dat unele însărcinări de conducere a CPM, pe care le-a acceptat.

Acestea au fost :

- să ţină o conferinţă despre "Armată şi Democraţie", pe care nu a ţinut-o.
- să desăvârşească un program de lucru al CPM,

./.

şi un proect de organizarea în general a armatei, întocmit de G-ral STOIKA GRIGORE, pe care deasemenea nu le-a executat.

- să întocmească un proect de organizarea unui serviciu de informaţii al CPM.

Această din urmă însărcinare a primit-o din partea comitetului format din G-ral NEGREI, G-ral STOIKA GRIGORE şi Lt.Col.STOICA STEFAN.

Lucrarea a fost predată G-ralului STOICA GRIGORE,care i-a modificat titulatura din "Secţia Militară" în "Cercul Profesional de Studii Militare" şi din "Serv.de Informaţii" în "Birou de Documentare".

Foncdul a rămas acelaş, iar lucrarea a fost recitită într'un cerc restrâns (G-ralul STOIKA GRIGORE, MIHAILESCU C-TIN şi Maior DRISTORIANU).

Maiorul DRISTORIANU, care primise însărcinarea de a scrie la maşină, a declarat Lt.Col. MIHAILESCU că a distrus-o şi că urmează să o refacă din memorie.

Mai arată că CPM-PNT căuta să capteze elemente active din armată şi că în acest scop s'au dat instrucţiuni verbale la şedinţele de comitet, de către G-ral STOIKA şi Lt.Col. STOIKA, să se ducă o propagandă dela om la om.

Deasemenea declară că în şedinţele secţiei militare PNT, s'a făcut în repetate rânduri afirmaţia că guvernul nu poate conta pe armată şi că regimul actual nu va pleca dela putere decât după baricade.

Crede că cele de mai sus se refereau la eventualitatea unui conflict intern.

In privinţa armamentului declară că Lt.Col.STOIKA STEFAN, a afirmat că "acest lucru nu mai constituia astăzi o problemă. Arme s'ar putea aduce uşor. Spuneau că interesant ar fi să se ştie unde ţine guvernul armele ca să nu se poată folosi de ele".

Arată că despre planul general de organizare ce i s'a arătat la anchetă, nu a ştiut nimic, dar îl socoteşte criminal deoarece sabotând tratatul de pace, ducea la înarmarea ţării în vederea unui război care ar fi însemnat distrugerea neamului.

Socoteşte că atât el personal cât şi ofiţerii mici cari

./.

veneau cu încredere la CPM, au fost înşelaţi şi târâţi într'o acţiune subversivă pe care nu au bănuit-o şi într'o luptă împotriva intereselor poporului român.

b/. - In declaraţia din 12 August 1947, arată că una din ideile de bază care conduceau activitatea Cercului Profesional Militar, era să adâncească în rândul personalului activ din armată următoarele idei :

- Nesiguranţa zilei de mâine pentru cadrul activ, care putea fi trecut oricând în cadrul disponibil sau în rezervă, după bunul plac al guvernului. Creearea şi adâncirea neîncrederii în rândurile armatei asupra guvernului şi regimului democrat.
- Exploatarea şi adâncirea nemulţumirilor reeşite din greutăţile fireşti, consecinţă a războiului.
- Discreditarea instituţiei armatei.
- Că numai un guvern PNT ar fi putut îndrepta greutăţile şi lipsurile.

Toate aceste idei erau desvoltate înainte sau chiar în cursul şedinţelor CPM, de către diferiţi participanţi şi concretizate de G-ralul ZORZOR şi Lt.Col.STOIKA STEFAN.

Aceste discuţiuni în mod automat erau duse spre unităţi

Arată ca pe obsefvator al lui ION MIHALACHE, la unele şedinţe, pe G-ralul DICULESCU AHILE.

5.- G-ralul de Corp de Armată în rez.AL.N.GHEORGHIES, domiciliat în str.Mântuleasa Nr.5.

Membru în PNT din luna Mai 1944.

a/. - Declară că s'a înscris în PNT, pentru ţăranul român, însă a putut constata că PNT nu l-a ajutat prin linia sa politică să realizeze ceva, arătând că nu a văzut nici o pregătire la acest partid care să ducă cândva la acest scop.

Arată că atitudinea PNT, de critică şi necolaborare, era nejustă, iar acţiunea dusă prin presă nu făcea decât să desorienteze massele.

./.

 000052

Mai arată că acţiunea de proteste urmărea câştigarea unei situaţii favorabile a PNT în faţa puterilor din Vest (America,Anglia,Franţa), cu ajutorul cărora să ajungă la putere.

Despre încercarea de fugă a grupului MIHALACHE arată că nu şi-o poate explica decât prin acea că svonurile despre un iminent război între Vest şi Est ar fi constituit o conjuctură favorabilă pentru organizarea unui guvern naţional ţărănist într'una din ţările Vestului.

Socoteşte că "întreaga activitate de organizare în străinătate este mai plauzibilă a fi pe bază de promisiuni făcute de către ţările Vestului, decât pe baza unor câştiguri de simpatii după sosire".

b/. - In a doua declaraţie, dată la 7 August 1947, arată că scopul CPM este studiul şi organizarea chestiunilor militare interesând armata.

c/. - In declaraţia din 11 August 1947, arată că a înmânat lui ION MIHALACHE un plan de organizare pe ţară a CPM.

ION MIHALACHE i-a răspuns la predarea planului că problema nu este încă de urgenţă.

De această chestiune ION MIHALACHE se ocupa, fiindcă primise însărcinarea dela IULIU MANIU.

In declaraţia din 16 August 1947, dezavuează şi condamnă categoric tentativa de fugă a lui ION MIHALACHE.

Constată că programul politic propăvăduit s'a tradus (prin această tentativă de fugă) într'o ruşinoasă înşelare a masselor poporului.

Condamnă atitudinea generală a PNT, care fără să ţină seama că prin greutăţile puse în calea guvernului împiedecă uşurarea nevoilor masselor.

Condamnă deasemenea şi politica externă a PNT.

c/. - Mai declară că luând parte la una din şedinţele CPM a Capitalei, când era prezent şi ION MIHALACHE şi când Col.STOIKA STEFAN a ţinut conferinţă despre organizarea armatei, s'a exprimat astfel către vecini :

"Iată ceva secret care nu are nici un rost să fie expus în public".

./.

00053

6/. - Maior rez.FETECAU ION, domiciliat în Bucureştii Noi str. Oastei Nr.77.

- Inscris în PNT-CPM în luna Septembrie 1946.
- Conducea biroul presei CPM.

a/. - Declară că s'a înscris în PNT cu scopul de a fi reintegrat în armată, dar a constatat că propaganda dusă de PNT asupra acestei chestiuni, nu avea ca ţel decât polarizarea în jurul PNT a tuturor celor nemulţumiţi.

A primit misiunea de a conduce Biroul Presei din partea Generalului ZORZOR.

Activitatea la acest birou consta în predarea convocărilor, comunicărilor şi cronicelor referitoare la activitatea CPM, către redacţia ziarului "DREPTATEA".

In ceeace priveşte organizarea CPM, arată că G-ralul STOIKA GRIGORE prezida Comisia de Organizare, G-ral ZORZOR făcea juridică, iar pe cea de informaţii G-ral NEGREI a vrut să i-o încredinţeze lui, însă nu a primit-o.

Mai declară că în şedinţele publice în care Col.DUMITRESCU C. făcea cronica de politică internă şi externă, se observa o preocupare de a arăta înăsprirea relaţiilor dintre URSS şi anglo-americani.

Se insista asupra faptului că URSS slăbeşte, iar anglo-americanii se întăresc.

Declară că a protestat public şi apoi în particular faţă de G-ral NEGREI GABRIEL asupra felului cum prezenta Col.DUMITRESCU C. situaţia, considerând acest fapt periculos şi nepotrivit cu interesele ţării.

Işi mai aminteşte că la una din şedinţe au avut loc discuţii cu caracter antirasial, conduse de Col.APOSTOLESCU.

b/. - In declaraţia din 8 August 1947 arată că în afară de militarii ce activau în cadrul CPM, mai existau o serie de alţi ofiţeri cari primeau însărcinări ce arătau clar că se găseau în graţiile conducătorilor PNT.

Citează în această categorie pe Cpt.MOCANU şi un alt Comandor al cărui nume nu-l cunoaşte.

Consideră că dacă unii din aceşti ofiţeri,cari activau pe lângă şefi, nu erau nici măcar înscrişi în PNT, aceasta este o ticăloşie din partea PNT, care punea pe unii în faţă ca pe nişte simpli figuranţi, iar pe alţii îi punea să activeze la adăpost de orice răspundere.

./.

7.- General DICULESCU AHILE, domiciliat în Bucureşti str. Av.Petre Creţu Nr.72.

- Fost Subsecretar de Stat la Ministerul Aerului,
- Membru în PNT din luna Ianuarie 1947.

Declară că s'a înscris în PNT în urma unei scrisori pe care a adresat-o lui ION MIHALACHE, cerându-i să fie recomandat pentru înscriere.

S'a înscris în PNT pentru ca să colaboreze la ridicarea ţărănimii, despre care ştia că are următoarele lipsuri de ordin sufletesc :

"Este perfid, este mincinos, este necinstit, este laş, este ticălos, este răzbunător".

Recunoaşte că aceste scăderi se datoresc conducătorilor pe cari i-a avut ţara şi cari în marea lor majoritate au folosit ţărănimea ca pe o masă de manevră, promiţându-le mult şi dându-le foarte puţin.

Recunoaşte că în categoria conducătorilor amintiţi mai sus, înţelege şi pe acei cari au făcut parte din PNT şi cari s'au comportat ca atare.

Declară că a luat parte la trei şedinţe în care, printre altele, s'a ţinut conferinţa Lt.Col.STOIKA STEFAN, despre viitoarea organizare a armatei, arătând că la una din şedinţe a participat şi ION MIHALACHE.

Mai declară că scopul principal al CPM, mărturisit chiar de G-ral NEGREI GABRIEL, era de documentare şi informare în chestiuni militare.

Nu recunoaşte că este şeful Sectorului de Galben,afirmând că această funcţie o îndeplineşte comandorul DUMITRU.

8.- General Int.rez. VASILESCU GHEORGHE, domiciliat în Bucureşti str.Nouă Nr.12.

a/. - In declaraţia din 7 August declară că ofiţerilor din CPM, nemulţumiţi de deblocare, li se promitea reintegrarea în drepturi.

b/. - In declaraţia din 8 August, arată că consideră încercarea de fugă dela Tămădău ca pe un act de pură dezerţiune dela datorie.

./.

Crede că pentru poporul român această acţiune dela distanţă, care urma să fie dusă de grupul MIHALACHE, nu putea să aibă decât o notă de şi mai mare dezorientare spirituală, pe care o respinge cu indignare.

Primul obiectiv al celor fugiţi ar fi fost contactul cu elementele politice opozante de acolo, înţelegerea cu ele, fonduri şi pe urmă plan de lucru şi propagandă.

Este convins că orientarea acestor elemente era către Apus.

c/. - In a treia declaraţie recunoaşte că a participat la două şedinţe ale Comisiei de Studierea şi Elaborarea unei legi de organizare a armatei.

A constatat la C.P.M. tendinţa de a parveni, încălecând unii pe alţii.

9.- Cpt.pens.ZAHARIA I.MARIN, domiciliat în Bucureşti Splaiul Independenţei Nr.21.

Declară că Generalul NEGREI GABRIEL i-a comunicat într'una din zile că ION MIHALACHE l-a oprit să se mai ocupe de organizarea CPM, pe ţară, deoarece de această chestiune se va ocupa ION MIHALACHE personal şi că G-ral NEGREI GABRIEL rămâne a se ocupa numai de CPM al Capitalei.

10.- Cpt.PREOTU MICU, domiciliat în Bucureştii Noi str. Claudian Laurenţiu Nr.36.

- Membru în PNT din anul 1937-38.

a/. - Declară că CPM avea ca prim scop să adune cât mai mulţi ofiţeri şi subofiţeri deblocaţi nemulţumiţi de guvern.

Afirmă că nu a avut nici o activitate în CPM şi că nu ştie motivele ce l-au determinat pe ION MIHALACHE să fugă.

Consideră că acesta nu trebuia să facă asemenea fapte, oricare ar fi fost motivul care l-a determinat, fiindcă ori unde s'ar fi dus n'ar fi adus nici un bine pentru ţară şi popor.

b/. - In declaraţia din 10 August 1947, arată că dela

./.

începutul anului 1946, a participat la şedinţele CPM.

La alegeri a fost reprezentant al PNT la secţia de votare dela Insp.General al Pompierilor.

Scopul CPM era de a studia şi a pregăti lucrările de organizarea şi instruirea armatei în viitor, cât şi de a forma şi obţine mai mulţi membri PNT din rândul militarilor.

Mai declară că în afară de şedinţele la care lua parte, se mai ţineau şi alte şedinţe ale căror preocupări nu le-a cunoscut.

Dacă ar fi ştiut dela început că CPM se ocupă şi cu scopuri periculoase ţării, s'ar fi retras. Crede că cu astfel de lucruri se ocupau Col.STOIKA STEFAN, G-ral NEGREI, G-ral ZORZOR, G-ral BARBU şi alţii.

In 1946, a fost ales membru în comisia de organizare, dar nu a activat.

Din comisia de organizare mai făceau parte Coloneii MIHAI, DUMITRESCU SERGIU, SOLOMONESCU şi Cpt.ZAHARIA.

11.- Slt.WALTER PAUL, domiciliat în Bucureşti str.Cireşului Nr.23.

- Membru în PNT dela 12 Aprilie 1946.
- Ales membru în comitetul de conducere CPM.

a/. - In declaraţia lui din 2 August 1947, arată că s'a înscris în PNT fiind amăgit cu promisiunea că va fi reintegrat în cadrele active ale armatei.

Aceste afirmaţii le-au auzit dela Lt.Col.STOIKA STEFAN, care spunea că are asigurarea din partea lui IULIU MANIU că vor fi aduse la îndeplinire odată cu venirea PNT la putere.

Urmând a fi dat în judecată în legătură cu activitatea din PNT, s'a adresat avocatului ELLA NEGRUZI, care a refuzat să stea de vorbă înainte de a fixa onorariul.

Adresându-se apoi, după indicaţia Lt.Col.STOIKA STEFAN, la General ZORZOR, avocat şi acesta, a fost refuzat sub pretext că nu-şi poate neglija interesele particulare pentru un membru din secţia militară care ar fi să facă doi-trei ani puşcărie. La această discuţie a fost de faţă şi Lt.Col.STATESCU D.

./.

SCOPURILE C.P.M. ERAU :

- Cunoaşterea stării de spirit în armată,
- Propaganda în mijlocul unităţilor armatei,
- Ţinerea la curent cu ordinele militare privitoare la organizarea şi dotarea armatei,
- Se urmărea o cât mai mare legătură între partid şi armată (ofiţerii de rezervă şi C.D. trebuiau să ţină legătura cu cei activi pe cari îi cunoşteau), pentru ca PNT să-şi apropie armata şi să poată conta pe ea la un moment prielnic.
- Mijloacele de propagandă utilizate erau manifestele adresate ofiţerilor, subofiţerilor şi trupei şi care se puneau pe birouri, mese, sertare sau dulapuri. Stie acest lucru dela membrii secţiei tineretului militar PNT: Lt.COSTICA POMPEI, Lt.TEODORESCU, Lt.Av.SICRIERU, Plut.ALBU GHEORGHE şi Plut.ZOTA.

Seful şi animatorul Tineretului Militar PNT era secretarul lui PENESCU, avocatul MITUS IONESCU.

In afară de şedinţele regulate ale CPM, se ţineau şi şedinţe restrânse ale căror preocupări nu le cunoştea.

Participarea la aceste şedinţe era a : Lt.Col.STOIKA STEFAN, Lt.Col.STATESCU, Co.DUMITRESCU SERGIU, G-ral ZORZOR şi alţii.

b/. - In declaraţia din 7 August 1947, arată că scopul CPM era :

- Să facă propagandă în unităţi,
- Să adune informaţii din unităţi,
- Să ducă acţiune de defăimare în armată a regimului actual, pentru a se facilita la un moment dat răsturnarea lui. Directivele erau date de G-ralii ZORZOR, STOIKA şi BARBU şi de ColSTOIKA STEFAN.

Acţiunea de defăimare şi instigare la creearea de nuclee favorabile PNT, era dusă de ofiţeri activi sau C.D, devotaţi ai PNT, şi se exercita prin manifeste imprimate pe ascuns de Tineretul Militar PNT de sub conducerea avocatului MITUS IONESCU.

In cronicile sale, Col.DUMITRESCU SERGIU arăta că PNT o să ajungă la putere prin ajutorul anglo-american (presiuni

asupra guvernului prin note diplomatice, îngreunarea situației regimului actual prin constrângeri economice şi chiar printr'un ajutor armat).

c/. In declarația din 10 August 1947, arată că :

- Din modul cum era dirijată activitatea CPM, se deducea că PNT urmărea răsturnarea guvernului chiar pe alte căi decât cele ale unei activități politice normale.

- Confirmă cele susținute în declarațiile anterioare.

Mai arată că la o şedință a CPM, din Iunie 1947, Col. STOIKA STEFAN a adus la cunoştință că I.MIHALACHE are intenția să dea şefia CPM pe țară G-ralului GHEORGHIES, datorită faptului că acesta -peste capul conducerii CPM- a prezentat lui I.MIHALACHE o lucrare asupra activității CPM.

12.- Plut.Maj.rez.ALBU P.GHEORGHE, domiciliat în Bucureşti str.Radu dela Afumați Nr.17, membru în Comitetul de Conducere CPM, şi în Secretariatul Tineretului Militar PNT.

a/. - In prima declarație, din 5 August 1947, arată că:

La unele unități erau oameni devotați PNT, prin cari se răspândeau manifestele. Răspândirea lor era organizată de avocat MITUS IONESCU, organizatorul Tineretului Militar PNT, având ca om de încredere pe Slt.SAVA PAUL.

Mai târziu Tineretul Militar PNT s'a încadrat în CPM.

Indică pe Plut.Maj.Sanitar GONCEARAC ca ajutor de secretar la Secția Militară PNT şi om de încredere al G-ralului NEGREI.

b/. - In a doua declarație arată că dela 18 Mai 1946 până la alegerile din Noembrie 1946, a făcut parte din CPM.

Cât timp a activat în PNT, declară că a trecut prin următoarele funcțiuni :

- Secretar al Tineretului Militar PNT, însă nu a activat în această funcțiune, deoarece întreaga grupare a trecut la CPM.

- Membru în Comitetul de Conducere al CPM până la alegeri, după care a fost înlocuit.

- Membru în Comitetul de Disciplină al CPM, tot până la alegeri, după care a fost înlocuit pentru lipsă de activitate.

./.

Arată apoi că scopul CPM era de a strânge cât mai mulţi membri militari din toate elementele armatei, pe cari PNT să-i organizeze pentru răsturnarea regimului şi a ordinei democratice, în scopul de a aduce la putere PNT.

Se făcea o propagandă intensă pentru a câştiga cât mai mulţi membri militari, ofiţeri şi subofiţeri, atât din rezervă şi cadrul disponibil cât şi din unităţi.

Celor deblocaţi li se promitea reintegrarea, iar celor activi avansarea.

Deasemenea se făcea propagandă prin defăimarea guvernului, spunând că trebue răsturnat.

Acestea se spuneau atât la şedinţele CPM, cât şi în manifestele care se răspândeau.

Răspândirea manifestelor era organizată de avocat MITUS IONESCU, care le aducea la şedinţele CPM şi le dădea oamenilor lui pentru a fi duse în unităţi.

Ele erau luate direct de către delegaţii unităţilor.

Cel ce le împărţea după şedinţă era Lt.SAVA PAUL, pe care îl numeşte "mâna dreaptă a lui MITUS IONESCU".

Mai arată că în cadrul şedinţelor dela sediul PNT a cunoscut prin Lt.LAZARESCU pe Plut.Maj.LASCARACHE, ajutorul Companiei Pază a Portului Măgurele, care s'a înscris şi el în PNT.

Deasemenea declară că în afara şedinţelor plenare se mai ţineau şedinţe restrânse la care participau G-ral NEGREI, G-ral ZORZOR, G-ral BARBU, G-ral STOIKA şi Lt.Col.STOIKA; nu ştie ce se discuta la aceste şedinţe.

Rapoartele de activitate ale CPM, întocmite de Lt.Col. STOIKA STEFAN, cât şi acelea ale avocatului MITUS IONESCU, erau duse aproape întotdeauna lui ION MIHALACHE, de către plot.maj.sanitar GONCEARAC, care era secretar adj. al Secţiei Militare.

Acesta mai avea însărcinarea de a supraveghea pe cei ce nu inspirau destulă încredere.

Bănueşte că arhiva secretă a CPM se găseşte ascunsă la Col.STOENESCU şi Plot.Maj.GONCEARAC.

Mai arată că G-ral NEGREI GABRIEL a condiţionat venirea sa la conducerea CPM, numai dacă este ales preşedinte activ,

./.

refuzând să fie preşedinte de onoare.

Recunoaşte că a văzut graficul de organizare al CPM, aflat la dosar şi că ştie că el a fost întocmit de General NEGREI.

Mài declară că Lt.Col.STOIKA STEFAN, la şedinţele plenare punea în vedere oamenilor veniţi dela unităţi să caute să aducă documente, fie originale,fie copii, din unităţile fiecăruia.

Deasemenea le atrăgea atenţia că atunci când aduc astfel de documente să i se predea direct în plic închis, nu în faţa publicului.

c/. - In declaraţia din 6 August 1947, arată că Lt.Col. STOIKA STEFAN, în şedinţele CPM declara că PNT se sprijină pe anglo-americani, cari îi va aduce la putere.

Tot Lt.Col.STOIKA STEFAN era acela care dădea instrucţiuni tainice de felul cum să se lucreze pe teren şi în unităţi.

Arată că în unităţi erau organizate grupuri de ofiţeri şi subofiţeri, cu misiunea de a strânge în jurul lor cât mai multă trupă.

In şedinţele cu responsabilii de filiale şi ofiţerii din unităţi, Lt.Col.STOIKA STEFAN dădea instrucţiuni:

- grupurile de militari PNT, din unităţi, trebuiau să aresteze pe ofiţerii cari nu erau ai lor şi ţineau cu guvernul.
- în afara unităţilor trebuiau să se ocupe şi instituţiile publice.

Aceste acţiuni urmau să se declanşeze atunci când primeau ordine dela organizaţiile politice.

Referitor la aparatul E.C.P. şi Diviziile de Panduri, Lt.Col.STOIKA STEFAN spunea că aceştia sunt trădători de ţară, înarmaţi de ruşi contra poporului şi că în 24 ore dela venirea PNT la putere, trebuesc desfiinţaţi.

Legătura cu M.St.M. era realizată de un Lt.Col.de Geniu din M.St.M. şi Plot.IOVITA PETRE din Ministerul Inzestrării Armatei.

In Septembrie 1946, Plot.CONSTANTINESCU C. a adus Lt. Col.STOIKA copie de pe nişte instrucţiuni ale Ministerului de Război.

./.

d/. - In declaraţia din 9 August 1947, confirmă cele arătate în declaraţiile anterioare şi mai adaugă că la şedinţa din 19 Septembrie 1946, Lt.Col.STOIKA STEFAN, vorbind de planul de organizare a CPM, a arătat că acest plan are aprobarea lui IULIU MANIU şi ION MIHALACHE.-

13.- Maistru de av.în rez.CAZAN TEODOR, domiciliat în str.Preot Bidoianu Nr.4.

Declară că s'a înscris în PNT în luna August 1946 şi a activat până în luna Martie 1947, când dându-şi seama de calea greşită pe care erau îndrumaţi, a căutat să nu mai aibă nici o legătură cu acest partid.

Scopul urmărit de CPM era să grupeze şi să organizeze militarii de toate categoriile, mai ales activi, ca fiind elementul de bază care să ajute PNT la răsturnarea guvernului democratic şi a ordinei de Stat.

Această idee era arătată limpede de comitetul de conducere, în special de G-ralii NEGREI, STOIKA, BARBU şi Colonel STOIKA STEFAN, cari cereau membrilor CPM să recruteze în acest scop cât mai mulţi ofiţeri şi subofiţeri activi.

Instrucţiunile acestea prevedeau mai ales să se constitue nuclee pe unităţi, care la momentul hotărât aveau să primească ordine dela organizaţiile politice din localităţile respective.

Acţiunea acestor nuclee urma să fie legată cu a civililor şi trebuia să fie o acţiune armată (crede maistrul CAZAN), pentru că la o şedinţă a CPM, în luna Octombrie 1946, G-ral VASILESCU spunea unui alt ofiţer pe care nu şi-l aminteşte, că la ţărani se găseşte destul armament de provenienţă germană.

Cu privire la importanţa activităţii CPM în cadrul PNT, la o şedinţă dela începutul lunei Noembrie 1946, G-ralul NEGREI i-a arătat că partidul pune baze pe acest cerc întrucât este singura organizaţie care poate activa cu sorţi de imediată izbândă într'o acţiune rapidă, pentru înlocuirea actualului regim - şi că Maniu acordă un deosebit interes organizării şi activităţii acestui cerc.

./.

Pentru ca activitatea acestui cerc să dea rezultate bune şi să-şi atingă scopul, Col.STOIKA STEFAN cerea membrilor ofiţeri activi să-i aducă informaţiuni din unităţi asupra armamentului de care dispuneau unităţile din care făceau parte.

Dânsul spunea cu această ocazie: "numai ofiţerii activi pot face acest lucru, având acces în cazărmi. Toate datele acestea îmi vor fi date mie personal şi e bine să le am din timp, pentru a nu ne surprinde evenimentele nepregătiţi".

Tot Col.STOIKA STEFAN se adresa ofiţerilor activi cerându-le să-şi arunce ochii printre hârtiile din birouri ca să poată culege informaţiuni preţioase partidului.

Cele ce urmau să fie comunicate din provincie, Col.STOIKA STEFAN a dat dispoziţiuni să fie trimise prin curieri speciali şi nu cu poşta obişnuită.

Intr'o altă şedinţă Col.STOIKA STEFAN a făcut cunoscut că urmează să se organizeze anumite echipe formate din militari şi a arătat că scopul lor ar fi să facă gardă personală pe lângă membrii marcanţi din PNT. G-ral ZORZOR şi-a luat însărcinarea să studieze acest lucru şi să facă propuneri concrete.

Propaganda în unităţile militare se făcea şi prin manifeste care se împărţeau după şedinţe, pentru a fi duse apoi în cazărmi şi cu instrucţiunea de a fi răspândite cât mai pe ascuns.

La şedinţe se ţinea aproape totdeauna cronica externă de către Col.DUMITRESCU, prin care se preamărea acţiunea politică anglo-americană îndreptată contra URSS, arătându-se că această politică este un ajutor real pentru PNT.

Cronicele erau foarte barjocoritoare la adresa URSS.

Stie că PNT avea legătură cu Misiunea Americană, pentrucă într'o seară înainte de alegeri rămânând mai târziu la sediu, a văzut mai multe tinere şi tineri cari completau nişte tabele spunând că le trimit Misiunei Americane.

La sediu era un anumit domn HOLBAN care vorbea limba engleză şi care făcea legătura cu americanii.

La şedinţe se observa, printre membrii de toate categoriile o foarte pronunţată atmosferă antisemită cu care nu a fost de acord niciodată.

./.

In afară de şedinţele publice ale CPM, se ţineau şedinţe secrete cu un număr restrâns de ofiţeri, între cari G-ral NEGREI, ZORZOR, STOIKA, BARBU şi Col.STOIKA STEFAN, iar şedinţele comisiei pentru organizarea armatei se ţineau cu un număr restrâns şi chiar cu uşile încuiate. Astfel, la una din şedinţe, prin luna Noembrie 1946, deşi fusese numit de formă în comisiune, nu a putut rămâne în camera de şedinţe, înţelegând că prezenţa sa stânjeneşte pe ceilalţi şi îndată ce a eşit uşa a fost încuiată cu cheia şi zăvorită pe dinăuntru. La această şedinţă au participat G-ral BARBU, G-ral STOIKA, Col.STOENESCU, N.PENESCU şi alţii.

Intr'o şedinţă când un ofiţer activ (nu-i cunoaşte numele) a raportat că organele ECP le stinghereşte activitatea pentru partid, Col.STOIKA STEFAN a afirmat că numai la câteva ore după luarea puterii de către PNT, nu va mai exista nici un picior de ECP în cazărmi şi că fiecare ofiţer activ din partid să-şi noteze numele acestor ECP-işti pentru ca să fie traşi la răspundere când va veni momentul.

La o şedinţă din luna Februarie 1947, a auzit pe Col. STOIKA STEFAN, în legătură cu informaţiunile ce le căpăta din unităţi, că i-a fost adusă o copie de pe un ordin secret în legătură cu supravegherea celor ce urmau să fie deblocaţi.

In ziua de 24 Iulie, când erau mai mulţi adunaţi în sala de arest a Prefecturii, G-ral NEGREI a spus fiecărui grad inferior în parte, că la cercetări când vor fi întrebaţi asupra scopului şi activităţii CPM, să spună că a fost de a strânge pe toţi ofiţerii şi subofiţerii activi, deblocaţi sau de rezervă, spre a nu-i lăsa să facă prostii.

Dându-şi seama cu vremea că activitatea CPM nu era ceeace li s'a spus la început, ci era îndreptată împotriva intereselor poporului, încă din luna Martie 1947 a rupt orice legătură cu PNT.

CONCLUZIUNI:

Din actele şi declaraţiile aflate la dosar, reese următoarele :

1.- Partidul Naţional Tărănesc-Maniu, prin creearea Cercului Profesional Militar, a urmărit constituirea unui element de forţă combativă alcătuit din militarii din rezervă,

cadrul disponibil şi activi, în vederea următoarelor scopuri:

- De a răsturna printr'o lovitură de Stat actualul regim democratic.
- De a constitui sâmburele de organizare a unor forţe armate (cu cadrele, statele lor majore şi specialiştii respectivi), cu sprijinul şi la dispoziţia cercurilor reacţionare anglo-americane şi în flagrantă contradicţie cu prevederile Tratatului de Pace.

Incercarea de fugă a grupului MIHALACHE, făcută cu asentimentul şi îndemnul lui IULIU MANIU, vine să confirme cele arătate mai sus şi precizate în planul general de organizarea armatei (dosar 440, fila ...), unde se vorbeşte clar despre tratative cu puterile aliate, despre procurarea de armament şi materiale, cât şi despre formarea de mari unităţi române în străinătate.

2.- Atingerea scopurilor arătate sub punctul 1, era urmărită prin :

- Polarizarea tuturor elementelor reacţionare abuzive şi compromise, care fuseseră scoase sau se mai găseau încă în armată, făcându-li-se promisiuni demagogice de împlinirea tuturor revendicărilor lor, constituind aşa zisul Cerc Profesional Militar.
- După realizarea acestuia se arată că promisiunile făcute nu pot fi aduse la îndeplinire decât prin răsturnarea prin forţă a regimului democratic.
- Răsturnarea prin forţă a regimului democratic o considerau condiţionată de doi factori:
- <u>Pe plan extern:</u>
- Sprijinul anglo-american prin proteste, sancţiuni economice şi chiar intervenţie armată (în cadrul unui conflict armat între anglo-americani şi URSS).
- <u>Pe plan intern:</u>
- Constituirea unor elemente de şoc.

./.

- O acţiune informativă în sânul unităţilor pentru a cunoaşte starea de spirit, organizarea, dotarea şi instrucţia armatei.
- O acţiune de propagandă subversivă dusă în scopul dezagregării unităţii armate, ca pe de o parte armata să înceteze de a mai fi un element capabil să asigure ordinea în Stat, iar pe de altă parte elementele ei orientate să fie atrase în orbita PNT.
- Pentru organizarea armatei se preconiza adoptarea procedeelor de camuflare folosite de Germania după 1918 (acţiune care a dus la Germnia agresivă din 1 Septembrie 1939) şi care avea ca bază sprijinul activ al forţelor reacţionare din Apus.

3.- Intreaga această activitate subversivă a PNT, dusă prin Cercul Profesional Militar era conformă ideologiei, programului şi tacticei PNT, după cum declară însuş IULIU MANIU preşedintele acestui partid.

In sprijinul acestei teze sunt şi declaraţiile lui ION MIHALACHE, Lt.Col.STOIKA STEFAN şi ceilalţi.

4.- Din analiza activităţii subversive a CPM, rezultă următorii culpabili principali :

- IULIU MANIU, care fixa directiva politică şi tactica CPM pe întreaga ţară, fiind ţinut mereu la curent cu activitatea desfăşurată de acest cerc.
- ION MIHALACHE, care fixa directiva de lucru a CPM pe Capitală, care constituia de fapt sâmburele activ al CPM şi era după propria sa caracterizare "Creerul Militar al partidului".
  De activitatea acestui partid era în permanenţă ţinut la curent prin rapoartele şi dările de seamă primite.
- Lt.Col.STOIKA STEFAN, reorganizatorul şi animatorul CPM, prin următoarele fapte :
  - Instigare la sustragere de documente şi la aducerea de material informativ de orice fel

./-

 00068

din unităţile armatei.

- Instigare de constituire a unor nuclee de şoc în unităţi, în scop de o rebeliune armată.
- Studii referitoare la organizarea camuflată a armatei expusă în conferinţele plenare ale CPM.
- Cunoaşterea şi tăinuirea planului de organizare a armatei, elaborat de comisia de organizare.

- G-ral STOIKA GRIGORE, ca preşedinte al comisiei de organizare, a îndrumat alcătuirea planului general de organizare a armatei. A asistat pe Lt.Col.STOIKA ŞTEFAN în întreaga activitate a acestuia.-

-G-ral BARBU VASILE şi G-ral ZORZOR, ca membri în comitetul de conducere al CPM, au luat parte activă la elaborarea planurilor şi instrucţiunilor de mai sus.-

- G-ral NEGREI GABRIEL, ca preşedinte activ al CPM al Capitalei, este responsabil de întreaga activitate subversivă a CPM, despre care informa forurile superioare de partid.

- Lt.Col.rez.STATESCU DUMITRU, ca membru în comisia de organizare, a colaborat la elaborarea planului de organizarea armatei.

- Col.DUMITRESCU SERGIU, a colaborat la întocmirea planului general de organizare a armatei şi a dus o campanie antisovietică şi aţâţătoare de război în cadrul şedinţelor plenare a CPM.

Ceilalţi acuzaţi sunt susceptibili a deveni martori ai acuzării.-

----

00037

67

TABLA DE MATERII

00063

PARTIDUL NATIONAL TARANESC
CERCUL DE STUDII

Secţia Militară

00069

DARE DE SEAMA

In reluarea activităţii Secţiei Militare(în toamna anului 1945)nu am dispus de nici un material documentar anterior,din care să reiasă vechea activitate a acestei secţii şi nici vre-un tabel nominal cu ofiţerii membrii ai partidului.-

Dealtfel atât statutele de organizare ale partidului cât şi alte directive ale forurilor de conducere,n'au prevăzut nimic,desigur în scopul de a se lăsa întreaga iniţiativă conducerii Secţiei Militare.-

Pentru aceste motive am luat de normă directoare,sistemul întrebuinţat de celelalte secţii,ajungându-se la forma de organizare arătată mai jos şi pe care o supunem aprobării forurilor diriguitoare ale partidului.-

I. UN ORGAN CENTRAL - Secţia Militară - având un preşedinte şi un referent cu următoarele trei comisiuni :

a/. Comisia de informatii menită să culeagă toate informaţiile şi materialul documentar necesar studiului diferitelor chestiuni de competenţa secţiei.-

b/. Comisiunea de organizare căreia îi revine studiile tuturor problemelor în legătură cu viitoarea organizare a armatei.-

c/. Comisiunea juridică însărcinată cu traducerea în Legi,regulamente,decizii Ministeriale,etc. a studiilor înfăptuite de Comisia de organizare.-

d/. Un Secretariat al Secţiei Militare ca depositar al întregei arhive a Secţiei transmiţător de dispoziţiuni şi înştiinţări,ţinerea de evidenţe,etc.-

Cele trei Comisiuni arătate mai sus,au fost concretizate prin membrii componenţi,cât şi prin desemnarea a câte un secretar permanent care să poată polariza pe membrii comisiunii.-

Prin organizarea expusă,lucrul acestor trei comisiuni, se îmbină şi se coordonează în mod natural.-

II. Legăturile Secţiei Militare cu organizaţia Capitalei se vor face prin Biroul Militar de pe lângă fiecare sector,(culoare),care va depinde din punct de vedere politic de culoarea respectivă,iar din punct de vedere technic profesionalde organul central,Secţia Militară.-

Organizarea şi preocupările acestui birou vor tinde a deveni

.//.

similare cu acelea ale organului central,cu care se va ţine în permanentă legătură.-

Membrii acestor organizaţii de culoare,în total sau în parte,vor fi convocaţi din când în când,de organul central pe care îl vor ajuta,strângând informaţiile de care are nevoie şi executând dispoziţiunile acestuia.-

III. La fiecare organizaţie judeţeană va lua fiinţă " Biroul Militar " al organizaţiei judeţene,care va avea cu timpul aceleaşi atribuţiuni ca Biroul Militar dela Organizaţia Capitalei,depinzând ca şi acestea din punct de vedere politic de organizaţia judeţeană respectivă,iar din punct de vedere profesional de organul central, Secţia Militară.-

Evidenţa şi ţinerea la curent al încadrărilor personalului, aparţinând organului central,cât şi a birourilor de culori şi judeţene,vor fi ţinute de biroul respectiv şi centralizate de organul central (Secretariat),căruia i se vor comunica toate schimbările.-

Până în prezent organizaţia centrală dispune de personalul indicat în tabelul Nr.1,încadrarea lui în comisiuni este arătată în tabelul Nr.2,care prevede pentru fiecare comisiune un nucleu permanent şi care se completează cu timpul._

\+
\+ \+

Secţia Militară se întruneşte săptămânal în fiecare Luni, între orele 16,30-18,30,iar Comisiile se mai întrunesc după nevoi, în şedinţe speciale,discutând tot materialul ce trebue adus în faţa organului central.-

Până azi au fost ţinute la Secţia Militară 5 şedinţe săptămânale în care s'au discutat :

a/. Organizarea Secţiei Militare cu organele în subordine.

b/. Lucrările Comisiei de Organizare şi anume :

- Caracterul viitoarei armate -

- Diferite ipoteze de organizare ale armatei în care s'a ţinut seama : de clauzele armistiţiului (12 Divizii),de declaraţiile D-lui Ministru de Externe al Statelor Unite în numele Organizaţiei Naţiunilor Unite,(armată pentru menţinerea ordinei interne şi paza frontierelor) ; de fixarea efectivelor armatelor ungare la 36.000 oameni, de activitatea Ministerului de Răsboiu în această materie; de tradiţiile istorice ale armatei noastre şi de încercările celorlalte State în acest Domeniu,aflate în situaţiuni politice similare cu noi,etc.-

c/. Lucrările Comisiei Informative sau soldat cu următorul

material :

- Legea cadrului disponibil.-

- Incadrarea Jandarmeriei cu elemente minoritare şi panduriste.-

- Modul de instruire a naţiunei prin sistemele teritoriale, premilitare şi cercetăşeşti ; - idem prin sistemul elveţian cel german după Tratatul dela Versailles.-

- Organizarea şi dotarea marilor Naţiuni cari au făcut războiul (America, Anglia, Franţa, Rusia şi Germania).-

d/. Lucrările Comisiei Juridice

- Până în prezent i-a revenit rolul să alcătuiască lucrările necesare pentru dărâmarea deciziilor de încadrare ale Jandarmeriei.-

\+

\+ \+

Pentru buna funcţionare a Organizaţiei acestei secţiuni, în cerc profesional este nevoie şi vă rugăm să binevoiţi a aproba ca partidul să informeze organizaţia Capitalei şi cele Judeţene de Organizaţia Secţiei Militare, luând măsuri de înfiinţarea birourilor militare arătate la punctele II şi III şi a ruga ca în orice chestiune în legătură cu Secţia Militară să ceară avizul acestei secţiuni, precum şi de a satisface cererile ei.-

Asemenea dări de seamă vor fi înaintate periodic şi în mod excepţional atunci când va fi nevoie.-

P R E S E D I N T E

R e f e r e n t

Secretar
ss/, Indescifrabil

000071

Copie 00072

PLANUL DE ORGANIZARE AL ARMATEI
= = = = = = = = = = = = = = = = = = = =

I. Unitățile operative

In cazul c nd germanii sunt în țară și ne supraveghiată să nu fim contra lor.

1. Ca sugestie a soluției ce trebue adoptate, să vedem ce au făcut germanii într'o situație aproape similară (după 1918) soluție ce trebue însă amâmată, și adaptată la cazul nostru, întrucât Germania nu a fost ocupată militărește după 1918, dcât parțial și aceasta temporar.

2. Divizia de infanterie nu contează într'atâta oamenii dela vatră având deja instrucția bine făcută - în timp de pace - și camuflarea instruirii lor, sub ochii germanilor fiind foarte grea.-

3. Unitățile de blindate, aviație și specialitățile trebuesc avute mai ales în vedere, aceasta ducând greul în războiul de azi și instruirea lor putându-se camufla mai ușor.-

4- Poliția și Grănicerii, pot îngloba și camufla ușor sâmburii formațiunilor, fie de Infanterie fie de Bilndate, Aviație și Specialități

5. Reducând deci efectivele Infanteriei, Artileriei, Cavaleriei ă, se poate în schimb da o desvoltare mai mare, sâmburilor unităților blindate, Aviației, Specialitățilror în Centre de In strucție pentru formațiile respective (Blindate, Aviație,Specialități) pentru motivul de camuflare.-

6. Dacă și pentru Blindate sau aviație nu se va putea dispune de multe care, de luptă sau avioane, în schimb pot fi instruiți mulți șofeuri, techniști și piloți, care se formează și se instruesc mult mai ușor ca infanteriștii, artileriștii și cavaleriștii și se pot instrui mai multe serii (Contigente)

7. Pentru menținerea antrenamentului acestor specialiș trebuesc înființate cât mai multe societăți de transport comerciale (terestre și aeriene)

Pentru practica tragerilor : se recomandă concentrări de primăvară și toamnă, de câte 15 zile, centrale de in

instrucţie ale Infanteriei, Cavaleriei şi Artileriei mai reduse pentru a le camufla pe cele de Aviaţie şi Tancuri.

II. Pentru materiale

Situaţia este mai grea; s'ar putea ca anumite fabrici să fie amenajate, încât la trebuinţă să poată fi uşor transformate pentru fabricaţia de războiu, totul este ca la aceste fabrici, să se afle în permanenţă ingineri şi maiştrii care în timp de pace să fie trimişi în străinătate la fabricile reputate ale naţiunilor prietene şi unde să înveţe fabricarea şi construirea tancurilor şi avioanelor moderne şi perfecţionate.-

Paralel, să se facă şi în ţară sâmburi mai mici de ateliere şi fabrici, unde să se fabrice cele necesare,

Prin politică să se asigure stocuri de tancuri şi avioane, în străinătate (ţări amice) de unde pe timpul perioasei de tensiune diplomatică să poată fi aduse în ţară pe calea aerului sau altfel.-

III. Incadrare

a) Ofiţerii inferiori odată cu seriile (contigente) instrucţie în deosebi technică.

b) Pentru conducerea superioară, curs de informaţii (anexă Scoala Superioasă de Războiu) prin care să treacă un număr de ofiţeri permis de germani şi cu mult mai mult (generali şi colonei din rezervă)

Idem, să se trimită şi prin străinătate.

IV. Echipamentul să,se menţină neatins cel de astăzi ca stoc şi să se complecteze treptat prin confecţii noui.-

V. Materii prime (nichel, crom, şi magneziu, etc.) să fie strânse şi depozitate cele existente

Contracte cu ţările producătoare (tratate comerciale) ţări cu industrii şi bogăţii complimentare, cari să continuă a comunicam ca materialele sunt comandate de ei şi că sunt depozitate temporar la noi (unde să rămână)

VI. Chestiuni politico-militare

Camuflări de unităţi de ale noastre, în ţări mari străine amice, mari unităţi, sâmburele activ cu Comandament şi State Majore proprii cari să continue intrucţia acolo pe loc (în celeţări)

Acelaş lucru în Cehoslovacia, cu care mergem mână în mână.)

- - - -

CATRE COMITETUL DE CONDUCERE AL CERCULUI PROFESIONAL MILITAR AL P.N.T.

00074

Comisiunea organizării armatei, luând în discuţie chestiunea atribuţiunilor acestei comisiuni, în actuala alcătuire, a ajuns la următoarele propuneri, pe care cu onoare le supun Comitetului de Conducere:

1. Organizaţia C.P.M.-ului al P.N.T.

II. Organizarea armatei, instrucţiei şi a educaţiei

III. Organizarea technică a armatei: armament, materia şi muniţii

IV. Organizarea Casei Oştirii

V. Organizarea Casei Dotaţiei a Armatei şi a I.O.V.R.

VI. Deasemeni orice alte chestiuni ce se vor mai ivi utile a fi studiate în această Comisiune sau vor fi primite spre studiu dela forurile superioare.

Trecând în studierea chestiunilor de mai sus, numita Comisiune este în măsură a face următoarele sugestii, cu privire la subiectele ce ar avea să cuprindă fiecare chestiune de studiat:

I. Cu privire la organizarea C.P.M.

Analizând statutele de organizare ale P.N.T., statutul de organizare al Capitalei, Referatul din anul trecut al Comisiei de organizare, Referatul de organizare al C.P,M., tocmit de Comisiune Juridică a C.M.P., s'a ajuns la următoare propuneri, înscrise în Graficul alăturat.

II. Cu privire la organizarea armatei

a) In timp de războiu:

- Principii generale

- Organizarea armatelor mari cari au participat la războiu (americană, engleză, rusă, franceză, germană, etc.)

- Trecerea dela organizarea de pace la cea de războiu

b) In timp de pace

- Principii generale

- Organizarea armatei germane după 1918

- Declaraţiile făcute la Conferinţa de Pace cu deosebire declaraţiile făcute cu privire la Tratatul de Pace cu România.

- Condiţiunile de pace ce au fost stipulate României cu privire la armată.

- Organizarea instrucţiei în armată.

_ Organizarea instructi

- Organizarea centrelor de instrucţie, a Inspectoratelor de Armată, a Scolilor Militare.-
- Organizarea Cercurilor Teritoriale.
- Administraţia în armată.
- Bugetul
- Jandarmerie
- Justiţia Militară şi modificările de adus legislaţiei militare.
- Organizarea Ministerului de Războiu şi a Marelui Stat Major şi alte chestiuni ce vor mai fi găsite necesare.

III. Cu privire la organizarea technică a armatei

Ne vom referi la armamentul, materialul şi muniţiunile diferitelor arme, în scopul de a vedea:

a) Existentil în serviciul

b) Necesarul a fi introdus sau menţinut, având-se în vedere experienţa războiului şi stipulaţiunile prevăzute în Tratatul de Pace, cu privire la forţele armatei române, cât şi posibilităşile de profucţie ale industriei noastre, precum şi posibilităţile financiare ale Statului.

Tot astfel vor fi prezentate şi sugestii cu privire la organizarea Casei Oştirii, a Casei Dotaţiei Armatei, a I.O.V.R.-ului. astfel ca şi aceste instituţiuni militare să fie organizate cât mai judicios, spre a fi de un real folos oştirii noastre.

Această lucrare trebue considerată ca un plan de acţiune, oricând succeptibil de a fi întrebuinţat şi în acelaş timp în măsură oricând de a fi complectat şi perfecţionat în raport cu evenimentele sau cu sugestii şi lucrări ce vom primi dela Comisiunile de documentare (speciale) sau dela oric ce discuţiuni cerute în cadrul C.P.M. la vreuna din adunări, sugestii bine înţeles, cari vor aduce ceva nou şi în acelaş timp valabil pentru binele şi viitorul oştirii noastre!-

- - - -

00075

STATUTUL C.P.M. AL P.N.T.

= = = = = = = = = = = = = = = = = =

I. ORGANIZARE

Art.1. C.P.M. face parte din organizaţia P.N.T.

Art.2.- Sediul C.P.M. are centrala în Bucureşti

Art. 3.-C.P.M. se compune din :

a/ Organizaţia centrală

b/ Organizaţii regionale (V.R. şi Ard.Banat)

c) Organizaţii judeţene

d) Organizaţii de plasă

e) Organizaţia Capitalei cu organizaţii de Sector şi Circumscripţie sau Suburbană.-

Fiecare dintre aceste organizaţii are un Preşed nte. doi-trei membri cel puţin şi un secretar.

II. MEMBRII C.P.M.

Art.4.- Poate fi înscris membru în Cercul P.M.orice ofiţer sau subofiţer care îndeplineşte condiţiunile prevăzute la art.4,5,6 şi 7 din Statutul P.N.T. din Februarie 1935.

III. ORGANIZAREA CENTRALA

Art.5.- Se compune din :

- Comitetul de Conducere
- Comitetul de Direvţie
- Comisiile de specialitate

- şi Preşedintele organizaţiei centrale care este şi Preşedintele Comitetului de Conducere.

Art.6 Comitetul de Conducere se compune din:

- Preşedinte
- Preşedinte regional
- Trei -patru vicepreşedinţi (ca membri)
- Preşedinţii Comisiilor de specialitate
- Preşedinţii C.P. de judeţ şi al Capitalei
- Preşedinţii C.P. de Sector
- Secretar

El se întruneşte de două-trei ori pe an, sau când este necesar în convocări excepţionale.-

Art.7.- Atribuţiunile Comitetului de Conducere:

a) A lua cunoştinţă de activitatea organizaţiilor

b) Discuţii şi hotărâri cu privire la programul C.P.M. în legătură cu hotărârile luate de Congresul General al ./.

00077

partidului Tărănesc.

d) Discuţii şi hotărâri în legătură cu Statutul C.P.M. în funcţie de hotărârile luate de Congresul General asupra Statutului Partidului.

e) Discuţii şi hotărâri cu privire la propagandă şi în special la directivele date de comitetul de direcţie şi comitetele speciale.-

f) Constituirea şi confirmarea Comitetului de Direcţie

g) Orice măsură cu privire la bunul mers al C.P,M.

Art.8.- Lucrările Comitetului de Conducere sunt pregătite de Comitetul de Direcţie.-

- Rapoartele sunt prezentate şi citite de Secretar

- Sedinţele comitetului de conducere se ţin cu orice număr de membri.

Art.9.- Comitetul de Direcţie este organul de conducere al C.P.M.

El se constitue şi se confirmă de comitetul de conducere pentru un an, astfel:

a/ Preşedinte

b/ Vice preşedinte

c/ Preşedinţii Comisiilor Speciale.-

Art.10.- Comitetul de Direcţie se întruneşte la două săptămâni, Lunea.-

Art.11.- In atribuţiunile comitetului de direcţie intră toate chestiunile privitoare la conducere, organizare şi bunul mers al C.P.M.-

El are şi atribuţiuni disciplinare prevăzute în Statutul P.N.T

Art. 12.- Comitetul de Direcţie aprobă sau respinge lucrările prevăzute de către Comisiunile Speciale.-

Deasemeni, el ţine legătura permanentă cu delegaţia permanentă a Partidului N.T., şi cu comitetul central executiv.-

El prezintă sugestii asupra organizării încadrării şi dotării ar,ateo, sau orice altă informaţie, atunci când îi sunt cerute de către partd.

art.13.- Comitetul de Conducere primeşte rapoartele organizaţiilor regionale şi dela organizaţiile Capitalei.

El este cel care se îngrijeşte de trimiterea direcţivelor şi a oricărei ordin, tuturor organizaţiilor din ţară, pri prin delegaţii trimişi de partid.-

Art.14.- Comitetul de conducere este cel care constitue si conf

titue şi confirmă Comisiile speciale şi anume:

- Organizare
- Juridică
- Informativă

Art.15.- Aceste comisii sunt compuse fiecare din:

- Preşedinte
- Trei-cinci membri
- Secretar

Ele se întrunesc odată pe săptămână

Art.16.- Atribuţiile lor sunt:

a) Comisia de organizare:

- Să prevadă şi să întocmească în principiu organizarea armatei în mare.-
- Să ţină conferinţe şi lucrări în legătură cu ultimele organizări moderne ale armatelor mari.-
- Să fie la curent cu organizarea şi toate modificările survenite la armata română.-
- Să propună comitetului de direcţie, dacă este cazul, modificările ce ar fi de adus în organizarea C.P.M.-
- Să prezinte Comitetului de Direcţie sugestii în legătură cu organizarea şi încadrarea armatei în cazul când Partidul N.T. ar fi la guvern.-
- Să aibă studii cu privire la posibilităţile de organizare ale armatei, ţinându-se seamă de : efective, nevoi. situaţie geogragică, posibiţităţile indistriale ale ţării, etc.-

Să constate dacă modificările aduse armatei sunt folositoare sau nu şi cari din aceste modificări trebuesc menţinute sau înlăturate.-

b) <u>Comisia Juridică</u>

- Este la curent cu toate legile militare.
- Studiază şi constată cari sunt legile utile, în vigoare şi cari nu sunt şi trebuesc modificate sau chiar înlăturate
- Studiază şi face sugestii Comitetului de Direcţie asupra legilor noui ce ar trebui introduse.-
- Este la curent cu organizarea Justiţiei Militare şi în acelaş timp în măsură să prezinte, dacă este cazul modificările ce trebuesc aduse.-
- Este în măsură oricând să prezinte sugestii partidului dacă acesta o cere.-

./.

c) Comisia Informativă

- Este la curent cu toate evenimentele politico-militare ce au intervenit intern sau extern--

- Prezintă la şedinţele C.P M. sinteze asupra evenimentelor militare şi politice din întreaga lume.-

- Tine legătură permanentă cu organele de propagandă civile ale partidului şi copperează cu acestea.-

- Culege informaţiuni de orice natură pe care le triază, le verifică şi apoi le prezintă Comitetului de Direcţie.

- Este la curent cu moralul şi starea armatei.

- Tine conferinţe, informând C.P,M., asupza tuturor evenimentelor maiI importante de orice natură.

Art.17.- Orice lucrare sau conferinţă ce va fi prezentată de vreuna din comisii la şedinţele C.P,M., va fi în prealabil prezentată Comitetului de Direvţie spre aprobare

Art.18.- Comisiile Speciale sant organe de lucru şi studii ale Comisiei de Direcţie.-

III. ORGANIZAREA REGIONALA

Art.19.- C.Pmç are două organizaţii regionale.; Vechiul Regat, Ardealul şi Banatul.-

Art.2o.- Organizaţia regională se compune din toţi membrii C.PmM. regionali. Ea are un comitet de conducere compus din:

-Preşedinte
- Vicepreşedinte
- Trei membrii
- Preşedinte de judeţe
- Secretar

Ea se întruneşte normal, săptămânal, fără preşedinţii de judeţ şi odată lunar (la 1 ale fiecăreiluni) cu preşedinţii judeţ.-

Art.21.- Atribuţiunile comitetului regional.

a) Supraveghează normală funcţionare a organizaţiilor judeţene.-

b) Executarea de către organizaţiunile judeţene a directivelor date de organele centrale.-

c) Verifică şi se îngrijeşte ca directivele şi orice altă corespondenţp venită dela organizaţia centrală, să pornecă şi să fie executată de către organizaţiile judeţene.-

d) Studiază şi constată nevoile generale cu caracter regional, în raport cu directivele primite dela organizaţia

centrală și se pune de acord cu organele politice regionale.-

e) Coordonează inițiativele și activitatea organizațiilor județene.-

f) El are atribuțiunile disciplinare prevăzute în statut, precum și orice alte atribuțiuni ce i se vor încredința de către Comitetul de Conducere Central.-

Art.22.- Comitetul Regional alege din sânul său pentru un an, pe președintele organizației regionale, pe vicepreședinte și pe secretar.-

IV. ORGANIZATIA JUDETEANA

Art.23.- Organizația județeană se compune din toți membrii C.P.M. județean. Ea are un comitet de conducere compus din:

Președinte
Doi membrii
Președinți de plasă
Secretar

Art.24.- Comitetul Județelui alege din sânul său pe președinte, doi membri și Secretar, pe teren de un an de zile Se întrunește săptămânal.-

Art.25.- Atribuțiunile comitetului județean sunt aceleași cu ale comitetului regional, referitoare la județ și plasă în plus caută să facă cât mai mulți adepți ai crezului și programului partidului.-

Art.26.- Comitetul județean colaborează și ajută organele județene politice.-

V. ORGANIZATIA DE PLASA

Art.27 Organizația de plasă se compune din toți membrii C.P.M. din acea plasă.-

Art.28.- Organizația de plasă are un comitet compus din:

Președ nte
Doi membri
Un sector

Aceștia sunt aleși pe termen de un an de toți membrii din sânul acelei plăși.-

Art.29.- Comitetul de plasă ține ședințe săptămânale.

Ar .30. Atribuțiunile comitetului de plasă sunt aceleaș cu ale comitetului de județ.-

VI. Organizația Capitalei

Art.31.- Organizația Capitalei se compune din toți

membrii partidului, din Capitală.-

Art.32.- Organizaţia Capitalei are un comitet de conducere compus din :

Preşedinte
Vice preşedinte
Doi membri
Preşedinţi de secţoare
Secretar

Preşedintele, vicepreşedintele şi secretarul sunt aleşi din sânul comitetului pe termen de un an.-

Art.33.- Comitetul se întruneşte săptămânal.

Art,34.- Are aceleaşi atribuţiuni ca şi comitetele regionale.-

Art.35.- Sectorul este compus din toţi membrii din sectorul respectiv; iar secţiunile sunt în număr de patru.

El are un comitet compus din:

Preşedinte
Secretar
Preşed nţi de circumscripţie

Art.36. Comitetul de sector alege din sânul său pe preşedinte şi secretar pe timp de un an de zile.

El se întruneşte săptămânal.

Art.37. Atribuţiunile comitetului de sector sunt aceleaşi cu ale comitetului de judeţ.-

Art.38.- Circumscripţia sau Suburbana cuprinde toţi membrii din acea circumscripţie sau suburbană.

Art.39.- Circumscrâpţia are un preşedimte şi un secretar aleşi pe timp de şase luni, de către membrii vechi ai acelei circumscroţii.-

Art.4o.- Atribuţiile circumscroţiei sunt aceleaşi cu ale organizaţiei de plasă.-

- - - - -

00082

00083

D E C L A R A T I E

Nu sunt de acord cu plecarea dela Tămădău; aceasta actiune cred că nu era bună pentru ţară si era si inutilă.

Părăsirea de pozitii de luptă politică a Statului Major ca P,N.T., când el este redus numericeste, nu este o atitudine morală, din punctul de vedere al unui bătrân general.

Cred că au plecat cu ordinul sefului de partid si acest lucru m'a mirat, mai ales că seful avea destul oameni politici de legătură in străinătate.-

De intentiile acestea nu am bănuit.

Dl.MANIU, lucrează numai cu membrii Biroului si câţiva intimi /Gh.Popovici, Popp, Leucutia/

In ce priveste militarii de seamă din P.N.T. erau două categorii: Unii, putini din ~~az~~ C.D.M. şi mai multi neinscrisi ~~at~~ în C.P.M., ei lucrau direct cu sefii /MANIU si MIHALACHE/ chiar neinscrisi vizibili in P.N.T., /ca RADESCU, Col.DUMITRESCU etc./

Proectul de organizare al armatei văzut la anchetă nu este la C.P.M., acela este un alt dosar.

Prezentul proect este dat fără să-l cunosc si peste capul meu de presedinte direct D-lui I.MIHALACHE, este G-ral GHEORGHIES.

De altfel in sedintă si prin scrisoare personală mi-a spus că să nu mă ocup de orgânizarea pe ţară a C.P.M., ce incepusem, că cu aceasta va fi insărcinat G-ral GHEORGHIES, care i-a prezentat personal un nou proect de organizare a C.P.M., pe ţară si care este mai complect.

Am făcut către Dl.MIHALACHE imputări că dece G-ral GHEORGHIES a trecut peste mine stiind că eu nu sunt omul ami insusi lucrarea altuia.

Dl.MIHALACHE a spus că chestia se amână probabil ca să uit .- Intâlnind pe GHEORGHIES i-am spus că stiu de memoriul său si că s'a amânat.

Scris si subscris de mine

General Veteran
ss/G.I.Negrei

4 August 1947.

D E C L A R A T I E

Intrebare Ce atitudine a avut P.N.T. după 23 August 1944 in chestiunea internă după isgonirea trupelor germane,.

Răspuns Prin introducerea in guverne a unor elemente nepregătite si putine de valoare s'a văzut că colaborarea putea fi slabă; Multi din noi am spus că va rezulta o lipsă de colaborare ; ceace s'a intâmplat dar nu stiu motivele; căci nu fac parte din niciun for politic si nu am putut avea contact cu sefi.

Relativ la retragerea din guvern se poate spune acelas lucru aducând ruperea relatiilor de colaborare.

Motivez că nu cunosc cauzele ca mai sus :

Căci dl MANIU având puteri discretionale,date de delegatie permanentă până in 1946,Dsa conducea elementele sale din guvern,fără ca noi să stim cum.

Ziarul "DREPTATEA" nu este la inăltime desi reprezintă in teorie idiologia P.N.T.,gazeta nuîmi plăcea.

Dl MANIU conduce si nu se vede in "DREPTATEA" decât articole slabe,in general ; m'am plând chiar că Dl MIHALACHE nu mi-a publicat o dare de seamă politică dela Vaslui. Nu sunt abonat la "DREPTATEA" deoarece scrie polemici inutile si chiar dăunătoare,adesea scrisă prostă,care puteau invenina relatiile si invrăjbi.

Atitudinea P.N.T. era de rezistentă nu de invrăjbire fată de adversarii politici din guvern.

Intrebare Ce atitudine a adoptat P.N.T. după formarea guvernului de largă concentrare democratică Dr. PETRU GROZA.

Aceias atitudine de rezistenţă prin ministru HATIEGANU in sânul guvernului si in afară prin mijloacele de până atunci.

In lupta politică a P.N.T. guvernul P Groza organizarea P.N.T. nu a suferit nici o modificare până 1 Ianuarie 1946.

./.

Acea organizare am concretizat-o eu intr'un grafic colorat necesar cercului profesional militar.

Linia trasată de ziarul " DREPTATEA" era opera comitetului de presă; cred insă că cele scrise in ziarul " TARANISMUL" nu trece pela acest comitet fiind gazeta Dlui I MIHALACHE.

Conducerea presei P.N.T. o avea după câte stiu din 1945 comitetul compus atunci din G. POPP, LEUCUTIA si controlor I MIHALACHE.

Inainte de alegeri si după alegeri, rezistenta P.N.T. consta in proteste, contra guvern si Comisia aliată pentru toate Marile Puteri.

Despre existenta protestelor am luat cunostintă in 1946 din darea de seamă făcută la Comitetul Executiv pe care l-am citit, dar nu făceam parte din acest comitet.

Dintre membrii P.N.T. care sunt in străinătate cunosc pe GAFENCU, TILEA, BUZESTI si RADESCU.

Dintre aceste cred că RADESCU este lipsit de valoare politică; TILEA este un arivist.

Aflasem in Decembrie 1946 că VISOIANU ar fi plecat in străinătate pentru a duce direct protestele contra alegerilor.

Cred chiar de ar fi fost in delegatia permanentă tot nu ar fi fost pus in curent cu activitatea P.N.T. in străinătate, că cel mult biroul o cunostea .

Calitatea mea in P.N.T. este de presedinte ales de ofiterii pentru cercul profesional militar al capitalei.

Articolul 58 din statute spune că suntem sub ordinele politice ale sefului capitalei, I MIHALACHE care trebuie să mă admită in delegatia permanentă a capitalei şi nu a făcut-o.

Pentru organizatia pe tară Dl I MIHALACHE m-a oprit a mă ocupa deoarece probabil va fi desemnat generalul GHIORGHIESI.

Ca presedinte, am lucrat in mod efectiv, dar insărcineam cu detali pe vicepresedinti, asa Col STOIKA a fost insărcinat a organiza capitala lucru pe care de fapt nu l-a făcut incă, asa că nu există de fapt o organizare completă in capitală pe circ.

4 August 1947 /ss/ General G I. NEGREI

00086

D E C L A R A T I E

Subsemnatul general Indendent veterinar VASILESCU GHEORGHE la intrebările puse declar următoarele :

In caz de evntuală guernare cred că misiunea C.M.P. s'ar fi redus la sectie cu subdiviziuni pentru a face fată intocmirii unei legiuni militare cerute de situatie, iar restul indivizilor cred că ar fi fost plasati - parte inapoi in armată pentru cei ce vor fi in cazul acesta, iar restul plasati de partid in situatii potrivite abtitudinilor.

Pentru ajutorarea partidului in vederea venirii la guvern membri C.M.P. sunt la dispozitia conducerii in ce priveste activitatea lor si pe terne politic.

La trecutele alegeri, organizarea C.M.P. fiind slabă nu s'a manifestat, după cât stiu decât prin numirea câtorva delegati asistenti la sectiile de votare, astăzi insă conform statutelor membri C.M.P. trebue să figureze si printre membri circumscriptiei politice.

Ne intrebuintală a tuturor elemntelor ce compuneau in Noembrie 1946, C.M.P. apare, cu drept cuvânt de neinteles si nu se explică decât prin lipsa de contact intre C.M.P. si circumscriptiile politice.

Conferintele si cronicele externe erau făcute din necesitatea de a se intretine cu ceva participantii C.M.P. in afară de ocupatia lor.

Nu am primit nicodată personal directive de felul cum trebue dusă propaganda politică, sub nico formă .

Consider că atuncea actiunea recent intâmplată organizată de forul de conducere al P.N.T. este un act de pură "desertiune", dela datorie.

Părerea mea personală este că prin această tentativă de fugă se urmărea desigur asigurarea fizică a fugarilor in locuri confortabile de unde să intreprinză propagandă contra adversarilor din tară., In orice caz pentru poprul român această actiune dela distantă nu putea să aibă decât o notă dest mai mare dezorientare spirituală, actiune pe care persona

./.

o resping cu indignare.

Primul obiectiv ce cred că ar fi trebuita materializat de către fugari, la ajungerea lor în străinătate ar fi fost contactul cu elementele politice opozante acolo, înțelegerea cu ele, fonduri, și pentru urmă plan de lucru și propagandă în felul cum se vor înțeles.

Cred că orientarea lor era către apus prin aceia că, desigur își avea acolo simpatiile idiologice și susținătorii.

Această convingere mi-a formată spiritul în care era scrisă presa de partid, cum și rarele declarații publice, politice făcute de conducătorii.

General Veteran Intendent
/ss/ VASILESCU GHEORGHE

8 August 1947.-

00083

D E C L A R A T I E

Subsemnatul general veterinar intendant VASILESCU GHEORGHE declar următoarele :

Scopul P.N.T. ca organism politic organizat și recunoscut era cum e firesc- să fie un organism de conducere.

- Misiunea cercului militar profesional era acea de a pregăti legăturile și regulamentele militare în vederile P.N.T.

- Actualele legături militare aproape în întregimea lor - numai corespund concepției vremurilor și situației create țării noastre în urma evenimentele ultimului război.

- Stiu că una dintre legi / legea poziției ofiterilor era deja alcătuită,după cât am auzit cu circa un an în urmă.

- Ofiterilor din C.M.P. care manifestau nemulțumiri asupra deblocărilor, am auzit că li s'a promis răbdare și disciplină, că în xxx situația lor va căpăta o soluție echitabilă când va fi posibilă .

General Veterinar Int.
/ss/ VASILESCU GHEORGHE

7 August 1947.-

00030

00091

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General de C.A.GEORGHIES AL. întrebat declar :

1. In afară scopului de scris în declaraţia anterioară, am avut şi acolo de a face noi aderenţi, din lumea militară, de toate categoriile : ofiţeri, subofiţeri, maiştri ecţ, de rezervă.- Aşa cum procedează toate partidele.-

2. Subsemnatul văzând că organizarea cercului Profesional există numai pe Capitală, am făcut propunerea D-lui Maniu, ca să se facă şi Organizare profesională militară pe partid, în cadrul organizatiilor judeţene.-

Ideea afost acceptată si trimisă D-lui MIHALACHE pentru măsuri.

Dl.MIHALACHE nu atrecut la nici o organizare efectivă ci s'a multumit numai să discute si să amâe trecerea la fapte. Aşa că nu fost nimeni care să ia oare o măsură in aceasts directie nici măcar ca organizare a unui Grup Control. Initiativa similară luată de Dl.G-ral NEGREI a fost anulată de Dl.MIHALACHE.

3/. Eu subsemnatul am prezentat Dümnului MIHALACHE o notă prin care făceam propunerea de organizare a cercului profesional de partid. Nu m'am referit deloc la organizarea C.P., al Capitalei ci pe judeţ, pe intreaga ţară.

Pentru organizarea acestui cerc profesional general de partid figuram si subsemnatul printre cei ce trebuiau ficsaţi de dl.MANIU. Printre ceilalţi ţin minte numai pe G-ralul DRAGANESCU şi G-ralul de Armată CONSTANTINESCU CLAPS.

Cine a intocmit lista nu stiu decât pe Dl.G-ral DRAGANESCU iar subsemnatul nu am făcut parte din cei care au intocmit lista.

4/. N'am primit dela nici un personaj politic al P.N.T.-ului şi nici n'am luat initiativa în vederea unui proect sau studiu de organizarea armatei.

In nota dată Dl.MIHALACHE am avut trecut punctul sefilor de organizarea armatei în sensul că trebuia să fie cineva în Grupul de la Centru, care să se ocupe numai de organizarea armatei, cum ar fi altul de Administratia Armatei.

./.

5/. Luând parte la sedinta cercului profesional al Capitalei adunări când era prezent Dl.MIHALACHE am auzit si Conferita Col.STEFAN STOICA despre organizarea armatei.După câteva faze m'am exprimat către vecini,c'am in felul următor:

"Iată ceva secret,care n'are nici un rost să fie expusă in public şi nici nu am mai putut fi atent ca să mai pot retine ideile fundamentale"

Acest lucru trebuia făcut in secret cu specialisti necesari si cu documentele necesare pentru a se ajunge la un proetc bazat pe date statistice concrete şi provenite dela forurile competente -oficiale.

Toată acestea organizare,ca să fie serioasă si valabilă trebue să se inspire din directiua politică a conducerii partidului.Acest punct de vedere cred că suprimat chiat in nota cu propuneri adresate D-lui MIHALACHE.

ss/G-ral Gherghieş

00093

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General AL.GHEORGHIEŞ,la întrebarea pusă,declar următoarele:

Ceiace am înmânat D-lui MIHALACHE intitulată "notă" nu era un memoriu ci un plan de organizare al functionării conducerii centrale în cercul profesional al partidului,adică pe ţară.

Pe cât îmi amintesc scopul pentru care am ~~az~~ făcut aceasta a fost următorul:

Conducerea centrală a partidului să aibă un organ care să se ocupe din timp de chestiunile militare,aşa cum era un organizm,care se ocupa de problemele interne,ale industriei şi Comerţului etc.

Acelaşi lucru i l-am explicat D-lui MIHALACHE cât am predat nota.După expunerea mea a reţinut nota,dându-şi părerea că nu este ceva de urgentă./şi a retinut-o/

Dl.MIHALACHE se ocupa de aceasta chestiune,pentru că primise însărcinarea de a le studia din partea D-lui MANIU. Şi cred,că aceasta trebuia făcut de acord cu linia generală de conducere a partidului N.T.,întrucât problemele interesau Ministerul de Război şi M.S.M.

Aceasta îmi este declaratia pe care o mentiu.

ss/G-ral Gheorghieş

00094

D E C L A R A T I E

Scopurile asociatiei profesionale militare din partid sunt ca la orice profesiune / advocat, medic etc./ civilă, adică : studiul si organizarea chestiunilor militare interesând armata.

Deci :

- Organizare
- Instructie
- personalul
- administratia etc.

In fiecare compartiment, cunoscându-se la timp toată legislatia actuală si cea necesară viitorului, în raport de prevederile tratatului de pace si programul de activitatea al partidului.

/ss/ General GHEORGHIES

7 August 1947-

00095

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General AL. GHEORGHIES, din rezervă domiciliat in stra Mântuleasa nr. 5, intrebat asupra chestiunilor de mai jos declar următoarele :

1.- Dezavuez, cu toată convingerea si in termeni cei mai severi, tentativa de fugă din Tară a Dlui MIHALACHE :

Indignarea mea, nu-şi găseste egal, decât intr'o condamnare categorică a gestului său.-

In programul politic propopăduit initial, prin această tentativă de fugă, i s'a tradus printr'o rusinoasă inselare a maselor, poporului.-

2.- Greutătiile făcute si lupta dusă, inpotriva măsurilor luate de guvern, sub raportul economic si financiar, nu erau decât rezultatul aceleias permanente atitudini adică : De necolaborare si apoi de discreditare, fără să tină seama că prin aceasta impiedicau usurarea nevoilor maselor, in suferintă, după terminarea războiului si doi ani de secetă.-

3.- Sub raportul reformei agrare, desi partidul se numea national tărănesc, totusi s'a opus si a ingreunat realizarea acestei r eforme.-

4.- Sub raportul extern a făcut marea crimă de a semâna neincredere in ajutorul dat de U.R.S.S. tării noastre, atât pe câmpul de luptă cât si ulterior; in special sub raportul economic, atunci când poporul nostru a trecut prin mari crize.-

Aceasta imi este declaratia si pe care o mentin.-

/ss/ General Al. GHEORGHIES.-

16 August 1947.-

00096

00097

D E C L A R A T I E

Subsemnatul general Aviator în rez.Achil Niculescu, de 56 ani, domiciliat în Str.Aviator Petre Creţu 32, Buc. căsătorit fără copii, nu am fost condamnat niciodată, întrebat, declar următoarele:

Cred că sunt membru al partidului N.T.cam din Iunie 1947, în urma unei scrisori pe care am adresat-o D-lui ION MIHALACHE şi prin care îi cerem deşi nu-l cunoştiam personal până,atunci - să mă recomande partidului pentru a fi înscris.

-M.A determinat să cer înscrierea în P.N.T.,faptul că "Ideea Ţărănească" forma cea mai inportantă preocupare a acestei grupări politice, înţelegând prin ideia ţărănească, preocuparea pentru ridicarea satului, dat fiind că satul formează 80% din ţara românească.

După părăsirea cadrelor active ale armatei în 1940, subsemnatul m'am retras, cea mai mare parte din timp la o mică propietate (două pogoane) din Com.Buftea Ilfov, unde în mijlocul satului mi-am dat seama de multele lipsuri şi scăderi ale ţăranului român şi anume: Ţăranul român nu are sănătate, ţăranul român nu ştie să lucreze pământul, ţăranul nu ştie să se hrănească, ţăranul român are mari scăderi de ordin sufletesc şi anume: Este perfid, este mincinos, este necinstit,,este laş, este ticălos, este răzbunător.

-Aceste scăderi ale ţăranului român se datora conducătorilor pe care ia avut ţara şi care în marea lor majoritate te a folosit ţărănimea ca pe o masă de manevră promiţându-le mult şi dându-le foarte puţin.

În categoria conducătorilor amintiţi mai sus, înţeleg să înglobez şi pe acei ce au făcut parte din P.N.T., şi care prina fapte şi realităţi s'a comportat ca atare.

În cercul profesional militar al P.N.T.n'am avut nicio însărcinare.

Am luat parte la circa 3 şedinţe ale acestui cerc, după care am încetat de a mai veni, deoarece priveam acest organism cu oarecare ironie, deoarece nu era necesar un a-

..//..

semenea organism, deoarece cariera de ofiţer pri legiuiri precise şi categorice determină poziţia situaţia şi drepturile ofiţerului - ca profesionist- foarte precis; ca cerc de studii nu avea niciun rost fiind necesar pentru un asemenea scop. Singurul scop după cele mărturisite chiar de D-l G-ral NEGREI era cu scop de informare şi documentare în chestiuni militare.

La şedinţele în la care am participat s'a discutat următoarele :

O şedinţă a fost ocupată cu conferinţa Col.COSTEA D. tratând despre dezarmare.

O şedinţă a fost ocupată cu conferinţa D-lui Col. STOIKA, tratând despre viitoarea organizare a armatei, pe baza clauzelor impuse de tratatul de pace.

Cu foarte mici discuţii de mică importanţă în jurul chestiunilor.

La una din şedinţe a venit şi a asistat şi D-l Mihalache.

Am auzit că Dl.G-ral NEGREI a pus din nou pe Dl. Col.STOIKA să repete conferinţa sa, lucru care s'a constatat, am auzit cu ironie -întrucât se aprecia repetarea ca o dorinţă a D-lui general de a justifica activitatea.

Nu sunt şeful Sectorului Galben, şef al Sectorului este Comandorul DUMITRU, Dl.G-ral NEGREI, a dorit să fiu eu, lucru la care i-am răspuns să hotărească pe altcineva, La care comandorul DUMITRU s'a oferit el pentru acest oficiu.

Aceasta imi este declaraţia mea pe care o menţin. Ea este dată nesilit.

ss/G-ral Av.Achil Diculescu

11 August 1947 Bucureşti.

000098

D E C L A R A T I E

Subsemnatul general rezervă GHEORGHIU ERMIL, căsătorit, 51 ani, domiciliat in Bucuresti, Bdul Decia 14, declar următoarele :

1.- Nu fac parte de nici un partid politic.-

2.- Am fost, in primul guvern Gl. Sănătescu, după 23 VII. 1944, Subsecretar de stat la Aer până la 6.XI.1944.-

3.- Am fost trecut in cadrul disponibil 11 VIII. 1946.-

4.- După trecerea in cadrul disponibil nu am mai avut legături de niciun fel cu aeronautica; am regretat desfinţarea S.S.A. reflectând asupra posibilităţilor pe care le-ar fi avut acest departement in materie de aviaţie civilă, constatate pe timpul cât era subsecretar de stat.-

5.- Cunosc pe lt. Cdro. CIOROIU din 1942 când era în Esc. 1 Rec. sub ordinele subsemnatului.

L-am apreciat ca un om de curaj, cu spirit de sacrificiu in misiunile de război pe care le-a executat.-

Ulterior l-am avut subaltern la Statul Major şi la cabinet / când eram S.S.A./

In acesta situati l-am apreciat ca un element cu largi posibilităţi intelectuale, cu pregătire profesională desvoltată si cu multă uşurinţă in aşi expune şi redacta ideiile.-

6.- După trecerea in C.D. a mea cât şi a Lt. Cdor. CIOROIU, acesta a mai venit pela mine de câteva ori.

In cursul acestor vizite am discutat, intre altele, şi chestiunea importanţei pe care ar fi avut-o aviaţia civilă in nevoile interne ale tării, sub egida unui S.S. Aer şi Marină.-

Aceste discuţi s'au concretizat, la inceputul acestui an, in ceace am numit " studiul rezumativ

./.

interesând necisitatea infinţării Ministerului Aerului si Marinei şi a celor 2 Subsecretariate tehnice Aviatia şi Marina ".

După redactare acest studiu a fost incredintat Lt. Cdor CIOROIU. Studiul comporta şi 2 grafice de organizare.

La anchetă am recunoscut, atunci când mi s'a arătat, atât studiul cât şi graficele.-

7.- Stiam de la sfârşitul anul 1946 că Lt. Cdor CIOROIU avea oarecare legături cu oameni din P.N.T..

Când am incredinţat acest studiu Lt. Cdor. CIOROIU am făcut-o arătându-i că nu vreau să păstrez la mine nici un act ce ar putea fi considerat subversiv.-

In ideia că punerea in aplicare a acestui studi ar duce la realizare unei opere constructive pentru fiinţa celor două arme am incredinţat studiul de mai sus Lt. Cdor CIOROIU.-

N'am expus posibilitatea ca dânsul să-l predea P.N.T..-

Am conceput ~~xxxxxxxxxxxxxx~~. acest studiu cu Lt. Cdor CIOROIU in credinţe fermă că numai astfel se pot desvolta favorabil acest două arme şi l-eam incredintat pentru o eventuală aplicare dar cu dorinţa fermă de a nu fi amestecat in niciun fel de actiune politică.-

8.- L-am cunoscut pe Dl I MIHALACHE dela intrunirile Cavalerilor Ordinului Mihai Viteazu.-

Inaintea Crăciunului 1946, Lt. Cdro CIOROIU mi-a transmis dorinta de a fi văzut de Dsa, lucru pe care l-am şi făcut.-

Intrevederea a avut loc inainte redactărei acestui studiu, intr'o casă a unui prieten al Dlui MIHALACHE pe lângă str. cred Haga. Am fost cu Lt. Cdor CIOROIU.-

Primele păreri exprimate de Dl. MIHALACHE au fost asupra activităţei pe o aceiaş linie, lupta partidului pentru care nu are nevoie de cadre conducătoare ci de elemente luptătoare.-

Dela această intrevedere am plecată fără nicio concluzie şi fără să inteleg scopul invitatiei, intrevederea nu a mai fost urmată de o alta.-

'/.

9.- Am văzut pe Lt. Cdor CIOROIU inaintea plecări la ţară, venind să-şi ia rămas bun.-

lo.- După predarea studiului Lt. Cdor CIOROIU nu xxmx am mai duscutat cu el această chetiune căci cu cât trecea timpul imi dădeam seama că este destinat să nu se mai poată realiza.-

Aceasta declaratie o recunosc şi o semnez nesilit de nimeni, astăzi, 13 VIII. 1947.-

/ss/ GHEORGHIU ERMIL,

00103

00104

D E C L A R A T I E

Subsemnatul EMANOIL BARZOTESCU cu domiciliul in Sibiu str. Mitropoliei nr. 51, declar următoarele;

Atât in activitatea, si cât si după trecerea in cadrul disponibil, până in prezent, nu am fpcut parte din niciun partid politic si nici nu-mi-am manifestat simpati către vre'un partid, având incredere in guvernul care me reintregat si cu care am colaborat in calitate de comandant de mare unitate dela data 28 Martie 1945 - Aigust 2o 1946. Pentru atitudinea mea democrată si anti-fascistă am fost destituit din armată in Martie 1942.-

In timpurile de astăzi, Tara, pentru binele si pentru linistea si ordinea in tară, avea si are nevoie, de sprijinul efectiv al tuturor partide politice.

Această lipsă de sprijin a observat din partea P.N.T. condus de MANIU care a fost obstructionist.

Când tara are nevoie de linista si ordine deplină in interior, campanie de protest dusă de P.N.T. in străinătate este contra intereselor tării.- Deasemenea si campania dusă si de cei aflati in străinătate/oameni politici ai P.N.T./ este dăunătoare tării in timpurile de astăzi.-

Fuga dela Tămădău, o consider pe aceias linie de conduită, contra intereselor tării in timpurile de astări.

Prezenta declaratie o dau nesilit si o sustin.-

General,
/ss/ EMANOIL BARZOTESCU

13 August 1947.-

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General EM. BARZOTESCU, domiciliat In Sibiu str. Mitropoliei 51, declar următoarele :

- Atât in timpul activității cât si in cadrul disponibil nu am făcut politică si nici nu am fost inscris in vre'un partid politic. Nu am făcut parte din nici o organizatie militară politică sau cu caracter subversiv.-

- Desaprob cu toată convingerea actiunea dusă de P.N.T. Maniu, prin invenierea si invrăjbirea poporului.-

- Activitatea dusă de acest partid a fost dăunătoare in timpurile si siutatia de astăzi intereselor tării si poporului.-

- Deasemenea desaprob inrolarea in acest partid a elementelor legionare, care au dus la ură de rasă sovinsim si ura contra popoarelor U.R.S.S.

Deasmenea desrapop cererea de interventie străină in amestecul tării noastre făcută de acest partid, care Stirbeste suveranitatea si independenta tării .-

Nu sunt de acord si incriminez propaganda dusă de P.N.T. MANIU proftând de criza economicp din tară datorită secetei si urmărilor războiului, precum si actiunea de a increuna eforturile făcute pentru redresarea tării.-

Fuga dela Tămădău despre care am luat cunostinta in ultimul timp o consider in timpurile de astăzi o accentuare a politicei de trădare a intereselor poporului.-

Sunt si am fost convins că politica intereselor tării noastre= este: o alianță si o colaborare si o prietenie sinceră si reală a intregei mase cu Uniunea poparelor sovietice, care ne-a ajutat in decursul istorie, ne-a ajutat si in războiul actual si ne ajtă si pentru redresarea tării noastre.-

Prezenta declratie este nesilită si o sustin in totul.-

Gl. /ss/ Em. BARZOTESCU.-

20106

14 August 1947.-

00107

DECLARATIE

Subsemnatul general EM. BARZOTESCU domiciliat în Sibiu str. Mitropoliei nr. 51, declar următoarele:

1.- Repet şi susţin cu tăria declaraţiunile anterioare din 13 şi 14 August ; nu am făcut niciodată politică, nu am fost înscris în vre un partid politic, nu am activat cu nici un partid politic, nu cunosc nici-o organizaţie militară, consider declaraţia denunţătoare de domeniul fanteziei.

2.- Pentru generalul DIMITRIU ROMULUS am o deosebită afecţiune, mai ales xx în acel timp ; nicodată nu i-am adus vre'o injurie ,nu-mi stă în caracter.

3.- Nu am adus niciodată vreo insultă guvernului şi acestui regim, care m'a reabilitat după reformarea mea din armată ca anti-fascist, de către Antonescu şi căruia îi sunt recunoscător şi l-am servit cu credinţă pentru comanda încredinţată şi faţă de care urmez totdeauna aceiaş linie de conduită de care sunt convins.

4.- Pură invenţie, de domeniul fanteziei, niciodată nu numai că am păşit pragul vre'unui club dar nici în afară nu am discutat chestiuni politice şi nici nu am activat.

Nu cunosc şi nu am cunoscut şi văzut în viaţa mea pe gralul BURDULOIU şi nu am văzut niciodată vre'o adeziune politică.

5.- Nemultumirea mea la eşirea în cadrul disponibil a fost neavansarea la gradul de general de Corp de Armată pe care îl consider că îl meritam şi eu după războiul efectuat şi după activarea şi colabora-

./.

rea mea cu guvernul,colaborare sinceră efectivă şi reală atât pentru executarea promtă şi exactă a condiţiunilor armistiţiului,cât şi pentru adâncirea şi păteunderea cu conştiinţă a democraţiei definitive în armată. 00108

6.- Cu generalul CALETEANU şi generalul MARINESCU MATEI,am avut raporturi foarte bune şi sincere de serviciu în totdeauna şi l-am apreciat foarte bine,după cum sunt convins că şi ei pe mine;de aceea am avut raporturi amicale şi familiare.

7.- Repet şi susţin cu energie şi conştiinţă că nu am făcut politică,nu am discutat politică cu ofiţerii din cadrul disponibil.

8.- Nici odată nu am fost vizitat nici acum nici în viaţa mea de vre-un englez sau american.

In luna Septembrie aproximativ,anul 1945,după o lună dela luarea comenzei Comandamentului 6 Teritorial în Cluj,am fost anunţat oficial de Comisia Aliată de Contro ~~lxx~~ de către generalul PRETORIAN, la Garnizoana Cluj,că va sosi în garnizoană generalul GREER,însoţit de colonelul VASESCU. Mi-a făcut vizită la Comandamentul 6 T. la orele 8 şi am luat masa împreună cu alţi doi generali români şi camarazi ruşi,în număr de 3,colonelul sau maiorul JIMREIC cu soţia.De această vizită am anunţat anticipat şi pe prefectul Judeţului Dl.POGACEANU,ca a doua zi să-i organizăm o masă.-

9.- Pe ALEXANDRU POP,chirurg din Cluj,în timp ce comandam C.6.T.,la-m cunoscut prin dl.general ATANASIU, comandantul armatei I-a,şi am fost invitat la masă,împreun cu dl.general ATANASIU,generalul ROSETI,şi alţii.La acesta nu am văzut pe ofiţerii indicaţi de dl.anchetator,sau pe persoanele civile.In familie la D-sa,sta dr.Pop cu familia şi sora sa; Nu am avut alte relaţii decât vizite de societate.La dânsul am fost de vre'o 5-6 ori.

10.- Pe când comandam C.6.T.,la un tedeum oficial pecând eram în biserică,în timpul acestui tedeum,am fost anunţatcă a venit dl.Ministru HATIEGANU,(aceasta s'a

./.

întâmplat în anul 1946); Ia-m dat locul de onoare,ma-m prezentat.La terminarea tedeumului,la eşirea dela biserică, chiar la trepte nr-am despărţit.Până la această dată şi dela această dată până astăzi nu am cunoscut şi nici nu am mai văzut pe dl.HATIEGANU.

00109

11.- Cu dl.STOICHITA: în anul 1945, pe când comandam C.6 T., la Sibiu am avut relaţiuni de serviciu şi sincere şi chiar amicale cu aliatul rus dl.general BULIGA,pentru a întreţine relaţiuni de prietenie şi de a se cunoaşte ofiţeri între ei,în calitate de preşedinte al Secţiei A.R.L.U.S.,am dat la Cercul Militar în Aprilie 1945 (aproximativ) un festival artistic şi o gustare la care a luat parte:Dl.general BULIGA, cu camarazii aliaţi,toţi şefii de organizaţiuni politice şi toţi preşedinţii secţiilor A.R.L.U.S.,împreună cu dnii.rectori PETROVICI şi DAICOVICI.

Dl. general BULIGA,vânător şi cunoştea pe Dra STOICHITA şi tânărul STOICHITA,fiind în raporturi de prietenie,l'au invitat la vânătoare la care nu au putut lua parte. Am luat parte la o masă la care a fost invitat dl.general BULIGA şi eu.

12.- Nu cunosc şi nu am auzit vre'o dată pe ALEXANDRU POP,dr.chirurg,că face politică.L'am cunoscut ca un distins chirurg,om al ştiinţei şi numai în această calitate l'am vizitat,fiind prezentat chiar de dl.General ATANASIU. Organele mele informative şi organele E.C.P.,nu mi-au adus vre'o dată la cunoştinţă că acest profesor face politică, dacă ştiam sau aşi fi auzit discutçndu-se chestiuni politice nu l-aş fi vizitat.De un an de zile dela plecarea din Cluj, nu l-am mai văzut.-

13.- In anul 1945,când au intrat Comandamentele în Ardeal împreună cu unităţile şi serviciile,recte Comandamentul 6 T.,în Cluj,deşi mi s'a oferit locuinţă la dl.Prof. TATARU,pentru a evita orice interpretare,necunoscând lumea din Cluj,am stat la hotel.Din criză de locuinţă,fapt cunoscut şi de Guvern,am găsit cu greutate 2 locuinţe în care din lipsă de sobe sau de cărbuni pentru calorifer.Venind iarna am pus organele Garnizoanei,ca împreună cu Comisia Locală de rechiziţii să mi se găsească 2 camere.Am fost plasat în

Decembrie 945, la văduva D-na VETURIA POP. In tot acest timp nu am avut raporturi decât de propietar şi chiriaş. Din August 1946, până în prezent nu am maiîntâlnit-o. S'a lăudat că este nepoata lui IONEL POP; de altfel mi-a făcut impresia, impresie confirmată şi de un nepot al său care locuia acolo dl. Lt. Col. (îmi scapă numele) că este vânător.-

Organele mele informative sau organele P.C.P., nu mi-a adus nici odată la cunoştinţă, ceva suspect despre aceste persoane sau să mă prevină să mă mut. De altfel nici eu nu am auzit sau văzut că această D-nă face politică, nici odată în locuinţa ei cât. De altfel nu locuiam decât de 2-3 ori pe săptămână, fiind tot timpul în inspecţie, Teritoriul mare şi în timpul de sărbătoare mă duceam în sânul familiei la Sibiu.-

14.- Toate aceste acuzaţiuni le consider pure calomnii pure invenţiuni, de natură duşmănoasă şi răzbunare locală.-

15.- La acuzaţiunea din 28 şi 29 Iulie, declar nici odată cu vre-un ofiţer din cadrul disponibil sau altcineva, nu am stat de vorbă, mai ales în faţa comandantului şi nu am spus nimic.-

Aceasta este declaraţia nesilită şi o susţin în totul.-

/ss/ General Em. Bârzotescu

20 August 1947

00111

[illegible] o [illegible] b
fost pers în pers b
[illegible] [illegible] 86 x 2 3

9
11
12
13
14

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel de Brigadă CHIRITA ATANASIE născut la Odobesti jud. Putna-cu domiciliul in Sibiu str. Mitropoliei nr. 51

1.- Nu am nici o cunostintă in partidul national tărănesc si nici nu am auzit niciodată despre existenta unei sectii militare a acestui partid.

N'am auzit dela niciun camarad despre existenta vre'unei secti militare la care să fi fost invitat să particip si eu.-

/ss/ Col. A.CHIRITA.

13 August 1947.-

00114

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel de Brigadă CHIRITA ATANASIE, declar următoarele:

Deşi n'am făcut politică şi nici n'am fost înscris în nici un partid politic,faţă de activitatea politică, faţă de activitatea politică internă şi externă a fostului partid naţional ţărănesc,pot aprecia:

Partidul Naţional Tărănesc, în epoca greutăţilor de astăzi a făcut o propagandă care să situază,contra interesel poporului-deoarece a întrebuinţat mijloace de organizare şi infiltrare în massele ţărănimi-cari tindeau în final la dezagregarea Statului.-

- Politica de ură faţă de tot ce este constructiv în ţară,dusă de acest partid,duce la o negare totală a refacerii ţării,care trebue dezavuată de orice român sau cetăţean conştient în această ţară.

- După politica de negare şi de distrugere internă dusă de acest partid aflu că un grup de politicieni ai acestui partid în frunte cu MIHALACHE,au căutat să fugă din ţară în străinătate pentru a lupta contra intereselor poporului cu ajutorul unor puteri străine.Această acţiune o consider trădătoare faţă de ţară şi laşe faţă de popor.

- Dela început-afirm-că n'am fost şi nici n'am simpatizat cel puţin acest partid,cu atât mai mult astăzi foştii conducători ai acestui partid trebue dezavuaţi cu toată convingerea şi cu tot poporul.

/ss/ Col. CHIRITA ATANASIE

14 August 1947

00115

00116

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel pens. BIJU ARION, domiciliat in Timisoara 2, Str. 3 August Nr. 9, căsătorit, fără copii de 54 ani, declar următoarele:

Sunt membru in P.N.T., MANIU, de circa un an de zile. M'am inscris in partid la insistentele repetate ale D-lui Lt. Co LICARETIU care a fost Presedinte Cercului Profesional Militar dela Timisoara.

In Cercul Profesional Militar subsemnatul am fost fără stiința mea si voia mea ca Vicepresedinte cu incă altii.

Dacă astăzi trebue să răspund ce m'a indemnat să intru in Partidul N.T., MANIU, singur nu stiu deci am intrat intrucât nu urmăream un scop sau o situatie. Fără insistenta D-lui Lt.Com LICARETU sub nici o formă si niciodată nu aș fi luat contactul cu P.N.T.

Activitatea mea politică constă in partidul Naț. Tărănesc in participarea la circa 5-6 reviste in care s'a citit programul partidului si s'a tinut două conferinte fără să fi participat in intregime chiar si la acestea.-

Subsemnatul fiind ocupat cu grădinăritul in comuna Ghiroda la marginea Timisoarei incepând din Martie a.c., nu am mai luat parte la nici o sedintă si nu am avut nici o activitate.

Scopurile pentru care a luat fiintă Cercul Profesional Militar au fost următoarele după cum mi s'a explicat:

In caz ca partidul va ajunge la putere Cercul să apere drepturile pensionarilor militari.-

Regret din tot sufletul că am intrat in acest partid politic contra voinței mele si numai printr'o intâmplare pentru ca să-mi dau seama la urmă că nu am fost xxxxxxxxx condus de oameni politici ci de un grup de inselători.-

Aceasta i-mi este declaratia pe care o sustin si o semnez.

ss/ Colonel Biju Arion

16 August 1947.

00117

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel î.r.BIJU ARION,exprim indignarea si desaprobarea mea pentru actiunea partidului National-Tărănese MANIU culminată prin incercarea de fugă dela Tămădău.

Acest partid pentru interese străine de partid nu s'a sfiit să speculeze greutătile economice izvorâte din consecintele războiului si a unor ani de secetă sabotând măsurile guvernului menite să usureze nevoile maselor.

Partid zis democrat,a dus o politică in ~~tx~~ slujba clicilor explotatoare in ţară si străinătate abătându-se dela politica externă linia lui NICULAE TITULESCU si a crezut că poate nesocoti popoarele Sovietice,cărora le datorăm libertatea şi alungarea hoardelor hitleriste.-

Sunt bucuros că constat că demascarea uneltirilor si deschiderea ochilor noştrii asupra faptelor lor a venit la timpul necesar pentru a impedica consecintele dezastruoase pe care continuarea activitătii maniste le-ar fi adus poporului român.-

ss/Col.i.r.Biju Arion

16 August 1947.

00118

11
12
13
14

00119

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Locot.Col. rez.C.MIHAILESCU,domiciliat în Bucureşti,str.Gramont Nr.7 fiind interogat asupra punctelor de mai jos, declar următoarele: -

Am început să frecventez P.N.T.,secţia militară, imediat după alegerile din Noembrie 1946.

Nu sunt membru de partid

Mi s'au dat însărcinări pe care le-am acceptat.

Cred că mi s'au dat aceste însărcinări,deşi nu eram membru de partid,atât pentrucă se conta că voi executa lucrări bune,cât şi pentruca să fiu atras,prin atenţia care mi se acorda.

Trei au fost însărcinările primite:

- Să ţiu o conferinţă despre "Armata şi Democraţia" pe care nu am ţinut-o;
- Să comprim într'o singură lucrare un program de lucru al acestei secţii,scris de dl.Col.STOIKA STEFAN,şi şi un proect de organizare în general al armatei,creionat de dl.General STOIKA GRIGORE,lucrarea nu s'a efectuat şi să fac un proect de organizare a unui serviciu de informaţii al secţiei militare.Insărcinarea am primit-o dela comitet(Gral NEGREI,STOIKA şi Col.STOIKA).Când am fost gata am predat-o dlui GrçSTOIKA,d-sa a citit-o cu dl. general NEGREI,modificând titulatura/din "Secţia Militară. în cerc profesional a studii militare/ şi titlu/din Serv. de informaţii/ în Biuroul de Documentare"/ fondul a rămas acelaş.Lucrarea a fost recitită într'un cerc restrâns/ Gral.STOIKA,subsemnatul şi un maior DRISTORIAN/ şi predat maiorului DRISTORIAN, pentru a fi bătută la maşină. -

La prima vedere,maiorul DRISTORIAN,mi-a spus că ar fi distrus lucrarea şi că urmează să o refacă el din memorie.

Secţia Militară P.N.T.,căuta să capteze elemente active din armată.

. /v.

Intrucât aceste elemente nu puteau participa la şedinte, instrucţiunile verbale prevedeau ca propaganda printre ei să se ducă dela om la om şi felul de instrucţiuni s'au dat în şedinţe de comitet de către dl. General STOIKA şi colonel STOIKA.

S'au făcut în repetate rââduri afirmaţia că xxxxxxx guvernul nu poate conta pe armată. Cred că acestea se refera la eventualitatea unui conflict intern, mai ales că afirmaţia s'a făcut când s'a comentat rezultatul alegerilor.

Se afirma că regimul actual nu pleacă dela putere decât după baricade.

In privinţa armamentului ştiu următoarele:

Imediat după alegeri, când agenţii militari dela urne, au raportat că au fost închişi şi bătuţi să spună unde şi câte arme au P.N.T., dl. Colonel STOIKA STEFAN, şi ceilalţi din comitet au râs, spunând că ei nu au arme şi că acest luc lucru nu mai constitue astăzi o problemă. Arme se pot aduce uşor. Spuneam că interesant ar fi să se ştie unde ţine guvernul armele, ca să nu se poată folosi de ele.

Despre "Planul General de Organizare al Armatei" care mi sa arătat la anchetă, nu am ştiut nimic.

Luând cunoştinţă despre el, constat că este criminal, că sabota tratatul de pace şi ducea la înarmarea ţării în vederea unui răsboiu care ar fi însemnat distrugerea fiinţei etnice a neamului.

Măsocotesc şi socotesc pe ofiţerii mici care veneau cu încredere acolo şi care nici nu bănuiau nimic despre acestă acţiune subversivă, că am fost înşelaţi şi târâţi fără ştirea noastră într'o luptă împotriva intereselor poporului român.

Scris şi subscris de mine de bună voe şi nesilit de nimeni.-

/ss/Lt.Col.C.MIHAILESCU

Bucureşti 11 August 1947

00121

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Locot. rez. CONSTANTIN M. MIHAILESCU în vârstră de 47 ani,domiciliat in str. Gramont nr.7 declar următoarele :

Una din ideile de bază în care conducea activitatea cercului profesional P.N.T. militar,era să se adâncească în rândul personalului militar activ din armată următoarele idei :

1.- Nesiguranţa zile de mâine pentru cadrul activ care poate fi oricând trecut in cadrul disponibil sau direct in rezervă,fără asigurarea drepturilor legale scurte măsuri se arătau a nu fi isvorâte din nevoi superioare de stat,ci după bunul plan al guvernului ;

2.- Adâncirea neîncrederi in rândurile oştirii asupra givernului şi regimului actual ;

3.- Exploatarea şi adâncirea nemulţumirilor vieţi de după război in rândurile armatei,atribuind toate greutăţile prin care trece oştirea actelor guvernului.-

4.- Discreditarea însăşi a instituţiei armatei care sub actualul regim- nu ar mai fi ceace trebuie să fie.-

5.- Numai sub un regim P.N.T. aceste lipsuri ar fi putut fi indreptate.-

Toate aceste idei erau desvoltate înainte de sedinţe in discuţii,chiar in cadrul sedinţelor şi câteodată in discuţiile ce urmau sedinţelor, de către participanţi şi concretizate de generalul ZORZOR şi Col. STOIKA STEFAN.-

In mod automat erau duse mai departe spre unităţile armatei.-

La unele din sedintel ca obsevator al Dlui MIHALACHE / după cum a şi afirmat-o/ era prezent Dl Gral DICULESCU AHIL; când i s'a oferit să ia parte activă la lucrările sectiilor el a răspuns că nu o poate tine până nu se consultă cu Dl. MIHALACHE. Aceasta îmi este declaratie pe care o dau liber si nesilit de nimeni.-

12 Aug 1947 /ss/ Lt. rez. C MIHAILESCU

00122

DECLARATIE

Subsemnatul Lt.Col.Rez.C.Mihailescu Tieută,domiciliat in Bucuresti Str.Gramont Nr.7,de ani 47,căsătorit, declar urmatoarele:

Imi exprim cea mai categorică si intignată dezaprobare,pentru actiunea trădătoare a P.N.T.a D-lui Iuliu Maniu,care a culminat cu rusinoasa fugă dela Tămădău. Inselând masele cu fluturarea unui program de reforme in interesul lor Partisul Manist a dus in fapt cea mai criminală actiune in contra poporului.-

Insusindu-si elemente si metode legionare,partidul a dat frâu liber celor mai inversunate porniri sovine rasiste si antisovietice.-

Abandonând orice simt de demnitate natională. a atentat la indepedenta si Suveranitatea Statului căutând să provoace interventie străină pentru promovarea intereselor unei clici hrăpărete impotriva poporului.-

Pentru interese străine de partid nu s'a sfiit să speculeze greutăţile economice isvorâte din consecintele războiului si a unor ani de secetă,opunându-se surd dar din toate puterile orisăror măsuri menite să usureze nevoile maselor.-

Partitul zis "tărănesc " a sabotat reforma agrară. Partid zis" Democrat" a dus cea mai violentă politică reactionară, in sulj(b)a clicilor exploatatoare din tară si străinătate.-

Pretinzând că urmează politica externă linia lui N. TITULESCU, nu a scăpat nici un prilej să creeze o atmosferă deneîncredere si dusmănie impotriva popoarelor sovietice,in dispretul intereselor permanente ale neamului românesc,uitând spirjinul frătesc pe care aceste popoare ni l-au dat.-

Sunt bucuros să constat că demascarea uneltirilor criminale maniste a venit la timp pentru a impiedica consecintele dezastroase pe care continuarea activităţii maniste le-ar fi adus poporului românesc.-

./.

Doresc in mod sincer ca această declaratie,pe lângă mărturisirea unei credinte,să reprezinte un apel si un indemn pentru toti acei cari atrasi de cântecul de sirenă a acestui om nefat,nu am putu vedea la timp calea justă pe care s'a indreptat tot poporul românesc.-

Scrisă si subscrisă de mine,astăzi 14 August 1947

/ss/ Lt. Col. MAHAILESCU C

00124

12
13
14

00125

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Lt.Col.In Retragere,Dl.STATESCU,du domici liul in Bucuresti Str.Moise Nicoară Nr.37,de ani 51,declar urma toarele:

Exprim cea mai categorică şi indignare dezaprobare ac tiunii trădătoare a P.N.T.,a Dului Iuliu Maniu care a culminat cu rusineasa fugă de la Tămădău.

Inselând masele cu fluturarea unui program de reforme in interesul lor,partidul manist a dus in fapt cea mai criminală actiune in contra poporului.

Condamn cu toată tăria si toată convingerea pornirile govine,rasiste si antisovietice cărora PNT. /MANIU/ le-a dat frâu liber,ajungând la forme de adebărată inversunare.

Abandonând orice simt de demnitate natională a atentat la independenta si suveranitatea Statului căutând să provoace in terventia străină pentru promovarea intereselor lor meschine,in politica poporului.-

Pentru interesele strâmte de partid nu sau dat in lături să speculeze greutătile economice izvorâte din consecintele răz boiului si a doi ani de secetă opunându-se surd,dar din toate pu terile oricăror măsuri venite să usureze nevoile maselor.

Partid zis Tărănesc a sobotat Reforma Agrară.

Partid zis democrat a dus cea mai violentă politică reactionară in slujba exploatatorilor din tară si străinătate.

Pretinzând că urmează in politica externă linia lui N. Titulescu nu a scăpat nici un prilej să creeze o admosferă de ne incredere si dusmănie impotriva popoarelor sovietice in dispre tul intereselor permanente ale neamului românesc,uitând spriji nul frăţesc pe care aceste popoară ni l-au dat.

Sunt bucuros si constat că demascarea uneltirilor crimi nale maniste a venit la timpul necesar pentru a impiedica conse cintele dezastruoase pe care continuarea activităţii lor nefaste le-ar fi adus poporului românesc.

Aceasta imi este declaratia pe care o dau de bună voe si nesilit .

astăzi 14 August 1947. ss/Col.Retr.D.Stătescu

13
14

00126

13

14

00127

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Maior ION FETECAU, in cadrul disponibil, domiciliat in Bucuresti Noui Str.Oastei Nr.77, căsătorit, cu Melpomene Cochinos, fără copii.

- Declar următoarele:

1/. Am fost trecut in cadrul disponibil luna August 1946, din oficiu, din Insp, Jandarmi Pitesti.

- Dela intrarea in cadrul disponibil m'am ocupat cu gospodăria in mod exclusiv.

2/. In P.N.T., m'am inscris in luna Sept.1946 in cercul profesional militar.

- In P.N.T., m'am inscris cu scopul de a fi reintegrat in armată.

Mai târziu mi-am dat seama că propaganda dusă prin presă si programul P,N.T., că va reintegra in serviciu pe toti cei indepărtaţi din functiunile lor, nu a fost făcută decât cu scopul de a polăriza in jurul partidului N.T., pe toţi cei nemultumiti in urma comprimărilor si epurărilor.

Imi aduc aminte că in timpul sedintelor când se discuta chestiunea rezolvării situatiei ofiterilor din cadrul disponibil, dl.Col.STOICA a afirmat că aceasta chestiune se va rezolva pentru că este urgentă in program si se va indeplini intocmai la timpul său, pentru că D-sa are deja asigurări dela centrul in aceasta privintă.

3/. In cadrul sectiei militare eu am avut insărcinarea din partea D-lui G-ral ZORZOR de a conduce biroul presei.

4/. Activitatea mea ca sef d Biroului presei consta in aceia că predam convocările si comunicările sectiei militare redactiei ziarului "Dreptatea" si am scris două crânici asupra a două sedinte tinute in luna Ianuarie care deasemenea au fost publicate in "Dreptatea"

./.

5/. Despre lucrul sectiei militare pe sectiuni stiu că functionau cea de organizare cu d-l.G-ral STOICA, presedinte, iar cea juridică cu Dl.G-ral ZORZOR, presedinte, precum si sectia de informaţii pe care dl.G-ral NEGREI a vrut să mi-o dea mie cetace nu s'a întâmplat, fiind numit un altul.

6/. In sedintele publice în care dl.Col.DUMITRESCU CONSTANTIN, făcea cronica de politică internă si externă, se observa o preocupare de a arăta înăsprirea relatiilor între U.R.S.S., deoparte si anglo-americani de altă parte. Se arăta întărirea pozitiei englezilor si americanilor si slăbirea U.R.S.S.-

Intr'una din aceste sedinte am protestat public si în mod deosebit fată de Dl.G-ral NEGREI, ca acest procedeu este periculos si nepotrivit cu interesele tării noastre.

7/. Imi amintesc că discutii anti-rasiale au fost într'una din sedintele când dl.Col.APOSTOLESCU a adus unele acuzatii D-nei ANA PAUKER si oamenilor D-sale pe care nu mi le amintesc textual.

Aceastadeclaratie este scrisă de bună voe si nesilit de nimeni.

ss/Maior I,Fetecău.

6 August 1947

00129

D E C L A R A T I E

Urmare la declarația ce am dat D-lui procuror în ziua de 6/VIII/1947, subsemnatul maior Ion Felecău mai declar următoarele :

- In timp ce la ședințele publice ținute de cercul profesional Militar P.N.T., activau ofițeri de toate gradele, inscriși în registrele și controalele cercului, o seamă de alți ofițeri care nu participau la ședințele publice duceau o activitate străină de aceia dusă de Noi.-

- Asa exemplu comandr Mocanu se găsea și lucra la biroul presei și încă un comandor pe care l`am văzut prima oară cu Mocanu în casa Serdici și de alte 2-3 ori la club.-

- Acestia deși nu erau în sectia militară, aveau totuși însărcinări necunoscute nouă celorlalți, ce ace arăta clar că ei se găseau în spatiile conducătorilor partidului National Tarănesc.-

- Dacă acesti ofițeri și alții ca ei nici nu au fost înscriși în P.N.T. atunci calific acest fapt, ca o ticăloșie si o înșelătorie.- Pentru ca în acest caz noi cei care lucram pe față eram simpli figuranți, iar ei se găseau puși la adăpost de orice răspundere.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și o semnez propiu.-

Maior.
/ss/Ion Felecău.

8 August 1947.

14

00130

14

00131

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, declar următoarele:

1.- Am gradul de locot.comandor aviator (vechime 16.VI.1945).-

2.- Sunt ofiţer brevetat de Statul Major (şeful promoţiei 5-a cer).

3.- La data de 9.VIII 1946 am fost trecut în cadrul disponibil.

4.- Ultima mea unitate a fost S.S.A. (Statul Major al Aerului Secţia Operaţii).

5.- Nu am fost înscris niciodată în mod formal ca membru al partidului naţional ţărănesc.

In mod intermitent am activat prieteneşte, pentru doi din prietenii mei care lucrau în Paritdul Naţional ţărănesc. (D-nii N.Carandino cpt., comandor Mocanu).

Deasemenea menţionez pe dl.Ion Vinea.

6.- Prin d-nii Carandino Mocanu şi Vinea am cunoscut pe următorii membri ai PNT.

- pe dl.Iuliu Maniu şi dl.Mihalache Ion în casa d-lui V.Serdici.

- Pe dl.Nicolae Penescu la biroul presei.

- Pe dl. Corneliu Coposu, idem.

7.- <u>Intrebare</u>: In afară de conlucrarea prietenească despre care aţi vorbit aţi mai acceptat alte însărcinări din partea conducerii PNT?

<u>Răspuns</u>: Am acceptat şi alte însărcinări primite din partea conducerii PNT (în afară de contribuţia dată prietenilor citaţi).

Si anume:

a) un studiu asupra aviaţiei civile, pe care l-am predat d-lui Ion Mihalache.

Această lucrare am rugat să o fac ca specialist, comunicându-i d-lui Mihalche, că nu am competenţa şi nici dispoziţie să satisfac alte lucrări.

b) o tentativă eşuată de a stabili o legătură între dl.Mihalache şi dl.general C.A. Adj.Teodorescu Paul.

c) Am solicitat prin luna Ianuarie crt., d-lui Miha-

./.

lache o zi în care dl.general cdt.Emil Ghiorghiu să-l poată vede.Intrevederea a avut loc peste câteva zile.

Scrisă de mine,o susţin în totul
Lt.Comandor avicator Mircea Cioroiu

5.VIII.1947

00133

D E C L A R A T I E

Subsemnatul,declar următoarele:

1/ Am cunoscut pe dl.I.MIHALCHE,în casa d-lui Serdici în ziua de 19 Noembrie 1946,fiindu-i prezentat de către dl. Căpitan Mocanu Gheorghe.

a) In această împrejurare,în cele câteva fraze schimbate,i-am arătat că nu fac politică dar că,proecupându-mă promovarea interesului public pentru Aviaţie,a-şi putea să-i întocmesc o lucrare relativă la "politica aviaţiei civile".

Dl.Mihalache şi-a exprimat dorinţa să aibă:

b) Aproximativ o lună şi jumătate după această dată, fiind gata cu lucrarea (pe care am intitulat-o:"Studiul Rezumat,interesând factorul Aerian",etc.),am telefonat la casa Radea,unde locuia dl.Mihalache.Mi s'a comunicat că d-sa va pleca a doua zi şi că,în consecinţă mă roagă să îl depun acasă.

c) L-am depus a doua zi.

2/ Prezenţa subsemnatului în casa Serdici se datora faptului că,neavând dreptul să votez,dl. cptC-dor,Mocanu m'a invitat să mergem la secţia de votare "Visarion".

Am acceptat şi ne-am întâlnit în Piaţa Amzei.

In drum către secţia de votare "Visarion" trecând (paremise pe strada Cristian Tell),dl.cpt.Cdro Mocanu mi-a propus să intrăm câteva clipe la dl.Serdici,pebtru a se informa despre unele chestiuni care îl interesează.

Am acceptat.Intrând acolo,după câteva minute a venit şi dl.Ion Mihalache.

3/ Admit că această aducere a mea,în acel moment în casa Serdici,a fost urmărită în mod special de către cpt. cdor.Mocanu Gheorghe.Cred că acest fapt îşi găseşte explicaţia în dorinţa d-lui c-dor Mocanu de a mă angaja într'o activitate de ordin politiv (PNT).

4/ Despre legăturile d-lui cpt.comandor Mocanu cu membrii ai PNT,ştiu că ele erau bune cu d-nii N.Carandino,Ion Vinea,Corneliu Coposu,Iuliu Maniu,Ion Mihalache (cu rezerve asupra acestei legături) şi N.Penescu (cu care ştiu că avea dese discuţii care îl nemulţumeau).

In epoca în care elabora studiul rezumat despre factorul aerian(vezi punctul 1 /b/ am vorbit d-lui general Cdt.av.Gheorghiu despre impresiile mele după cunoştinţa cu dl. Ion Mihalache.

Dl.g-ral Gheorghiu mi-a specificat să-l cunoaşte pe dl. Mihalache dela întrunirile Cavalerilor Ordinului "Mihai Viteazu" şi că l-a întâlnit şi au vorbit ultima oară funeraliile D-ralului Rujinschi.

Si-a exprimat dorinţa de a-l vedea cândva pe dl.Mihalache.

Mi-am luat angajamentul să-i facilitez aceasta.

Intr'adevăr,vorbind cu dl.Mihalache la telefon pentru a-i anunţa cî îi voi aduce studiul meu a fixat pentru a treia zi ora întrevederii cu dl.G-ral Gheorghiu.

Dl.General Gheorghiu a mers la dl.Mihalache (casa Nestor Badea) şi mi-a făcut impresia a nu-l fi interesat şi satisfăcut această întrevedere.

Scrisă de mine şi sustin în totul.

Lt.Comandor Mircea Cioroiu

6 August 1947

00134

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Lt.comandor aviator Mircea Ciorocioiu,născut la 27/XI/1913 în comuna Calafat,domiciliat în Bucureşti Aleea Matei Corbescu Nr.8 sectorul II,fără a fi fost judecat niciodată,declar următoarele:

1.- Pe dl.Nicolae Carandino l-am cunoscut în toamna anului 1943 la teatrul Studi-Naţional,epocă în care soţia sa d-na Lily Xarandino juca în piesa subsemnatului "Descătuşarea"

2.- Ulterior nu am mai avut legături cu dl.Carandino până în toamna anului 1946,când l-am întâlnit la Athenee-Palace,unde a venit şi dl.căpitan Cdro Mocanu,dela care dată am stabilit legături mai apropiate.-La propunerea d-lui Carandino şi căpitan cdor Mocanu,în vederea unei documentări asupra programului PNT,am început să frecventez biroul presei cu intermităţi pe baza unui "lainer-mer",dat de către dl.Carandino pe o carte de vizită a d-sale.Această carte de vizită a fost găsită la subsemnatul.

3.- Am fost colaborator al ziarului "Dreptatea",scriind diverse articole sub pseudonimul "Matei Odobescu".

In acest articole am arătat probleme cu caracter de politică internă.

Referitor la armată,am scris un singur articol intitulat "Despre armată" cu subiectul "Fracment".

4.- N'am solicitat şi n'am fost niciodată înscris în vreuna din secţiile PNT.

5.- Din conducerea PNT am cunoscut pe d-nii Iuliu Maniu şi Ion Mihalache cu care am avut raporturi mai apropiate.

Idem pe dl.N.Carandino.

Iar cu d-nii Corneliu Coposu şi N.Penescu am avut raporturi foarte vagi.

Notez că am cunoscut deasemeni şi avem raporturi de prietenie cu dl.Ion Vinea.

Pe dl.Nestor Badea l-am cunoscut pe bază de simplă politeţe casă la d-sa,ducându-mă să-l vizitez pe dl.Mihalache.Nu am avut niciun fel de raporturi cu d-sa.

6.- Am fost prezentat d-lui Iuliu Maniu şi I.Mihalache de către dl.căpitan cdor Mocanu Gheorghe.

./.

7.- Din primul contact cu dl.Mihalache am fost întrebat dacă sunt membrul partidului naţional ţărănesc şi dacă activez în secţia militară.Răspunzând negativ mi-a spus că nu are la secţia militară specialişti aero.Atunci i-am recunoscut că neavând competenţa şi dispoziţia să tratez câte probleme pot să lucrez pentru d-sa personal,un studiu informativ despre aviţia civilă.Amacceptat propunerea şi în acest scop am întocmit studiul rezumativ interesând politica aeriană şi valoarea factorului aerian. Pe care l-am predat d-lui Mihalache la locuinţa d-sale însoţit de o scrisoare,întrucât d-sa nu era acasă.

Menţionez că din partea d-lui Mihalache n'am mai primit niciodată altă însărcinare.

8.- Cunosc pe dl.general C.A. Teodorescu Paul,încă din vremea ultimelor săptămâni de şcoală militară.La acea epocă d-sa găsindu-se la Sibiu în cadrul unei călătorii de comandament,informat că sunt şeful promoţiei m'a îndemnat să cer a fi repartizat în Regimentul de Gardă "Mihai Viteazu".

Dela acea dată am păstrat raporturi continue şi apropiate cu d-sa.

La începutul anului 1947 vizitându-l şi comunicându-i că am cunoscut la 19/XI/946 pe d-nii Maniu şi Mihalache,d-sa mi-a relatat ca fapt divers că cineva care se pretinde foarte bine informat i-a spus că într'o împrejurare oarecare rostindu-se numele de Paul Teodorescu în faţa d-lui Maniu acesta din urmă ar fi declarat: "Il ştiu.Este fost om al lui Carol II-lea".

Dl.general Teodorescu m'a rugat dacă este posibil să verific,în ce măsură această chestiune corespunde realităţii.

Neputând întreba acest lucru pe dl.Maniu am refectat să-l întreb pe dl.Mihalache.In această idee,mai târziu,anunţându-l pe dl.Mihalache telefonic,că vreau să-i aduc lucrarea despre aviaţia civilă. (iar d-sa comunicându-mi că era acasă,întrucât va pleca a doua zi în zori la Dobreşti).I-am spus că aş avea să-i comunic o chestiune în legătură cu dl. general adj.Paul Teodorescu.-Dl.Mihalache a inistat să-i comunic la telefon pentru a putea răspunde imediat.

I-am relatat cele ce-mi comunicase dl.general Teodorescu iar d-sa mi-a făcut cunoscut că faptul este inexact şi din

./.

câte ştie dl.Maniu îl apreciază pentru atitudinea avută în ultimii ani ai domniei Carol II-lea.Mi-a adăugat că ar putea să-i confirme acest lucru chiar personal.I-am răspuns că voi comunica răspunsul D-sale,Dlui general Teodorescu.

A doua zi am lăsat la locuinţa dlui Mihalache studiul interesând aviaţia civilă însoţindu-l de o scrisoare.In această scrisoare referitor la general Teodorescu îl anunţam pe dl.Mihalache că urmează să văd dacă dl.general nu ar accepta să-l vadă la Dobreşti.

Notez că mai târziu discutând cu dl.general Teodorescu această chestiune D-sa nu a acceptat să-l vadă pe dl.Mihalache

Tot în acea scrisoare anunţam pe dl.Mihalache că voi propune dlui general Teodorescu să meargă la Dobreşti.

Nu cunosc pe D-nii generali Gheorghies şi I Stefănescu.

11.Cunosc pe dl.căpitan c-dor aviator Negrescu însă după trecerea în cadrul disponibil nu ne-au întâlnit decât o singură dată pe stradă,absolut întâmplător schimbând câteva fraze din simplă politeţă.

11.Referitor la dl.cpt.C-dor Mocanu Gheorghe nu ştiu dacă era membru al PNT ştiu însă că activa la biroul presei Partidului Naţional Tărănesc.

Avea relaţiuni de strânsă prietenie cu Dnii Ion Ghinea Nicolae Carandino şi Corneliu Coposu.

Frecventa pe Dnii Iuliu Maniu şi Mihalache şi era de nuanţă manistă.Am avut impresia că nu se înţelegea cu Dl. N.Penescu.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez.

Lt.C-dor

av.ss.Mircea Cioroiu

DECLARATIE

Subsemnatul Lt.col.aviator MIRCEA CIORCIU născut la 27 Noembrie 1813 în comuna Calafat Dolj, domiciliat în Bucureşti Aleea Matei Corbescu nr.8, declar următoarele în continuarea declaraţiei din 7 August 1947:

1.- Cu dl.general ddor.av.IERMIL GHEORGHIU mă găseam în raporturi foarte apopiate.I-am fost sub altern în mai multe unităţi şi comandamente, iar în anul 1945/7 Ianuarie m'a cununat.

2.- Intr'o discuţie avută cu dl.general GHIORGHIU informându-l că fusese prezentat dlui.MIHALACHE dl. general mi-a supus că cunoaşte dela mesele cavalerilor ordinului "Mihai Viteazu" şi că ultima oară la întâlnit la funeralile generalului RUJINSCHI.Si-a expirmat atunci dorinţa că dacă el posibil să-l vadă câteva momente pe dl.MIHALACHE.

Comunicând acest lucru, dl.MIHALACHE, la telefon, a acceptat.

Intrevederea aavut loc peste aproximativ 2 zile. Fiind în încăperea de alături şi uşa nefiind închisă am auzit confersaţia: fraze obijnuite, fără importanţă.

Dl.general GHIORGHIU câteva clipe înainte de plecare a întrebat pe dl.MIHALACHE ce crede despre situaţia generală.Dl.MIHALACHE a răspuns că este confuză şi evoluiază: "văzând şi făcând "Reţin că la înapoere dl.general GHIORGHIU mi-a comunica că nu lâa impresionat de loc adeastă intrevedere.Crede a se fi referi la răspunsul dat de dl.MIHALACHE, relativ la caracterizarea situaţiei politice generale.

Notez că dl.general GHIEORGHIU n'a mai revăzut pe dl. MIHALACHE şi nici pe alţi fruntaşi ai partidului.

3.- Studiul rezumativ interesând necesitatea înfiinţării Ministerului Aerului şi Marinei, găsit la subsemnatul l-am întocmit în colaborare cu dl.general cdor.av.

GHEORGHIU IERMIL.

A fost redactat după publicarea în presă a tratatului de pace cu România şi are ca bază elementele precise fixate în acest tratat referitoare la aeronautică.

In acest studiu s'au inclus şi elemente din "studiul rezumativ", interesând politica aeriană şi valoarea faptului aerian", formând astfel un studiu complect în care sunt tratate în general şi problema aviaţiei militare cât şi aceia civilă.

Schiţele anexe la studiu în mai multe exemplare le-am lucrat la Institutul Aero, fotografic prin bunăvoinţa Dlui. cpt.cdor. ANTON STEFANESCU, comandantul Institului.

Lucrarea a fost bătută la maşină prin grija dlui. gral. IERMIL GHEORGHIU ; nu ştiu exact prin câte exemplare.

4. După opinia mea, acest studiu general nu are un caracter secret, exceptându-i schema de organizare a S.S.A., în ipoteza că propunerea (ipotetică) ar fi fost aplicată integral.

5 .- Recunosc că studiul de mai sus conţine anumite elemente, cari ar putea fi interpretate ca o critică nevaforabilă a politicei actualului regim din România în materie de organizare administrativă şi funcţionare a factorului aerian naţional, deasemenea poate conţine şi elemente de indemn pentru ameliorarea sau anularea angajamentelor luate de stat, sub imperiul presiunei tratatului de pace.

6.- Lucrarea "23 August 1944 " (orientări, precizări, contribuţii) a fost întocmită de subsemnatul, în scopul de a documenta şi desvolta în vederea tipăririi şi răspândirii în comerţ.

Afirm că această lucrare nu am dat-o nimănui. Notez că i-a fost citită parţial şi în prezenţa mea de către dl. CARANDINO căruia nu i-a rămas în propriu exemplarul consultat.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez.

ss. Lt. Cdor. Av. MIRCEA CIOROIU.

00139

DECLARATIE

Subsemnatul Lt.Cdor.MIRCEA CIOROIU,născut în anul 1913, în comuna Calafat şi domiciliat în Bucureşti Aleea Matei Corbescu nr.8,declar următoarele:

1/. M'am apropiat de P.N.T.,debutând prin prietenia cu dnii.CARANDINO,cdor.MOCANU şi VINEA,în speranţa că în conformitate cu declaraţiile oficiale ale conducerii partidului,îmi voi putea recăpăta cariera de ofiţer activ pe care am iubit-o atât de mult.

Această chestiune o vedeam realizabilă cu deosebire înainte de 19.XI.1946, (alegeri) când credeam că va reuşi partidul N.T. şi am crezut-o posibilă şi mai târziu,fie prin participarea depuaţilor la lucrările Camerei,fie prin eşirea vre'un partid din Bloc,fapt care ar fi mobilizat reportul de faţă şi ar fi făcut posibilă participarea la guvernareaP.N.Ţ.

Chiar dacă nu sau împlinit aceste speranţe ale mele, activitatea mea a continuat justificată de faptul că,prietenia mea cu dl.CARANDINO,MOCANU şi în special cu dl.ION VINEA se consolida-se,precum şi de faptul că în totdeauna a existat un motiv care să mă facă să nutresc speranţa unei participări a P.N.T.-ului la guvernare (ratificarea Tratatului de Pace,discuţiile asupra posibilităţii unei apropieri între P.N.T. şi Bloc prin acţiunea Prof.ZANE,etc.)

Atenţiunea specială de care m'am bucurat din partea dlui.MIHALACHE mi-o explic prin una din următoarele posibilităţi:

a/. Fie că i-am fost recomandat în mod special,în prealabil,de către acela care m'a prezentat (cpt.cdor.MOCANU), sublinindu-i-se faptul că mă găsesc în bune raporturi cu o serie de personalităţi marcante din afara politicei militare.

b/. Fie că i-am inspirat personal o simpatie specială d.MIHALACHE. .//.

Intr'o măsură oarecare am putut verifica aceasta prin faptul că dl.MIHALACHE,într'o ulterioară intrecedere s'a arătat foarte dispus să cunoască foştii ofiţeri sau elementele pregătite în domeniul aerian,întrucât P.N.T.,nu dispune de o secţie Aero,ci numai de recenta înscriere a dlui. gral.NICULESCU ACHIL.

Astăzi mi se pare curios/că nu nu-l fi citat şi pe dl.com. MARIN ANTON.

3.- Tot dela dl.MIHALACHE am afalt că de secţia Maritimă se ocupă dnii-vice amiral GEORGESCU şi com.GHEORGHE MOCANU.

4.- In afară de însărcinările primite din partea dlui. MIHALACHE şi citate în declaraţiile anterioare,ţin să precizez că,după o convorbire telefonică avută cu D-sa, motivând că nu i se răspunde la apelul telefonic,m'a rugat s să telefonez la com .POPESCU MEHEDINTI,unde să comunic că urmează a se vedea cu dl.MIHALACHE la ora 18,aco.o unde s'au înţeles.Nu ştiu cine este dl.POPESCU MEHEDINTI şi nici nu-l cunosc.

5.- Interesul dlui.MIHALACHE pentru Aviaţie şi pentru specialiştii aviatori îmi explic astfel:

a.- Prin lipsa unui material documentar referitor la Aviaţie de care partidul avea nevoe la secţia militară;

b.- In mod firesc prin recenta tentativă de fugă, cred că urmărea să-şi facă un cât mai mare cerc de cunoştinţe între cei cu preocupări în domeniul aviaţiei.

6.- Despre raporturile dlui.com.MOCANU cu dl.IULIU MANIU am convingerea că ele erau strânse.Cred că dl.com. MOCANU,era un om apreciat şi ştia că avea uşor acces la preşedintele P.N.T.

In acelaşi timp menţionez că dl.MOCANU, era,chiar faţă de cei mai apropiaţi prietani ai săi, de o discreţie absolută în privinţa relaţiilor sale şi a celor discutate cu dl.MANIU.

7.- Referitor la "Memoriul asupra situaţiei mondiale sub raportul economic,politic şi militar,cu concluz întocmit de către dl.gral.STEFANESCU I.,declar că el apar ne dlui.gral.C.A.Adj.TEODORESCU PAUL,care mi l-a încredin în următoarea împrejurare:

.//.

00141

Intr'o Duminică dimineaţa înaintea Conferinţei dela Moscova,ducându-mă ca de obiceiu la D-sa în mod firesc am stabilit o discuţie de ordin general asupra situaţiei politice mondiale dela acea dată.

Discuţiile se angajaseră în jurul verasulităţei svonurilor despre posibilitatea izbucnirii unui nou conflict.

Personal m'am exprimat că nu cred în posibilitatea unui răsboiu.De aceiaşi părere era şi dl.gral.TEODORESCU PAUL.

După aceea,dl.gral.T.,mi-a dat textul menţionat mai sus,să-l citesc de curiozitate şi să-i spun părerea despre el.

N'am mai avut prilejul săşi expun părerea şi nici să îl restitui însă pot afirma că,dacă este lipsit de logică, conţine totuşi unele pasagii cu caracter incendiar, aueditând ideea de iminentă a răsboiului.

Declar că,acest text,nu a fost dat de mine absolut nimănui şi era păstrat de mine într'un plan director 1/20,000 arendă (după cum dealtfel,aşi fost găsit),urmând al restitui dl.Gral.TEODORESCU.

8.- Ordinul General nr.984200/30 Sept..944,al M.St.M., recunosc că nu avea ce căuta în hârtiile mele particulare.Justific existenţa lui prin aceia că a fost luat, între alte hârtii personale din biuroul meu,hârtii care n'au mai fost cercetate de subsemnatul ulterior.

9.- Următoarele ziare: Nota telefonică din 23.VIII-a 1944,între col.DRAGOMIR şi gral.SANATESCU,raportul Armatei I.A.300422 către M.St.M.,Cabinet 24.VII-a 1844,nota din 17.VIII-a 1944 nr.304629 cu rezoluţia dlui.gral.AVRAMESCU şi a dlui.col.DRAGOMIR,telegrama nr.303656 din 5 VIII-a 1944, Paltre către Straja I,telegrama Grupului de C.A.,Kirchner,către Paltre II.(transmis prin sulite),care poată o rezoluţie a dlui.col.DRAGOMIR,raportul Armatei IV către Preşidenţia Consiliului de Miniştri,(Cab.Militar al conducătorului nr.309180/23.VIII.1944, toate acestea fiind copii certificate de cpt.M.S.LUCESCU şi purtând sigiliul Armatei IV,au fost găsite la mine cu ocazia percheziţiei ce mi s'a făcut.

Toate aceste piese au intrat în posesia mea în următoare împrejurări:

./.

Aj.Lr.com.BALAIARU V. care a fost ofiţer de legătură dat de Comandamentul Armatei penlângă Armata IV.In perioada când aceste piese au fost elaborate, a lucratîn Statul Major al Armatei, împreună cu mine la secţia oeraţii-instrucţii.

Decedat într'un accident de avion,am avut ordin să iau asupra mea şi obligaţiunile biuroului său.

Lichidând conţinutul biuroului său de lucru am găsit aceste acte (pe care mi le arătase înainte cu câteva luni) pe cari le-am reţinut pentru mine.

Justific reţinerea lor din acea că le-am găsit interesante ca valoare istorică,a unui act ce se consemnase şi emise de autorităţi a căror misiune operativă iniţială încetase în mod absolut a mai exista.

Scrisă de mine,susţin şi semnez.

ss.Lt.Com.Rez.M.Cioroiu.

9.VIII.1947.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul lt.cdor.av.MIRCEA CIOROIU,născut în anul 1913,în com.Calafat-Dolj,domiciliat,Aleea Matei Corbescu nr.8, declar următoarele:

1.- Recunosc a fi activat în P.N.T. colaborând la ziarul "Dreptatea", cu diferite articole de politică internă.

2.- Deşi colaborările la ziar erau plătite,subsemnatul nu am cerut şi nici nu mi s'a oferit vre'o sumă de bani.

3.- Am activat deci,în mod real, pentru P.N.T. scriind articolele mele în coloanele ziarului "Dreptatea".

4.- Cred că dl.MIHALACHE era interesat să stabilească o legătură cu dnii.generali.TEODORESCU PAUL şi IERMIL GHEORGHIU,în scopul de a-i încadra în P.N.T.

Deasemeni cred că înscrierea în P.N.T. a acestor două personalităţi ar fi însemnat,în faţa opiniei publice un important câştig pentru P.N.T. de natură a antrena după sine şi alte adeziuni.

5.- Recunosc că dl.MIHALACHE m'a rugat să mă preocup şi să mă gândesc şi ce alţi oameni (foşti militari sau demnitari) ar putea fii intersant a se înscrie în P.N.T.

6.- Sunt convins că nu sunt singurul ofiţer care având legături cu P.N.T. să fi fost însărcinat cu o asemenea misiune.

7.- Dl.NESTOR BADEA,proprietarul locuinţei unde stătea dl.ION MIHALACHE,în Bucureşti era elementul de permanentă prin intermediul căruia: telefonic sau personal, puteam primi sau transmite comunicări dela dl.ION MIHALACHE.

Dealtfel acesta rezultă din scrisoarea adresată dlui. I.MIHALACHE şi depusă de subsemnatul la locuinţa dlui. NESTOR BADEA.Scrisă de mine,o susţin şi o semnez.

9 August 1947. Lt.cdor.Cioroiu M.

00144

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Lt.Comandor Av.Rez.MIRCEA CIOROIU,născut in anul 1913,comuna Calafat - Dolj,domiciliat in Bucuresti Aleea Matei Corbenu 8,declar următoarele:

1/. Referitor la activitatea D-lui Cpt.Comandor MOCANU in cadrul P.N.T.,fac urmatoarele precizări,ca urmare: fie a observatiunilor directe,fie a concluziilor pe care le trag in prezent pe baza elementelor care imi vin în memorie actualmente:

a/. Era conducătorul resortului "Marină" din Sectia Militară P.N.T.,impreună cu Dl.Amiral GEORGESCU.(Informatie pe care o detin dela Dl.MIHALACHE,comunicată cu ocazia unei intrevederi) .

b/. Era un element cu influentă in Partid,deoarece pătrundea cu usurintă la toate personalitătile din conducerea partidului.-

e/. Probabil primea anumite insărcinări speciale din partea Dl.MANIU,cu care era in strânse relatiuni.-

Cred că avea insărcinarea de a recruta ofiteri valorosi pentru Sectia Militară P.N.T.

Aceasta misiune si-o implinea cu foarte multă discretie Spre ex: nu permitea să fie căutat acasă prin telefon.-

f/. A condus in calitate de comandant un tren cu alimente " ajutorul american"la Iaşi.-

S'au primit la Sediul Buc.al Crucii Rosii o xxxxxxxx serie de rapoarte semnate de către Dl.Colonel(U.S.A.) LOWELL, prin cari - activitatea D-lui Comandor MOCANU, - era in mod special elogiată.Notez că ,după terminarea misiunii,acest colonel la retinut pe Dl.Comandor MOCANU câteva zile la Iaşi.

Cunosc aceste lucruri deoare,subsemnatul,am lucrat in perioada distributiei "Ajutorul American" la Comitetul de Organizare a distributiei ,efectuând oficiul de "Biroul al Organizării".-

Am fost solicitat si contribuit de către Dl.G-ral Adj.MARDARI,Col.ZALARU,Col.STOICULESCU,etc.care activau in

./.

cadrul acestui Comitet încă dinainte de venirea mea.

2/. Recunosc că Dl.ION MIHALACHE m'a însărcinat să găsesc printre camarazi,ofiteri de valoare cari vor să activeze in cadrul Sectiei Militare P.N.T.

In cadrul acestei sectiuni,am luat legătura cu Dl.G-ral TEODORESCU si GHEORGHIU,in modul in care am arătat in declaratiile anterioare.-

Aveam intentiunea de a chestiona asupra acestei probleme si alti camarazi insă imprejurările au evoluat xxx si face că n'am mai insistat.-

3/. Din informatiile mele personale, /avute inainte de arestare si asupra căror am reflectat in cursul anchetei/ colaborate cu deductiile făcute in cursul anchetei asupra adevăratelor aspecte ale problemelor,recunosc că P.N.T.,a depăsit:

- Prin organizarea sectiei militare pe bază de incadrarea şi cu un mare număr de ofiţeri (activi cadrul disponibil,rezervă,tehnicieni,de valoare etc.)-
- In continuare preocuparea de a recruta elemente de valoare din armată;
- Prin incredintarea misiunilor,in aparentă nevinovate si normale,dar cari in realitate(cu foarte multă abilitate disimulate de către Sefii) urmăreau obiective subversive.-
- Prin studii izolat luate si in aparenţă nevinovate asupra diferitelor probleme de ordin direct sau tangent militar;

Cadrul normal al preocupărilor unui partid politic cu activitate legală si se situiază astfel sub o perspectivă specială.

Apreciind,astăzi,in ansamblu toate aceste date,deduc posibilă o acţiune ilegală (de răsturnarea a regimului) cu sprijinul acestui instrument arătat mai sus.-

Regret,in mod sincer,că amfost atras in asemenea organizatie prin reaua credinţă a D-lui Com.MOCANU,in sinceritatea căruia am crezut ,dar a căruit valoare morală,cunoscând-o astăzi,o socotesc sub orice critică.-

Aceasta este declaratie pe care o sustin si o semnez.

ss/Lt.Com.Rez.Mircea Ciorobu

Buc.16 August 1957.

00146

17 Iulie 1947.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul NEGRESCU ION Comandor Av., născut în anul 1899, luna Mai, ziua 3, în Văleni Jud, Vâlcia, fiul lui Iacob, şi Calofia, cu domiciliul actual în Bucureşti Str. Intrarea Mătăsari Nr 8, întrebat fiind declar următoarele:

Pe Subinginerul POPESCU Gh., l-am cunoscut prin anul 1942, cu ocaziunea fabricării bombelor de ciment de Ferochimica, apoi l-am văzut la Fabrica I.R.N.G., unde fabrica acelaşi material. Din anul 1943, nu l-am mai văzut până la 5 VII-a 1947, când în urma chemării lui telefonice, ne-am întâlnit la ora 17, la librăria "Cartea Mea" din Calea Victoriei. SIng. POPESCU, era însoţit de Dr. GAFENCU C-TIN, a cărui nume nu-l reţinusem atunci şi pe care îl recunosc la confruntare.-

SIng. POPESCU GH., mi-a spus că are să-mi comunice ceva şi am mers toţi trei la mine acasă, unde mia făcut cunoscut iniţiativa sa de a părăsi ţara împreună cu un personaj politic.-

Totodată mi-a cerut relaţii despre Adj. PREDA, dela Giuleşti Aero-Transport. Eu răspunzându-i, că e un om neserios l-am arătat că eu consider imposibilă [illegible] de pe un aeroport militar şi că avioane cu multe locuri nici nu mai sunt decât numai la Preşedinţia Consiliului unde sboară ofiţerul de echipaj CHIPULESCU care este un sburător bun, dar după părerea mea este un element care nu s'ar fi putut ţine în armată fiind considerat neserios.-

La obiecţia mea că av. militare şi cu PREDA nu pot pleca S. Ing. POPESCU, a spus că cine vrea poate pleca cu ban

La a doua întâlnire la mine acasă a venit din nou amândoi spunându-mi că Dr. GAFENCU ar fi luat legătura cu

./.

00143

CHIPULESCU si că aceata ar fi fost de acord cu plecarea, si vor definitiva planul ulterior.-

Cu aceasta ocaziune i-am cerut lui POPESCU să-mi spună si mie cum decurg pregatirile, adică să mă tie la curent.-

La a treia intâlnire de Sâmbătă 12 VII-a 1947, a venit la mine numai POPESCU si mi-a spus că s'a hotărât plecarea pentru ziua de Joi 17 a.c., când avionul abea va fi gata acum fiind in reparatie.-Mi-a repetat că urmează să plece si GHEORGHE BRATIANU care doreste să mă vadă inainte de plecarea sa. I-am răspuns că nu are rost o asemenea intrevedere, odată cu plecarea si tata a fost hotărâtă. Tot atunci m'a intrebat: "Dumneata de ce nu pleci Domnule? I-am răspuns că rostul meu este aci unde am familia si aşi fi un laş să-i las să plec in lume.

Apoi S.Ing.POPESCU mi-a cerut să-i procur o hărtăă pentru drumul spre Turcia, după ce vorbisem mai inainte despre călătoria pe care o făcusem cu un trecut pe calea aerului la Istambul.

I-am arătat D-lui POPESCU o asemenea hartă pe care era insemnat drumul făcut de mine la Istambul. Harta a fost pusă pe masă, de mine, în fața inginerului POPESCU, care la plecare a luat-o fără stirea mea.-

La prima sau a doua intâlnire s'a discutat de noi modul cunoscut în care a fugit STRATILESCU, arătându-se că chiar cu 800 litri de benzină a adus în Turcia.

Aceasta î-mi este declaratia pe care o semnez propriu si o sustinu la recitire.

ss/ Comandor ION NEGRESCU.

00149

22 Iulie 1947.

00150

DECLARATIE

Subsemnatul căpitan pensionar ZAHARIA MARIN, născut în anul 1885, luna Iulie ziua 14, în comuna Sărdanu, Jud. Dâmbovița, fiul lui Iordache Zaharia și al Ruxandra, decedați, căsătorit cu Alexandrina Zaharia, de profesiune pensionar, religie ortodoxă, naționalitate român, cu serviciul militar satisfăcut în Reg. 30 Infanterie, cu gradul de Căpitan, nu am fost condamnat cu ultimul domiciliu în București, Splaiul Independenței Nr. 21, membru în Partidul Național-Țărănesc, declar următoarele :

Am cunoscut pe dl. ION MIHALACHE încă din războiul 1916-1918, când împreună am făcut garnizoana la Câmpulung Muscel, eu fiind în Reg. 30 Infanterie, cu care am și făcut războiul, iar dl. MIHALACHE cu Reg. 70 Infanterie din aceiași garnizoană. După eșirea mea la pensie în anul 1935, m'am înscris în P.N.T., în care era și dl. Ion Mihalache.

In acest partid, subsemnatul am activat în Cercul Profesional Militar P.N.T., până la dizolvarea Partidelor politice. Dela dizolvarea partidelor și până la 23 August 1944, subsemnatul nu am mai făcut nici un fel de politică, întrucât am fost angajat ca administrator al Societății de Salvare din București, calitate în care am lucrat până în prezent și care calitate nu-mi permitea ca să mă țin zilnic de chestiuni politice și mă ocupam mai mult de cazurile de nenorociri ce se întâmplau în Capitală, accidente de muncă, de tramvae, de mașini, prin fabrici, sinucideri, etc., de care mă simțeam obligat să sar în tot momentul ziua și noaptea pentru scăparea viețelor acelora care ne solicitau ajutor.

După 23 August 1944, când s'au reînființat partidele politice, subsemnatul nu am activat decât prin anul 1945, când am fost reînscris din nou în cercul profesional militar și în organizația Crc. 21-a.

In această calitate de membru al Partidului Național-Țărănesc, dela reînscrierea mea și până în acest an 1947, nu am avut nici un contact cu dl. Ion Mihalache personal, decât după alegerile de comitet ale Circ. 21-a din primăvara anului 1947, când a trebuit să-i arătăm felul de organizare a circumscripției.

Am mai avut o întrevedere cu dl. Ion Mihalache în casa D-lui Popescu Mehedinți într'una din Dumineci și de atunci nu l-am mai văzut pe dl. Ion Mihalache decât în ziua de 13 Iulie a.c., când l-am adus cu mașina dela Dobrești-jud. Muscel. In ziua de 13 Iulie 1947, subsemnatul a trebuit să duc un nepot în comuna Sărdanu, jud. Dâmbovița, la o cumnată a mea pentru ca să-l țină și să-l hrănească mai bine, întrucât era mic de opt ani, debil și anemiat, plecare pe care o hotărâsem la ora 12.

Intre timp, m'am trezit cu un telefon dela d-na Popescu Mehedinți care mi-a comunicat că unchiul și nașul D-sale, Dl. Ion Mihalache care în ajun (adică 12 Iulie a.c.) plecase din București la Topoloveni, este chemat urgent în Capitală

de către dl.Iuliu Maniu şi că la ora şapte seara trebuie să se găsească în Bucureşti, spunându-i că a telefonat d-lui Mihalache la Dobreşti, comunicându-i că la ora 7 seara, ziua..... este chemat de dl.Maniu şi că dl.Ion Mihalache i-a spus D-nei Popescu Mehedinţi ca D-sa să mă roage din partea D-lui Mihalache ca eu să merg la Dobreşti să-l aduc în Bucureşti, pentru a fi prezent la Dl.Iuliu Maniu la ora 7. Aflând de această rugăminte a D-lui Mihalache, am stat pe gânduri, dacă să plec sau nu întrucât nu era maşina proprietatea mea, dar totuşi pentru că tot trebuia să duc pe copilaşul fiicei mele lângă Titu, am acceptat să mă reped şi să aduc şi pe dl.Mihalache în Bucureşti, lucru pe care l-am şi făcut. Ajuns cu dl.Ion Mihalache la ora 19 în Bucureşti, la dl.Iuliu Maniu la şosea, Dl.Mihalache a eşit dela dl.Maniu şi m'a rugat să-l duc acasă la nepoata D-sale, D-na Popescu-Mehedinţi pentru a-şi lăsa bagajele şi apoi să-l duc la întâlnirea cu dl.Iuliu Maniu, la dl.Dr.Jovin din Bulev.Dacia Nr.19. După ce şi-a lăsat bagajele la D-na Popescu-Mehedinţi, bagaje care constau din un geamantan de piele învelit cu pânză, două coşuri, unul mare şi unul mai mic, în care nu ştiu ce avea, precum şi un sac în care se găsea alţi patru saci goi şi două ghivece cu ardei mic iute, l-am condus la adresa D-lui Dr.Jovin din Bul. Dacia 19, unde s'a dat jos din maşină spunându-mi că nu mai are nevoe de maşină, luându-şi rămas bun atât dela mine cât şi dela şofeurul RUSU NICOLAE, căruia i-a dat 200.000 lei, spunându-mi că are altă maşină cu care se va înapoia şi după câte îmi reamintesc, a D-lui LEUCUTIA.

In sacii care i-a adus dl.Mihalache dela Dobreşti la Bucureşti, cred că D-sa intenţiona să încarce nişte tărâţe de cari îmi vorbise, cam cu vreo săptămână înainte când mă rugase să-i caut o maşină ca să i le transporte la Dobreşti sau Mătăsaru, când i-am promis D-lui Mihalache că mă voiu căsni să-i găsesc maşină pentru transportul acestor tărâţe, promisiune de care m'am şi ţinut, vorbind cu dl. ŞERBAN din Str.Coriolan Nr.8, ca să transporte el aceste tărâţe la Dobreşti la Dl.Mihalache.

Acest transport nu s'a mai făcut din cauză că dl.Mihalache nu a mai putut să obţină tărâţele, cred, şi a amânat acest transport până Sâmbătă 12 Iulie 1947, când şi de data aceasta a trebuit să amâne acest transport tot din cauza cred, a neobţinerii acelor tărâţe.

Tot în ziua de 12 Iulie, când dl.Mihalache a amânat transportul tărâţelor, mi-a comunicat că chiar în aceiaşi zi la ora 15, va pleca la Dobreşti cu cursa de unde se va înapoia Luni 14 Iulie a.c.

In timpul călătoriei mele dela Dobreşti la Bucureşti, discuţiunile între mine şi dl.Mihalache au fost diferite, începând cu peripeţiile şi cu luptele la care am luat parte fiecare în războiul 1916/1918, apoi chestiuni de ordin familiar, în ceiace priveşte situaţia mea familiară nenorocită în care mă găsesc (întrucât întreţin o fiică văduvă cu doi copii, de patru ani de zile fără nici un sprijin dela nimeni) şi alte chestiuni de ordin politic însă acestea foarte reduse.

Deasemenea mai declar că în timpul acelei călătorii Dl. Ion Mihalache nu mi-a vorbit absolut şi nici nu a trădat vreo intenţiune a D-sale de a părăsi ţara.

-/-

Chiar dacă aşi fi aflat de vreun asemenea complot sau de vreo părăsire a ţării, de către oameni politici ai P.N.T., nu numai că nu m'aşi fi alăturat de aceasta, dar m'aşi fi opus cu toate hotărârea mea la aceasta, aşa că declar pe onoare şi conştiinţa mea că subsemnatul nu am ştiut de complot, n'am ştiut de vreo fugă în străinătate pe care cum am arătat mai sus, nu numai că nu le-aşi fi aprobat,dar aşi fi considerat ca o dezertare,părăsindu-mi ţara şi neamul,precum şi familia mea împovărată pentru a lucra contra intereselor noastre naţionale.

Dacă întâmplător mi s'ar aduce vreo învinuire că subsemnatul aşi fi cunoscut măcar o asemenea urzeală,declar pe onoare şi conştiinţa mea că nu mă simt cu nimic vinovat şi îl desfid pe acela sau pe aceia cari îmi vor arunca în spinare o asemenea nomernicie.

Singura greşeală de care subsemnatul mă simt vinovat, este aceia că subsemnatul nu trebuia să plec cu o maşină care nu era proprietatea mea, să aduc pe dl.Mihalache dela Dobreşti.

Drept pentru care dau prezenta declaraţie şi o semnez propriu.

Căpitan (ss) Zaharia Marin

00153

D E C L A R A T I E
= = = = = = = = = = = =.

Subsemnatul Cpt.rezervă ZAHARIA MARIN,domiciliat in Bucuresti,Splaiul Indepedentei Nr.21,pensionat şi ad-tor Societăţii de Salvare din Bucuresti ca urmare declaratiei date in ziua de 22 Iulie,ani declar următoarele:

In ziua de 14 Iulie 1947,pe la orele 8.3o,9,D-na POPESCU MEHEDINTI,a intrebat la Societatea de Salvare de subsemnatul .Care era plecat in oras si negăsindu-mă a lăsa numărul de telefon la sanitarul de xxxxxxx serviciu ,rugându-l ca la inapoierea mea,sanitarul să-mi predea numărul d telefon si că sunt rugat de D-sa să-i dau un telefon.

Inapoindu-mă din oraş sanitarul de serbiciul mi-prezentat numărul de telefon si mi-a spus că D-na POPESCU M HEDINTI,mă roagă să-i dau un telefon.

Dând telefon D-nei POPESCU MEHEDINTI,mi-a comunic următoarele:

D-le Cpt.te rog să-mi spui unde este unchiul meu Dl.Ioan Mihalache,care nu s'a mai înapoiat acasă d când a plecat cu dumneata la Dl.Iuliu Maniu.La aceasta intrebare, subsemnatul i-am răspuns net că nu ştiu nimic şi am intreba o dacă nu s'a mai interesat şi pe la alte persoane de situ ţia D-lui Mihalache,când doamna mi-a răspuns că xxxxxxxxxxx xxxxxxx a întrebat chiar pe Dl.MANIU şi încă pe alţi membr ai partidului,al căror nume i-mi scapă si că toţţi lau răspuns ca si mine,că nu stiu nimic despre Dl.Ioan Mihalache şi m'a rugat ca să mai intreb si eu dintre membrii partidului sau prin alte cunoştinţe,poate că aflăm de soarta D-lui IOAN MIHALACHE.

Primul cu care am luat contact si pe care l-am in trebatdespre Dl.IOAN MIHALACHE a fost Dl,Ing.VASILE SERDICI care mi-a răspuns că nu stie absolut nimic despre Dl.IOAN MI HALACHE.-

Atunci subsemnatul am mai întrebat la telefon pe

./.

D-na ROSETTI, dacă dumneaei nu cumva stie ceva despre dispariția D-lui IOAN MIHALACHE și mi-a comunicat că nu știe nimic, și atuncea am rugat pe D-na ROSETTI să se intereseze D-sa dacă cumva poate să afle ceva și să intervină în acest caz, când D-na Rosetti, mi-a spus că se va interesa.-

00154

După aceste convorbiri, i-am dat un telefon D-nei POPESCU MEHEDINTI, comunicându-i că am vorbit cu dl. Ing. BERDICI, care mi-a comunicat că nu stie nimic, cum și D-na ROSETTI dela Misiunea Americană, care deasemeni nu stie nimic de dispariția D-lui MIHALACHE.-

Aceasta a fost conversatia mea din ziua de 14 Iulie 1947, cu D-na POPESCU MEHEDINTI - dată dela care nu am mai vorbit cu D-na POPESCU MEHEDINTI.

Aceasta îmi este declaratia pe care o sustin și semnez propriu.

ss/Cpt. Zaharia Marin

P.S. Pe D-na ROSETTI am cunoscut-o la Misiunea Americană, fără să fi mai văzut-o vre'odată, când m'am prezentat cu o scrisoarea făcută către un preot din America, prin care rugat pe P.C. Părinte Hategan, Parohul Bisericii Ortodoxe Române din New-York ca să strângă fonduri dela enoriașii săi, pentru a se veni în ajutorul Soc. Salvarea, care a fost bombardată de aviația germană la 25 August 1944, ca să se poată reclădi.

Aceasta îmi este declaratia pe care o sustin și semnez propriu.

Cpt. Zaharia Marin

23 VII.1947

8 August 1947 Cpt.ZAHARIA MARIN

00155

DECLARATIE

Subsemnatul declar următoarele:

Dl.General NEGREI Preşed.C.P.M.,pe Capotală mi-a spus într'una din zile,că Dl.I.MIHALACHE la oprit să se mai ocupe D-sa de organizarea C.P.M. pe ţară,deoarece de această chestiune se va ocupa D-sa personal.

Căpitan Zaharia

8 VIII.1947

00156

00157

D E C L A R A T I E

Subsemantul declar următoarele :

C.P.M. avea ca prim scop să adune câti mai multi ofiteri si subofiteri deblocati nemultumiti de guvern.

Activitatea mea în sustinerea partidului National tărănesc s'a concretizat astfel:,

Sunt inscris în sectia militară a partidului national tărănesc, din anul 1937 sau 1938 prin luna Noembrie sau Decembrie.

Deatunci si până la data când am fost perchezitionat si adus la Prefectură activitatea mea a fost astfel.

M'am inscris in acest partid fiindcă pe atunci era considerat si aperciat ca partidul cel mai onorabil si serios Deci m'am inscris la sectia militară.

La o dată nu stiu care este sau desfiintat partidele si până la această dată nu am luat parte la nici-o adunare a sectiei militare.

Ulterior dându-se voe ca partidele să îsi reia fiinta am continuat a fi considerat ca inscris la sectia militară a partidului.

Subsemnatul nu am avut nici activitate în acestă sectie militară,numai am asistat la unele sedinte ce se tineau sub formă de conferinte cu subiecte pur militare.După terminarea sedintei care avea durată de o oră mă duceam acasă.

In timpul sedintelor nu am făcut nici-o apreciere si nu mi-am data nici-o părere despre ceva xx .

N'am luat parte la nici-o intrunire a partidului.

Nu mi s'a dat nici-o insărcinare să execut în legătură cu nevoile partidului.

Singurul lucru care l-am făcut fără voia mea este că am fost trimis delegat la sectia de votare dela Inspectoratul General al Pompierilor.

Cunoscut a fost numai Dl IONESCU COTROCENI seful circumscriptiei 16 P.N.T. însă fără a avea legături cu dânsul.

Nici aici nu am luat parte la nici-o sedintă care se tinea numai cu membri comitetului.

./.

N'am depus nici-o activitate in aceste sectii de nici-unfel.

Nu cunosc motivele ce l-a determinat pe Dl ION MIHALACHE si ceilalti fruntasi să fugă din tară.

Eu imi dau părerea că nu trebuia să facă asemenea fapte ori care motiv l-ar fi determinat să fugă, fiindcă unde s'ar fi dus nu ar fi adus nici-un bine pentru tară si popor.

/ss/ cpt. in retragere
PREOTU MICU.-

7 August 1947.-

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Cpt.Retragere Preotul MICU,provenit din activitate ,domiciliat in Bucuresti Str.Claudian Laurentiu 36 declar urmatoarele:

Sunt membru al P,N,T.,din anul 1938,fiind inscris in sectia militară.-

Pe la inceputul anului 1946,am inceput din nou să mă prezint la sedinte la Cercul Prof.Militar.

Până la alegeri n'am avut nici o activitate deosebită si numai am asistat la unele sedinte publice ale Cercului Profesional Militar.

Cu ocazia alegerilor am fost numit reprezentant al Partidului National-Tărănesc pe lângă sectia de Votare dela Insp. General al Pompierilor,din Str.Gutemberg.

Alte insărcinări sau atribuitiuni speciale din partea partidului n'am avut.

Scopul C.P.M.,era de a studia si pregăti lucrările pentru organizare de instruirea si organizarea armatei pentru viitor.

Scopul C.P.M.,mai era de a forma si obtine câti mai multi membrii din rândul militarilor.

In afară de sedintele la care luam parte se mai tinea si alte sedinte care nu stiu ce se discuta.

Nu am cunoscut că cercul profesional se ocupă si cu scopuri periculoase ţări.Dacă a-şi fi stiut dela inceput acest lucru m-aşi fi retras din C.P.M.

Cred că cu astefl de lucruri se ocupa Col.STOIKA,G-ral NEGREI,G-ral ZORZOR,G-ral BARBU si altii.

In anul 1946,am fost ales membru in Comisia de Organizare insă nu am lucrat nimic in aceasta calitate.

In cursul lunei Martie 1947,am luat parte ca delegat al Crucii Rosii,in echipa de destribuirea ajutorului american la Burdujeni Suceava.

./.

Nu am avut nici o delegatia din partea partidului in aceasta prinvintă si m'am prezentat din initiativa mea pentru că oferea masă şi 50.000 lei miză pe zi.

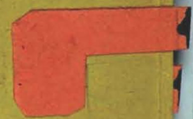
Din comisia de organizare a C.P.M., imi amintesc că făcea parte următorii: Col.MIHAI,DUMITRESCU SERGIU,SOLOMONESCU, Cpt.ZAHARIA.

Aceasta imi este declaratia pe care o dau nesilit de nimeni si sustin in totul.

ss/Cpt.retrg.preot.Micu.

10 August 1947

00161

00162

D E C L A R A T I E

Subsemnatul căpitan BACESCU I VIRGILIU, cavaler al ordinului "Mihai Viteazu" cu spade, născut in anul 1912 luna Aprilie ziua 12 in comuna PLOSTIRIU jud. Mehedinti fiul lui Ioan si al Mariei + căsătorit cu AQUILA având un copil Maria Elena pensionar de religie ortodoxă naţionalitate română, căpitan in rezervă din Artileria Anti-Aeriană Regimentul I Cercul Teritorial Brasvo, n'am fost condamnat, domiciliat in Bucuresti str. H. Ghită nr 91 nu apartin nici unui partid politic, intrebat fiinf declar următoarele:

Am cunoscut pe inginerul POPESCU GHEORGHE in toamana anului 1946 fiind prezentat de EUGEN SCRIBAN in magazinul lui alimentar din Bd. Basarab nr. 145.-Pentru adua oară lam vpzut in Martie a.c. când intâlnindu-mă pe stradă m'a intrebat dacă vând telefonul meu. I-am cerut 4o de milioane si a renunţat.-

Pentru a treia oară l-am văzut in seara zilei de 5 Iulie 1947 când a venit la mine acasă.-

Cu această ocazie mi-a spus că având de executat o misiune foarte omportantă are nevoie de un pistol pe care ma rugat să il procur, spunându-mi că il plăteste cu oricât deoarece nu este multumit de pistolul său de calibru de 9 m/m-

Iam răspuns că nu am pistol dar că mă voi interese la niste ofiteri activi pe care il cunosc pentru a-mi procura unul.-

L'am chemat adoua zi latelefon să vină până la mine si nu era acasă.-L'am chemat luni si a venit seara la mine. Iam spus că am găsit arme la Dnii Colonel POPESCU EMANOIL, domiciliat aleea C.14 , Parcului dela Vrancea şi GEORGESCU MARIN domiciliat in sos. Jianu 41, spunându-i că numiţii cer pentru un pistol dela 15 milioane in sus.- In realitate eu nu luase legătura cu acesti domni colonei Aceasta intr'un cât având impresi că POPESCU a primit să mă spioneze am vrut să-i verific insistenţa şi să-l duc in caz afirmativ la unul din cei doi Dnii colonei, cari ar

./.

fi ştiut ce au de făcut. POPESCU n'a vrut insă să cumpere pistolul decât dela mine personal,refuzând să trateze cu altcineva.-

M'a intrebat apoi cu ce se orientează un avion in sbor şi i-am spus că in acest scop se folosesc de aparatele de bord şi probabil de busolă,arătându-i totodată că cea mai bună busolă este BEZARD.-

M'a intrebat dacă am eu Vre'una şi la răspunsul meu negativ,m'a intrebat de unde poate cumpăra Vre'una-Iam spus că dela Cartea Românească.S'au dela Cioflec. M.a intrebat dacă am o hartă de aviaţă a continetului european pe care să distingă limpede Turcia şi Talia.- I-am răspuns că nu am nici un fel de hartă.-

Cerându-i sub inginerului să-mi motiveze aceste diferite cereri,el mi-a răspuns că are o misiune mare cu diferite diplomaţi si două mari personalităţi politice.-

Dându-mi seama că este vorba despre unzbor l-am intrebat,unde vrea să plece,la care mi-a răspuns doar că are directia America cerându-mi totodată să nu divulg nimic. La plecare m'a ruga să-l anunţ miercuri dacă voi putea face rost de pistol.-

Deoarece miercuri am fost plecat la Brasov ca să ridic soldele pentru un grup de 12 ofiteri pentru care aveam delegaţi si m'am inapoist joi dimineata,n'am mai luat legătura cu sb ing. POPESCU si nici nu l-am mai văzut de atunci.-

Aceasta imi este declaratia care o sustin şi o semnez propriu.-

(ss) Cpt. BACESCU I VIRGILIU

19 Iulie 1947.

00164

00165

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Sublocot. WALTER I. PAUL, declar următoarele:

1.- Decând ești membru în P.N.T. MANIU ?

1/. Dela 12 Aprilie 1946.

2.- Dece te-ai inscris în acest partid ?

2/. Am fost ambigit cu promisiunea că voi fi reintegrat în cadrele active ale armatei, fiind la inceput de carieră am sperat să mi-o pot reface.

3.- Ce rol ai avut în P.N.T.?

3/. Membru în comitetul de conducere al Secției Militare Profesionale.

4.- Cum ai luat cunoștință de promisiunea reintegrării ?

4/. Din informații, dela diferiți ofițeri scoși din armată pentru diferite motive, iar dela sediul am aflat în mod categoric dela Dl. Col. STOIKA STEFAN, care ne-a asigurat că are asigurarea din partea D-lui MANIU, că va aceasta odată cu venirea la guvern a P.N.T.

5.- Ce insărcinare specială ai avut din partea P.N.T.?

5/. Cu ocazia alegerilor am fost delegat la o secție de votare /regimentul 6 Călărași/ insă nu am participat.

6.- Am avut posibilitatea să-ți dai seama că partidul N.T., își ținea promisiunile date ?

6/. Fiind arestat din cauza P.N.T., și urmând a fi trimis în judecată după cercetările preliminare m'am adresat partidului să-mi dea un avocat deoarece fiind sărac n'aveam posibilitatea să-mi plătesc singur un avocat.
D-na ELLA NEGRUZZI a spus că nu stă de vorbă până ce nu se stabilesc condițiile onorariului.
Adresându-mă după aceea D-lui Col STOIKA STEFAN, mi la indicat pe Dl. Cl. ZORZOR. Acesta mi-a răspun

./.

	că nu-şi poate neglija procesele sale particulare pentru un membru din secţia militară care ar fi să facă 2-3 ani puşcărie de faţă fiind şi Gl. Col. STATESCU DUMITRU.
7/. Ce scopuri urmărea Secţia Prof. Militară P.N.T.?	7/. Pe lângă interesele profesionale urmărea: a/Cunoaşterea stării de spirit din armată. b/. Propagandă în mijlocul unităţilor armatei. c/. Ţinerea la curent cu ordinile militare privitoare la organizarea şi dotarea armatei.
8/. Ce se urmărea prin cunoaşterea stării de spirit din armată, prin propaganda dusă şi în general din cunoaşterea situaţiei.	8/. Se urmărea o cât mai mare legătură între partid şi armată pentru ca partidul să-şi aproprie armata şi să poată conta pe ea la un moment prielnic.
9/. Ce mijloace foloseau pentru a atinge acest scop.?	9/. Fiecare din ofiţerii de rezervă şi cadrul disponibil care aveau cunoscuţi în activitate sau a căror unităţi erau în garnizoană respectivă trebuia să ţină legătura cu aceştia. Prin manifeste, adresate ofiţerilor subofiţerilor şi trupei. Am aflat că ele să dădeau dela om la om, se puneau pe birouri, pe mese, sertare sau dulapuri. Despre aceste procedeee am aflat dela cei din secţia tineretului militar P.N.T., anume: Lt.Av.SICRIERU, Plut. ALBU GHEORGHE şi Plut.ZOTA.
1o/. Cine era şeful şi animatoru Tineretului Militar P.N.T.?	1o/. Secretarul lui PENESCU un oarecare MITUS IONESCU.
11/. In afară de şedinţele publice cunoscute de toţi membrii se mai ţinea şi şedinţe secrete?	11/. In afară de şedinţa săptămânală un număr restrâns de membrii se întruneau la câte unul acasă şi discutau lucruri pe cari ceilalţi nu le cunoşteau.

./.

2/.Ce membru în comitetul de conducere au participat la asemenea sedinte ?

12/.N'am participat niciodată fiindcă n'am fost chemat niciodată.

13/.Cine participa la aceste sedinte ?

13/. Col.STOIKA, Col.STATESCU, Col. DUMITRESCU SERGIU, G-ral ZORZON.

Sustin în tocmai toate declarate nesilit si neforţat de nimeni.

ss/Slt.Rez.Walter Paul

Bucuresti 2 August 1947.

D E C L A R A T I E

00163

SCOPUL CERCULUI PROFESIONAL MILITAR P.N.T.,era:

1. Să se facă propagandă în unităţii
2. Să adune informaţii din unităţi
3. Se urmărea acţiuni de defăimare în armată regimului actual pentru a se facilita la un moment dat răsturnarea actualului guvern.-
4. Directivele în această privinţă erau date de conducerea partidului prin dl.Col.STOIKA STEFAN şi Dl. General ZORZOR.-Dl.General BARBU,Dl.General STOIKA,Dl. Colonel STATESCU.-
5.Acţiunea de defăimare era dusă în special de ofiţeri activi şi apoi de către ofiţerii din C.D., a.căror unităţi se găseau în localitatea respectivă şi care aveau priză asupra ofiţerilor şi subofiţerilor de care erau cunoscuţi.
6.Ideiile de defăimare şi de insigare la creerea de de nuclee favorabile P.N.T.,se făcea prin manifeste imprimate pe ascuns de oamenii de încredere ce aparţineau tineretului militar sub conducerea lui MITUS IONESCU,ce primea directive dela PENESCU.

Aceşti oameni de încredere erau Lt.aviator SICRIERU lt.aviator COSTICA POMPEI,locot.aviator TEODORESCU,care dispun de un Ghestentner,multiplicau manifestele şi le difuzau,lucruri aflate dela ei cu ocazia arestării împreună în luna Noembrie.-

7.Am făcut parte dintr'o echipă de opt oameni,primind misiunea ca să ne ducem câte doi la fiecare sectăr în preajma alegerilor.-

8.Partidul naţional ţărănesc avea speranţă mare ca să ajungă la guvern,odată cu ajutorul anglo-american /presiuni asupra guvernului prin note diplomatice,îngreunând situaţia regimului actual prin constrângeri economice şi chiar într'un ajutor armat/.Chestiunile acestea erau puse în vedere de către dl.Col.DUMITRESCU,care făcea cronica externă.

In timpul absenţei Col.Dumitrescu,cronica externă o făceam eu,fiind însărcinat cu aceasta deoarece cunoşteam limba franceză,şi mă puteam informa bine ascultând posturile de radio străine.-

/ss/slt.rez.WALTER PAUL

Bucureşti 7 August 1947

00169

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Sublt.rez. WALTER I PAUL în vârstă de 27 ani trecut în rezervă în baza legi 186/947 la data de lo Aprilie 1945 domiciliat în Bucureşti Str. Vireşului 23 declar următoarele:

- Sunt în P.N.T. MANIU dela data de 12 Aprilie 1946 şi am activat în cadrul cercului profesional militar unde am fost ales în comitetul de conducere la 28 Octombrie 1946, până alunci fiind simplu menbru militar.

Am asistat la sedinţa de comitet la începutul lunei Iunie ca ultinma manifestare a colaborări mele, deoarece dela sărbătorile Sf.Paşti n'a mai avut loc decât această singură sedinţă, ele fiind suprimate /după dispoziţiunile MANIU pentru a se preîntânpina diferite fricţiuni cu autorităţile.

Scopul cercului prpfesional militar erau în afară de cele profesionale lefgate de interesele membrilor şi următoarele:

Se urmărea o cât ,ai mare legătură între partid şi armată pentru ca partidul să-şi apropie ar ata şi să poată conta pe ea pentru un moment prielnic.

Se urma cunoasterea stării de spirit din armată dotării şi armamentului unităţilor.

Se urmărea adâncirea propagandei în mijlocul unităţilor pentru fotmarea grupului N.Tărăniste..

Se mai urmărea o acţiune de defăimare în armată a actualului regim pentru a se pregăti terenul la un moment dat în scopul răsturnări guvernului actual.

Din modul cum era dirijată activitatea C.P.M. se deducea că P.N.T- urmărea răsturnarea guvernului chiar pe alte căi de cât cele ale unei activităţi politice normale,

Directivele de mai sus erau date de conducerea partidului prin d-mii Col.STOIKA STEFAN general ZORZOR, general BARNU general STOIKA gener l NEGREI din conducerea

Fiecare din ofiţeri de rezervă ca şi C.D. cari aveau cunoştinţe printre militarii activi din unităţile unde fuseseră, sau din garnizoanele unde locuiau aveau obligaţia să activeze pentru formarea acelor pungi P.N.T. din unitate

..//..

cu care trebuia să țină legătura.

Acțiunea de defăimare și de instigare la crearea de nuclee favorabile P.N.T. se făceau și prin manifeste duse pe ascuns în unități de oameni de încredere ai P.N.T. în special cei ce pretindeau tineretului militar.

Aceste manifeste am aflat că se răspândeau în unități dela om la om, se puneau în birouri, mese, sertare sau dulapuri.

Animatorul și organizatorul tineretului militar orecum și a sistemului de difuzare a manifestelor era MITUS IONESCU secretarul lui PENESCU.-

EL acționa în acest scop prin oameni lui de încadrare locot.av.SCIERU, locot.Av.COSTICA POMPEI, locot.Av.TEODORESCU care dispuneau chair de un ghestetner cu care multiplicau manifestele.

Aceste detali le dețin char dela acești ofițeri ce făceau parte din tineretul militar P.N.T. cu ocazia arestării înpreună în luna Noembrie înainte de alegeri, cu ocazia acestei arestări toți acești ofițeri își arătau miraea sau revolta că nu au fost arestat și șeful avocatul MITUS IONESCU, care era principalul vinovat de această activitate.

Partidul național tărănesc avea aparente mari să fie ajutat spre a ajunge al guvern de către Anglo-Americani ~~fie ajutat spre a ajunge la guvern~~ pentru că se comentau în ședințe ca foarte favorabile intervențiile americanilor ca: presiuni prin ~~mim~~ note diplomatice, îngreunarea situaţiaiei regimului prin constrângeri economice și în ultima istanță chiar cu ajuto armat.

Chestiunile acestea erau puse în vederea membrilor C.P.M. de către Col.DUMITRESCU care făcea săptămânal o revistă a evenimentelor politice.-

In afară de sedințele săptămânale cu toți membri C.P.M. se mai țineau întruniri restrânse uneori acasă la câte un membru și la care lua parte în mod obișnuit D-nii Col.STOIKA STEFAN, general STOICA,general BARBU și general ZORZOR.

La ultima sedință de comitete la care am luat parte la începutul lui Iunie 1947 Dl.Col.STOIKA STEFAN ne-a adus la cunoștiință că Dl.MIHALACHE intenționează să dea sefie.

..//..

171

organizaţiei P.N.T. pe întreaga ţară D-lui general GHEORGHIES.

Faţă de această comunicare Dl.general NEGREI, G.tral STOIKA, care erau prezenţi şi-a exprimat nemulţumirea şi îndignarea faţă arătând că Dl.general GHEORGHIES deşi nu a activat zi de zi la C.P.M. a reuşit să câştige încrederea D.lui MIHALACHE,-

In aceste dibcuţii am auzit pe dnii ofiţeri mai sus citaţi spunând că Dl. general GHEORGHIES s'a apucat să întocmească o lucrare asupra activităţi C.P.M. peste capul lor, şi pe care fără ştirea lor a prezentat-o direct D-lui MIHALACHE care însusindusi-o intenţiona să-l numescă seful organizaţiei C.P.M. pe ţară.-

Aceasta este declaraţia pe care o susţin în totul şi dau nesilit şi neforţat de nimeni.-

Sub.lt.WALTER I PAUL

Bucureşti 1o August 1947.-

00172

00173

D E C L A R A T I E

La unele unităţi existau oameni de încredere prin care P.N.T., î-şi da manifeste pentru propagandă referitoare la alegerile generale din Noembrie 1946.

Răspândirea de broşuri în unităţi pentru alegeri era organizată de avocatul MITUS IONESCU, secreatarul dlui PENESCU.

Tot MITUS IONEASCU, a închegat Tineretul Universitar împreună cu studentul BARBUS şi SAVA, tot MITUS IONESCU a încercat organizarea Tineretului Militar, având ca om de încredere pe Slt.SAVA PAUL, acest tineret însă n'a existat pentrucă a trecut la secţia militară.

Plut.Maj.sanitar BONCEARAC, secretar la Secţia Militară şi ajutor al secretarului prin Col.STOENESCU şi avea sarcina să supravegheze pe cei ce nu sunt sinceri P.N.T., şi Plut. Maj.GANCEARAC, era omul lui G-ral NEGREI şi spunea că el merge la Dl. Mihalache cu instrucţiuni.

ss/Albu P.Gheorghe.

5 August 1947

5 August 1947.

D E C L A R A T I E

Dela 18 Mai 1946, până la alegerile din Noembrie 1946, am făcut parte din P.N.T., în cercul profesional militar.

Tot timpul cât am activat în P.N.T., am trecut prin următoarele funcţii:

In tineretul militar am fost numit secretar şi la care n'am activat pentrucă acest tineret a fost trecut la cercul profesional militar, imediat după ce a fost trimis un memoriu D-lui MNANIU.

Am fost ales în comitetul de conducere al C.M.P., în care am fost până la alegeri când am fost înlocuit.

In C.M.P., am fost ales în Comitetul de Disciplină unde am fost până la alegeri când am fost înlocuit pentru lipsă de activitate.

Scopul C.P., era strângerea a câţi mai mulţi membrii militari, rezervişti, deblocaţi şi activi şi pe care P.N.T., să-i organizeze pentru ca să lupte şi să activeze pentru răsturnarea guvernului B.P.D., şi a ordinei democratice şi în scop de a aduce la putere Partidul Naţional Tărănesc.

C.M.P., făcea intensă propagandă pentru a căştiga câţi mai mulţi membrii militari, ofiţeri, subofiţeri, atât în rezervă cât şi din unităţi.

O metodă de câştigarea membrilor militari era ca la cei deblocaţi li se promiteau reintegrarea, iar la cei activi o avansare mai repede.

O altă altă metodă de căştigarea de membrii militari era că li se spuneau că regimul B.P.D., duce ţara de râpă şi de asta trebue răsturnat.

Toate lucrurile se spuneau şi la şedinţe C.P.M., şi în manifestele care se răspândeau.

Aceste manifeste se răspândeau organizat de avocatul MITUS IONESCU, care le aducea la şedinţele C.P.M. şi le da la oamenii lui de încredere pentru a fi duse la unităţi.

Manifestele se luau direct de către delegaţi dela unităţi

Lt. SAVA PAUL, mâna dreaptă a lui MITUS IONESCU, împărţea după şedinţe manifeste.

In cadrul şedinţelor dela P.N.T., am cunoscut prin Lt. LUZURESCU pe Plut.Maj.LASCOIACHE ajut.Cpmp. de Pază a Fortului Măgurele, care până la urmă s'a înscris în partid.

.//.

In afară de şedinţele la care au luat parte cu toţii se făceau şi şedinţe restrânse la care luau parte numai:
G-ral NEGREI, G-ral ZORZO, G-ral BARBU, Gral STOICA şi Col.STOICA, şedinţe la care nu ştiu ce se discuta.
Rapoartele lui Col.STOICA, şi avocat MITUS IONESCU, erau aduse aproape întotdeauna la I.MIHALACHE de plut.maj.sanitar GONCEARAC, era vorba de rapoarte despre activitatea C.P.M.-ului.
Plut.Maj.GONCEARAC, era secretar adjunt al Secţiei Militare şi al Col.STOIENESCU şi avea şi sarcina de a supraveghia pe acei ce nu sunt oamenii lor.
Lt.VALTER ştie de sigur unde se găseşte Plut.Maj.sanitar GONCEARAC şi bănueşte că la Col.STOIENESCU secretar şi plut. maj.GONCEARAC se găseşte corespondenţa secretă a C.P.M.
In ce priveşte şefia C.P.M., când a venit Dl.G-ral NEGREI înainte de a se face alegerea de preşedinte, a condiţionat venirea sa nu ca preşedinte de onoare şi ca preşedinte activ pentru că doreşte să activeze.
La interogatoriul de astăzi mi s'a arătat foto-copia cu organizarea C.P.M. pe ţară, am recunoscut schema pentru că era afişată la sediul P.N.T., şi ştiu că a fost făcută de Dl. G-ral NEGREI.
Col.STOICA STEFAN, la şedinţe punea în vedere oamenilor veniţi dela unităţi să caute să aducă documente, fie originale fie copii, din unităţile fiecăruia, şi mai ~~xtxx~~ punea în vedere că atunci când se duc astfel de documente să i se dea acelea lui direct în plic închis nu în faţa publicului.
Dată de mine nesilit de nimeni.

ss/Albu P.Gheorghe.

0175

00176

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ALBU P.GHEORGHE, Plut.Maj.rezervă, în vârstă de 36 ani, domiciliat în Bucureşti str Radu dela Afumaţi Nr.17 fost militar activ până la data de 1.IV.1946, când am fost trecut în rezervă, declar următoarele:

Am activat în partidul naţional ţărănist în cercul profesional militar del 18 Mai 1946, până după alegeri 1946, când nu am mai luat parte la şedinţe, nu am mai activat fiind că mi-am luat serviciul în provincie la lucrări de construcţii la CFR Ploeşti.

Cât am activat în P.N.T., am trecut prin următoarele funcţiuni:

1.-In tineretul militar am fost numit secretar unde nu am activat, pentru că acest tineret s'a desfiinţat trecându-se la C.P.M., imediat după ce a fost trimis un memoriu Dlui Maniu

2.-Am fost ales în comitetul de conducere al C.P.M-. unde am lucrat până după.alegeri şi apoi înlocuit pentru lipsa continue de şedinţe.

3.-In C.P.M., am fost ales în comitetul de disciplină în care deasemeni am fost înlocuit.

4.Scopul C.P.M., era strângerea a cât mai mulţi membrii militari, rezervişti, deblocaţi şi activi şi pe care P.N.T., să-i organizeze pentru ca să lupte şi să activeze pentru răsturnarea guvernului B.P.D. şi a ordinei democratice şi aducerea la putere a P.N.T.

Intre alte metode de câştigare de noui membrii militari era că li se spunea că regimul B.P.D., duce ţara de râpă şi deacea trebue răsturnat cu ori ce preţ.

Col.STOICA STEFAN, în şedinţe spunea că P.N.T.,pentru răsturnarea guvernului se sprijină pe anglo-americani care o să ne aducă la putere.

Col.STOICA STEFAN, da instrucţiuni tehnice în şedinţe de cum să lucreze pe teren şi în unităţi oamenii P.N.T.

In unităţi să se organizeze grupuri de ofiţeri şi subofiţeri care să strângă în jurul lor câţi mai multă trupă.

Dl.Col.STICA, dădea insdrucţiuni la aceste trupe în cazul unei răscoale contra guvernului, când va primi ordin de sus să se treacă la acţiune înuntru şi înafara unităţilor.

Inîuntru unităţilor trebuesc arestaţi ofiţerii şi subofi-

.//.

ţerii ce ţineau cu guvernul, iar în afara unităţilor trebuiau să se ocupe instituţiile publice când se dădeau instrucţiuni era întotdeauna prezenţi: G-ral BARBU, G-ral ZORZOR G-ral STOICA şi Col.STOENESCU secretarul B.P.M.

Propaganda în unităţi se făcea şi prin manifeste care le căpătau din sala de şedinţe date de avocatul MITUS IONESCU secreatarul Dlui BENESCU.

Slt.SAVU PAUL, mâna dreaptă a lui MITUS IONESCU, ajută la împărţirea după şedinţă a acestor manifeste.

Tot avocatul MITUS IONESCU, este acela care a închegat şi organizat activitatea tineretului universitar P.N.T.ajutat de studentul BARBUS şi Slt.SAVA PAUL, Tot avocatu MITUS IONESCU,împreună cu Slt.SAVA PAUL, a încercat să organizeze şi tineretul militar P.N.T., care însă nu activa de loc fiind trecut curând la C.P.M.

Afară de şedinţele obişnuite se făceau şedinţe restrânse la care luau parte numai : Dnii generali NEGREI,ZORZOR,BARBU, STOICA,GRIGORE şi Col,STOICA STEFAN şi Col.STOENESCU şi unde nu ştiu ce discutau.

Raportele dela asemenea şedinţe în legătură cu activitatea militară P.N.T., ale Dlui Col.STOIKA şi av.MITUS IONESCU, erau aduse aproape totdeauna la Dl.MIHALACHE de plut.maj.sanitar GONCEARAC, care ne şi spunea că merge deseori la Dl.MIHALACHE, unde duce raporturile şi aduce instrucţiuni pentru cercul militar.

La şedinţe se ţineau şi cronica externă de obicei de Col. DUMITRESCU, iar în caz de lipsea el Slt.VALTER PAUL.

La aceste cronici se spunea că este posibil să se işte un conflict între anlo-americani şi URSS şi că la noi în ţară nu se mai putea îndrepta lucrurile decât după plecarea trupelor URSS.

Oameni cu care se făcea legătura între C.P.M., şi membrii P.N.T. din M.R. erau : plut.UNGUREANU ION,şi plut.CONSTANTINESCU C. şi Plut.Maj.NEAGU GRIGORE iar la M.St.M. şi Plut.IONITA PETRE. M.R.

Col.STOIKA STEFAN, la şedinţe precum în vederea comunicărilor venite dela unităţi să caute să aducă documente, fie original, fie copii, din unitatea fiecăruia.

Mai punea în vedere că atunci când va aduce asemenea documente să i le dea D-sale direct în plic închis şi nu în faţa publicului.Mi-a aduc aminte că la o şedinţă din luna Sept. 1946, Dl.CONSTANTINESCU C., i-a predat Dlui Col. STOICA o co-

178

pie după nişte instrucţiuni ale mele referitoare la Cadrul Disponibil.

Atunci când Col.STOIKA STEFAN, dădea asemenea instrucţiuni erau de faţă şi alţi conducători C.P.M. g-rali ZORZOR, BARBU, STOICA, NEGREI şi Col.STOIENESCU.

La o şedinţă dela 19 Sept.1946, Col.STOICA STEFAN, a vorbit de planul de organizare al C.P.M. arătând că acest plan are aprobarea Dlui Maniu şi Mihalache.

Susţin în totul cele de mai sus pe care le declar nesilit de nimeni.

Bucureşti 9 August 1947,

ss/Albu P.Gheorghe.

Continuare la declaraţia din 9.VIII.1947.

La şedinţele C.P.M., Col.STOIKA STEFAN, numea câte un membru din C.P.M., care să i-a parte la şedinţele organizaţiei muncitoreşti P.N.T., condusă de IONESCU CFR.

Scopul acestor numiri era ca să se dea organizaţiei muncitoreşti o formă cât mai apropiată de organizaţia C.P.M.

Astfel am luat şi eu parte la o şedinţă a organizaţiei muncitpreşti cu câteva zile înainte de 15 August 1946.

In această şedinţă s a hătărât să se trimeată o delegaţie la Dl. MANIU, pentru aplanarea conflictului care izbucnise între grupul IONESCU CFR şi alte grupuri muncitoreşti conduse de LAMBRU şi BERCARU. Delegaţia s'a prezentat la Dl. MANIU la 15 August 1946 şi în delegaţie am fost şi eu ca din partea C.P.M. In delegaţie erau IONESCU CFR, BERCARU, LAMBRU şi alţi muncitori.

Dl.MNAIU, mi-a arătat mulţumirea că este aşa strânsă legătură între muncitori şi militari şi a cerut să i se prezinte planurile de activitate pentru viitor ale organizaţiei. Iar până la soluţionarea conflictului l-a numit pe profesorul VENIAMIN cu avocatul TEODORESCU să gireze pentru preşidenţia organizaţiei muncitpreşti.

Conflictul acesta încercase să-l soluţioneze şi Dl. PENESCU şi nu a reuşit.

Avocatul TEODORESCU era în strânsă legătură cu avocatul MITUS IONESCU. Avocatul TEODORESCU prin luna August 1946, mi-a cerut să-i procur muniţii la un ~~pistol~~ pistol, cea ce

.//.

179

eu nu i-am dat neavând asemenea muniţii.

Dau această complectare, nesilit de numeni şi o susţin cu totul.

00179

Plut.Rez.

ss/Albu P.Gheorghe.

10 August 1947.

00180

6 August 1947.

00181

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Maestru Electrician CAZAN I.TEODOR,declar următoarele:

Fiind inscris în Cercul Profesional Militar P.N.T.,am fost ales ca membru în comitet,cu puţin timp înainte de alegeri.Scopul acestui Cerc profesional,era să înfiinţeze o nouă armată.

La şedinţele publice ale cercului profesional,Preşedintele Cercului Dl.General NEGREI,îndemna pe ofiţeri,subofiţeri şi maeştrii din cadrele active ale armatei să facă propagandă printre soldaţii unităţii din cari fac parte,să le deschidă ochii asupra ceeace este democraţie.Deasemenea se da directive acestor ofiţeri să caute şi să formeze în mici unităţi de ţărănişti cari să se cunoască cât mai bine între ei şi când va fi vreodată nevoie, să se poată uşor anunţa unul pe altul.

(ss) Th.Cazan.

6 August 1947.

8 August 1947.

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul CAZAN THEODOR, maestru electrician, declar următoarele:

- Inainte cu aproximativ zece zile, de data ţinerii alegerilor, Dl.Colonel STOICA s'a adresat ofiţerilor activi din unităţile cu sediul în Capitală, că pune mare bază pe aportul ce-l pot aduce partidului, culegând informaţiuni asupra armamentului modern şi învechit de care dispune unităţile din care fac parte, numai ofiţerii activi pot face acest lucru având acces în cazărmi". "Toate datele vor fi date mie personal." , a mai spus dl.col.STOICA "îmi sunt necesare la lucrările pentru noua organizare a armatei. Şi este bine să le am din timp pentru a nu ne surprinde evenimentele nepregătiţi"

- Intr'o altă şedinţă, tot dl.Col.STOICA a spus că se preconizează formarea unor echipe ce vor face gardă personală pe lângă persoanele marcante din partid. Dl.Gral.ZORZOR şi-a luat însărcinarea de a studia acest lucru şi a veni cu propuneri.

- Cred că aşa zisa comisie de organizare a armatei, discuta cu totul altceva în şedinţele restrânse ce le ţineau. Aceasta, pentrucă dorind să dea o formă democratică acestei comisiuni, m'a numit şi pe mine în ea, dar au făcut-o numai de formă, întrucât aflând şi eu când se ţine şedinţa şi ducându-mă să iau parte, am observat pe toţi că se simt foarte stânjeniţi de prezenţa mea. Cum nici scaun nu era plasat pentru mine şi văzând că aproape un sfert de oră am xxxxx, tot discutat cam despre ce ar trebui să discute, am eşit din cameră fără a spune nimic. Abia am coborât câteva trepte şi am auzit în urma mea cum încuiau cu cheia şi zăvorul uşa. De aceea mă face să cred că se discuta cu totul altceva decât aşa zisa organizare a armatei în cadrul prevederilor tratatului de pace.-

- ./.

183

- Tot de formă a fost şi alegerea mea în comitetul de conducere al C.P.M. pentrucă numai la şedinţa de alegere a preşedintelui,am fost invitat,nemai fiind invitat la alte şedinţe ale comitetului,pe care cred că le ţineau între dânşii,secret. Ceea ce mă face să cred că cu totul altul era scopul înfiinţării acestui Cerc Profesional,decât cel ce se spunea în sala de şedinţe.

- Intr'o şedinţă,un ofiţer activ al cărui nume nu-l ştiu spunea de acţiunea E.C.P.-iştilor din unităţi,că le aduce mari prejudicii. Colonelul STOICA St. s'a pronunţat atunci, că la câteva ore după luarea puterii de-către P.N.T.,nu va mai exista nici picior de E.C.P.-ist în cazărmi.Şi fiecare să-şi memoreze numele acestora,pentru a fi traşi la răspundere.-

Aceasta este declaraţia ce o dau nesilit de nimeni.

(ss) Th.CAZAN.

8 August 1947.

8 August 1947.

00184

DECLARATIE

Subsemnatul CAZAN THEODOR, maestru în rezervă, declar următoarele:

- Intr'una din ședințele Cercului Profesional Militar P.N.T., Dl.General NEGREI s'a pronunțat că partidul pune bază pe acest Cerc, fiind singurul care poate acționa cu sorți de imediată izbândă într'o acțiune rapidă, necesară înlocuirii regimului democratic actual și că Dl.MANIU acordă un deosebit interes acestui Cerc.

- Dl.Colonel STOICA, s'a adresat ofițerilor activi ce au prieteni pelaI Adjutantură, să-și arunce ochii printre hârtii, că se pot culege informațiuni prețioase partidului.

- Se dăduse dispozițiuni cercurilor profesionale din alte localități, ce țineau de cercul profesional militar București, că ordinele secrete vor fi trimise prin curieri speciali și nu cu poșta oficială.-

- Dl.Colonel STOICA a rugat pe ofițeri ce fac serviciu la M.St.M., M.A.N., S.S.A. și S.S.M. să caute câți mai mulți aderenți la P.N.T. pentru C.Prof.Mil. și să se cunoască între ei cât mai bine ca la nevoie să poată acționa concomitent cu ceilalți.

Toate acestea le declar de bună voie și nesilit de nimeni.

(ss) Th.Cazan.

8 August 1947.

9 August 1947.-

00185

DECLARATIE

Subsemnatul CAZAN TEODOR, maestru al aviatiei trecut in rezervă la 15 Februarie 1946, in vârstră de 30 de ani, domiciliat in str. Preotu Bidoianu nr. 4, declar următoarele :

M'am inscris in P.N.T, in luna August 1946, si am activat până in luna Martie 1947, când dându-mi seama de calea gresită pe care eram indrumat, am căutat să nu mai am nici o legătură cu acest partid.-Scopul urmărit de C.P.M. era să se grupeze si să se organizeze militarii de toate categoriile, mai ales activi, ca fiind elementul de bază care să ajute partidul national- tărpnesc la răsturnarea guvernului democratic si a ordinei in stat.-

Aceasza idee era arătată limpede de Comitetul de Conducere in speicla de generalii : NEGREI, STOIKA, ZORZOR, BARBU şi Col. STOIKA STEFAN, care cereau membrilor C.P.M. să recruteze pentru acest scop câti mai mult ofiteri si subofiteri activi din unităţi.-

Instrucţiunile acestea prevedeau mai ales să se contitue nuclee pe unităţile, care la momentul hotărât avea să primească ordine când organizaţiile politice din localităţile respective. Actiunea acestora nuclee urma să fie legată du a celor si cred că trebuia să fie o actiune armată, pentru că la o sedintă a C.P.M. in luna Oct. 1946, G-ralul Vasilescu spunea unui ofiter pe care nu-l cunosc, că la tărani se găsesc destul armament ascuns de proveninetă germană.-

Cu privire la importanta activităţii C.P.M. in cadrul P.N.T. la o sedintă dela inceputul lunei Noembrie 1946, Dl. Gral. Negrey mi-a arătat că partidul pune baze pe acest cerc, fiind singura organizaţie care poate activa cu sorţi de imediată izbândă, intr'o actiune rapirdă pentru inlocuirea actualului regim.: si că Dl. MANIU acordă un deosebit interes organizării si activităţii acestui cerc.- ./.

Pentru activitatea acesti care să dea rezultate bun
si să-şi atingă scopul, dl. Col. STOIKA STEFAN, cerea membrilor ofiteri activi să-i aducă informaţiuni din unităţi, asupra armamentului de care dispune unităţile şi, din care ei făceau parte.-

Dândul spunea că această ocazie: Numai foiterii activi pot face acest lucru, având acces in cazărmi. Toate datele imi vor fi date mie personal si e bine să le am din timp pentru a nu ne surprinde evenimentele nepregătiti.-

Tot col. STOIKA STEFAN s'a adresat ofiterilor activi să-şi arunce ~~prixkxx~~ ochi printre hârtiile din birouri ca să poată culege informatiuni pretioase partidului.-

Cele ce urmăreau să fie comunicate dela provincie către centru C.P.M. s'a dat dispozitiuni de Dl. Col. STOIKA STEFAN să fie trimise prin curieri speciali si nu cu poşta obişnuită.-

Intr'o altă sedintă tot Dl. Col. STOIKA STEFAN, a făcut cunoscut că urmează să se orgabizez anumite echipe formate din militari şi ne-a arătat că scopul lor ar fi să facă gardă personală pe lângă membrii marcanti din PNT.

Dl. Gral ZORZOR, şi- aluat insărcinarea să studieze acest lucru si să facă propuneri concrete.-

Propaganda in unităţile militare se făcea si prin manifeste care să impărteau după sedintă, pentru a fi duse apoi in cazărmi si cu instructiunea de a fi răspândite cât mai pe ascuns.-

La sedinţele se tineau aporpae totdeauna cronici externe de către Dl. Colonel DUMITRESCU si prin care se preamărea actiunea politică Anglo- Americană indreptată contra U.R.S.S,şi arătându-se că această politică este un ajutor real pentru P.N.T.-

Cronicile erau foarte batjocuritoare la adresa U.R.S.S..-

Stiu că P.N.T.-ul avea legături cu Misiunea Americană pentru că intr'o seară inainte de alegeri rămânând mai târziu la sediu,am văzut mai multe tinere si tineri ce care complăctau niste tabele, spunând că le trimit Misiunilor Americane.-

La sediul, era un anumit Domn Holban care vorbea limba engleză si făcea legătura cu americani.-

./.

La sedinte, am observat printre membrii de toate categoriile, ale C.P.U-ului o foste pronuntatp admosferă anti-semită,cu care nu am fost de acord niciodată.-

In afară de sedinatele publice ale C.P.U.-ului se tineau sedinte secrete cu un numpr restrâns de fxxxtixxxxi ofiteri intre care Gral Negrei, Zorzor, Stoika, Barbu, si Col. Stoika Stefa, iar sedintele comisiei pentru organizarea armatei se tineau cu un număr restrâns si chiar cu usile incuiate. Astfel, la una din sedintele, prin luna al Noembrie,1946,desi fusese numit de formă in Comisiune,nu am putut să rămân in camera de sedinţă intelegând că prezenta mea strânjenea pe cilelţi si indată ce am iesit eu cu usa a fost incuiată cu cheea si zăvorul in ruma mea.-

La această sedinţă au intrat Gral Barbu, Col. Stoica Stefan, col. Stoinescu si altii ofiteri al căror număr nu-l cunosc. La această sedintă venise si Dl. N. Penes cu .-

Intr'o sedintă când un ofiter activ al cărui nume nu-lcunosc a raportat că actiunea organelor E.C.P. le stingherescte mult activitatea lor pentru partid, col. Stoika Stefan, s'a promnnţat atunci că la numai câteva ore după luarea puterii de către P.N.T. nu va mai exista picior de E.C.P.-ist in vre'o cazarmă si că fiecare ofiter activ. din partid să-şi hoteze numele acestor E.C.P.-isti, pentru ca să fie trasi la răspundere când va veni momentul.-

La o sedintă in luna Februarie 1947, am auzit pe col. STOIKA STEFAN in legătură cu informatiile ce le capătă din unităţi că i-a fost adusă o copie după un ordin in legătură cu supravegherea celor ce urmau să fie deblocati.-

In ziua de 24 Iulie, când eram adunaţi cu toţii in sala de arest a Prefecturei, Dl. Gral NEGREI a spus a spus că fiecarăui grad inferior in parte, că la cercetări când vom fi intrebaţi asupra scopului si activităţii C.P.M. să spunem că a fost de a strânge pe toţi ofiteri si subofiteri activi deblocaţi sau de rezervă spre a nu-i lăsa să facă prostii.-

Döndu-mi seama cu vremea, că activitatea C.P.M-ului nu este aceia ce ni s'a spus la inceput, ci din contră intereselor poporului, am rupt incă din luna Martie 1947, orice legătură cu P.N.T.-

Aceasta imi este declaratia mea pe care o sustin intru totoul si o dau nesilit de nimeni. /ss/ Cazan T.

00188

189

00189

DECLARATIE

Subsemnatul Av. D. IONESCU, domiciliat în Bucuresti str. Viitorului 37, declar următoarele :

Nu am cunoştinţă să fi existat o secţie a tineretului militar naţional-ţărănesc.

Nu cunosc pe Slt. VALTER PAUL şi nici n'am auzit de el, nu cunosc nici pe Slt. POMPEI.

/ss/ D. IONESCU

9 August 1947.-

190

00190

D E C L A R A T I E

La intrebarea ce părere am despre tentativa de fugă a grupului P.N.T. răspund că intrucât in acest timp eram arestat nu stiu ce au urmărit prin aceasta si in niciun caz nu mă pot solidariza cu dânsul. Nu stiu cum se poate califice acest fapt de cât justitie.

Am fost in judetul Arges să fac propagandă electorală ca membru al P.N.T. si nu ca functionar al P.N.T.

Scrisă de mine fără a fi silit de nimeni.-

/ss/ DEM IONESCU

13 August 1947.-

00191

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Av. DEM. IONESCU, domiciliat din in Bucuresti str, Viitor 37 declar următoarele:

S'a prezentat la mine plot. maj. ALBU care a spus că impreună cu alti membri ai cerului profesional militar vor să activeze mai intens cu ocazia propagandei electorale, cerându-mi să-i introduc la Dl PENESCU.

I-am dus la Dl PENESCU acasă intrcât Dsa era suferind.

Am asistat la această intrevedere.

Cred că Lt. SICRIERU a vorbit cu Dl PENESCU in prezenta celorlanti si duă.câte imi amintesc i-au spus că intucât sunt membri ai cercului militar, au tinut să cunoască si ei pe cineva din conducerea partidului.

Dl Secretar general PENESCUa făcut consideratiuni de politică generală.-

Prin faptul că eram functiomar la clubul central al partidului, eu cunosteam pe toti conducători organizatilor profesionale.

Prin mine nu se transmite nici un fel de comunicări sau instructiuni organizatiilor, activitatea mea politica reducându-se in cele mai multe cazuri la initiative proprie.-

Nu am impărtit manifestele ce mi se pun in sarcină, insă imi amintesc că un manifest a fost impărtit.

După ce am fost la Dl PENESCU Dl plot. maj ALBU, mi-a solicita in 3-4 rânduri, până la plecarea mea in campanie electorală o cameră pentru ca să tină sedintă.

Imi amintesc că aceste sedinte erau posterioare sedintelor cercului militar si vedeam venind la acestea printre alti pe Slt. SAVA, Lt. TEODORESCU si SICRIERU.

./.

Dl Col STOENESCU m-i l-a recomandat pe Plot-Major ALBU ca membru al C.P.M. si pentru acest motiv eu le-am pus camera la dispozitie.

Am auzit despre intentia lor de a se organiza in tineret militar P.N.T.

Nu recunosc că eu as fi fost organizatorul si animatorul acestora si nici nu-l cunosc pe sublt. WALTER-

/ss/ DEM. IONESCU

12 August 1947.-

00193

D E C L A R A T I E

Subsemnata MARIA MAGDALENA MOGANU, sotia cdorului GHEORGHE MOGANU născută la Chişinău in 2 Mai 1922 domiciliată la Scoala Superioară de Război functionară la A.N.I.C. declar următoarele :

I.- Sunt căsătorită cu Comandorul MOGANU dela data de 18 Noembrie 1943, incă dela acea dată sotul meu avea relatiuni apropiate de serviciu cu Dnii CARANDINO PAMFIL SEICARU şi I. VINEA era colaborator la ziarul "EVENIMENTUL" unde făcea cronica externă iscălind cu pseudonimul Gh. COMAN, după plecarea din tară a lui SEICARU a continuat colaborarea la "CURENTUL" sub directia Dlui CARANDINO.-

II.- Nu cunosc motivele care au determinat pe sotul meu să se incadreze in partidul national tărănist de astfel totdeauna mi-a afirmat că nu este membru al acestui partid. Stiu că după trecerea in Cadrul Disponibil a devenit colaborator la ziarul " DREPTATEA" unde făcea cronica externă.-

Cred că la "DREPTATEA" a fost introdus de Dl CARANDINO.

III.- Nu cunosc activitatea sotului meu in P.N.T., deoarece nu discuta niciodată cu mine această problemă, cred că îl cunoştea personal pe Dl. MANIU pentru care avea o mare admiraţie.- Mai cunoştea din pardit pe Dnii COPOSU cu a cărei sotie subsemnata sunt bună prietenă . Relatiunile noastre in familia COPOSU erau foarte bună ultima vizită le-am făcut-o in toamna lui 1946.-

IV.- Din lumea militeră sotul meu era in raport de amicitie cu Dl. Cdor VOINESCU si Cdor BANICA / cununat Cdor BANICA de subsemnata impreună cu Cdor VOINESCU/.-

In câteva rânduri sotul meu a fost chemat la telefon de Dnul Cdor CIOROIU nu-l cunosc pe acest domn.

am comunicat sotului meu.-

V.- Aproximativ acum patru luni sotul meu mi-a comunicat că ar fi posibil să fie arestat şi mi-a recomandat ca in acest caz să fiu tare, cerându-i motivele pentru care crede acest lucru mi-a spus că din cauza că a colaborat la ziarul "DREPTATEA".-

Dela acea dată sotul meu a fost tot timpul la Bucuresti. Pe timpul dela lo Iulie lo August am fost impreună la Constanta de unde a plecat in jurul lui 1 August xxxxxx patru zile singur la Bucuresti.-

VI.- La data de lo August m'am inapoiat in Bucuresti deoarece mi se terminase concediu si sotul meu a rămas la Constanta .-

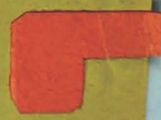
VII.- Referitor la tentativa de fugă in străinătate a fruntasilor partidului National Tărănist sotul meu a spus că e imposibilă si că ar fi o inscenare a politiei.-

Aceasta imi este declaratia pe care o semnez.-

/ss/ MARIA MAGDALENA MOCANU.-

2o August 1947.-

00196

00197

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul soldat PRUTEANU DUMITRU, născut în anul 1924 luna August ziua 25, în comuna Bacău Jud. Bacău fiul lui Haralambie şi Sofia necăsătorit fără copii de meserie ajustor mecanic, religie ortodoxă, naţionalitate română, soldat în termen, ctg. 1946, unitatea Grupul Aero-Transport Giuleşti, condamnat nu am fost, domiciliat în Bucureşti Str. Vasile Ghergeh 22 declar următoarele:

In complectarea declaraţiilor pe care le-am dat la Serviciul de Informaţii al Armatei.

Când am fost prima dată cu adjutantul PREDA la inginerul POPESCU acasă, el a mai spus că are să plece cu el cu avionul şi secretarul lui RADESCU, inginerul mi-a cerut şi o hartă.

După ce adjutantul PREDA mi-a spus că nu mai vrea să aibă de aface cu inginerul POPESCU, inginerul mi-a cerut totuş să-l conving pe Preda să facă cu el sborul în TURCIA cu un avion militar, împreună cu nişte personalităţi de vază.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez propriu.

ss. Prăteanu Dumitru

19 Iulie 1947

00198

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI

Nr. ______

00199

MEMORIU COPIE

c. 85.682. — M. O., Imprimeria Centrală.

00210

200

P.N.Ț. =

00201

TABLA DE MATERII

.//.

00203

Copie Dosar vol. 15 f. 4 00207

I

D E C L A R A T I E

Subsemnatul IULIU MANIU,domiciliat in strada Sfintilor nr. lo declar următoarele ;

Am avut o actiune foarte asiduă şi sârguincioasa in ceace priveste legăturile cu străinătatea .

Recunosc că am avut schimb de scrisori cu Dl GAFENCU,CRETEANU,BUZESTI,CITTA DAVILLA.

Nu-mi amintesc persoanele prin care am trimis şi primit corespondenţa amintit mai sus.-

Dela Dl CITTA DAVILLA sau CRETEANU am primit o scrisoare in care era si un apel al Dlui MACEK in legătură cu organizarea partidelor agrariene din sud-estul Europei si Polonia.

In scrisorile primite a fost pomenit si numele Dlui RAUTU,care scria articole in gazeta"Roumanie Independente".

Printre prietenii din Italia mai apropiat imi este Dl AUGUSTIN POPA, membru al P.N.T.

Actiunea intreprinsă cu plecarea in străinătate a Dlui MIHALACHE,PENESCU,ILIE LAZAR şi CARANDINO era foarte importantă şi cu tot regretul pentru nereuşita ei,prefer si astăzi că a fost făcută ,decât să nu fi fost iniţiată si pentru care imi iau toată răspunderea morală si politică.

Aceasta este declaratie pe care o dau nesilit si o semnez de bună voe.-

/ss/ IULIU MANIU

5 August 1947.-

Copie Dosar vol. 15 f 4

00205

D E C L A R A T I E
= = = = = = = = = = = =.

Subsemnatul IULIU MANIU, domiciliat în Str. Sfinţilor Nr. 1o, declar următoarele:

Am avut o acţiune foarte asiduă şi sârguincioasă în ceiace priveşte legăturile cu străinătatea.

Recunosc că am avut schimb de scrisori cu dl. GAFENCU, CRETEANU, BUZESTI, CITTA DAVILLA.

Nu-mi amintesc persoanele prin care am trimis şi primit corespondenţa amintit mai sus.-

Dela Dl. CITTA DAVILLA sau CRETEANU am primit o scrisoare în care era şi un apel al D-lui MACEK în legătură cu organizarea partidelor agrariene din Sudestul Europei şi Polonia.-

In scrisorile primite a fost pomenit şi numele D-lui RAUTU, care scria articole în gazeta "ROUMANIE INDEPEDENTE"

Prin prietenii din Italia mai apropiat îmi este Dl, AUGUSTIN POPA, membru al P.N.T.-

Actiunea intreprinsă vu plecarea în străinătate a d-lui MIHALACHE, PENESCU, ILIE LAZAR şi CARANDINO, era foarte importantă si cu tot regretul pentru nereuşita ei, prefer şi astăzi că a fost făcută, decât să nu fi fost iniţiată şi pentru care îmi iau toată răspunderea morală şi politică.

Aceasta este declaratia pe care o dau nesilit şi o semnez de bună voe.-

ss/. IULIU MANIU

5 August 1947.

Copie Dej vol. 15 f. 11-12.

00206

II

DECLARATIE

Subsemnatul IULIU MANIU, declar următoarele :

Pe VLAD HATIEGANU, il cunosc de mic copil, fiind fiul prietenului meu EMIL HATEGANU.- VLAD HATIEGANU venea insă mai rar în locuinţa mea.-

In săptămâna, inainte de 14 Iulie a.c. VLAD HATIEGANU, chemat de mine, deoarece nu mă simţeam tocmai bine, el fiind medic, m'a vizitat de câteva ori.-

Inainte cu 2-3- zile de 14 Iulie 1947, fiind la mine mi-a comunicat că el cunoaşte o ocazie de a pleca cu avionul în străinătate, cu care ocazie ar pleca 3-4 persoane, că dacă doresc pot profita de acaastă ocazie şi să-i trimit. I-am răspuns că, dacă plecarea este serioasă aş fi de acord să plece MIHALACHE şi incă 2-3 persoane.

Am comunicat această posibilitate de plecare lui MIHALACHE vineri seara sau sâmbătă inainte de a pleca la Dobresti.-

I-am spus Dlui ION MIHALACHE, că dacă dintr'un motiv oarecare n'ar putea pleca, voi pleca eu. Dl. ION MIHALACHE vedea şi Dsa necesitatea obsolută a plecării unui dintre noi şi până la urmă s'a hotărât să plece Dsa.-

Dacă plecarea lui ION MIHALACHE se impunea categoric, plecarea lui NICOLAE PENESCU, deşi importantă, nu se impunea cu aceieş insistenţă categorică.-

Ocazia de a pleca in străinătate cu avionul impreună cu ION MIHALACHE i-am comunicat-o lui NICOLAE PENESCU sâmbătă sau Duminică.-

Intrucât cu mai mult timp inainte de 14 Iulie 1947, am discutat cu personalităţi importante din partid, necesitatea de a pleca peste hotare, singur că si cu Dl N. PENESCU, dată fiind capacitatea şi talentul său, am discutat de mai multe ori cu mult timp inainte importanta pentru partid şi pentru ţară de a pleca in străinătate .

La fel am discutat cu mai mult timp inainte de data plecării şi cu Dl. CARANDINO, despre plecarea Dsale in străinătate.-

Lui IULIE LAZAR, eu i-am trimis vorbă că are ocazie să plece, si cred că era bine să plece.-

Am trimis in străinătate acesti colaboratori si mai cu scopul de a informa celelalte ţări şi pentru a craia o admosferă favorabilă răsturnări actualului regim din ţară prin mijloace legale şi a face posibil ca naţiunea şi Suveranul ţării să-şi exercite liber drepturile.-

/ss/ IULIU MANIU.-

19 Iulie 1947

Copie Dosar vol. 15 f. 3

00208

D E C L A R A T I E

Subsemnatul IULIU MANIU, domiciliat în Str. Sfinţilor Nr. 10 Bucuresti, declar următoarele:

Membrii activi ai P.N.T., cunosc pe Dl. NICULESCU BUZESTI, Dl. AUGUSTINI POPA şi CORNEL BIANU; iar din foştii membrii se găsesc tot în străinătate între alţii D-nii GRIGORE GAFENCU, VIOREL TILEA, CITTA DAVILA şi Dl. VISOIANU care n'a fost niciodată membru al Partidului N.T.; Cunosc deasemenea pe Dl. CRETEANU, care n'a fost membru al Partidului.-

Dintre acestia am avut contact mai strâns cu Dl. CORNEL BIANU, iar cu Dl. GAFENCU şi ceilalti mai rar. Acest contact era materializat prin scrisori, transmise prin ocaziuni.-

Cu Dl. GAFENCU, am avut un schimb de câteva scrisori. Astfel, in ajunul Conferintei dela Paris, am primit o scrisoare in care îmi expunea situatia României in străinătate. Printre altele menţiona problema Basarabiei arătând că este cazul să fim mai concesivi. La aceasta i-am arătat punctul meu de vedere, care era că trebue să sustinem până in sfârsit teza noastră că Basarabia este pământ Românesc dar trebue câstigată pe cale diplomatică.

Dl. GAFENCU a exprimat punctul meu de vedere numai în anumite probleme.

Mentionez că activitatea sa a fost potrivită intereselor ţării si ale partidului.

Tot in scrisoarea despre care am vorbit, printre altele am spus:

- Să protesteze contra datei inceperii Armistitiului: 12 Septembrie in loc de 23 August 1944; şi
- Să arate incapacitatea Guvernului actual de a face fată situatiei economice.

Aceasta este declaratia pe care o semnez.

ss/Iuliu Maniu

Dată in fata nostră N. I. Popescu.

Copie vezi vol 15 f 7-8 00209

D E C L A R A T I E

Subsemnatul IULIU MANIU, în etate de 75 ani, ocupaţiune agricultor, Bădăcini, locuinţa în Str.Sfinţilor Nr.1o, Bucureşti, necăsătorit, declar următoarele:

Intre alte multe organizatiuni profesionale din partidul naţional-ţărănesc, existau două organizaţiuni profesionale militare, ale foştilor militari care aparţinea partidului nostru.

Ambele organizatiuni militare, era statutare şi se ocupa cu probelemele specific de profesiunei lor.

Organizatia militară profesională, militară pe ţară era subordonată direct şefului organizaţiei Capitalei - Dl.ION MIHALACHE.

Orientarea lor politică se conforma orientării generale politice a partidului, programului şi tacticei lui.

Despre activitatea acestor organizaţii mi se raporta fie în şedinţe de partid, fie in convorbiri particulare la club sau în socetate.

Nu toţi militarii inscrişi în partid actionau in cadrul organizatiunilor profesionale,

Il cunosc pe Comandorul MOCANU care se ocupa la ziarul "DREPTATEA" cu rublica externă.

Cu D-sa mă intâlneam in relaţii obişnuite ale partidului şi când aveam ceva anume să-mi comunice venea la mine.-

In misiunea la ziar lucra în competenţa necesară, cunoscând bine idiologia partidului.

Cunosc deasemenea pe Lt.cdor.CIOROIU MIRCEA, care mi se prezenta ca un ofiter bine pregătit atât profesional cât şi în privinţa pregătirii generale.

Pe G-ralul BARBU VASILE, il cunosc de multă vreme încă de pe când era locotenent.- Il stiu ca pe un om bine pregătit profesional specialist în problemele de or

./.

ganizare a jandarmeriei si mi-a făcut bune servicii pe timpul guvernării.

Cu D-sa eram în contact mai des decât cu ceilalţi ofiteri din partid, mai ales după trecerea în rezervă.

Pe Col. STOIKA STEFAN, il cunosc înainte de a fi fost secretar general la Ministerul Inzestrării. Mi-a dat asentimentul penzru postul de secretar general administrativ, fiindcă il stiam bine pregătit din punct de vedere militar. Am luat la cunoştinţă cu plăcere aceasta avansare.-

L-am numit in postul de preşedinte al organizaţiei profesionale militare, fiindcă pe deoparte stiam că ofiterii pe care erau să-i conducă erau de acord cu aceasta numire, iar pe dealtă parte pentrucă consideram capabil pentru aceasta funcţie.

Intâlnirile intre mine si Lt. Col. STOIKA STEFAN nu aveau ca subiect decât activitatea cercului profesional militar şi de natură amicală între oameni care se respectă reciproc.

Aceasta declaratie in două pagini o recunosc de a fi a mea.-

ss/Iuliu Maniu.

13 August 1947.

Copie Dosar vol 15 f 5-6-

00211

D E C L A R A T I E

Subsemnatul IULIU MANIU, din Bucureşti, Str. Sfinţilor Nr.10, în continuare declar :

Toate problemele şi acţiunile pe care le consideram necesare de urmat de către partidul nostru a fost discutate în forurile statutare şi anume biroul politic, sau delegaţia permanentă şi numai după ce erau acceptate de aceste foruri deveneau obligatoriu formând linia politică a partidului.-

Tin să menţionez că dela această normă făceau excepţie anumite probleme în legătură cu politica externă pe care le consideram mai discrete şi nu le supuneam discuţiei planului forurilor statutare ci le discutam numai cu Dl. ION MIHALACHE, MIHAI POPOVICI, NICOLAE PENESCU, cu fiecare în parte sau cu toţi în şedinţă.-

Iar unele probleme de importanţă deosebită le discutam personal cu D-nii DINU BRATIANU şi TITEL PETRESCU.-

In general linia politică a partidului a fost fixată de forurile statutare după discuţii a celor prezenţi şi în special după 23 August 1944 această linie politică a fost adoptată de unanimitatea membrilor forurilor statutare.-

Linia politică a partidului era transmisă organizaţiilor fie prin presă, circulări sau verbal către şefii organizaţiilor.-

In afară de organizaţiile teritoriale, partidul avea organizaţii profesionale, de tineret, feminină şi muncitorească.

Dintre aceste organizaţiuni cele mai active erau organizaţia muncitorească care era foarte bine pusă la punct, organizaţia tineretului iar dintre cele profesionale mă preocupa organizaţia militară.-

Am înfiinţat organizaţia muncitorească şi i-am dat importanţă deosebită după 23 August 1944, deoarece consideram necesar să avem şi această importantă forţă la îndemâna partidului pentru a putea folosi aşa cum ne convenea nouă după confecţiunea noastră politică.-

.//.

212

Incadrarea organizaţiei muncitoreşti am făcut-o cu acele elemente,intelectuale sau din rândurile clasei muncitoare care manifestau atitudine lor anticomunistă şi duceau acţiuni în conformitate cu linia politică a Partidului Naţional Ţărănesc pentru a sustrage această importantă forţă,clasei muncitoare de sub influenţa partidului comunist.-

Astfel organizată şi încadrată cu astfel de elemente ,organizaţia muncitorească a P.N'T. trebuia să ia parte la toate acţiunile politice ale partidului nostru.-

Această organizaţie muncitorească era condusă direct de de preşedintele partidului prin preşedintele sau colaboratorii săi cei mai apropiaţi şi eram informat în linii mari de activitatea acestei organizaţii.-

Incă din timpul imperiului austro-ungar mă preocupa problema muncitorilor români din acea ţară şi aveam legături cu FLUERAS JUMANCA,şi alţi urmărind ca muncitorii români să nu se încadreze în organizaţii comune cu ungurii sau alţi muncitori străini.-

11 August 1947

ss/.Iuliu Maniu

Copie vezi vol. 15 f 15-16-17.

00214

D E C L A R A T I E

Hotărârea de a pleca din ţară până la definitiva incheere a păcii ratificate complect li care să reducă mersul normal al treburilor politice in ţară am luat-o din proprie iniţiativă.-

O mai avuzesem sub guvernarea ANTONESCU şi legionari şi nu mi s'a oferit prilejul. Sub actualul regim prima hotărâre am luat-o in toamna trecută când am fost depăsedat abuzivde drepturile de cetăţean român după ce fusesem ales zece legislaturi în şir / toate de după războiul 1916- 1918/ Nu mi s'a oferit prilejul.-

Recent acum din Iunie- m'am decis din nou să folosesc o primă ocazie.-

Cauza determinată a fost că din mai multe părti am primit informaţii că se urmăreşte arestarea mea,in continuarea arestarilor celorlalţi fruntaşi ai partidului care zac şi azi in inchisorii fără nici o motivare, fără mandat de arestare este şi'n condiţi fizice şi morale care au făcut obiectul schimbărilor de note intre o parte din guvernele aliate şi guvernul român- şi care au fost confirmate şi prin memoriul Dlui TATARASCU vice Presedintele Consilului de Miniştri adresat sefilor de Grupuri şi Partide din Bloc.-

Teama de a nu fu inchis si tratat in acelaş condiţiuni şi fără nici o vină ca şi confraţii mei din partid m'a determinat să folosesc primul prilej pentru a pleca din ţară, or unde ste mai usor, sa u in cazul că nu este posbil,să caut locuri de ascuns ca atâtea alte mii de alţi ~~fxxţi~~ confraţi de luptă care de luni de zile sunt fugiţi de acasă.-

Neoferindu-se ocazii şi aflând că după ultima plecare a unui avion cu militari şi civili de pe lângă Urziceni nici nu mai este de reflectat la avion, mă fisasem la locuri de ascunzătoare indată după sedinta Consilului Central convocat pentru 19 Iulie,atent fiind că in răstimp să nu fiu arestat prin surprindere.-

218

Aflasem in ultimul timp, că va fi un lot de arestaţi care va culmina cu arestarea dacă nu a Domnului MANIU cel putin al subsemnatului şi a Dlui N. PENESCU.-

O adutiţie la radio românesc in ultima Duminică răspunsul Guvernului român la nota engleză privitoare la arestaţi care afirmă că situaţia celor arestaţi sau pe care- se va inăspri in măsură in care guvernele aliate englez sau american se va mai ocupa de ei./ asa ma reţinut/ m'a intărit si mai mult în această ~~prixixiţă~~ credinţă o verificare de informaţii şi de impresi cu Dnii MANIU şi PENESCU în ultimele zile ale sătămânei precedente, ne-a intărit pe câteşi trei in această convingere.-

Am plecat la Bobresti, sâmbăta trecută cu gândul să însoţesc pe Dl. MANIU in Ardeal imediat ce pleacă, cu scop să văd şi pe acolo de refigiu / ca unul ce nu mai aveam speranţă să mai plec sin ţară.-

Dar Duminică am fost chemat la Bucuresti de Dl. MANIU. Sosind seara m'a intrebat dacă oferindu-se ocazie mai presist in gândul de a pleca. I-am răspuns că da, dacă lucrul e serios. Dsa mi-a spus că la ora 11 seara viu la Dl. JOVIN, Dnii GAFENCU şi cu un inginer care au gata aranjamentul cu un avion , şi contează pe GAFENCU că e serios. Mi-a mai spus deasemenea că maie e vorba să meargă şi Dnii CARANDINO, ILIE LAZAR, şi eventual PENESCU. Treptat au sosit şi aceştia şi s'au arătat decişi Dl. PENESCU rezervându-şi să vadă dacă a sosit doamna dela ţară, că ar dori, dacă se decide să meargă, cu dânsa. Apoi au plecat şi au sosit doi domni" GAFENCU" care ar fi o rudă de a Dlui GRIGORE GAFENCU fost ministru " inginer Popescu" care au spus că e totul aranjat arătând şi programul, cu plecare din soseaua Iancului la 1, sosire la Tămădău la 2½ s'au 3 sau 4 ,avioane / două/ urmând să sosească la 6 pentru a ateriza pe izlazul Tămădău, unde vor pleca spre Constantinopol.-

Desi nu mi-au făcut impresia de oameni in totul serioşi, sinceri, totuş trebuind să ne decidem repede, am acceptat programul n-eam data intâlnire la 1 am plecat impreună, am ajuns la 3, am stat până la 7 acolo, am înţeles indată farsa, dar era prea târziu.-

./.

Avioanele au sosit,au aterizat, am incercat să ne urcăm cu bagajele,politia care angajaze totul a apărut cu armele : Si s'a intâmplat ce s'a intâmplat.-

In rezumat hotărârea imi apartine cauza principală a fost teana fizică de arestare.-

Trebue să mai adaug insă şi starea sufletească de disperare care domneşte in partid şi'n ţară că abuzul cu arestările nu mai are frâu,că cei din inchisori sunt literalmente condamnaţi la moarte prin infometare şi mizerie morală, că cer partidului / si ei şi familile lor şi cei fugăriţi/ să facă tot ce e posibil ca să fie eliberaţi,sau să fie trataţi omeneşte- urmăritele să inceteze, familiile să fie ajutate. Iar toate demersurile partidului au rămas fără rezultat. Singura nădejdie a rămas un sprijin al opinei publice de dinafară cel puţin din motive următoare :

Personal mă simteam in neputintă de a mai rezista la aslaturile famililor celor arestati sau prigoniţi şi la ţară de aici.-

Poate că şi această atmosferă politică,cu coloraul ei pisologic,adăugat la dorinţa de a-mi asigura libertate fizică cât timp mai durează situaţia de azi m'a făcut să nu observ curse ce cu abilitate s'a intins.-

/ss/ I Mihalache.-,

2216

Copie Vezi vol 15 f 23-24-

99217

DECLARATIE

Subsemnatul ION MIHALACHE, născut în anul 1882, luna Februarie 18 în comuna Topoloveni /Goleşti Badii/ Jud. Muscel, fiul lui Ianou Mihalache şi al Anei I. Mihalache, căsătorit, de profesie agricultor, de religie ortox, naţionalitate română, cu serviciul militar satisfăcut în Reg. 3o Muscel Dorobanţi, cu gradul de Maior; nu am suferit nici o condamnare; ultimul domiciliu Dobreşti Muscel.

Situaţia politică: Vicepreşedinte al Partidului Naţional-Ţărănesc, fost Deputat în lo legislaturi în şir după 1919, -declar următoarele:

Acum 5-6 săptămâni primele zile după 1 Iunie 1947, am luat hotărârea de a pleca în străinătate.

In acest scop am luat următoarele măsuri pregătitoare:

- Mi-am mutat locuinţa provizorie din Bucureşti, dela NESTOR BADEA din Str. Berna Nr. 3, la familia POPESCU MEHEDINTI, din Str. Filaret Nr. 33, pentru a rupe contactul cu BADEA N., pe care nu vreau să-l implic în vre'un fel cu acţiunea mea. In acest scop mi-am luat toate bagajele dela el.

Mi-am pregatiti bagajele pentru străinătate pe care le-am dus la o gazdă din Bucureşti, unde fusesem ascuns sub legionari, şi căreia i-am spus că este posbil să mă găzduiască din nou în aceleaşi condiţiti.

- In ce priveşte orezăria dela Mătăsaru am procurat posibilitatea de fonduri de exploatare: O vânzare anticipată de orez, dispozitii pentru vânzarea produselor grădinăriei şi rechitei ce posed etc.

./.

Am pregătit pe administratot cu ideea că ar putea administra singur, deasemeni și pe administratorul tehnic.

- In ce privește bani pentru străinătate, avem deja pregătit un fond de 1oo /una sută/ napoleoni plus și o sută medalii destinați pentru continuare de procurare de material pentru Școala de Culturi irigate ce am început la Mătăsari, i nod de doi ani. Special, în vederea plecării, am transformat cele 1oo /o sută/ medalii aur, în 11oo /o mie o sută/ dolari.

- Hotărârea aceasta am comunicat-o D-lui IULIU MANIU, care a fost în totul de acord, cu plecarea mea în străinătate, urmând ca D-sa, să se ocupe de găsirea avionului și aviatorului /lucru ce pentru mine era dela sine înteles/, după îndemnările din când în când repetate pe care mi le făcuse Dl. MANIU de a pleca în străinătate.-

Pentru mine îmi rezervasem dreptul să caut însumi locul de plecare și să menție la momentul oportun pe aviatorii.-

Auzisem că pe linia București-Constanța, sunt mai multe aeroporturi rămase dela germani. Rețineam două nume: Mărculești și Jegălia. Cercetând o hartă mă fixasem mai mult asupra Jegăliei, întrucât îndeplinisea condițiile ce credeam că pot mai bine asigura plecarea: Mai departe de București, mai aproape de Constanța, fără sate în apropiere etc.

Pentru recunoașterea pe teren, voiam să folosesc o invitație a proprietarului Culturilor de Semințărie din Perieți /Ialomița/, de unde intenționam să mergem mai departe și să vizitez și herghelia satului dela Jegălia și să observ Aeroportul.-

Ași fi vizitat și Măculeștii dacă îmi erau în drum.

- N'am putut pune în aplicare acest plan, pentrucă proprietarul m'a amânat, iar Dl. MANIU, a specificat plecarea în condițiuni cunoscute.

Dl. MANIU m'a întrebat în răstimp de câteva ori și cum stau cu pregătirea; iar eu am răspuns, încă nu sunt gata, având încă convingerea că în momentul în care îi voi spune că sunt gata, îmi va prezenta pe aviatorii pentru a-l identifica și a mă convinge despre seriozitatea lui.

Drept pentru care dau prezenta declarație și semnez.

21 Iulie 1947.

ss/Ion Mihalache.

Copie Dosar vol. 15 f 22.

00219

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ION MIHALACHE,la întrebările ce mi se pun răspund:

Ajungând în Turcia,mă gândeam să recomand autorităţilor a cere referinţe despre mine dela dnii.SEFKATI şi TANRIOEF, foşti miniştri (ambasadori) ai Turciei în România.

In Turcia nu aveam de gând să stau decât atât până puteam să plec mai departe,spre Franţa sau Elveţia,după împrejurări.

Pentru uşurarea plecării cu paşaport sau autorizaţie legală,mă gândeam să solicit protecţia celor doi foşti ambasadori de mai sus.

Desigur că plecând de aici cu dl.PENESCU,preferam să plecăm tot împreună.

Repet afirmaţia că unul din scopurile mele era ca odată ajuns în străinătate să caut,după posibilitate,să informez opinia publică mondială asupra abuzurilor regimului politic român cu cei din închisori-închişi abuziv şi trataţi inuman.

Si desigur că asta se poate chema o luptă împotriva regimului.

17 Iulie 1947.

ss.Ion Mihalache.

Copie vezi vol 15 f 23-24

00220

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ION MIHALACHE,născut în anul 1882,luna Februarie 18, în comuna Topoloveni (Goleşti-Badii) jud. Muscel,fiul lui Iancu Mihalache şi al Anei I.Mihalache, căsătorit,de profesie agricultor,de religie ortodox,naţionalitate română,cu serviciul militar satisfăcut în Reg.30 Muscel Dorobanţi,cu gradul de maior ;nu am suferit nici o condamnare,ultimul domiciliu Dobreşti-Muscel.

Situaţia politică: Vice preşedinte al partidului Naţional-Ţărănesc,fost deputat în 10 legislaturi în şir, după 1919, declar următoarele:

Acum 5-6 săptămâni primele zile după 1 Iunie 1947, am luat hotărârea de a pleca în străinătate.

In acest scop am luat următoarele măsuri pregătitoare:

=Mi-am mutat locuinţa provizorie din Bucureşti,dela NESTOR BADEA din str.Berna nr.3, la familia POPESCU MEHEDINTI,din str.Filaret nr.33,pentru a rupe contactul cu BADEA N.,pe care nu vreau să-l implic în vre'un fel de activitate a mea.In acest scop mi-am luat toate bagajele dela el.

- Mi-ampregătit bagajele pentru străinătate pe care le-am dus la o gazdă din Bucureşti,unde fusesem ascuns sub legionari,şi căreia i-am spus că este posibil să mă găzduiască din nou în aceleaşi condiţiuni.

a In ce priveşte orezăria dela Mătăsari am procurat posibilitatea de fonduri de exploatare: O vânzare anticipată de orez,dispoziţii pentru vânzarea produselor grădinăriei şi rechitei ce posed,etc.

Am pregătit pe administrator cu ideea că ar putea administra singur,deasemeni şi pe administratorul tehnic.

./.

- In ce priveşte bani pentru străinătate,aveam deja pregătiţi un fond de 100 (una sută) napoleoni plus şi o sută medalii destinaţi pentru continuare de procurare de material pentru Scoala de Culturi irigaţie ce am început la Mătăsari,încă de doi ani.Special,în vederea plecării,am transformat cele 100 (o sută) medalii aur,în 1100 (o mie o sută) dolari.

- Hotărârea aceasta am c omunicat-o dlui .IULIU MANIU,care a fost în totul de acord,cu plecarea mea în străinătate,urmând ca D-sa, să se ocupe de găsirea avionului şi aviatorului (lucru ce pentru mine era dela sine înţeles),după îndemnările din când în când repetate pe care mi le făcuse dl.MANIU de a pleca în s trăinătate.

Pentru mine îmi rezervasem dreptul să caut însuşi locul de plecare şi să menţin la momentul oportum pe aviatori.

Auzisem că pe linia Bucureşti-Constanţa,sunt mai multe aeroporturi rămase dela germani.Reţinusem două nume: Mărculeşti şi Jegălia.Cercetând o hartă mă fixasem mai mult asupra Jegăliei,întrucât îndeplinirea condiţiilor ce credeam că pot mai bine asigura plecarea.Mai departe de Bucureşti,mai aproape de Constanţa,fără sate în apropiere,etc.

Pentru recunoaşterea pe teren,vroiam să folosesc o invitaţie a proprietarului Culturilor de Seminţărie din Părieţi (Ialomiţa), de unde intenţionam să mergem mai departe şi s ă vizitez şi herghelia satului dela Jegălia şi să observ Aeroportul.

Aşi fi vizitat şi Măculeştii dacă îmi erau în drum.

- N'am putut pune în aplicare acest plan,pentrucă proprietarul m'a amânat, iar dl.MANIU, a specificat plecarea în c ondiţiuni cunoscute.

Dl.MANIU m'a întrebat în răstimp de câteva ori şi cum stau cu pregătirea,iar eu am răspuns,încă nu sunt gata,având însă convingerea că în momentul în care îi voi spune că sunt gata,îmi va prezenta pe aviatorii pentru a-l identifica şi a mă convinge despre seriozitatea lui.

Drept pentru care dau prezenta declaraţie şi semnez.

ss.Ion Mihalache.

2 Iulie 1947.

Copie Dosar Vol. VII 15 f 28-29-30

00222

D E C L A R A T I E

Intrebare: Care a fost atitudinea conducerii Partidului Naţional-Tărănesc după 23 August 1944,faţă de situaţia politică din ţară ?

Răspuns- Propriu zis nu se poate vorbi de atitudinea forului Statutar conducător al partidului Naţional-Tărănesc (Comitetul Central,Deleg.Perm.,etc.),care nu funcţionau fiind dizolvate.Conducerea o avea preşedintele partidului dl.IULIU MANIU căruia comitetul central înainte de dizolvare îi dăduse formal depline puteri -pe care le-a păstrat până la o şedinţă a Comitetului Central din 1945, sau 1946 /nu-mi amintesc data/.

Dl.MANIU obişnuia să se consulte totuşi în imprejurări importante cu cei mai apropiaţi,şi mă consulta şi pe mine.

In momentele create,imediat după 23 August -care se desfăşurase cu emoţiile nesiguranţei reuşitei loviturii,militare, atitudinea adoptată a fost aceea a unui guvern cu caracter militar (având misiunea de a desăvârşi şi asigura lovitura militară până la sosirea armatelor aliate), dublat însă cu reprezentanţii şefi ai partidelor politice care cooperaseră la lovitura din 23 August,pentru ca ţara să se simtă astfel solidară cu opera înfăptuită.

Intrebare: Care era atitudinea Partidului faţă de situaţia externă?

După acele momente şi anume în timpul pregătirii alcătuirii şi trimiterii la Moscova a Comisiunii de Armistiţiu,ştiu că dl.MANIU,pregătea o scrisoare de omagiere dlui.STALIN,ca răspuns la cuvintele pe care i le comunicase dl.BENES ,în iarna precedentă după întâlnirea acestuia cu dl.STALIN la Moscova,şi în urma succesului trupelor sovietice.

Am fost informat -dl.MANIU nu mi-a desminţit- că o astfel de scrisoare ar fi fost trimisă prin dl.GHITA POP.

./.

223

In cercurile apropiate dlui.MANIU se vorbea cu căldură despre luarea de raporturi directe şi amicale - şi se aştepta ca după asta să urmeze o vizită a dlui.MANIU la Moscova.

Aceasta era admosfera până la întoarcerea Comisiei dela Moscova când s'a comentat cu tristeţă recea primire la Moscova, a reprezentanţilor partidului Naţional-Tărănesc.

După23 August,partidul Naţional-Tărănesc a făcut tot ce a putut să ia şi să cultive relaţii directe; nu i s'a întins însă mâna la mâna întinsă de partidul Naţional-Tărănesc,observând peste tot cel puţin o răceală faţă de partid.

Partidul a continuat totuşi linia lui din trecut de încercare de apropiere,ţinându-se de cele stabilite prin Convenţia de Armistiţiu şi acordurile internaţionale.

Aceasta este părerea mea care am făcut şi încercări personale pentru lămurirea acestor raporturi,cu consimţământul şi îndemnul preşedintelui partidului dl.IULIU MANIU.

In ce priveşte celelalte puteri aliate -linia noastră de conduită a fost de a ţine contact informativ- cu câte trele puteri aliate,plecând dela ipoteza că fac aceiaşi politică în ce priveşte Statele satelite; deci ţinându-ne de regulele cunoscute şi semnate de câte trele prin acordurile internaţionale.In momentele când am socotit că se comite o abatere dela aceste acorduri /o nedreptăţire a noastră/, guvern voit de ţară,alegeri libere, libertăţi cetăţeneşti,etc., am recurs /Partidul,de astădată având fiinţă legal/ la membrii la câte trele puteri aliate rămânând ca ele între ele să se pună la acord.Nu ştiu să se fi adresat astfel de memorii,numai uneia ci nu la câte trele,câteodată şi la câte patru (Franţa) marile puteri aliate.

Intrebare: Care era scopul urmărit prin aceste atitudini?

Răspuns: Foarte simplu: Traducerea în fapt a angajamentelor de astădată luate şi formal de guvern,care s'a constituit pe baza aşa zisei "Platforme",la început,"program" mai apoi "al Front B.P.D."

- Libertăţile cetăţeneşti respectate;
= O Românie liberă şi independentă;
- Alegeri libere;
- Democraţie,etc.

A se vedea programele amintite cum şi campania electorală

./.

prin presă şi afişaj.

Guvernul îşi luase şi obligaţii formale în urma înţelegerii cu cei trei ambasadori ai marilor puteri, veniţi dela Moscova la Bucureşti în Ianuarie 1946.

Nu ceream decât respectul acestor angajamente.

ss. I. Mihalache.

25 Iulie 1947.

225

Copie Depi Vol 15 f. 31-32.

00225

D E C L A R A T I E

Continuare. 27.7.1947

Intrebare- Prin cine se păstra legătura între P.N.T., şi Grupul de fruntaşi politici români care alcătuiau rezistenţa peste hotare?

Răspuns: Nu ştiu.

Nu cred că era o legătură organizată; cred mai degrabă: ocazională; şi nu cunosc "grup de rezistenţă naţională", ci mai debragă persoane ce se întâlneau dela caz la caz.

Intrebare: Pe ce cale v'aţi procurat devizele necesare plecării ?

Răspuns: Medaliile şi napoleonii i-am procurat în cea mai mare parte în 1945, cu prilejul vânzării recoltelor de orez (când cursul era în jurul sumei de douăsute de mii napoleonul sau medalia); şi când, pe cât ştiu era liberă vânzarea medaliei (cel puţin) o parte mai mică în 1946.

Transformarea a o sută medalii în o mie o sută dolari, am făcut-o în cursul lunei Iunie 1947, dela un particular ardelean (ardelenii posedând -mulţi din ei- dolari trimişi dela rudele lor din America.)

Intrebare: Credea-ţi suficiente pentru îndeplinirea misiunei?

Evident, asta depinde a de timpul cât rămân în afară. Nu-mi făceam iluzii că vor ajunge oricât de modest sunt obişnuit să trăesc. Dar altă posibilitate aici nu aveam; iar în străinătate socoteam că prietenii mă vor putea ajuta să ajung la românii din America, unde speram să adun fonduri prin adunări şi colecte pentru susţinea celor închişi din partid, în ţara- şi evident şi pentru existenţa mea.

Intrebare- De ce prieteni din Europa Contaţi că vă vor ajuta băneşte ?

Răspuns: Nu mă fixasem asupra cutăria sau cutăria. Auzisem

.//.

însă că GAFENCU, stă foarte bine prin reuşita vânzărei a cărţilor sale, asemena şi TILEA.

Si apoi când se hotărăşte cineva la aşa ceva, nu-şi face socotelile gospodăreşte şi minuţios, aşa cum dealtfel eu obişnuesc să mi le fac când e vorba de gospodăria personală şi proprie.

Elementul risc joacă şi el un rol important în astfel de împrejurări.

Intrebare: Va dat dl.MANIU indicaţiuni precise asupra misiunei încredinţate ?

Răspuns- Nu.

Intrebare: Cum vă explicaţi acest fapt?

Răspuns: Probabil că dl.MANIU, având încredere în noi era convins că după consfătuirea cu alţi fruntaşi români din străinătate, vom găsi calea cea pozitivă pentru a servi interesele ţării noastre.

ss.I.Mihalache.

25.7.1947.

Copie vezi vol 10 f 34-35

x

00227

D E C L A R A T I E

Continuare.

Intrebare: Ce fel de memoriu şi proteste şi la ce date a remis conducerea P.N.T.,la misiunile streine?

Răspuns- Aceasta întrebare priveşte pe preşedinte şi secretariat,nu pe un membru al biuroului în imposibilitate de a cunoaşte şi reţine în memorie aceste date.

Ceiace ştiu este grija permanentă de a se trimite memoriile sau protestele la toate trei sau patru misiuni aliate.

Intrebare: Ce conţinut aveau?

Răspuns- Nu ştiu.

Intrebare: Ce scop ce urmărea prin ele ?

Răspuns: Informarea justă a aliaţilor asupra abuzurilor săvârşite împotriva P.N.T., contrar acordurilor sau angajamentelor semnate ; cum şi asupra stărilor reale din ţară -eventual arătarea punctului de vedere al partidului asupra evenimentelor importante privind ţara noastră.

Intrebare ? In colaborare cu ce partide au fost întocmite aceste memorii şi proteste ?

Răspuns: Cu partidul Liberal şi Social-Democrat,TITEL PETRESCU,unele comune,altele paralele.

Intrebare: Ce rezultat au avut ele,respectiv care a fost atitudinea destinatarilor faţă de ele ?

Răspuns: Nu pot da un răspuns în cunoştinţă de cauză.

Intrebare: Prin cine a menţinut P.N.T.,legătura cu Misiunea Engleză şi cu Misiunea Americană.

Răspuns : Răspunsul priveşte pe preşedintele partidului.

Personal,după alegerile din 1946, am avut însărcinarea să informez Misiunea Americană (Dl.BERRX) în ce a constat procesul meu de lipsirea dreptului de vot;şi de felul cum s'au desvoltat alegerile.

ss.I.Mihalache.

26.VII.1947

Copie Dep. v. d. 15 f. 36-37.

00228

DECLARATIE

Continuare 26.VII.1947

Intrebare: Care este scopul final al acţiunei Dvs. în străinătate?

Răspuns: Scopul iniţial fusese clar în mintea : salvarea libertăţii şi persoanei mele şi încercarea de apel şi campania faţă de opinia publică intern, în favoarea miilor de arestaţi şi fugari din ţară.

Scopul final, nu-mi fusese tot aşa de clar; fireşte că dacă vedem posibil (după cercetarea situaţiei şi datelor problemelor) încercam o acţiune de răsturare a regimului din România.

Intrebare: Acţiunea Dvs., urma să se ducă independent ori în legătură cu românii aflaţi în străinătate?

Răspuns: Evident că o astfel de acţiune nu s'ar fi putut întreprinde decât în înţelegere cu dânşii.

Intrebare: Când credeaţi să utilizaţi în străinătate Grupul cu care aţi încercat să plecaţi ?

Răspuns: Am luat cunoştinţă de persoanele cu care plec, abia cu câteva ore înainte. Nu putusem deci gândi la nici un program de cooperare. I-am cerut dlui. MANIU în acele momente ale întâlnirii noastre prime laolalte. Pe la ceasurile 9-10 seara plecarea urma să fie la 1 noaptea. D-sa a spus că are încredere în înţelegerea noastră.

Cel mult deci, aşi putea fi întrebat: ce cred acum, în privinţa utilizării fiecăruia.

Acum, cred, că ILIE LAZAR ar fi fost indicat pentru adunările cu românii din America, CARANDINO pentru contact cu presa & PENESCU pentru contact permanent cu subsemnatul.

Evident, însă, că utilizarea reală a fiecăruia ar fi fost determinată de împrejurările de fapt constatate pe unde mergeam. .//.

Intrebare : In acţiunea Dvs.urma să vă adresaţi şi unor guverne străine ?

Răspuns: Ne plecând cu un program,nu era fixat asupra acestui lucru.Insă,evident că dacă considerăm că acest lucru este necesar pentru ţara noastră,o făceam.

ss.Ion Mihalache.

26.VII.1947.

Copie Dosar vol. XII 15 f. 38- 4 August 1947. 00230

DECLARAŢIE

Subsemnatul ION MIHALACHE, fiind interogat declar următoarele:

In străinătate intenţionam să mă întâlnesc, mai întâi în Elveţia, cu persoanele cu care aveam legături politice în ţară: GAFENCU, VISOIANU, DAVILLA, NICULESCU BUZEŞTI, poate în Franţa cu CARAMFIL /care nu a fost membru al partidului/ şi eventual în Anglia cu CORNEL BIANU, şi chiar TILEA /deşi acesta nu mai era membru în partid/.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez propriu.

ss. I. Mihalache.

Copie Dosar vol 15 f 45-46 00231

D E C L A R A T I E

Subsemnatul I.MIHALACHE, în continuare declar:

Intrebare: Conform statutelor, pe ce cale urmează să fie înaintate partidului, lucrări emanând dela membrii ai partidului ?

Răspuns: Statutul nu precizează, deci lasă deschise mai multe căi.

- Si trimite directă secretariatului "Centrului de documentare și studii" (organ auxiliar al centrului).

- Si prin organizațiile județene (inclusiv a Capitalei)

- Si prin secțiile sau cercurile profesionale care iau dese ori caractere de cerc de studii, pentru probleme de specialitate.

- De când acestea funcționează, astfel de memorii sunt luate în discuție deobiceiu întâi în aceste cercuri profesionale.

Intrebare: In ce cazuri membrii partidului pot înainta lucrări direct forurilor de conducere ?

Răspuns: Statutul nu arată astfel de cazuri lăsând la aprecierea fie a persoanelor care redactează , fie a organizațiilor politice de care depind direct acele persoane, Sau când sunt cerute direct de centru (fie centrul de documentare și studii, fie conducerea centrală sau la dorința sau rugămintea personală din partea elementelor din conducerea de partid.

Intrebare: Ați primit lucrarea din partea C-dorului. CIOROIU pe care v'am înaintat-o personal ?

Răspuns : Da, precum am arătat, privind reorganizarea de viitor a aviației române.

Intrebare: A fost înaintată această lucrare de c-dorul. CIOROIU și pe una din căile arătate în răspunsul la întrebarea nr.1 ?

Răspuns: Nu ştiu.Mie mi-a spus că va înaintat-o şi în secţia militară (pe cât îmi amintesc).

Intrebare: Cum vă explicaţi că dl .cdor.CIOROIU va înaintat Dvs.personal lucrarea susmenţionată.

Răspuns: Nu e caz unic.Posed un dosar deasemenea memorii. Autorii mă puneau la curent cu invenţiile lor fie din condescendentă personală,fie pentru faptul că ştiau că mă ocupasem α cândva cu problemele programatice.Cei mai mulţi mă rugau să le citesc şi le spun observaţiile mele,spre a ţine seamă de ele în redactarea ultimă,înainte de prezentare (oficială) ca să zică aşa.

Când aveam timp o făceam cu plăcere.

Inteleg prin probleme programatice probleme de organizare de stat,de instituţii economice,tehnice,etc., despre care programul nu dă amănunte.

Intrebare: Vă amintiţi să-i fi cerut cdorului.CIOROIU lucrarea prin aviaţia-susmenţionată ?

Răspuns: Nu am cerutăo.Mi-a fost prezentată din proprie iniţiativă.

Intrebare: Vă amintiţi să fi cerut sau să mai fi primit lucrări cu caracter militar,fie dela membrii ai partidului, fie dela alte persoane ?

Răspuns: Nu-mi amintesc să fi mai primit sau ~~să fie~~ cerut lucrărincu astfel de caracter după epoca de studiere a programului general din 1935 /în afară de cea cu reorganizarea jandarmeriei şi a poliţiei, a generalului BARBU/.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin.

ss.I.Mihalache.

6 August 1947.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul I MIHALACHE, in continuare declar :

Intrebare Ce ati discutat cu Dl GAFENCU inainte de a primi MINISTERIATUL de Externe dela Regele Carol ?

Răspuns Insoțise pe Regele Carol in călătoria făcută în străinătate / Franta Anglia etc./ in calitatea de director de gazetă / Argus/

Mi-a spus că fusese dorinta Regelui Carol să meargă si el intre alti directori si că in cursul călătoriei nu au stat de vorbă.

- " Dar a adăugat - sunt in drept să presupun că ar intentiona să-mi propună Ministerul de Externe .

Dacă acest lucru s'ar intâmpla sunt datpr să vă previn - si pe Dl MANIU si pe Dl,- că nu as putea refuza pentru două motive :

a.- Eu mi-am făcut o preocupare specială din probleme de politică externă si dacă Regele mi-ar cere concursul, nu l-as putea refuza ;

Cred că as fi util Tării cu cunostintele mele ; mai ales in vremuri ca astăzi : si

b.- Situatia mea materială depindea de situatia la ARGUS ;, un conflict cu Regele Carol , m'ar îndepărta de acolo .

Am dat in semnul citării cuvintele de mai sus, întrcât ele sunt foarte aproape de adevăr, si că ideea întocmai / Le-am mai reprodus si in alte împrejurări /.-

Intrebare Dacă activitatea Dlui GAFENCU in străinătate a fost dirijată de către Partidul Nat ional Tărănesc din tară si dacă a primit instructiuni in acest scop.

Răspuns Sunt incredintat că activitatea Dlui GAFENCU, după plecarea din tară a fost personală ; De altfel in primi ani, pe cât stiu, ea s'a concentrat in scrierea a două cărti si articole de gazetă./ Si că si activitatea din timpul tratativei dela Paris / in vederea încheierii Păci/ a fost initială tot personală concentrându-se probabil si cu elemente românesti mai de seamă ce avea la îndemână.

./.

/ de av. I CRETEANU/ Mai pe urmă însă, simțând nevoia unei documentări mai complecte, a cerut date suplimentare dela partidele politice din țară ; și conducerea partidului național țărănist/ Președintele/ i-a trimis diferite memorii lucrate de specialiști / memorii ce nu au trecut din forurile partidului - de altfel Președintele având în seamă aceea depline puteri dela Com. Cl încă dinainte de " Regimul Antonescu ".

Aceasta îmi este declarația ce susțin și semnez,-

9 August 1947.- /ss/ I. MIHALACHE

00234

00235

Copie Dej vol 15 XXV f 62

D E C L A R A T I E

Subsemnatul I MIHALACHE, in continuare declar :

Intrebare De când cunoasteti pe Dl Colonel STOICA ?

Răspuns De dinainte de Regimul Antonescu, ca fiind membru al P.N.T.

Stiu că a fost secretar general la Ministerul Inzestrării Armatei, cu consimtământul Dlui IULIU MANIU ca tehnicianu.

Am avut in acel timp, la Minister, contact in două rânduri, prezentându-i una sau două cereri spre aprobare. Nu-mi amintesc ce anume cereri / au fost făcute in scris/ Este probabil ca a doua oară să fi fost după rezultat. / nu-mi amintesc/

Intrebare Dacă ati oprit pe generalul NEGREI de a se ocupa cu organizatia militară/sectii prof./ pe tară si dacă ati desemnat pentru această insărcinare pe generalul GHEORGHIES.-

Răspuns Am pus in vedere Dlui general NEGREI că s'a stabilit o intelegere pentru clarificare de raporturi precise, ca să aleagă intre cele două.

Si l-am rugat să reflecteze si sămi comunice.-

Intelesesem că se decide pentru Capitală nu am propus pe Dl general GHEORGHIES pentru Tară. aceasta depinzând de Presedintele Partidului.-

Intentionam să intâlnesc pe Dl general NEGREI, cu Dl GHEORGHIES, spre a discuta continutul scrisorii acestuia privitoare la functionarea celor două sectii.-

Declar si sustin.-

/ss/ I MIHALACHE.-

Copie Dosi vol 15 f 63-64. XXV. 236 00237

D E C L A R A T I E

Subsemnatul I.MIHALACHE, in continuare, declar:

INTREBARE : Care au fost motivele neintelegerii dintre domnii: Generali NEGREI si GHEORGHIES?

RASPUNS : Pe cât stiu, din convorbiri cu dânsii si o scrisoare dela Dl.G-ral Gheorghieş, aceste neintelegeri priveau functiunarea comitetului sectiei profesionale.-

Cerusem D-lui G-ral NEGREI să despartă comitetul pr. Sectia Capitalei, de comitetul pr. restul, tării, si D-sa să aleagă prezidarea uneia din cele două. Dl.G-ral NEGREI se decidea mai greu.

Dl.G-ral GHEORGHIES mi-a scris o scrisoare in termenul dorit de mine si care era acel reglementar.-

Rămăsese să-i intâlnesc ca să aranjem intâlnirea n'a mai avut loc evenimentele precepitându-se.

In sedinta la care subsemnatul am luat parte si la care Dl.Col.STOICA a vorbit ceva, dar nu-mi amintesc ce anume - se tranşase teoretic despărtirea intre sectia profesională militară a Capitalei, si cea din restul tării, in fapt insă nici azi nu s'a despărtit prin două comitete deosebite. Tocmai aceasta era chestiunea ce-mi propusesem să rezolv cu cei doi domni generali. Eu l-am considerat ca al Capitalei si am lucrat cu el ca atare --

INTREBARE : In ce calitate aveati să rezolvati problema de mai sus ?

RASPUNS : In calitatea de Presedinte al Organizatiei National-Tărăniste din Capitală, care aplicam noul regulament de organizare al Capitalei, atât in ce priveste organozatiile zise "de cadre" /adică de culori si circumscriptii/, cât si a sectiilor profesionale din Capitală.

Sectia profesională militară avea legătură indirectă cu centrul de studii si documentare, intrucât concluziile conferintelor mai importante, urmau să fie supuse examinării centrlui de documentare si studii.-

./.

237

Atât centrul de documentare si studii cât si sectiile profesionale lzcrau in cadrul ideologiei programului partidului.

In ultimul an -inainte si după alegeri- datorită imprejurărilor,Centrul de Documentare si Studii n'a mai putut avea o activitate intensă.Urma ca să examineze activitatea sectiilor profesionale in ce priveste conferintele avute si concluziile ce ar fi propus.

INTREBARE: Ati cunoscut pe comandorii MOCANU si CIOROIU ? si cu care din ei ati avut relatii mai strânse?

RASPUNS : I-am cunoscut pe amândoi.Relatii strânse n'am avut cu nici unul,dar de mai multe ori le-am văzut pe Dl.Comando MOCANU,in calitatea acestuia de membru al "Biroului Presei partidului" ce functiona pe lângă gazeta "Dreptatea".-

INTREBARE : Ce anume lucrare va prezentat Comandorul CIOROIU ?

RASPUNS: Un proect de organizare a aviatiei.

INTREBARE: Ce anume activutate in partid avea generalul BARBU ?

RASPUNS : Nu stiu dacă avea si ce anume -activitate in partid . L-am văzut de mai multe ori la Dl.MANIU,la Club ,si a venit si la mine,mi-a prezentat o listă /tablou/ de lucrările D-sale /publicate/ decând era comandant al Jandarmeriei si un studiu de organizare al Jandarmeriei /mi se pare,cuprindea numai titlul de capitale/,nu-mi amintesc dacă era privitor si la politie sau numai Jandarmerie.-

INTREBARE: Ce alti ofiteri va mai prezentat lucrări ?

RASPUNS : Dl.G-ral ACHILE DICULESCU: o carte,adresată aviatorilor /mai veche/

Dl.G ral GHEORGHIES niste articole cu subiect "Tăranii au partidul lor fiecare" :P.N.T."

Dl.G-ral PETRE VASILESCU,articole care au apărut in "Dreptatea" prop.p.P.N.T.

De altii nu.mi amintesc acum.Nu stiu dacă aceste lucrări erau prezentate ori nu si D-lui MANIU-

ss/ I.Migakacge.

12 August 1947.

~~00239~~

238

Copie Dosar Vol 15 f. 446-447 ~~00240~~ 239

D E C L A R A T I E

Subsemnata NICULINA I.MIHALACHE,născută în anul 1890, luna Decembrie, ziua 1,în comuna Dobreşti,jud.Muscel, fiica preotului I.Dumitrăchescu şi a Elenei, căsătorită,copii n'am, de profesie casnică, religie ortodoxă,naţionalitate română, condamnată n'am fost, ultimul domiciliu în Dobreşti-Muscel, membră a partidului naţional-ţărănesc - Maniu.

Cu privire la tentativa de plecare în străinătate în mod clandestin a soţului meu şi a celorlalţi, declar următoarele :

Ştiu că soţul meu nefiind mulţumit de activitatea românilor din străinătate şi anume: C.Vişoianu, Creţeanu, Gafencu, Niculescu-Buzeşti, Tillea şi alţii, a avut intenţia să p plece în străinătate, pentru a lua legătură cu aceşti români şi cu alţii, precum şi cu persoane din ţările aliate,pentru a pune la punct diferite chestiuni spre binele ţării, pentru care a lucrat din tot sufletul toată viaţa lui.

Cu privire la plecarea încercată,n'am avut nici o cunoştinţă.

Ştiu că în ziua de 13 Iulie a.c.,pe la ora 10, a primit un telefon,la Dobreşti,din partea D-lui Maniu, prin D-na Popescu-Mehedinţi, care l-a anunţat să se prezinte de urgenţă la Dl.Maniu la Bucureşti.

Ştiu că bagajele le-a avut la Bucureşti.

Ştiu deasemenea din spusele soţului meu că s'a mutat dela dl.Nestor Badea la D-na Popescu Mehedinţi.

Ştiu deasemenea că totdeauna îşi ţinea lucrările gospodăreşti şi politice la punct în aşa măsură încât oricând

240

putea să plece fără ca lucrurile să sufere.

Despre plecarea dela 14 Iulie, n'am aflat decât în seara zilei de 15, dela un Plotonier aviator care a trecut prin Topoloveni. Numele lui nu-l cunosc însă are rude la Topoloveni.

Cu toate că dl.Maniu a fost la noi la Dobreşti,totuşi cred că această plecare a fost fixată la Bucureşti,unde soţul meu stătea în majoritatea timpului. Cred că a vrut să mă anunţe în ultimul moment de această plecare, dar fiind luat prin surprindere, i-a scăpat din vedere.

Cu ocazia plecării în Turcia, presupun că ar fi luat legătură cu Domnii SEFKATI şi SUFI TANRICER, cu care era în bune relaţii.

In ceiace priveşte finanţarea acestei acţiuni de plecare, presupun că a eşuat tocmai din cauza lipsei de fonduri şi slabei pregătiri din partea D-lui Maniu.

In ceiace priveşte acţiunile pe care trebuia să le ducă acolo, cred că a avut instrucţiuni amănunţite,eu personal însă nu cunosc aceste detalii.

Drept pentru care dau această declaraţie şi semnez şi susţin propriu.

(ss) Niculina I.Mihalache.

22 Iulie 1947.

~~00243~~

241

Declarațiile
lui scrise în care
pus la dosarul
Bv 2-3 în proces

0024

242

00244

243

D E C L A R A T I E

Subsemnata FULVIA N. PENESCU din București str.Andrei Mureșanu No.16 fiica lui ALEXANDRU A. DRISTOREANU ambii din București, declar următoarele:

In noaptea de 14 Iulie a.c. orele 1 am aflat posibilitatea de plecare în străinătate, cum sunt foarte slăbită în urma mai multor neplăceri (arderea caselor mele dela țară, distrugerea fermei complectă, pierderea întrefului pământ aproape mobilelor din București și tot ce reprezenta munca unei vieți întregi de 24 ani) am crezut că este cea mai bună posibilitate de a mă îngriji cu ultima rămășiță de avere ce îmi mai rămăsese.-

Medicul a opiniat că această continuă slăbire a mea astăzi eu ne mai având nici 44 kgr. greutate și scăzând continu ar trebui o îngrijire ceva mai serioasă, lucru pe care aci nu aș fi putut să-l fac.

De plecare am aflat dela soțul meu, însă la rândul lui eu nu știu de unde a aflat neavând timp să-l întreb, deoarece am aflat în ultimul moment de această hotărâre.-

Eu, nemai amând altă declarație de făcut și nici vre un alt amestec de orice natură, închei semnând.-

ss. Fulvia Penescu

~~00245~~ 244

Declarațiile
Lou scris în mai
fus la trasat ar
presiu Dex 2-3

00246

245

Copie D.Ţi vol 15 f 224-225

246

00247

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GHEORGHE POPP de profesiune ziarist căsătorit fără copii de 65 ani, domiciliat în Splaiul Unirii nr.5, asupra celor întrebate declar următoarele :

Ultima oară am văzut pe Dl. IULIU MANIU preşedintele P.N.T. în ziua de Duminică 13 Iulie 1947, în locuinţa D-lui Profesor Dr.JOVIN aproximativ la ora 10 dimineaţa.-

Am aşteptat aproximativ 30-40 minute până când a terminat cu alte persoane, iar eu am stat cu Dl.MANIU c'am 10 minute de vorbă.-

Am discutat cu D-sa chestiuni generale politice şi am stăruit între altele ca D-sa să-şi facă odihna de vară dacă nu mă înşel.-

Am întrebat la urmă pe Dl.Preşedinte ce atitudine se va lua în şedinţa comitetului Central executiv convocat pe ziua de 19 Iulie a.c.-

D-sa mi-a răspuns scurt că problema se va discuta şi hotărâ a doua zi.-

Am primit nu direct dela Dl.MANIU ci dela partid însărcinarea de a ne ocupa, subsemnatul şi Dl.profesor GHEORGHE ZANEA, ing.STEFAN MIHAESCU pr.I.HUDITA şi Dl.LAZAR ILIESCU şi de consolidarea ziarului " Dreptatea " atât sub raport financiar cât şi redacţional şi technic.-

In ultima săptămână sau cu o zi două mai înainte am avut cu Dl. MANIU o conferinţă cu încă vre-o 6 - 7 persoane între care şi Dl. Mihalache în care s'a discutat modul cum va contribui P.N.T. la comemorarea revoluţiei din 1848 când s'a pus temelia acestui partid.- Au mai participat D-nii Prof. JIANU, COPOSU, NETEA şi dacă nu mă înşel MIHAI POPOVICI. Nu mi s'a dat vre-o însărcinare precisă, dar presupun că Dl. Preşedinte proectează constituirea unui comitet în care e posibil să fiu d semnat şi eu ca membru.-

./.

Nu cunosc nimic în legătură cu eventuala încetare a funcţiunei de secretar general actualului titular D-lui NICOLAE PENESCU şi nici nu am auzit vorbindu-se despre aceasta. Deasemenea nu ştiu că s'ar proecta în prezent ca această funcţiune să mi se confere mie.- Asemenea propuneri mi s'au făcut de unii prieteni (nu de DL.MANIU) c!am vre-o 12-18 luni în urmă dar discuţiile de această natură au luat sfârşit de mult timp faţă de refuzul meu categoric şi persevetent de a candida la această importantă demnitate.-

Declar, susţin şi semnez cele de mai sus.-

ss/' GH. POPP

092418

247

Copie Dosar vol 15 f 226-227

248

00249

DECLARATIUNE

Subsemnatul GH.POPP, cu privire la activitatea mea din ziua de 5 Iulie 1947 şi următoarele, declar următoarele :

După cât mă ajută memoria, în acest răstimp am luat parte la vre-o trei sau patru şedinţe ale Comisiunii P.N.T., formată pentru asanarea financiară şi îmbunătăţirea redacţională a ziarului " Dreptatea ", comisiune prezidată de Dl. Ing. St. Mihăescu şi având membrii şi pe D-nii prof.Gh.Zane, I. Hudiţă şi subsemnatul.- Comisiunea e proectată să ia locul actualului consiliu de administraţie al Societăţii " Dreptatea " şi şi-a început activitatea încă înainte de această schimbare formală.- In acest interval, am vizitat pe Dl. Maniu împreună cu persoanele de mai sus, spre a-i raporta starea de fapt a ziarului şi am mai fost la D-sa, mi se pare, o zi, două mai târziu, când am luat parte la o consfătuire cu vre-o 7-8 persoane, chemate să discute modul de contribuţie a partidului naţional ţărănesc la comemorarea centenarului revoluţiei din 1848-1849 din ţară şi din Principate.-

Am vizitat în sfârşit în ziua de Duminică 13 luna curentă, pe Dl. Iulie Maniu, cu care am avut o convorbire de zece minute maximum, aşa cum am precizat în declaraţia mea anterioară, dată D-lui Comisar şef Popa.-

La Dl. Maniu (în casa D-lui Dr.Jovin) am găsit pe Dl. Coposu şi Serban Ghika.- La sosirea mea, dl.Coposu mi-A spus că Dl. Maniu are o vizită, încât am fost obligat să aştept vreo 20-30 minute.- Nu am văzut însă aceste persoane care au plecat, deoarece mă aflam în altă cameră.-

După plecarea lor, Dl.Coposu a venit să-mi comunice că Dl. Maniu mă aşteaptă.-

./.

La plecare am eşit pe uşa din faţă care dă direct în Bulevardul Dacia,fără a mai trece pe unde am intrat.-

Bucureşti,16 Iulie 1947.-

00250

ss/. Gh. POPP

249

Copie vezi vol 15 f 228-229 250

00251

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH.POPP ,născut în 3 Ianuarie 1883, în comuna Poiana Sărată Jud,Treiscaune,fiul lui Gheorghe si al Elenei,căsătorit,de profesie ziarist,religie ortodoxă,naționalitatea română, serv.militar satisfăcut,nu am fost condamnat,situatia politică,membru al Partidului N.T., /membru în Delegatia Permanentă/,referitor la activitatea mea politică din anii 1945-46,declar următoarele:

Ca membru al Delegatiei Permanentă, am luat parte la cele mai multe din ședintele acestui for,participând la discuția problemelor puse de conducerea partidului.

Discutiile acestea sau purtat pe liniile cunoscute ale politicei partidului,constând în următoarele: Luptă hotărâtă împotriva regimului instaurat la 6 Martie 1945, luptă dusă cu mijloace legale,strângerea sub steagul Partidului a tuturor celor ce simteau românește și aveau sentimente democratice,întrucât totdeauna am avut în politica românească o atitudine democratică accentuată,lucru care mi-a atras adeseaa din partea adversarilor calificativul de "bolșevic" și "jidovit",fiind socotit un element radical,/ iar în politica externă continuarea orientării politice alături de Marii Aliați Anglia,U.R.S.S.,Statele Unite și Franța,ținând în mod special seama de necesitatea bunelor relații cu vecinul nostru U.R.S.S.-

In ce privește propaganda politică dusă de subsemnatul în cadrul intrunirilor la care am participat,declar următoarele: Am intrebuințat în activitatea de propagandă următoarele teme,obișnuite de altfel în propaganda politică: că sindicatele profesionale sunt instrumente de propagandă ale partidelor muncitorești; că legea de epurare are un supstrat politic,licentiindu-se din armată ofițeri și subofiteri care nu sau incadrat în regimul instaurat la 6 Martie 1945;că dela Rege și până la ultimul om în țara asta toți românii sunt alături de P.N.T.;că guvernul actual

./.

251

nu simte româneste, pentru că el nu-şi întemeiază ideologia cu Istoria Natională si nu invocă amintirea Marilor Eroi Nationali, TRAIAN, DECEBAL, STEFAN cel MARE şi MIHAI VITEAZUL, şi că din istoria noastră el reţine numai amintirea lui HORIA, CLOSCA si CRISAN si pe a lui TUDOR VLADIMIRESCU, prezintându-i în lumină comunistă.-

In ce priveste actiunea de plecare în străinătate a grupului ION MIHALACHE, NIC. PENESCU, ILIE LAZAR şi N. CARANDINO declar următoarele: Nu am avut nici un fel de cunoştinţă despre pregătirea acestei actiuni, nici pe cale oficială nici particulară, deşi Duminecă 13 Iulie a.c., ora 10 dimineaţa, deci în preziua plecării celor de mai sus, am făcut D-lui MANIU o vizită la Sanatoriu Dr. "JOVIN" în Bd. Dacia Nr. 19, unde am avut cu D-sa o convorbire de 10 minute, fără ca D-sa să-mi comunice ceva în aceasta chestiune. Părerea mea este ca acest grup a voit să plece pentru a lua contact cu cercurile politice din străinătate în scop de informarea acestor cercuri, lucru care nu constitue, după părerea mea, o crimă.

Pentru care dau prezenta declaratie pe care o susţin şi o semnez.

ss/Gh. Popp.

Bucuresti 30 Iulie 1947.

Copie Vezi vol 15/230 002~~53~~ 282

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH.POPP,ziarist,membru în delegaţia Permanentă a P.N.T.,domiciliat în Splaiul Unirei Nr.5, căsătorit,fără copii,de religie ortodoxă,de naţionalitate română,serviciul militar satisfăcut,declar următoarele:

Din personalul misiunilor militare şi civile cunosc pe d-nii MELBOURNE,col.LOVETT,d.BENETT,KEY,SEFKATI ISTINIELI,d-na PLACA,d.IMPERIU MATEESCU,dl.SERAFIM BUTA. Pe cele mai multe din aceste persoane le-am văzut numai o singură dată,întâmplător în casă la dl.M.POPOVICI,la dl.LEUCUTIA,cu ocazia unei întruniri în Jud.Someş(pe KEY) şi am făcut cunoştinţa lor fiindu-mi prezentate.

Cu toată bunăvoinţa mea nu pot să-mi amintesc deloc nimic din ce am discutat cu dânşii,datorit memoriei mele slabe şi faptului că a trecut timp mai îndelungat dela aceste întâlniri.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez propriu.

/ss/ GH.POPP

Bucureşti 30 Iulie 1947

Copie Vgi vol 15 f 231

00254

253

DECLARATIE

Subsemnatul GHEORGHE.POPP, ziarist, domiciliat în Bucuresti. Splaiul Unirii nr. 5, în continuarea declar următoarele :

Stiu că una dintre condițiunile esentiale puse de dl I MANIU pentru efectuarea răsturnării regimului Antonescian în anul 1944, transimisă prin printul STIRBEY la Cairo a fost pe deoparte exercitarea presiuni pe front de către trupele sovietice şi pe de altă parte debarcarea de trupe aeropurtate britanice în spatele trupelor germane. Aceasta condiţiune a fost admisă. Dl MANIU a asteptat un timp avizul Marilor Aliati asupra momentului acestor operatiuni, ele întârzind însă lovitura s'a amânat. La intrebările repetate făcute de Dl MANIU în cele din urmă i s'a răspuns din Cairo căx începutul debarcărei trupelor britanice aeropurtate a fost părăsit.

ss/ Gh. POPP

Bucuresti 5 August 1947.

Copie vezi vol 15 f 232

00255

257

DECLARATIE

Subsemnatul GH. POPP în continuare declar următoarele :

In vara anului 1946 convocând congresul organizaţiei P.N.T. din judeţul Someş în localitatea Ileanda,unde urma să aibă loc concomitent o mare întrunire publică în cadrul campaniei electorale,având convingerea fermă că organizaţia B.P.D. va face totul spre a împiedica ţinerea acestei adunări(intrucât cu câteva săptămâni înainte am fost atacaţi personal eu şi Dl. Av. I.MURESANU la Dej, iar anterior Dl. Ministru E. HATIEGANU a fost obiectul unei grave agresiuni la Dej), am găsit de cuviinţă din proprie iniţiativă să cer misiunilor americane şi britanică trimiterea câte unui observator la faţa locului.-La Misiunea britanică am prezentat cererea mea unui funcţionar al cărui nume nu îl cunosc,iar la misiunea americană am fost primit de D-na PLACA şi pe urmă de DL. ALIMANISTEANU căruia i-am expus scopul venirii.- La întrunire s'a prezentat într'o maşină un englez care a văzut mulţimea şi a informat sumar de cele ce se petrec.- Am aflat ulterior că Dl.care s'a prezentat se numeşte KEY.-

ss/.GH.POPP

Bucureşti 5 August 1947

Copie Vezi vol 15 f 233-234 00256 255

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH.POPP,ziarist, domiciliat în Bucureşti Splaiul Unirei 5,născut în comuna Poiana Sărată - Trei Scaune, actualmente membru în Delegaţia Permanentă a Partidului Naţional- Tărănesc, la întrebarea :

Cu privire la existenţa în străinătate a unor membrii ai P.N.T., ce ne puteţi spune ? răspund următoarele :

Dintre membrii P.N.T.,ştiu că a fost trimis Dl. CORNEL BIANU care în prezent se află la Londra, el a fost trimis de Dl. IULIU MANIU.-Scopul plecării sale a fost de a face legătura cu Guvernul Englez şi cu Naţiunile Unite şi de a informa pe Dl. MANIU,despre evenimente.- Nu a-şi putea preciza dacă Dl.BIANU mai are şi astăzi vre-O legătură cu Dl. MANIU,dar cred că această legătură mai există,întrucât în urmă cu circa 6 luni aproximativ ştiu că ea exista.-

Stiu că în străinătate se mai găseşte Dl.CONSTANTIN VISOIANU şi Dl.NICULESCU-BUZESTI,membrii ai P.N'T.,deasemeni şi Dl. AUGUSTIN POPA care se află la Roma.-

In afară de aceştia se mai găsesc înstrăinătate domnii Viorel V. TILLEA,CRETEANU,GRIGORE GAFENCU.-

Dela domnii I. HUDITA şi mi se pare şi Dl. St. Mihăescu am auzit că domnii de mai sus,cari în acel moment se aflau în străinătate, au făcut un memoriu adresat Conferinţei de Pace şi că întocmirea acestui memoriu s'ar fi făcut cu ştirea forurilor conducătoare ale P.N.T.- Eu care făceam parte din Delegaţia Permanentă a P.N.T., nu ştiu să fi discutat în prealabil în acest for memoriul.- Noi cari am aflat ulterior de acest memoriu am primit ştirea cu oarecare satisfacţiune,socotind că memoriul apără interesele ţării.-

Mi s'a părut că acţiunea întreprinsă de grupul român din străinătate,arătat mai sus,merge paralel cu acţiunea dusă în ţară de P.N.T.- In una din şedinţele Delegaţiei

./1.

Permanente,ţinute c'am acum o lună jumătate mi s'a comunicat de către Dl. MANIU sau MIHALACHE că acţiunea grupului de un timp încoace stagnează.-

Consider că în momentul de faţă România nu se află în exerciţiul deplin al Independenţei sale,întrucât este ocupată de armate străine şi sub conducerea unei Comisii Aliate de Control.-

Această declaraţie am dat-o azi 5 August 1947, nesilit de nimeni.-

00255

256

ss/. GH. POPP

Adăugirile şi ştersăturile sunt fşcute de mine în urmă recitirii declaraţiei.-

ss/' GH. POPP

5 August 1947

Copie [illegible] vol 15 f 235

DECLARATIE

==========================

257 00258

Subsemnatul GH.POPP, de profesiune ziarist, domiciliat în Splaiul Unirii 5, născut în comuna Poiana Sărată (Trei Scaune) căsătorit, fără copii, serviciul militar satisfăcut, nu am fost condamnat, membru în Delegaţia Permanentă a P.N.T.Maniu, fiind interogat declar următoarele :

Am auzit dela alţi membrii P.N.T. că Dl. GAFENCU ar fi cerut instrucţiuni dela P.N.T. cu privire la comportarea grupului românilor din Franţa la Conferinţa Păcii din Paris din anul 1946.- In aceste instrucţiuni ar fi fost şi unele îndrumări pentru a se susţine de către acest grup cauza înapoierii Basarabiei şi Bucovinei de Nord.-Acest lucru nu s'a discutat în şedinţele Delegaţiei Permanente ci într'un grup de prieteni, compus din I. HUDITA, ST. MIHAESCU şi alţii împreună cu mine, în cursul anului 1946.-

Mai recent, într'o şedinţă a Delegaţiei Permanente ni s'a adus la cunoştinţă acţiunea grupului de mai sus (CRETEANU, GAFENCU, TILEA, etc.) acţiune care mi se pare că este paralelă cu acţiunea Partidului N.T..-Cu această ocazie s'a constatat că în ultimul timp activitatea lui este mai redusă decât la Conferinţa Păcii.-

In ceeace priveşte legăturile conducerii P.N.T. cu misiunile anglo-americane aceste contacte au fost întreţinute de D-nii IULIU MANIU, I. MIHALACHE, M.POPOVICI, PENESCU şi SERDICI.-

Stiu deasemenea că între P.N.T. şi P'N.Liberal (Brătianu) şi Partidul Social Democrat condus de Dl.TITEL PETRESCU există o acţine politică comună în scopul de a răsturna guvernul şi de a instaura un regim democratic, adevărat, aşa cum îl înţelege P.N.T'-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez propriu.-

ss/. GH. POPP

Bucureşti 5 August 1947

Copie Dep. vol 15 f. 236

00259

258

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH. POPP, în continuare declar următoarele:

Precum am mai declarat în una din cele şease şedinţe consecutive, ţinute în ultima vreme de delegaţia permanentă a Partidului naţional ţărănesc, acum vre'o lună şi jumătate, mi s'a vorbit de dl. MANIU /sau MIHALACHE/, despre activitatea grupului de oameni politici români din străinătate.

Mi s'a spus că în timpul conferinţei de pace dela Paris, în anul 1946, acest grup a avut o acţiune vie şi intensivă, dar că în ultimul timp ea a slăbit mult, fără a mi se preciza cauzele acestei diminuări.

Nu mi s'a comunicat, ce e drept, că s'ar fi luat vre'o hotărâre pentru reactivarea acţiunii grupului, dar personal am rămas cel mult cu sentimentul că conducerea P.N.T. urmăreşte această reactivare.-

Drept care dau această declaraţiune.

/ss/ GH. POPP

5 August 1947

Copie Dosar vol 15/237 00260 259

DECLARATIE

Subsemnatul Gh POPP in continuare declar următoarele : Am auzit si eu cu privire la cerealele care veneau in tară din străinătate pentru populatia noastră, că o mare parte din aceste cereale ar fi fost trimise in U.R.S.S. Aceste svonuri leam auzit si eu fără să am posibilitatea de a le verifica, primindu-le cu indoială. Mai târziu am auzit o stire transmisă de postul de radio NEW-YORK care anunta că guvernul american are informatiunea că o cantitate de 4oo /patru sute de vagoane de cereale trimise din america ar fi fost trecute in U.R.S.S. Până atunci nu am dispus să cred aceste svonuri, informatia dată de postul New-york mi-a părut că provine dintr'un izvor prea serios decât să poate fi respinsă de plano ca nu simplu svon de stradă.

/ss/ Gh. POPP

Bucuresti 5 August 1947.-

Copie Dosar vol 15838 00261

260

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH.POPP,in continuare declar următoarele:

In primăvara acestui an o persoană al cărui nume nu-l mai stiu mi-a povestit cazul unui agricultor şfab,din Banat care ar fi dăruit /sau vândut/ un vagon de grân pentru regiunile infometate din Moldova.La incărcare omul uitând haina in vagon,spunea povestitorul el a urmărit vagonul până la Constanţa, deschizându-se vagonul el si-ar fi regăsit haina impreună cu o sumă importantă in buzunar.Omul ar fi constatat cu uimire că vagonul a fost incărcat intr'un vapor.Mai târziu am auzit acest caz dela alte persoane cu alte variante /ba că nu profesor,ba că cu alte persoane si cu alte modificări/ am povestit acest caz la vre'o 2-3 persoane fiind convins că este adevărat dar mai târziu văzând că el circulă in diferite forme mi-am dat seama că este vorba de o anegdotă de care am făcut haz si am mai reprodus povestirea către alţii.-

ss/Gh.POPP,

Bucuresti 5 August 1947.

Copie Dosar vol 15 f 239 00263

261

DECLARATIE

Subsemnatul GH POPP în continuare declar următoarele :

Un anume Dl general STEFANESCU pe care îl cunosc din epoca regimului ANTONESCU, mi-a prezintat aproximativ în luna Martie a.c. un memoriu -expunerea despre situaţia militară internaţională cu date asupra forţelor marilor Puteri Dl general avea modul său de a prezenta lucrurile şi pe cât mi-aduc aminte, după vederile sale un conflict militar părea probabil între anglo-american şi Rusia Sovietică. Acest memoriu mi l-a dat cu rugămintea de a fi transmis Dlui MANIU lucru pe care l-am făcut, cu rugămintea Dlui general de a fi primit de Dl MANIU.

ss/ Gh. POPP

Bucureşti 5 August 1947.-

Copie Vezi Vol 15 f 240-241

D E C L A R A T I E

262 00263

Subsemnatul GH.POPP,în continuare declar următoarele cu privire la cunoştinţa mea cu Dl.General STEFANESCU.-

Am făcut cunoştinţă cu dl. general,prin anul 1942 sau 1943,la o masă dată de Cooperativa Refugiaţilor Ardeleni care avea la Obor o secţie de vânzare a peştelui.-

Dl. general STEFANESCU, a participat fiind invitat în calitatea sa de inspector al pieţii, calitate pe care o avea sub regimul Antonescu,iar subsemnatul în calitate de membru în consiliul acelei cooperative,fiind şi eu refugiat,originar din regiunea cedată Ungariei în anul 1940.-

La această masă stând din întâmplare lângă(sau alături pe aproape de Dl.general)pe atunci Colonel STEFANESCU,D-sa mi-a comunicat că este o victimă a unui act arbitrar al mareşalului Antonescu şi a criticat cu asprime pe acesta şi regimul lui,lucru care mi-a făcut o bună impresie,întrucât militarii pe atunci simpatizau acel regim.-

Dl. Colonel STEFANESCU,mi-a cerut voe să-mi vorbească odată despre cazul său şi a vebit mai târziu la mine acasă unde mi-a prezentat un memoriu amănunţit despre acest caz personal.-

Intrebând ce aş putea să fac eu în această situaţie de simplu opozant cu acest memoriu,neavând nici o putere,el m'a rugat să prezint memoriul D-lui MANIU,pentrucă D-sa să vadă ce nedreptăţi se fac în oştire.-

A Am prezentat D-lui MANIU memoriul care nu ştiu dacă a avut timp să-l citească,întrucât primea multe memorii cu diferite chestii şi adesea se mulţumea cu rezultatul oral ce i se făcea.- Nu mai ştiu dacă l-am prezentat pe urmă pe Dl. col. STEFANESCU personal D-lui MANIU,care adesea în asemenea cazuri îmi cerea să-l scutesc pe cât posibil de vizite inutile.-

Această cunoştinţă a mea cu Dl. Col.STEFANESCU,pe care o uitasem a fost încită la câţiva ani,când în primăvara aceasta, D-sa a venit la mine, de data asta având gradul de general.- D-sa spunea că nemulţumirea sa a fost soluţionată,şi D-sa

a fost înaintat la gradul de general.-De data asta era în uniformă.- CU acest prilej mi-a predat un memoriu amănunţit despre situaţia militară generală,cu rugămintea de a-l prezenta D-lui MANIU,- Am citit vre-o două trei pagini, după ce a plecat şi am reţinut că după felul cum vedea D-sa lucrurile,situaţia militară între Statele Unite şi U.R.S.S',nu ar exclude posibilitatea unui conflict.-

Când după câteva zile,dl. general m'a întrebat din nou i-am răspuns că am citit memoriul întreg (deşi mărturisesc că nu citisem decât 2-3 pagini,) şi că e interesant.- Mi-a cerut să-l predau D-lui MANIU, cu rugămintea de a fi primit.-

L-am satisfăcut,dar nu l-am mai condus la Dl. MANIU.-

D-sa, Dl. General,mi-a comunicat că s'a dus singur acolo.-Acest lucru mi l-a comunicat în ziua de Sft.Gheorghe, când a venit să mă felicite.-

De atunci nu am mai revăzut pe DL. General STEFANESCU.-

Ulterior am întâlnit pe dl.general DRAGANESCU (în rezervă)pe care l-am întrebat dacă poate să-mi dea informaţii despre persoana D-lui General STEFANESCU,- D-SA mi-a spus că nu poate da referinţe prea bune şi mia precizat că dl. general STEFANESCU, a avut cu mai mulţi ani în urmă un duel pentru o cucoană,în care duel adversarul (nu mai ţin minte numele)şi-a pierdut viaţa.-

Dl. general DRAGANESCU,după informaţia mea,e membr al P.N'T..-

Drept care dau prezenta declaraţie pe care o semnez propriu.-

ss/. GH. POPP

Adaug că părerea nefavorabilă a D-lui general DRAGANESCU,despre Dl.general STEFANESCU, am comunicat-o şi D-luiI. MANIU,deoarece,D-Sa îmi ceruse referinţe.-

ss/.Gh.POPP

5 August 1947

Copie Dej vol 15 f 242-243 00265

264

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH. POPP, in continuare, declar urmatoarele:

In sedintele delegatiei permanente a P.N.T., din zilele de 5,6,7, Iulie 1947, intre altii a vrobit si dl. HUDITA, care a spus c'am urmatoarele:

După 23 August, D-sa a vorbit cu un domn colonel rus / numele nu-l retin/, care a fost la el la masă.

Aceste domn colonel ia declarat că in curând România va fi a 17 Republică in Uniunea Sovietică. In legătură cu aceasta Dl. HUDITA a amintit revolutia Istorică a expansiuni teritoriale a Rusiei si a manifestat temerea că aceasta politică va continua.

D-sa a arătat că politica Guvernului Român actual poate duce la inglobarea României in U.R.S.S., România a spus D-sa vrea să fie un Stat indepedent si in lupta pentru indepedentă ea poate conta desigur, pe sprijinul Angliei si Statelor Unite.

Intre altii a vorbit si Dl. NESTOR BADEA, care a preconizat o politică de apropriere de Guvern si de Uniunea Sovietică, deci a spus D-sa trebue să modificăm politica noastră de până acum.

Personal am luat si eu cuvântul si am arătat că evolutia politică arată că valul comunist este în ~~reflux~~ reflux, cum arată evenimentele din Franta, Italia si chiar si in Cehoslovacia. In concluzie am preconizat continuarea politicei noastre de astăzi impotriva comunismului şi a Guvernului Român.

La urmă a luat cuvântul si Dl. MANIU care a pledat pentru continuarea politicei noastre de până acum.

Nu-mi amintesc ce a vorbit D-sa in amănunt in argumentarea sa.

./.

265

La intrevederea dintre Dl.HUDITA și colonel rus,de c[are] am vorbit mai sus țin să adaug că după cât îmi aduc aminte declaratia colonelului rus a fost făcută către Dl.HUDITA,cu prilejul unei recepții la Misiunea Militară Sovietică la car[e] am participat și eu,când Dl.HUDITA mi-a comunicat-o și mie. Colonelul pe care l-am cunoscut și eu la aceea recepție era un om deștept vioi și șugubăț.

Pentru care am dat această declaratie astăzi 7 August 1947 și pe care o semnez propriu.

ss/Gh.Popp.

Copie Vezi Vol 15 f 244

266

00267

DECLARATIE

Subsemnatul GH.POPP, in continuare, declar urmatoarele:

La intrebarea: Cum se face că Dl.MANIU, i-a hotărâri fără să consulte forurile Dvs.Statutare?

Eu răspund următoarele:

In timpul dictaturii Regelui Carol II.partidul neputând functiona legal, comitetul central executiv printr un vot unanim ia acordat D-lui MANIU depline puteri de a-l conduce singur, fără a mai consulta pe nimeni. Totusi nici chiar atunci D-sa nu a prea uzat de aceasta putere şi a preferat să consulte pe cei mai apropriati si in special Biroul.

După 23 August 1944, D-sa a revenit la vechia practică de a nu a lua nici o hotărâre pe propria sa răspundere şi in toate ocaziile a consultat unul dintre cele trei foruri Statutare: Comitetul Central Executiv, Delegatia Permanentă sau Biroul Partidului.

Drept care dau prezenta declaratie şi semnez propriu.

ss/Gh.Popp

Bucuresti 7 August 1947.

Copie Deşi Vol 15 f 245-246

267

00268

DECLARATIE

Subsemnatul GH.POPP, în continuarea declar următoarele:

După efectuarea alegerilor din 19 Noembrie 1946, nu am avut o activitate aşa vie ci xxx am stat mai mult în expectativă.

După şedinţa comitetului central executiv, în care s'a hotărât abţinerea parlamentarilor, problema principală care a preocupat Delegaţia Permanentă a fost aceea a ajutorării numeroşilor membrii arestaţi.

La început această asistenţă a fost dată în grija unui comitet de doamne. După 10 Martie, când numărul celor arestaţi a crescut mult, delegaţia permanentă a fost convocată spre a lua măsuri de organizarea asistenţei. S'a constatat că sarcina asistenţei neputând fi lăsată unui singur om, (dl. Secretar General, N.PENESCU) încărcat şi cu alte atribuţiuni, s'a hotărât să se formeze câte o comisie compusă din parlamentari, pentru fiecare din cele patru închisori /Piteşti, Craiova, Gherla şi Miercurea Ciucului/ întrucât parlamentarii se bucură se imunitate.

In privinţa gărzilor "Iuliu Maniu", eu nu am aflat de ele decât după ce m'am înapoiat dela Moscova, unde plecasem pentru semnarea tratatului de armistiţiu. Ele au fost formate de dl. ANTON MURESEANU, care le-a format din iniţiativă proprie. Dintre aceste detaşamente plecase unul sau două în Ardeal, iar altele erau în curs de formaţiune. Am auzit că dl. MURESANU, a invitat pe dl. MANIU, să-i prezinte unul din detaşamente şi am auzit că dl. Maniu a dat urmare invitaţiei, Formarea acestor detaşamente era privită de mine cu simpatie întrucât am socotit că ele constitue oxdemonstraţie că acest războiu nu este un războiu comandat numai de oficialitate, cum a fost contra Rusiei ci un război popular. Nu m'am interesat si nu stiu ce si unde au operat aceste detasamente.

./.

In calitate de membru in delegatie permenentă
P.N.T.unul din forurile importante ale partidului câ
nu luam parte la sedintele delegatiei,nu aflam despre
le discutate sau hotărâte decât dela prieteni sau din
ziare.Ultetior nu intrebat si nu discutam aceste chesti
in sedintele delegatiei permanente.Având demai mult ti
intentia de a mă retrage treptat din activitatea politi
in ultimii ani m'am ferit tot mai mult să iau initiativ
proprii pentru a fi obligat la actiuni,intrucât atât
starea sănătătii mele,vârsta si situatia materială şu-
bredă mă determinau să mă gândesc la retragerea mea la
tară in satul meu natal.

Drept pentru care dau prezenta.

Bucuresti 7 August 1947.

ss/Gh.Popp

00269

268

Copie Vezi vol 15 f 247

269

~~00273~~

DECLARATIE

Subsemnatul GH.POPP, în continuare decla următoarele:

Fiind cercetat asupra dicutiilor si hotărârilor lua te de conducerea P.N.T., declar că memoria slabă pe care o am nu-mi îngădue să le reproduc pe toate cu precizziune așa cum au avut loc, chiar când am participat la ele, așa cum s'a întâmplat cu cele mai multe ședințe ale Delegației Permanente al cărui membru sunt, declar însă că-mi asum răspunderea pentru hotărârile luate în Delegația Permanentă, chiar și pentru acele din ele cu care în forul meu intim poate nu am fost de acord. Declar deasemenea că am fost și sunt solidar cu toată politica dusă de politica P.N.T.-

Sustin și semnez.

ss/Gh. Popp.

B curesti 9 August 1947.

Copie Dosar Vol 15 f 248-249

0027 270

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GHEORGHE POPP declar in continuare următoarele :

Este adevărat că in vre'o două din ultimele sedinte ale delegatiei permanente a partidului national tărănesc, am luat note sumare despre discutiuni, dar din nenorocire nu am apucat să le recitesc /decât numai declaratiile Dlui NESTOR BADEA care mă interesau din cauza notei lor speciale/, deoarece esind din sedintă si având depuse intr'o gazetă, le-am pierdut impreună cu această gazetă, cum am constatat mai târziu.-

In ceace priveste conducerea politică a ziarului "DREPTATEA declar următoarele : cu câteva luni in urmă conducerea instituise o comisiune prezidată de Dnl inginer STEFAN MIHAESCU si compusă din Dnii I HUDITA, GHEORGHE ZANE si subsemnatul, insărcinarea unei reorganizări generale a ziarului si a conducerii lui politice. Comisiunea nu a intrat complect in rolul ei dela inceput, ci aseriat problemele astfel că la inceput s'a ocupat numai de asanarea tipografiei si a situatiei materiale a ziarului urmând să intre numai pe urmă in rolul ei de direguitor al politicei reprezentate de ziar. Opera de asanare a tipografiei era terminată, a ziarului se apropia de această fază mai era in curs sarcina de reorganizare a redactiei pe care o si incepuse / erarhia redactorilor si salarizarea lor/ si se apropia momentul când comisia se pregătea să intre in rolul ei de directoare morală si intelectuală, dar nu a apucat să atace si această problemă, totusi in unele discutii probabil comisiunea formulase două deziderate fată de Dl CARANDINO, anume ca partea informativă a "DREPTATI" să capete mai mult amploare decât până atunci, si ca rublica polemicilor

./.

mărunte si vioaie, desi necesare si bine făcută, să fie mai redusă. Aceasta era statiul in care ajunseze activitatea comisiunei, fără ca ea să ajungă a intra in rolul ei propriu zis de conducerea a atitudinei politice a ziarului, atiđudine imprimată de Dl CARANDINO până putin timp inainte de 14 Iulie, intrucât, Dsa câteva zile mai inainte a luat concediul său de odihnă.-

Bucuresti, 16 August 1947

/ss/ GHITA POPP

~~00272~~ 271

./.

00273

272

./.

Copie Degi vol 15 f 283-284. 0027/4 273

DECLARATIE

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL, avocat, domiciliat in Bucuresti Bd. Schitu Măgureanu nr. 19, născut in comuna Timis-Călacia jud. Timiş in anul 1895, luna Aprilie 26, la intrebarea ce mi se pune răspund următoarele:

Imediat după efectuarea alegerilor comitetul central al partidului a luat hotărârea, ca deputaţi declaraţi alesi ai partidului să nu ia parte la lucrările parlamentului, având in vedre faptul că alegerile au fost viciate. Toţi membrii comitetului central au fost de acord cu acesta hotărâre. Prin această hotărâre nu s'a anvizajat vreo intenţie de a duce o luptă extra legală, ci a voit să se marcheze caracterul vicios al alegerilor şi a se atrage atenţia forurilor, cari au constituit conferinta dela Moscova, că alegerile nu au fost libere, aşa cum in acea conferinţă s'a hotărât.

Mai târziu, şi indeosebi in ultimul timp, tot mai multe păreri s'au exprimat in sensul de a se modifica această atitudine. Motivele sunt de mai multe feluri: Intâi s'a văzut că participanţi conferintei dela Moscova - deşi doi din ei : Anglia şi America nu au recunoscut acest Parlament - totuşi nu s'au sesizat formal şi nu au luat vreo hotărâre de reparaţie. In aldoile rând s'a constatat că partidul este handicapad prin lipsa unui mijloc eficace de luptă care este Parlamentul, şi astfel este redus la inactivitatea. In altreilea rând deputaţi au primit somaţie din partea conduceri Cameri ca să se prezinte la şedinţe, altfel li se anulează mandatul.

Toate acestе fapte au făcut, că atât conducerea partidului, cât şi deputaţi, să ceară convocarea comitetului central, care să examineze din nou chestiunea şi să hotărască dacă deputaţi să intre sau nu în Parlament. Acest comitet a şi fost convocat pentru ziua de 19 Iulie.

Eu personal - deşi la inceput fusesem de acord in neparticiparea - acum eram de părerea, că trebuie să intrăm in Parlament din următoarele motive:

1.- Prin participare nu impietăm cu nimic asupra

eventualei hotărâri a puterilor participante la Conferinta dela Moscova.

2.- Tribuna Parlamentară este un mijloc legal şi eficace pentru controlarea guvernării şi asfel şi deoparte şi de alta se pot evita multe neintelegeri şi conflicte, care intervin prin lipsa de contact din guvern şi opoziţie. Dintre prieteni, cu care am vorbit despre această chestiune am văzut aceeas inclinaţie si la Dnii deputaţi HUDITA, ROCSIN, GHILEZAN cu alţi nu am vorvit . Am vorbit despre această chestiune şi cu Dl presedinte MANIU, care insă nu mi-a spus nici-o opinie.

La intrebarea că cine a fost contra participări, răspund, că la inceput au fost contra in deosebi acei cari nu au fost declaraţi aleşi, dar acum mai nou nu am vorbit cu nici unul din ei, asa cu nu stiu ce părere au.

La intrebarea că pentru ce anume activitate politică au optat aceia care erau contra participări, răspund că in principial era vorba numai de activitate politică legală: adică presa, memorii, proteste, demersuri pelângă factorul constituţional sau guvern, asa cum s'a şi intâmplat in nenumărate rânduri.

Asupra intrebării, care au fost consecintele acestei atitudini, răspund : Consecinţele au fost că s'a creat din partea guvernului o stare de suspiciune asupra partidului, care nu este intemeiată, fiindcă partidul prin nici un act oficial al său nu a eşit din legalitate.

Aceasta este declaraţia pe care o semnez.

Bucuresti la 28 Iulie 1947.

ss/ A LEUCUTIA .

La intrebare, mai adaug că după 23 August 1944 au existat posibilităţi legale de funcţionate pentru partid deşi cu multe dificultăţi şi că nu am aprobat niciodată esirea din căile legale. Deasemenea declar că forurile statutare nu au aporbat niciodată plecarea in străinătate pe cale ilegală a niciuni membru al său şi că eu personal dezaprob incercarea de plecare pe cale ilegală a unor membri din conducerea P.N.T.

SS/ Al LEUCUTIA.

Copie Vezi vol. 15 f. 286-287 00276

270

D E C L A R A T I E

Subsemnatul AUREL LEUCUTIA, avocat, domiciliat în Bucuresti, Bd. Schitu Magureanu Nr. 19, născut în comuna Timiş-Călcea Jud. Timis la 16 Aprilie 1895, intrebat fiind asupra felului, cum a decurs masa dela Dl. PAUL BONCOUR, lacare am asistat la Posada în iarna anului prezent, declar următoarele:

Eram la Sinaia la familia Dr. JOVIN. Intr'o zi mergând acasă, i-am găsit pe Dl. si pe D-na JOVIN, coborând îmbrăcati, gata de plecare, şi văzându-mă mi-au comunicat că suntem invitaţi la masă la Posada la Dl. BONCOUR. Reflectând că eu nu sunt in raporturi de vizită cu Dl. BONCOUR, pe care abea l-am văzut de vre'o două ori, mi-au spus, că nu face nimic el a aflat că si eu sunt la Sinaia si m'a invitat si pe mine Am acceptat si am plecat impreună la Posada.-

Acolo intrând am găsit c'am următoarea societate: Dl. BONCOUR, o domnisoară care mi s'a spus că este secretara lui si un domn bătrân care era tatăl D-lui Ministru BONCOUR sosit tocmai atunci din Franţa. In afară de ei trei si noi trei nu imi aduc aminte să fi fost prezentă altă persoană.

Imediat după sosire ne-au fost servite aperitive in picioare, cu care ocazie s'a făcut conversatia. Intâi s'a discutat despre Dl. BONCOUR, bătrânul, care avea peste 80 ani că a venit singur din Franţa, se prezenta foarte viguros si cu toţii am admirat sănătatea lui.-

Pe urmă ne-am asezat la masă, eu am stat lângă Dl. BONCOUR, bătrânul, am vorbit lucruri banale.-

După masă am luat cafeaua. Cu aceasta ocazie am avut o scurtă conversatie cu Dl Ministru BONCOUR, de fată cu ceilalţi toţi, c'am în felul următor: "Ce mai e nou.? Aţi avut alegerile. Dumneata unde ai candidat?" I-am răspuns că la Arad. Mi-a răspuns că tocmai săptămâna trecută a fost la o vânătoare la Arad si a vorbit si cu ţăranii de acolo si stie cum s'au făcut alegerile. Pe urmă s'a trecut la conversatie

./.

generală asupra noutăţilor din Franţa. Eu nu stiu prea bine frațuzeste, dar în general am înteles că "problema cea mare a Frantei este echilibrarea Bugetului si economiei"

Restul cónversatiei a mers despre lucruri óbişnuite viaţa, preturile in Franţa, etc.

Toate acestea au durat c'am timpul cât se consumă o cafea, cu 3/4-1 ceas, după care cu toţii am plecat.

Bucuresti la 31 Iulie 1947.

ss/Aurel Leucutia.

Copie Dosar vol 15 f. 288 - 00278

277

D E C L A R A T I E

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL, avocat, domiciliat in Bucuresti Bd, Schitu Magureanu Nr. 19, intrebat fiind asupra expunerii D-lui PENESCU in legătură cu preluarea ministerelor de către Partidul Comunist, declar următoarele:

Intr'o zi când făceam parte din Guvern și Dl. PENESCU era încă Ministru de Interne, s'a prezentat la Dl. MANIU, unde eram mai mulți fruntași și ne-a făcut o expunere mai lungă cu un dosar in mână, in care ne- a arătat, că cu ocazia manifestației, ce Partidul Comunist va face Duminecă se vor ocupa Ministerele. A arătat că există un plan întreg elaborat, conform căruia grupuri de muncitori se vor aduna la diferite puncte ale orașului, și pe urmă se vor deplasa fiecare grup la locul destinat spre al ocupa.-

Eu am ascultat până la sfârșit și pe urmă am răspuns, că eu nu văd nici un semn de acest fel, că dacă ar exista un asemenea plan, acesta s'ar observa pe atitudinea Ministrilor Comuniști din Guvern, ori eu nu văd nici un semn din care s'ar putea deduce așa ceva.- Din relațiile pe cale le-am cu membrii comuniști ai Guvernului din contră văd planuri comune de colaborare și de aranja chestiunile impreună. Dacă ar avea asemenea intentie, ziceam eu, nu ar face planuri de ședințe și întâlniri cu noi pentru săptămâna viitoare. Si alți membrii ai Guvernului din cei prezenti aveau aceiași părere. Cu aceste discuții s'a terminat.

ss/A Leucutia.

Bucuresti 2 August 1947.

Adaug la cele de mai sus, că dosarul despre care am amintit mai sus, că il avea Dl. PENESCU in mână, după afirmatia sa continea datele ce dovedeau susținerea D-sale.

ss/A. Leucutia.

Copie Dosar vol 15 f 292

00279

278

DECLARATIE

. Subsemnatul AUREL LEUCUTIA, avocat, domiciliat in Bucuresti, 19 Bd. Schitu Magureanu, intrebat fiind asupra următoarelor răspund:

După efectuarea alegerilor parlamentare dela 19 Noembrie, având in vedere faptul, că partidul a contestat aceste alegeri, cuvântul de ordine, ce am primit noi sefii de organizatii dela Dl. MANIU a fost, de a nu face nici un fel de activitate până când nu vom vedea, cum se decide asupra alegerilor.

In consecinte eu dela alegeri nu m'am mai dus in judeţ si nici nu am dat dispozitii pentru vre'o activitate. Acelaşi măsură era valabilă pentru toate judetele, unde după cuvântul de ordine dat urma să inceteze orice activitate oficială.

ss/A. Leucutia.

Bucuresti la 6 August 1947.

Copie Vol 15 f 293-294 Văzi

00280

279

D E C L A R A T I E

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL, avocat, domiciliat in Bucuresti Bd. Schitu Magureanu Nr. 19, născut in Timiş-Călacea Jud, Timiş, la 26 Apr. 895, la intrebarea ce mi se pune in legătură cu delegatia permanentă a partidului răspund următoarele:

Incă in anul 1937, instituindu-se dictatura Regelui Carol, partidul national-tărănesc a fost dizolvat in conducerea partidului adică comitetul central a dat depline puteri partidul.

După 23 August 1944, desi regimul deplinelor puteri continua, Dl. MANIU a depus in functie vechia delegatie permanentă a partidului complectată cu noui membrii care au functionat ca atare până la Comitetul Central, care a avut loc in luna Iunie 946, cu care ocazie dl. Pres. MANIU si-a depus deplinele puteri, iar delegatia in functiune a fost ratificată si s'a hotărâtcă ea se mai fie completată cu noui membrii ceiace s'a si făcut in toamna 1946. Complectarea de noui membrii in delegatie se făcea la propunerea membrilor vechi, in deosebi domnii MANIU, MIHALACHE, Dr. LAZAR si MIHAI POPOVICI. Ca urmare puterile in partid in aceasta perioadă de timp erau concentrate in măna acestor patru şi finala este in măinile D-lui Presedinte MANIU, care avea depline puteri, desi delegatia permanentă reflecta voinţa prezidentului.

Eu am făcut parte din delegatia permanentă in timpul cât am fost ministru. După căderea guvernului nu am mai fost membruu pânăin toamna anului 946, Când am fost cooptat pe baza hotărârei Comitetului Central.

In timpul guvernării problemele mai mari, ce se lejifrau in Consiliul de Ministrii, erau discutate in forurile partidului si pe urmă in Consiliului de Ministrii.

Astfel legea Sindicatelor, legea epuraţiei, legea criminali-

./.

lor de război, si proectul de lege pentru reforma agrară, îmi amintesc, că in afară de proectul, ce se dicuta la Min. Agriculturii, Dl. MIHAI POPOVICI a prezentat un proect de lege propriu al partidului, cerând să fie depus in Consiliul de Ministrii. Acest lucru nu s'a făcut cred din motivul, că partidul era angajat in comisia de reformă agrară dela Ministerul de Domenii, constituită din reprezentantii tuturor partidelor şi nu a vrut să sustină două proecte, unul separat al partidului si altul împreună cu celelalte partide.-

I-mi mai amintesc că intr'o şedinţă a Consiliului de Ministrii Dl. G-ral RADESCU, a sustinut că, unităţile de pe front au cerut amânarea reformei agrare, pentru ca să poată participa la improprietărire si soldaţii de pe front. In această privinţă a citit si ceva adrese în sensul amânării, emanate de la autorităţile militare.

Cred că Dl. G-ral NEGULESCU Ministru de Război in guvernul Rădescu, ar putea da detalii în această chestiune,

ss/A. Leucutia,

Bucuresti la 6 August 1947

Copie Vezi vol. 15 - f 295 00282

281

DECLARATIE

Subsemnatul AUREL LEUCUȚIA, în continuare declar:

Comitetul de asistentă a fost înfiintat în urma faptului că un număr mare de membrii ai partidului au fost arestati şi s'a ivit necesitatea de a fi ajutorați. Eu nu am făcut parte din el şi nu stiu prea bine felul cum a fost angajat,. Stiu însă din discutiile delegatiei permanente, că activitatea lui a fost stabilită în principiu pentru Capitală, rămânând ca judetele să se ajute singure si numai dacă nu au nici o altă posibilitate, să apeleze la comitetul de asistență. Nu am luat parte la nici o sedintă a acestui comitet. Intre membrii ei stiu, că era Dl. PENESCU si Dl. COPOSU, o doamnă TEODORA si câtiva deputati.

Eu personal în materie de asistentă am fost delegat ca supleant pe lângă Dl. Deputat VICTOR POPOVICI, pentru închisorile din Capitală. Aceasta în urma cererii mele, pentru motivul, că asi vrea să plec la Sovata pentru 2 luni si nu vroiam să- i-mi iau răspunderea directă.

Asa stiu, că comitetul de asietntă sia procurat singur mijloacele prin colectare de bani sau alimente.

ss/A. Leucutia.

Bucureşti la 6 Aug. 1947

Copie Dosar vol 15 f 896-298

00283

282

DECLARATIE

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL, avocat, domiciliat în Bucuresti Nd. Schitu Magureau 19, născut în comuna Tinis-Călacea-Jud. Timis, la 26 Apr. 1896, întrebat fiind asupra activitatii mele politice dela 23 August 1944 si până în prezent, răspund urmatoarele:

La data de 23 Aug. 1944, eram Vicepresedinte al organizatiei din Timis-Torontal. La acea dată deci nu făceam parte din niciuna din forurile centrale. După constituirea primului guvern Sănătescu am fost tot timpul numai în Bucuresti, si nu am avut din partea partidului decât o singură însărcinare si anume de a lua parte la o comisie constituită din reprezentantii celor patru partide, care să recomande persoanele din partidul respectiv pentru a fi numiți administratori la bunuri inamice. Am functionat în aceasta comisie numai scurtă vreme, deoarece Ministerul Economiei nu a tinut cont de recomandările făcute de comisie. In locul meu a intrat în comisie Dl. Ing. SERDICI.

In aceastaperioadă de timp, adică până la constituirea al celui de al doilea guvern Sănătescu, activitate politică de partid propriuzisă nu am făcut, deoarece nu am fost în judeţ /Timis/ unde eram Vicepresedinte, iar aici în Bucuresti nu făceam parte din nici un for statutar.

La constituirea acelui de al doilea guvern Sănătescu, am fost delegat de către partid ca ministru al economiei Nationale, având ca secretar de Stat pe Dl. Ing. TUDOR IONESCU. Prin aceasta numire de Ministru am devenit membru de Drept în Delegatia Permanentă a Partidului, luând parte la sedintele acesteia. In timpul cât am fost în guvern, delegatia a tinut mai multe sedinte, la care am luat parte si eu si la care sau discutat în deosebi probleme de organizare. Partidul fiind dizolvat din 1937, dela instalarea dictaturei Regelui Carol, căuta să-si reia functiunile Statutare. Astfel a fost

./.

înlocuit secretariatul General compus din GHITA POP HUDITA si SOLOMON şi numit secretar general Dl.PENESCU.Deasemeni a fost numit casier general Dl.MIHAESCU.

Dintre problemele de guvernare în acest timp s'a discutat în delegatie problema Reformei Agrare Dl.MIHAI POPOVICI prezentând un proect de lege si cerându-i lui HUDITA să urgenteze lucrările Comisiei dela Minister compusă din reprezentantii partidelor.

In tot timpul când am fost la Ministerul Economiei, afară de participarea la sedintele delegatiei alră activitate de partid nu am avut din cauza lucrărilor supra aglomerate dela Minister.Războiul era în toi şi aproape toate problemele împreunate cu el,treceau pe la Ministerul Economiei.Cu ajutorul tuturor si în deosebi a Delegatiei Economice prezidată de Dl. Dr.PETRU GROZA,atunci vicepresedinte de Consiliu,precum cu concursul D-lui Ministru GHEORGHIU-DEJ si MAURER,cari au îngrijit transporturile,s'a putut face fată împrejurărilor în asa măsură,încât Inaltul Comandament Rus nu a avut motive de a se declara nemultumit.In ceiace priveste lucrările ce se discutau în Consiliul de Ministrii,am lucrat totdeauna în cel mai deplin acord cu reprezentantii tuturor partidelor.

După 6 Martie,trecând în opozitie am devenit liberi şi circa în luna Mai,am plecat la Timisoara,luând primul contact direct cu organizatia,a cărui vicepresedinte eram.Organizatia era condusă de Dl.SEVER BOCU,având doi secretari generali care au pregătit primul congres de după război al organizatiei. Congresul a avut loc în sala cinematografului orăşenesc.Cu această ocazie am ţinut si primul discurs public de după război,care însă a fost foarte scurt, din cauza timpului înaintat şi a preamultelor discursuri.Congresul a avut loc în cea mai perfectă ordine si fără nici un incident.

Dela Timisoara am trecut pe la Lugoj,unde am asistat la Congresul Judetean de acolo,care deasemenea a mers fără incident si m'am reintors la Bucuresti.

După sosirea la Bucuresti,partidul a primit demisia presedintelui organizatiei de Arad,din motiv de boală si m'am delegat pe mine ca sef de organizatie provizoriu până la congres.Deasemeni a fost numită o comisie interimară compusă din circa 7-10 membrii.După ce am primit aceasta numire am plecat la Arad,ca să iau contact cu organizatia.Am tinut vre' 2-3 sedinte a Comisiei interimare,cu care ocazie am fost numit

./.

şefii de plasă,s'a făcut sectia muncitorească si organizatia Tineretului.Deasemenea s'a hătărât tinerea unui congres judetean, care a si fost fixat,dar nu a putut avea loc,din cauza lipsei unui local potrivit.Astfel congresul nici până astăzi nu a fost ţinut.-

Intre timp au avut loc alegerile.Eu am candidat cap de listă la Arad.Inainte de alegeri am avut două intruniri una la Chisinău-Criş si una la Hălmagiu.La Chisinău a fost fără incident,la Hălmagiu după adunare a fost cu incident, fiind bătut unul din fruntaşii locali,de către o echipă dela I.T.A.Alte adunări nu am ţinut.Alegerile s'a terminat fără prea mari incidente,lista noastră luând două mandate.După terminarea alegerilor am plecat la Bucuresti si până astăzi nu m'am mai reintors in judet.

Aici in Bucuresti intre timp au mai avut loc următoarele sedinte:In luna Iunie 1946,a fost un comitet central la care am participat,dar nu am luat cuvântul in mai multe sedinte a delegatiei permanente.-

După ce dimisionasem din guvern,nemai fiind Ministru conform Statutelor nu am mai fost membru in Delegatie,aşa că la sedintele dintre 6 Martie 1945 până in luna Sept.Octob,1946 ,nu am mai luat parte.In toamna anului 1946 am fost pe urmă cooptat in delegatie şi de atunci am luat parte regulat la sedintele ei.

In afară de sedintele delegatiei am mai luat parte la câteva sedinte ale deputatilor şi in luna Mai a,c.,am fost delegat de către deputaţi,să mă prezint in audientă la M.S.Regele si să cer sprijin pentru eliberarea celor arestaţi.

In timpul lunei Iunie si Iulie am avut două sedinte una a delegatiei permanente,care s'a ocupat cu tactică partidului şi a doua a parlamentarilor,care s'a ocupat cu Constituirea Statului Parlamentar.Am luat parte la ambele aceste sedinte, La sedinta delegatiei permanentă nu am luat cuvântul ,la sedinta parlamentarilor am sustinut constituirea grupului parlamentar.-

ss/A.Leucutia.

Bucuresti 6 August 1947.

Copie dosar Vol 15 f 299

00286

280

D E C L A R A T I E

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL, avocat, domiciliat in Bucuresti, Bd. Schitu Măgureanu 19, născut la 26 Aprilie 895, in comuna Timis - Călacea, declar următoarele:

Până la Comitetul Central din luna Iunie 946, când dl. Pres. Maniu si-a depus depline puteri, hotărârile in partid de drept le lua Dl. MANIU, totuși D-sa totdeauna consulta organele existente si anume biroul partidului sau delegatia permanentă si hotărârile se făceau de comun acord.-

După renuntarea la deplinele puteri, hotărârile se luau in modul următor: toate chestiunile curente sau urgente se discutau și hotărau in birou, iar din când in când, la intervale mai mari, se tineau sedinte de delegație, unde se discutau chestiuni mai generale si se luau hotărâri in ce priveste linia partidului.

ss/Leucutia A.

Bucuresti 8 August 1957

~~00287~~

286

Copie Tezi vol 15/252-255 X 287 00288

D E C L A R A T I E

Subsemnatul COPOSU CORNELIU, născut la 14 Mai 1947, în com.Bobota, jud.Sălaj, fiul lui Valentin şi Aurelia, domiciliat în Bucureşti Sos.Jianu nr.72, secretar general adjunct al Partidului Naţional Ţărănesc, declar următoarele :

Vizitez destul de des pe Dl.Maniu, preşedintele PNT, uneori chiar de 2 ori pe zi. Aceste vizite se datorau pe lângă atribuţiunile mele şi unei afinităţi sufleteşti.

Am fost secretarul d-lui Maniu începând din anul 1938.

In calitatea ce deţin în partid, particip la şedinţele delegaţiei permanente ale partidului, dimpreună cu toţi ceilalţi secretari adjuncţi şi casierul adjunct, cu vot consultativ.

Deasemeni particip la şedinţele cu caracter administrativ ale biroului la care sunt invitaţi adjuncţii.

La şedinţele biroului iau parte d-nii membri ai Biroului : Maniu Mihalache, Popovici, Penescu, Stefan Mihăescu.

Deasemeni participă când este în capitală şi dl.Em.Haţieganu, care a fost cooptat în birou, ca Ministru în Guvernul Dr.P.Groza, reprezentând partidul naţional ţărănesc.

La şedinţele delegaţiei permanente participă membrii biroului şi membrii delegaţiei permanente, dl.N.Carandino, în calitate de director al oficiosului de partid din Capitală este membru de drept în delegaţia permanentă ; dr.Ilie Lazăr este membru ales al delegaţiei permanente, la care însă în şapte-opt luni nu a mai luat parte niciodată. Ultimele şedinţe ale forurilor conducătoare de partid s'au ţinut în ziua de 3 Iulie 1947, în casa d-lui Vasile Serdici a avut loc şedinţa sfatului parlamentar al PNT, prezidată de dl.I.Maniu, la care au luat parte pe lângă membrii biroului, majoritatea deputaţilor proclamaţi aleşi pe listele naţional ţărăniste.

In ziua de 11 Iulie 1947, s'a ţinut la locuinţa d-lui Romulus Boilă, şedinţa administrativă a biroului, cu participarea consiliului de administraţie al ziarului "Dreptatea".

Această şedinţă a avut rostul de a examina hotărârile aduse de Consiliul de Administraţie al ziarului "Dreptatea" în legătură cu reorganizarea technică a ziarului, încadrări de personal şi stabilirea de competinţă administrativă şi redacţională.

Sedinţa a început la orele 12 şi a durat peste ora 14, nereuşind să epuizeze toate chestiunile aduse în discuţie de către Consiliul de Administraţie. Dată fiind divergenţa dintre Consiliul de Administraţie şi directorul gazetei, pe chestiuni de ordin administrativ, Biroul a aprobat cererea de o lună concediu prezentată de dl.Carandino, urmând ca

./.

în acest interval să se încerce a se realiza planul de îmbunătățiri tehnice și de echilibrare a bugetului ziarului, plan întocmit de către Consiliul de Administrație.- Consiliul de Administrație al ziarului este compus din d-nii : Ing.Stefan Mihăescu, președinte, prof.Gh.Zane, prof.I.Hudiță, Gh.Pop, Lazăr Iliescu, administrator delegat. Pe dl.N. Carandino l'am văzut cu prilejul acestei ședințe, după care d-sa a trimis o scrisoare, rezumând punctul d-sale de vedere în ce privește organizarea ziarului, adresată d-lui I.Maniu.

La ședința din 11 Iulie 1947, în afară de chestiunea ziarului "Dreptatea", nu s'a mai discutat nici o altă problemă.

După terminarea ședinței, am plecat acasă, înaintea mea plecând dl Zane și Dl.Mihai Popovici. Când am plecat eu, am lăsat în locuința d-lui. Boilă pe d-nii : I.Mihalache, Lazăr Iliescu, Gh.Pop, ing.Mihăescu și R.Boilă.

Dl.N.Carandino m'a ajuns din urmă în colțul străzii Delavrancea cu Kiseleff și a luat-o spre Kiseleff, eu am luat-o spre Arcul de Triumf, îndreptându-mă spre casă. Sâmbătă 12 Iulie, dl.Ion Mihalache l-a vizitat pe dl.I.Maniu, la Sanatoriul Dr.Jovin, înainte de amiază (circa orele 10) și i-a făcut invitația de a merge la d-sa la Debrești, pentru o zi de odihnă.

Dl.Maniu la despărțire, i-a spus d-lui Mihalache că-i va comunica hotărârea d-sale prin telefon, în timpul prânzului la orele 13, dl.Maniu i-a telefonat d-lui Mihalache că nu mai merge la Debrești, ci rămâne în Capitală.

Din invitația făcută d-lui Maniu de a merge la Dobrești și din convorbirea telefonică, deduc că dl.Mihalache a plecat la Dobrești.

In ziua de Duminică 13 Iunie am vizitat pe dl.Maniu la Sanatoriu Dr.Jovin, în jur de ora 9 dim.Acolo dl.Maniu a primit câteva vizite, iar l la orele 11 a fost vizitat de către dl.Penescu.După vizita d-lui Penescu am plecat la Snagof, la cabana d-lui Emil Ghilezan.La Snagov a fost dl. Maniu, dl.Ghilezan, dl.Nerva Elekeș, subsemnatul și agenții de siguranță de pe lângă dl.Maniu.

Am stat acolo până la orele 18-18,30, când am plecat spre București, In București am ajuns în jur de ora 19.AM TRECUT PRIN STR' Barbu Delavrancea 57, de unde l'am luat în mașină pe Dl.Romulus Boilă.Ne-am îndreptat spre sanatoriul D-rului Jovin.Pe parcurs dl.Romulus Boilă a spus d-lui președinte că dl.Carandino dorește să fie primit de dl.președinte (Maniu) și că i-a lăsat vorbă să meargă la Sanatoriul Dr.Jovin.

Am ajuns la Sanatoriul în jurul orei 19,30 minute.

Am stat acolo cam zece minute și am întrebat pe dl.președinte dacă mai e nevoie de prezența mea.

Dl.președinte a răspuns negativ, adăugând că îl așteaptă pe dl.Mihalache.

./.

Am plecat în jur de ora 20 acasă. Acolo a rămas dl. Boilă.

A doua zi, luni 14 Iulie, am plecat de acasă pe la ora 10, am trecut pe la frizer şi de acolo la club. Pe la orele 11,30-12, a telefonat nepoata d-lui Mihalache, d-na I.V. Popescu - Mehedinţi, întrebându-mă dacă ştiu ceva de dl. Mihalache. M'am interesat prin telefon pentru ce. D-na mi-a răspuns că este foarte îngrijorată că dl. Mihalache nu venise acasă să doarmă.

I-am răspuns că ştiu că-l aşteaptă pe dl. Maniu, seara la Sanatoriu dr. Jovin. Am telefonat la dl. Maniu, care se afla la locuinţa d-lui Boilă, întrebându-l de dl. Mihalache. Dl. Maniu mi-a răspuns că dl. Mihalache l-a vizitat seara şi că a plecat pe la orele 21,30-22. La întrebarea mea dacă era singur mi-a confirmat (dl. Maniu) că a plecat singur. I-am comunicat cele transmise mie de d-na Popescu-Mehedinţi şi îngrijorarea ei, în ce-l priveşte pe dl. Mihalache. Dl. Maniu mi-a răspuns : Cum se poate ? Să ne interesăm. La club era secretarul d-lui Mihalache, dl. M. Herezu. I-am spus să se intereseze pe la prietenii d-lui Mihalache unde obişnueşte să meargă ca să dăm de urma d-sale. Dl. Herezu a dat câteva telefoane, după care a venit în biroul secretarului şi a spus : "Să ştiţi că dl. Mihalache a fost arestat". Erau de faţă şi dl. Răutu şi Tuliu Panait. Eu am replicat că nu-mi vine a crede că dl. Mihalache ar putea fi arestat. Să mai căutăm şi în alte părţi. Dl. Herezu a răspuns că a telefonat peste tot, unde dl. Mihalache ar putea să fie, fără rezultat. Intre timp a telefonat şi nepotul d-lui Mihalache, îngrijorat, întrebându-ne dacă nu ştim ceva de dl. Mihalache.

Pe la orele 13 s'a efectuat la club descinderea cu armată şi poliţie. La apariţia poliţiei, i-am spus d-lui Herezu : "Acum cred şi eu că dl. Mihalache a fost arestat".

In ziua de Duminică, orele 11, la Sanatoriul Dr. Jovin, dl. Penescu a venit să viziteze pe dl. Maniu. Nu am asistat la convorbire. Dl. Penescu la plecare m'a salutat. Nu am observat nimic deosebit la dl. Penescu. Am intrat la dl. Maniu, rugându-l să se pregătească pentru drumul la Snagov, fiind deja târziu. In câteva minute am şi plecat la Snagov.

La întrebarea dacă eu am asistat la vreo întrevedere dintre Dl. Maniu şi dl. Mihalache, Penescu, Carandino şi dacă la acele întrevederi s'au purtat discuţii în legătură cu anumite presiuni pe care le-ar face Guvernul contra persoanelor marcante ale partidului, răspund "nu am asistat niciodată la întrevederea avută cu dl. Maniu. - Dl. Maniu primeşte singur toate persoanele cu care vorbeşte, fără prezenţa cuiva.

Nu am avut ocazia să aud discutându-se despre presiuni îndreptate de Guvern contra anumiţilor fruntaşi ai partidului.

La întrebarea dacă am auzit vreun zvon despre plecarea în străinătate a d-lor Mihalache, Penescu, Ilie Lazăr, Carandino şi alţii, răspund : nu am auzit nici un zvon în această privinţă.

Inainte cu vreo lună,ţin mai bine,am înregistrat svonul că ar fi plecat un avion cu niște ofițeri și că,cu acest avion ar fi plecat și Ilie Lazăr.Am întrebat pe D-na Ilie Lazăr despre acest ~~avion~~ svon. Ea mi-a desmințit în mod categoric svonul - știrea.Nu am nici o cunoștință că s'ar fi pus la cale plecarea d-lui Mihalache, Ilie Lazăr, Penescu,Carandino,sau alții în străinătate.

Aceasta îmi este declarația,pe care o susțin și semnez propriu,nesilit de nimeni.

/ss/ Corneliu Coposu

Copie Dosar vol 15 f 256-257 291

00292

D E C L A R A T I E

Subsemnatul COPOSU CORNEL, in continuarea declaratiei mele anterioare, mentionez următoarele :

In ziua de Duminică 13 Iulie 1947, am plecat de acasă cam după ora 8,3o şi am sosit in jurul orei 9 la Sanatoriul Dr. JOVIN, unde ra Dl. Presedinte IULIU MANIU. Acolo am găsit pe menajera Dlui Presedinte, IULISKA si, după cât imi aduc aminte, pe Dl. LIVIANU.-

Intre timp. , a sosit Dl. ROMULUS BOILA.-

La orele 11/ circa/ am plecat cu Dl. Presedinte la Snagov.-

In timpul cât am stat la Dr. JOVIN Dl. Presedinte a primit in audienţă pe următorii : Dl. GHITA POPP, dl. ELEKES, dl. HATIEGANU tânărul, insoţit de un tânăr oarecare pe care nu- l cunosc, Dl. EMIL GHILEZAN, dl. N. POLIZU- MICSUNESTI si ultimul, chiar inainte de a pleca, dl. N. PENESCU.-

Nu am a sistat la convorbirile avute de dl. Presedinte cu domnii mentionati.-

Dl. MANIU nu primeşte in prezenţa altei persoane.

In timpul cât au durat convorbirile, am stat de vorbă cu Dnii GHILEZAN şi ELEKES- in sala de asteptare, discutând despre programul la Snagov,- mersul Bursei- iar parte am cetit. Era de fată Dna Muresanu, asistenta Dlui Dr. JOVIN, infirmierele- iar afară erau soferul si agentii masinei dela Sigurantă.-

Cu privire la vizita Dlui GHEORGHE POPP, stiu că Dl. Gh. Popp a venit la Dl. Presedinte, după ora 9,3o şi probabil inainte de 1o,3o .

Dl. MANIU fiind ocupat, dl. Gh. Popp a asteptat in sală spunând că e brăbit. După câte imi amintesc, in sală era deja venit Dl. ELEKES. După ce l-am salutat pe dl. POPP, Dsa a intrebat de dl. Presedinte, iar eu leam inredptat la dl. BOILA in antreu.-

./.

Plecarea Dlui Popp nu am remarcat-o. Poate să fie plecat pe uşa de intrare la locuinţa, sau să fie trecut prin sala de asteptare si eu- preocupta de revista pe care o răsfoiam, să nu-l fi remarcat.-

După câte imi amintesc, ordinea intrării la Dl. Presedinte a fost : tânărul Hatiegamu / medicul/ Gh. Popp, Elekes, Polizu, Ghilezan, Pânescu .-

Dl. Ing. R. Boişă poate confirma cu exacitudine această ordine, Dsa fiind in antreu si introducând persoanele la domnul Presedinte.-

Dl. Penescu n'a văzut decât pe Dl. Presedinte R. Boilă si subsemnatul- ceilalti fiind deja plecati.-

Dl. Ghilezan a văzut pe Elekes si Polizu, R. Boila şi dl. Presedinte.-

Dl. Gh. Popp l-a văzut pe dl. Elekes/ cred/ si pe dl. Boila.-

Dl Polizu l-a văzut pe dl. Boila, Elekes, cred şi pe Ghilezan.-

Dl. Hatiegamu l-a văzut numai pe dl. Boila.-

/ss/ C. Copoşu.-

17 Iulie 1947.-

Copie Vezi vol 15 f 858

293

~~00294~~

D E C L A R A T I E

Subsemnatul COPOSU CORNELIU, născut la 2o Mai 1914 in comuna Bobota judetul Sălaj, fiul lui + Valentin şi Aurelia căsătorit, fără copii, ziarist, greco-catolic român serviciul militar satisfăcut la 33 Artilerie, reformat, condamnat politic, sub dictatura Carol II, reabilitat, domiciliu in sos. Jianu nr. 72, etaj V Bucuresti, aparţin politiceşte partidului Naţional Tărănesc, interogat fiind răspund următoarele:

1.- In legătura cu scrisorile primite de Dl IULIU MANIU, din străinătate, am cunoştinţă că Dl MANIU a primit in ultima vreme : După conferinta de pace dela Paris (pentru desbaterea tratatului de pace) Dl MANIU a primit o scrisoare omagială semnată de numeroşi români aflaţi in străinătate din care am reţinut semnăturile D-lor V.V. TILEA, G GAFENCU, AUGUSTIN POPA, CRETEANU, DINU, RATIU, CARANFIL, Dl MANIU a mai primit o scrisoare dela Dl CORNEL BIANU care se află la Londra, referitor la situaţia economică şi politică a Angliei, inprimăvara acestui an. Stiu că Dl CORNEL BIANU scrie la două trei luni odată asemenea scrisori Dlui MANIU. Deasemenea am mai primit dela Dl NICULESCU-BUZESTI, cam la sfârsitul lui Martie, - inceputul lui Aprilie, o scrisoare, insoţită de un raport scris la maşină, tratând o expunere generală a situaţiei internaţională. Stiu că Dl BUZESTI se afla atunci in Elveţia. Deasemenea Dl MANIU a mai primit o scrisoare venită din parte Dlui CRETEANU.-

2.- Stiu că dintre românii aflaţi in străinătate sunt membri marcanţi ai P.N.T. Dnii: CORNEL BIANU AUGUSTIN POPA şi Gr. NICULESCU BUZESTI. Dl V.V. TILEA Gr.GAFENCU, au făcut pe vremuri parte din P.N.T. din care au fost excluşi. Stiu că se mai află in străinătate Dnii CRETEANU, BIANU, RATIU, CARANFIL, DIANU, RADESCU, DAVILLA SCHACHMAN .

4.- Fată de atitudinea Dlui GAFENCU la Paris in preajma conferintei de pache(si anume atât cât cunosc eu din acesta atitudine) -atitudine care s'a mani-

294

restat prin contestarea dreptului delegatiei guvernului român de a sutine punctele de vedere cunoscute, in apărarea drepturilor României,-părerea mea personală este că Dsa a gresit adoptând această pozitie, deoarece cred că toţi românii avea obligatia de a sustine delegatia românească, in revindecările.

Declar, sustin si semneze propriu după cetire.-

"/ss/ COPOSU CORNELIU

26 Iulie 1947.-

00295

Copie Dosar vol 15 f 260-261

295

00296

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CORNELIU COPOSU, in continuarea declaratiilor date anterior, interogat fiind, declar următoarele :

Aproximtaiv in vara anului 1946/ data nu mi-o amintesc/, am fost la Sinaia, unde am insoţit pe Dl. IULIU MANIU. Am stat la vila Dr. JOVIN. Dl. IULIU MANIU obisnuia să-mi dicteze corespindenta sa. Imi reamintesc in acel timp mi-a dictat o lucrare intitulată" Instrucitiuni pentru străinătate".-

Această lucrare pe care am scris-o după dictat cu mâna, a cuprins 7-8 pagini scrise mărunt si avea două capitole : " Problema internă" si " Problema Externă". In problema internă erau arătate abuzurile fpcute de guvernul Român impotriva partidului N.T. In concluzie se preciza că cea mai importantă problemă pentru ţata românească este inlăturarea acestui guvern. In chestiunea externă lucrarea se ocupa de situaţia României, in baza acordurilor internationale. Decă imi reamintesc bine - se preciza că n'au fost respectate acordurile internationale, cu privire la România. Se examina apoi chestiunile cuprinse in Tratatul de Pace/ sau proectul acelui Tratat/.-

Pirivtor la clauzele teritoriale, instructiunile curpindeau indrumarea de a sustine dreptul României asupra Cadrilaterului si asupra Basarabiei si Bucovinei Pirivtor la clauzele natiunii cele mai favorabile, se preciza că adaptarea acestei clauze este interesul României. Deasemenea se mai afirma dreptul României la despăgubiri dela nemti si unguri sinse arăta greutatea conditiunilor economice, prevăzute in Tratat.-

In acestă lucrare se mai dădea instrucţiuni pentru a se cere retragerea Trupelor Sovietice cât mai curând arătându-se prejudiciile economice pe care le are, sus ţinând aceste trupe şi faptul că insăşi prezenţa lor profita Guvernului .-

./.

Deasemenea se accentua importanta pentru ţara Românească a navigatiei libere pe Dunăre.-

Menţionez că această.lucrare mi-a fost dictată şi nu am recitit-o asa că pot fi pasage mai putin importante care să-mi fi scăpat in enumerarea de mai sus.-

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si semnez propriu.-

/ss/ Coposu.-

29 Iueli 1947.-

296

00297

Copie Vezi vol 15 f 262

297

00298

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CORNELIU COPOSU , in continuare declaratiei mele, declar că : am avut asupra mea una geantă cuprinzând următoarele acte :

1.- Declaratiile si memoriile P.N.T. si ale Dlui IULIU MANIU in perioada dictaturii lui Carol II.-

2.-Declaratiile si memoriile P.N.T. si ale Dlui IULIU MANIU in perioada dictaturii legionare si a dictaturii lui ANTONESCU.-

3.- Dosar cuprinzând documente pirivitor la activitatea lui Tatarascu, Ralea, Raduceanu/ fotografii şi broşuri.-/

Aceste acte le-am avut la mine, fiindu-mi incredinţate spre păstrare.-

Eu le-am păstrat la Dl. Colonel Wilkakes , care locuia intr'un bloc cu mine si căruia i-am cerut invoire să-mi dea voe să le ţin la Dsa. Intr'unul din dulapurile goale.-

La plecare Dlui Colonel am ridicat aceste acte si le-am predat, cu geantă cu tot, la Dl. Secretar General N. Penescu.-

Acesta este declaratia pe care o sustin şi semnez.-

/ss/ C. Coposu,

29 Iulie 1947.-

Copie Dosi vol 15 f 259

00299
298

DECLARATIE

Subsemantul CORNELIU COPOSU, declar în continuare că după 23 August 1944, nu mi s'au încredinţat din partea conducerii Partidului sau alter persoane spre păstrare acte sau documente de Partid.

Declar deasemenea că în prezent nu am nici un fel de arhivă, nici la vre'un membru al Misiunei Americane sau Engleze nici la misiuni sau particulari.

/ss/ C.Coposu

29 Iulie 1947

Copie D.... vol 15 f 264-265

Copie D... vol 15 f 263

~~00300~~ 299

D E C L A R A Ț I E

Subsemnatul CORNELIU COPOSU, declar în continuare:

Aproximativ în luna Iunie 1947, aflând că fiica D-lui Col. KENDALL, care locuește într'un bloc cu mine, a sosit în țară dela Londra /unde era plecată pentru studii/ am fost la familia KENDALL, ca să o văd pe D-ra CECILIA, pe care o cunosc. Era de față numai doamna KENDALL, D-ra KENDALL și Dl. KENDALL. După urările de bun venit făcute D-rei KENDALL, m'am intreținut cu ea despre viața dela școală, făcând remarca că slăbi-se mult dela plecarea din România. D-ra mi-a spus că la Londra nu se mănâncă, cum se mănâncă la București și și-a exprimat mulțumirea că până la toamnă va sta aici. Am stat de vorbă și cu Dl. KENDALL, despre desbaterea asupra politicei externe, care avusese loc recent în Camera Comunelor și l-am intrebat care este explicatia faptului că Deputatul M...s'a declarat de acord cu politica Guvernului respectiv a lui Bevin, ca și dealtfel Eden.

Dl. KENDALL mi-a spus că in aşa zisul grup al "Rebelilor" laburiști, sunt mai multe categorii de oameni: Unii sunt foarte la înălțime, ca de exemplu JOHN MAK, M.....și majoritatea lor. Alții sunt necorecți, ca de exemplu PLATS-MILLS și ZILLIACUS. Alte chestiuni nu am discutat. Nici asupra convorbirii expuse mai sus, nu s'a mai revenit.

Aceste le declar și semnez.

ss/Coposu.

Copie Dosar vol 15 f 264-265

300

00301

5 DECLARATIE

Subsemnatul CORNELIU COPOSU, declar în continuare următoarele :

Stiu că dl. Preşedinte I. Maniu a primit aproximativ în toamna anului 1946 o scrisoare venită dela Paris şi semnată de mai multe persoane, /circa 15-20 semnături/ între care reţin semnăturile D-lor : V.V. Tilea, Augustin Popa, Creteanu, Grigore Gafencu, Ratiu, precum şi alte semnături. Scrisoarea cuprindea salutul adresat de semnatori d-lui I. Maniu şi urări de sănătate şi isbândă în lupta pe care o duce în serviciul ţării şi a neamului. De această scrisoare am luat cunoştinţă la masă unde erau /la restaurantul Capşa/ mai mulţi prieteni politici şi dl. Maniu a scos-o din buzunar şi ne-a arătat-o. Menţionez că din scrisoare rezulta că aceasta a fost făcută cu ocazia întâlnirii semnătorilor, din prilejul Conferinţei de Pace dela Paris.

Dl. Preşed. Maniu a primit, deasemenea, o scrisoare dela dl. Gr. Niculescu-Buzeşti trimisă din Elveţia pe la sfârşitul lui Martie începutul lui Aprilie. De această scrisoare am luat cunoştinţă la întoarcerea d-lui Maniu dela Sibiu şi anume cu ocazia ajutorului pe care i l'am dat d-lui Maniu, la despachetarea bagajelor aduse dela Sibiu.

Scrisoarea era în geamantanul d-lui Maniu.

Văzând-o şi cunoscând scrisul şi semnătura d-lui Buzeşti, am rugat pe dl. Maniu să-mi permită să o văd. Dl. Maniu a ezitat puţin, după care totuşi mi-a dat-o.

Scrisoarea cuprindea 2 sau 3 pagini scrise de mână şi era o fotocopie după original.

Avea anexat un raport scris la maşină. In scrisoare Dl. Buzeşti arăta împrejurările tragice în care şi-a pierdut soţia, precum şi starea lui sufletească. Menţiona că îşi pune la dispoziţia ţării activitatea lui şi tot devotamentul la dispoziţia d-lui I. Maniu. In scrisoare ţin minte că se cuprindea un fel de repros adresat d-lui Penescu, pentru încrederea ce o acordă unui domn Raut dela Paris, despre care dl. Buzeşti de indica că ar merita pe deplin această încredere. In raportul în care însoţea scrisoarea, era o privire generală asupra situaţiei internaţionale. Se arăta situaţia grea din punct de vedere economic în care este Anglia. Se arătau condiţiunile în care eventual se vor desfăşura convorbirile dela Moscova. Scrisoarea mai cuprindea consideraţiuni cunoscute din presă. In concluzie, ne arăta că prima condiţie a normalizării situaţiei este acordul cu privire la Austria, dintre Marii Aliaţi şi că numai urmarea acestui acord se

./.

301

poate conta pe o înţelegere a Marilor Aliaţi,cu privire la România.
La încredinţarea scrisorii de către dl.Maniu,nu mai era nimeni în cameră.

00302

Lucrul s'a întâmplat în casa d-lui Aurel Leucuţia,unde dl. Maniu a descins la înapoierea dela Sibiu.

Dl.I.Maniu a mai primit aproximativ în Martie,o scrisoare dela dl.Cornel Bianu,dela Londra.Ştiu că într'una din zile i-a dat-o s'o citească dl.Leucuţia.Pe urmă mi-a dat-o şi mie.Scrisoarea se referea la criza mare care domneşte în Anglia.Cuprindea şi on cerere de a i se comunica activitatea partidului,precum şi compunerea forurilor statutare.

Am văzut întâmplător şi fără să mi-o încredinţeze dl.I.Maniu o scrisoare scrisă de Gretzeanu,între hârtiile aflate pe masă d-lui Preşedinte,pe când căutam un act.

Aceasta putea fi în anul 1942.Nu am citit-o cu atenţie.Am văzut în treacăt că era vorba de o neînţelegere cu Davilla.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau,susţin şi semnez.

/ss/ Copesu Corneliu

Bucureşti 4 August 1947.

Copie Vegi vol 15 f 266.

~~00303~~ 302

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CORNELIU COPOSU, in continuare declar : Cred că prin luna Martie, am cunoscut la Dl.MANIU pe păr.SURDU, care venea dela Paris.Mă întâi a cerut la telefon casa unde locuia Dl.MANIU /la Dl.BOILA/, unde i s'a dat termen pentru una din zilele următoare.Când a sosit la Dl.MANIU, d.MANIU era foarte ocupat si l-a amânat pentru a doua zi.A doua zi a venit din nou păr.SURDU şi înainte de a intra la Dl.MANIU, a stat de vorbă cu mine M'a intrebat dacă sunt Dl.COPOSU şi eu i-am răspuns afirmativ.Mi-a spus că este preot catolic român, că locueste la Paris unde are parohie, cred, şi conduce un cămin al studentilor români dela Paris.Mi-a arătat câteva fotografii reprezentând exteriorul si interiorul căminului. L-am intrebat dacă nu cumva este la el şi Dr.STOICHITA, plecat cu soţia la Paris, ca bursier al Statului.Mi-a răspuns că a fost acolo însă fiind căsătorit nu putea fi găzduit acolo.Păr.SURDU avea o geantă neagră.L-am intrebat dacă cunoaşte pe cei dela ziarul "La Roumanie Independente" .Mi-a răspuns că-i cunoaşte.L-am intrebat ce fel de om e DRAGOMIRESCU care scoate Jurnalul dacă e tânăr sau bătrân.Mi-a răspuns că e om tânăr.Mi-a mai spus că există o neintelegere intre membrii Comitetului Ziarului.A mai spus că inainte de plecare la Paris va trece pe la Dl.MANIU.Apoi a intrat la Dl.MANIU, care terminase audienta cu persoana ce era la D-sa.De atunci nu l-am mai văzut pe părintele SURDU. Mentionez că părintele SURDU mi-a dat şi un exemplar din "La Roumanie Independente", care reprodusese din "Tărănismul" un articol scris de mine pentru ziarul "Tărănismul", Păr.SURDU mi-a dat şi un "en - tete" al Căminului dela Paris.

ss/Coposu.

D E C L A R A T I E

Sunsemnatul CORNELIU COPOSU, declar în continuare următoarele :

Dintre functionarii Ministerului de Externe, care țineau legătura cu Dl MANIU, stiu pe Dl VICTOR RADULESCU, POGONEANU-PIKI și pe Dl CAMIL DEMETRESCU. Dl PIKI POGONEANU a fost de câteva ori la Dl MANIU. Stiu că dl MANIU îl cunoaşte încă dela Snagov, din vara lui 1944 / poate chiar mai dinainte/ Dl POGONEANU a fost văzut de mine, de 2 sau 3 ori la Dl MANIU, în mai multe rânduri Dl CAMIL DEMETRESCU. Odată cred că prin Ianuarie, 1947 Dl CAMIL DEMETRESCU ne găsind acasă pe Dl MANIU / care era plecat în oraș / mi-a lăsat să-i predau o legătură cuprinzând căieturi din presa străină / engleză-americană, elvetiană franceză/. Am predat Dlui MANIU tăieturile.

Mai cunosc dintre functionarí dela Externe pe Dl ROIU- pe care însă nu l-am văzut la Dl MANIU si pe Dl GH. SOLOMON, care în ultimul timp decând cu arestarea tatălui Dsale, Dl Dr. VIRGIL SOLOMON fost ministru, a fost de câteva ori la Dl MANIU.

Aceste le declar si semnez.

/ ss/ COPOSU CORNELIU,

4 August 1947,

Copie Ţegi vol 15- f 268-269

304 00305

DECLARATIE

Subsemnatul COPOSU CORNELIU, declar în continuare următoarele asupra zilei de 13 Iulie :

Nu ştiu nimic despre instrucţiunile pe care Dl. PENESCU afirmă că le-ar fi primit dela mine. Declar că nu am dat d-lui Penescu nici un fel de instrucţiuni primite dela Dl. Maniu sau dela altcineva. Deasemenea la eşirea d-lui Penescu din camera d-lui Maniu /la Sanatoriul Jovin/, nu am discutat cu dl. Penescu. Deasemeni declar că subsemnatul nu ştiam motivul pentru care dl. Maniu la chemat pe dl. Penescu la d-sa în ziua de 13 Iulie 1947. Mai declar că geanta cu dosarele cuprinzând memoriile d-lui Iuliu Maniu, din timpul dictaturei lui Carol şi Antonescu care fusese depuse de mine la dl. Col. Wilkokes, le-am predat d-lui secretar general N. Penescu, înainte de şedinţa Comitetului Central executiv al PNT, fiindu-mi cerute de către D-sa, spre a le utiliza la întocmirea raportului secretarului general. Inainte de a depune aceste acte, nu am cerut aprobarea d-lui Maniu.

Când dl. Penescu a avut nevoie de acte s'a adresat d-lui Maniu, dl. Maniu l'a îndrumat la mine. După ce am cerut aprobarea d-lui Maniu, le-am dat împrumut d-lui Penescu, rugându-l să mi le restitue. Dl. Penescu încă nu mi le-a restituit. Declar că în deberaua în care am depus geanta cu scrisorile menţionate mai sus, mai aveau şi alte lucruri /1 ladă cu cristale, haine/ încăperea situată la etajul V, făcea parte din locuinţa ocupată de dl. Colonel Wilkokes. Cheia încăperii /debara/ era la mine. Am depus aceste memorii în locul specificat mai sus, pentru a le pune la adăpost de eventualitatea confiscărilor, cu prilejul vre-unei percheziţii, dat fiind faptul că locul prezenta suficientă garanţie.

Despre faptul că geanta conţine memoriile d-lui Maniu din vremea Carol şi Antonescu, am înconştiinţat pe dl. Colonel. Adaug că intenţionam să le public cu scopul de a realiza un beneficiu material. La predarea acestor acte, d-lui N. Penescu, am cerut asentimentul d-lui Maniu, deoarece dl. Penescu intenţiona să le utilizeze în raportul d-sale. Despre memoriile arătate mai sus, nu l'am mai întrebat pe dl. Penescu şi nici d-lui Maniu nu i le-am cerut. In cel priveşte pe dl. Col. Wilkokes, nu i-am încredinţat nici lui personal, nici n'am mai depus în camera debara menţionată, alte documente. După plecarea d-lui Colonel am cerut reprezentantului, proprietarul şi acesta mi-a încredinţat mie

camera debara în care îmi păstram lucrurile care acum face parte din contractul meu de chirie.

In legătură cu activitatea mea ziaristică, declar că nu am nici o cunoştinţă despre vre'un articol scris în ziarul oficios al "Astrei" din Sibiu, în perioada de după 23 August 1944. Nu cunosc compunerea comitetului de redacţie a acestui oficios.

In presa din străinătate nu am scris niciodată nici un articol.

Stiu că a apărut în ziarul "Independente Roumanie" care apare la Paris, un articol scris de mine, reprodus după gazeta "Ţărănismul", în care l'am publicat. Nu ştiu cum a ajuns articolul la numita gazetă străină.

Personal nu l'am trimis, nici ca articol şi nici gazeta "Ţărănismul" în care a apărut, nu am trimis-o.

Nu am trimis acestei gazete şi nici alter ziare din ţară vre'un articol, în care să fă luat atitudine împotriva URSS.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez.

/ss/ Copoşu Corneliu

5 August 1947

308

Copie vezi Vol 15 f 270-271

307

306

00307

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CORNELIU COPOSU, declar în continuare următoarele :

In legătură cu instructiunile pentru românii din străinătate declar că nu am nici o cunostință despre felul cum au fost transmise aceste în străinătate și nici cui s'au trimis.

Eu am rămas la Sinaia, iar instructiunile mi le-a luat Dl MANIU. Deasemenea declar că nici un fel de corespondentă a Dlui MANIU pentru străinătate nu a fost transmisă prin mine și nici nu am primit vre'o indicatie sau vre'o însărcinare în legătură cu transmiterea sau plecarea corespondentei pentru străinătate. După cum am declarat dela început cu problemele externe se ocupa în partid Dl GR. NICULESCU BUZESTI.

In legătură cu vizitele persoanelor făcând parte din legatiile din străinătate ale tării, îmi amintesc că cu prilejul penultimei vizite pe care a făcut-o în tară D.R. FRANANOVICI, reprezentantul tării la Londra, a fost la Dl MANIU.-

In legătură cu deplasările Dlui MANIU la Sibiu, în care era însoțit de subsemnatul, sau de Dl Ing. SERBAN GHICA declar că Dl MANIU locuia la Spitalul Public, clinica interne etaj. I salon nr. 10. Acolo Dsa primea în audientă lumea care venea să-l vadă. Mâncarea i se trimitea din oras, dela familia Dr. IERONIM STOICHITA și familia Dr. F VILT. Uneori Dl MANIU era invitat la masă, la una din aceste familii, în special Duminica. Cu acest prilej, eram și eu invitat la masă și însoteam pe Dl MANIU. La aceste mese nu se discuta politică ci chestiuni curente în mod general. Bineînteles că erau trecute uneori în revistă chestiunile dela ordinea zilei, în materie politică.

In timpul cât am fost eu la Sibiu Dlui IULIU MANIU nu l-a vizitat niciodată pe Mitropolitul NICOLAE BALAN. Stiu că în primele zile dela sosirea lui la Sibiu, Dl MANIU depunea la Mitropolie un bilet de vizită, iar

./.

Mitropolitul îi trimitea un bilet al său.-

Aceasta îmi este declaratia pe care o semnez

/ss/ COPOSU CORNELIU

6 August 1947,

Copie vezi vol 15 f 272-274 308

00309

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul CORNELIU COPOSU, declar în continuare următoarele

Aproximativ în vară sau la sfârşitul anului 1946, mă aflam la Sinaia, cu dl. Preşedinte I. Maniu, găzduiţi la vila dr. Jevin, din str. Crângului nr. 9. Intr'una din zile dl. Maniu m'a chemat spre a-mi dicta o lucrare. Mi-a dictat cca. 8-9 pagini scrise de mână. Titlul lucrării era :"Instrucţiuni pentru străinătate /sau pentru românii din străinătate/. Era împărţită în două capitole: pe lan inter şi pe plan extern. Pe plan intern erau cuprinse abuzurile Guvernului comise contra opoziţiei, cu referire specială la membrii partidului naţional ţărănesc, ca: arestări, persecuţii, epurări, abuzuri precum şi tendinţa tot mai accentuată a Guvernului de a desfiinţa sau mai bine zis a comuniza instituţiile fundamentale /armata, biserica, administraţia/. In concluzie se stabilea că cel mai de căpetenie postulat al ţării este înlăturarea neîntârziată a Guvernului.

Pe plan extern era făcută afirmaţia că înţelegerile internaţionale, privind direct sau indirect România, nu au fost respectate.

Se examina apoi proectul tratatului de pace cu România /sau tratatul nu am reţinut/. Se stabilea că clauzele economice sunt foarte grele pentru ţară. Se arată dreptul României la despăgubiri de război dela Ungaria şi Germania. Se susţinea că "clauza acţiunei cele mai favorizate"este avantajoasă pentru ţară. Se insista asupra importanţei navigaţiei libere pe Dunăre. In ce priveşte clauzele teritoriale se arată că, Cadrilaterul a fost cedat de România la ordinul Axei, Germania şi Italia fiind cele care au impus tratatul dela Craiova. In ce priveşte Basarabia, se arată că ar fi ruşine să nu fie ridicată problema ei, ca să se marcheze că este pământ locuit de români.

Cred că instrucţiunile mai cuprindea afirmaţia că este de mare importanţă pentru ţară plecarea cât mai grabnică a trupelor de ocupaţie aliate, care reprezintă o sarcină grea economică prin întreţinerea lor şi totodată aduc profit prin politica Guvernului.

Menţionez că acestă lucrare nu am recitit-o şi am reţinut cuprinsul ei rezumat mai sus, după cum mi-a fost dictată. Lucrarea scrisă de mine, de mână, am predat-o imediat d-lui preşedinte Maniu. Nu ştiu cum sau prin cine a expediat-o dl. Maniu. Menţionez că în ziua când am scris-o "instrucţiunile" de mai sus, au fost la Sinaia mai mulţi prieteni ai d-lui Maniu, între care dl. N. Penescu, cred că dl. A. Leucuţia, încă era acolo, apoi au fost d-nii ing. Mihăiescu,

I.Hudiţă,şi cred că şi dl.Aurel Debrescu.

Am rămas la Sinaia încă câteva zile.Nu ştiu prin cine a trimis Maniu,scrisoarea.Probabil a trimis-o la Bucureşti. 303

In ce priveşte divergenţa care a existat în sânul partidului naţional ţărănesc,priviter la solicitarea ajutorului american pentru populaţia înfometată,eu ştiu următoarele : 00310

In lipsa d-lui Maniu din Capitală /d-sa fiind plecat la Sibiu/ s'a întrunit d-nii : C.I.Brătianu,Ion Mihalache şi Titel Petrescu şi au ajuns la concluzia ca concomitent cu apelul făcut de reprezentantul Guvernului dl.Ralea,la Waschington / despre care se scrisese în ziare/ să facă şi opoziţia un demers comun către Guvernul American,cu scopul de a determina obţinerea unui ajutor.S'a făcut un proect de demers /pe care eu însă nu l'am văzut/.In această chestiune dl.I.Maniu,era contra demersului scris,făcut în comun de către reprezentanţii opoziţiei,argumentând că d-sa făcuse deja demers la reprezentantul american din Bucureşti şi afirmând că această intervenţie nu ar fi încununată cu succes.

Stiu că dl.Dinu Brătianu,a scris d-lui Maniu o scrisoare,prin care îi cerea să se alăture la proectul de intervenţie pentru ajutor american şi că dl.Maniu a răspuns d-lui Brătianu,chiar dela Sibiu,tot printr'o scrisoare prin care combătea argumentele d-lui Brătianu şi susţinea că această intervenţie ar fi sortită eşecului.Mai ştiu că în lipsa d-lui Maniu şi Mihalache din Capitală,agendele partidului le gira dl.Mihalache Popovici.In această calitate oficială,dl.Mihai Popovici,a făcut o intervenţie la reprezentanţa americană din Bucureşti în numele partidului naţional ţărănesc,solicitând ajutor pentru populaţia înfometată.După câte îmi amintesc,această intervenţie a d-lui Mihai Popovici /care mi se pare că a fost urmată şi de una scrisă,adresată aceleiaşi reprezentanţi/,s'a produs înainte de a interveni proectul Brătianu-Mihalache-Titel Petrescu.Data precisă nu mi-o amintesc.Ea rezultă din scrisorile d-lui Mihai Popovici.

Priviter la secţia profesională militară a partidului naţional ţărănesc :P.N.T.,are mai multe secţii profesionale,între care şi una a foştilor militari.Această secţie datează de mai multă vreme şi a fost condusă de dl.Col.Stoika,conform statutelor,ea se ocupă de problemele care interesează pe foştii militari,cămine.Acest cerc mai avea misiunea de a oferi partidului 1/2 pentru cazul când ajunge la Guvern,proecte priviter la îmbunătăţirea soluţiei foştilor militari.Nu am participat la şedinţele acestei secţii şi nu cunosc discuţiunile purtate acolo.Stiu că reluând conducerea organizaţiei Capitalei.Dl.Ion Mihalache a cerut că şi această secţie profesională,ca şi celelalte să se constitue ca secţie pe Capitală şi ca secţie separată pe ţară.Secţia profesională militară pe Capitală sa şi constituit prin alegere.

In comitetul de conducere au fost alesi general GABRIEL NEGREI, presedinte, G-ral STOIKA, G-ral ZORZOR, Gl-BARBU VASILE Col. STOIKA, precum si alti ofiteri inferiori si subofiteri mi se pare 4 sau cinci al căror nume nu-l stiu.

Stiu că Dl. Gl. VASILE BARBU a inaintat D-lui Iuliu Maniu un proect de reorganizare al armatei.

Nu am citit acest proect, neprezentând pentru mine interes

Pe Dl. Com. G. MOCANU il cunosc personal. Stiu că activa in presă de mai multă vreme. In ultimul timp scria articolele pentru ziarul "Dreptatea" Lucra si la Biroul Presei al P.N.T., făcând Buletinul presei interne adică rezumatul articolelor mai importante apărute in gazetele din aceiasi zi.

Dela Clubul P.N.T. era remunerat pentru activitatea lui cu un salariu de 6 milioane lei si ceva lunar.

Cunosc personal pe Dl. Comandor CIOROIU de putină vreme. Stiu că a fost de vre'o câteva ori la dl. Presedinte MANIU, mi-a spus că vrea să prezinte D-lui Presedinte IULIU MANIU pe G-ralul TEODORESCU, nu stiu dacă face parte din partid. Stiu că partidul dădu-se dispozitiuni incă din vara anului 1946, că nu se primesc ca membrii ofiteri deblocati, aceștia fiind supusi timp de un an - mi se pare - obligatiunilor militare.

Acestea le declar sustin si semnez.

ss/ Cornel Coposu

6 August 1947.

00310 ~~00311~~

Copie Dezi vol 15 f 275

311

~~00312~~

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CORNELIU COPOSU, declar in cotinuare următoarele:

Intr'o declaratie anterioară, fiind intrebat asupra unui articol scris de mine in gazetă "Tărănismul" şi reprodus după aceasta gazetă de către ziarul Franeez, "Roumanie Independente" am declarat că stiu de reproducerea acestui artidol care mi-ar fi fost dat de către părintele SURDU conducătorul unei Colonii Studentesti dela Paris, care in trecere prin Capitală a făcut o vizită D-lui IULIU MANIU. In realitatea părintele SURDU, mi-a vorbit numai de acea reproducere a articolului /datorită cărui fapt am făcut comfuzia/, iar tăietura din ziarul "La Roumanie Indepedente" mi-a fost dată cu alt prilej, chiar de către Dl.Preş-IULIU MANIU in următoarele imprejurări: Fiind odată în vizită la Dl. IULIU MANIU, D-sa mi-a spus: Ziarul "La Roumaniei Indepedente" a reprodus un articol al dumnitale, iată! şi mi-a dat tăietura cuprizând articolul din acel ziar.

Faptul s'a intâmplat c'am in Aprilie, poate chiar la sfursitul lui Martie.

Aceste le declar, sustin si semnez.

ss/Coposu C.

7 August 1947.

Copie dosar vol 15 f 276

00313

312

D E C L A R A T I E

Subsemnatul COPOSU CORNELIU, declar in continuare următoarele :

Nu am scris niciodată, nici in ziarul "DREPTATEA" si nici in vre-un alt ziar, nici un articol impotriva " " Uniunii R. Sovietice S. " nici nu am indreptat nici atacur directe, nici indirecte, impotriva acestui Mare Aliat. Nu am scris nici un articol sub pseudonism.-

In ce priveste manifestul P.N.T. intitulat" către Tară " semnat de Presedintele P.N.T. d. IULIU MANIU, contest categoric că eu as fi adăugat ceva acelui manifest, după ce a fost cenzurat.-

Stiu că D. Presedinte IULIU MANIU a intocmit acest manifest Dl I.V. POPESCU MEHEDINTI care in calitate de administrator general al Soc. "DREPTATEA" a fost incredintat cu tipărirea lui, după câte imi amintesc, a lăsat afară din text câteva pasaje, care Dsa crede că nu vor trece la cenzură. Când i s'a prezentat dlui Presedinte MANIU " perla" manifestului, care nu fusese incă trimis la cenzură, Dsa constatând lipsa a lor 2 alintate, mi-a dispus să le adaug.

Declar că nicodată nu mi-am permis a corecta sau rectifica, din initiativă proprie vre-un text al partidului conducerii sau presedintelui ne având această cădere. Cu atât mai putin as fi putut dispune introducerea unui text, peste autorizatia cenzurei.

Declat mai departe că nu am scris, in toată viata mea vre-un articol " anti-semist "

Aceste le declar , sustin si semnez.

7 August 1947.- /ss/ COPOSU CORNELIU.-

Copie Dosar vol 15 / 277

313

003174

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Corneliu Coposu, declar in continuare următoarele:

Stiu că D-l C.I.C.Brătianu, înaintea de sosirea ajutorului american, a trimis D-lui Maniu Iuliu, care se afla la Sibiu, la spitalul Public.cred că prin luna Aprilie, însă nu sunt sigur - o scrisoare, prin care îi cerea să se alăture la iniţiativa Dlui Brătianu, care de acord cu Dl. TITEL PETRESCU, hotărâseră să solicite ajutor dela americani, pentru populatie infometată. Această cerere urma să fie adresată in scris guvernului american, de către reprezentatii opozitiei, după ce guvernul român insusi ce use prin RALEA un asemenea ajutor.

Dl. IULIU MANIU, mi-a dictat, la Sibiu, o scrisoare de răspuns pentru Dl. BRATIANU, pe care a expediat-o prin secretarul D-sale, Dl. SERBAN GHICA, care a plecat dela Sibiu la Bucuresti.

In aceasta scrisoare, după ce multumia in câteva cuvinte amabile D-lui BRATIANU, pentru atenţie, îi răspundea că: Cu regret nu poate fi de acord cu Dl. BRATIANU, că faptul că opozitia care a exprimat părerile bine stiute in străinătate, despre actualul guvern, -şi aici urma o rezumare succintă a abuzurilor guvernului, -ar lăsa impresia de neseriozitate prezentandu-se cu o solicitare, cot la cot cu guvernul.

Că pe dealtă parte D-sa, adera, Dl. MANIU, făcuse o asemenea interventie verbală, la reprezentantul american.

Că cererea de ajutor, in felul cum o preconizase Dl. BRATIANU, nu ar avea nici cea mai mică sansă de reuşită si că ar fi o greşală politică, să se expună opozitia la un refuz mai mult decât probabil.

Aceasta imi este declaratia pe care o semnez.

ss/Coposu C

8 August 1947.

314

Copie Dosar vol 15 f 278-279-280

00315

DECLARATIE

Subsemnatul COPOSU CORNELIU, declar in continuare următoarele :

1.- In sedintele ultime ale delegatie permanente P.N.T., in legătură cu discutiiunile care au intervenit privitor la participarea parlamentariilor Nationali Tără nisti la lucrările parlamentului si la situatia unor din membri partidului urmăriti, s'au remarcat două atitudini concrete, in ceace priveste tactica P.N.T., una preconizând o modificare a acestei tacticei in sensul de a se incerca o normalizare a raporturilor cu guvernul, din participarea la Parlament, nădăjduindu-se dela aceasta netezirea asperitătiilor. Acest punct de vedere era reprezentat de Dnii ZANE, BADEA, ANGHEL, PANAIT TULIU, CARTOJAN, ILIE ION si probabil si alte persoane. Celalt punct de vedere preconizând mentinerea capistă a tacticei partidului e reprezentant prin Dl presedinte MANIU, GH. POPP. ST. MIHAESCU, Al. LEUCUTIA, Dr. PETRESCU, GH. DOGOS, CHIRILA SERDICI, TOTORAN, GHILEZAN, HATIEGANU, POLIZI MICSUNESTI si alti, formând majoritatea delegatiei.- Dl MIHAI POPOVICI stiu că avea părerea să participe la lucrările parlamentului, insă cu prilejul ultimei sedinte a delegatiei permanente a declarat că participare nu-si mai are rost la inchiderea Parlamentului, urmărind să se ridice la inceperea sesiunei.- Dl ION MIHALACHE era adversar al participării. Totusi cu ocazia ultimei sedinte a fost de părere ca deputati partidului să i-a parte la Parlament cetind o declaratie de protest contra abuzurilor guvernului pe care Dl MIHALACHE pretindea că acesta le-a comis, si pe urmă să se retragă. Dl N PENESCU, care dela inceput fusese contra participării, a propus totusi- ca interpret al punctului de vedere al mai multor parlamentării, ca să se revizuiască această atitudine.- Dar in cele din urmă s'a radiat punctul de vedere al Dlui MANIU care era net contra participării.

./.

2.- Am auzit pe când eram in iarna trecută la Sibiu unde am stat mai multe luni că, cu ocazia unei sedinte al Delegatiei Permanente la care nu am luat parte Dl Av. VIRGIl SOLOMON, fost ministru, membru al Delegatiei Permanente s'ar fi declarat partizanul unei actiuni de fortă. Personal nu am ferificat această informatie.

3.- Stiu că Dnii LAMBRU si BERCARU membri in comitetul de conducere al sectiei muncitoresti P.N.T. veneau destul de des la locuinta Dlui MANIU unde erau primit de Dl MANIU, cam odată pe săptămână in orice caz de mai multe ori pe lună .

4.- Nu cunosc activitatea orgahizatiei tineretului P.N.T. după cum nu cunosc nici activitatea celorlalte organizatii auxiliare si prpfesionale.- Stiu insă că Dl MANIU incredintase pe Dl Augustin Vise, cu indrumarea si coordonarea activităţii tineretului.

5.- In legătură cu un discrus ţinut de Dl Ion MIHALACHE la organizatie tineretului universitar declar :

Nu am auzit acel discurs, deoarece nu am participat la sedintă. La-m citi insă cu multă luare aminte si l-am considerat neoportun, cu toate că nu am găsit să cuprindă antisemitism,- pentru că era atacată o problemă delicată in fata unui auditor care era oarecum predispus- din cauza atmosferei si trecutului de până la 23 August, care tindea la educatie fascistă a tineretului- să interpreteze ca având tentinde anti-semite.

6.- Socotesc că inistentele depuse de P.N.T. ,după 23 August 1944, pentru a optine o apripiere si o strângere a legăturilor de prietenie cu U.R.S.S. trebuiau continuate, indiferent de reziltatul lor, chiar si in ultimi doi ani.-

7.- Socotesc că declaratia citită de Dl HATIEGANU reprezentantul P.N.T. in guvernul GROZA, in care stim că a reprezenta punctul de vedere al Dlui MANIU, nu a fost de natură o usoară colaborarea dintre guvern si P.N.T.

8.- Stiu că dl IULIU MANIU a făcut o declaratie in sensul că pentru nomalizarea situatiei din România este nevoie in primul rând de noi alegeri, că aceste nu se pot optine decât prin consemnul celor trei mari aliati .
Că prin urmare, partidul, pe plan intern, ne putând realiza aceste alegeri are datorie ca prin propagandă să determine asentimentul Marilor Aliati pentru acest scop.-

./.

Drept care semnez prezenta declaratie.-

/ss/ COPOSU CORNELIU

15 August 1947.-

~~00317~~

316

~~00318~~

317

14 Iulie 1947.

Copie Vezi vol 15 f 135-136.

00319

318

D E C L A R A T I E

Subsemnatul NICULAE CARANDINO, membru în Delegaţie Permanentă a Partidului Naţional Ţărănesc, Director la ziarul "Dreptatea", ziarist, născut în Brăila, la 20 Iulie 1905, fiul lui Gherasim şi al Elenei, căsătorit, domiciliat în Bucureşti, Str. Spiru Haret No.16, declar următoarele:

In seara zilei de 13 Iulie 1947, am luat hotărârea de a părăsi ţara cu avionul la ordinul D-lui MANIU. Destinaţia era spre Turcia.

Am fost chemat de Preşedintele Partidului Naţional-Ţărănesc pe la orele 20, în ziua de 13 Iulie 1947, pentru a-mi comunica plecarea împreună cu alte trei persoane: Dl.ION MIHALACHI Dl.ILIE LAZAR şi Dl.N.PENESCU.-

Soţia mea a flat din spusele mele pe la orele 22,23, în aceeaşi seară despre proiectul meu de plecare şi la îndemnul meu a consimţit să mă întovărăşească. Tiu să menţionez că nu aveam nici un fel de alte cunoştinţe despre această chestiune şi în consecinţă nu are nici o vină personală în cele ce s'au întâmplat.-

-Am primit instrucţiuni dela Dl.MANIU pe la orele nouă seara în ziua de 13 Iulie ca să-mi fac bagajele să fiu gata pentru orele 1 din noaptea la rondul tramvaiului Nr.14, la capul liniei în ziua de 14 Iulie.-

In acest scop, m'am pregătit, mi-am luat lucrurile şi nevasta şi m'am dus cu maşina lui ILIE LAZAR la punctul de întâlnire la rond. De acasă am plecat cu un taxiu la Arcul de Triumf unde l-am găsit pe ILIE LAZAR aşteptându-mă conform instrucţiunilor ce am primit dela Dl.IULIU MANIU.-

Cu maşina lui ILIE LAZAR în care era numai el şi şoferul am urcat cu soţia mea şi a mers până la capul liniei 14, Sos. Iancului. De aici am plecat cu aceeaş maşină după ce în prealabil am anunţat domiciliu şi pe Dl.N.PENESCU, anume trecând cu maşina pe la el în Str.Mureşanu No.16.-

Dela capul liniei 14 am pornit cu aceeaş maşină în care mă aflam, mai departe spre aerodrom, în scopul de a aştepta

avionul care urma să sosească.-

Am aşteptat acolo aproximativ între orele 6,30-7 dimineaţa. Mai sosise în acelaş punct Dl. ION MIHALACHE, Dl. PENESCU şi D-na, precum şi patru tineri necunoscuţi de mine decât în aceiaşi seară şi care urmau să asigure executarea technică a plecării.-

La sosirea avioanelor au venit cu maşinile pe teren şi au descărcat bagajele. In timpul ce unii se urcau, au răsărit din cale agenţii poliţiei care au tras focuri asupra noastră, probabil spre intimidare. Am fost culcaţi şi percheziţionaţi.-

Nici asupra mea, nici asupra soţiei mele nu s'a găsit nici un fel de armă. După aceea am fost încărcaţi în maşină şi transportaţi spre Capitală la Inchisoarea Malmaison.-

Susţiu, stăriu şi semnez.-

/ss/ N. Carandino.

15 Iulie 1947.

Copie vezi vol 15/ 137-138 00321

320

D E C L A R A T I E

Subsemnatul N.CARANDINO declar următoarele:

S'a găsit la mine o carte de vizită proprie,pe care sta scrisă o adresă dictată mie de Dl.MANIU. Adresa asta mi se pare a unei rude a D-sale: LUCRETIA TARCEA din Cleveland Manon, Avenue 10746 număr de casă. Pe verso o altă adresă.-AURELIA RADU și părintele VASILE HATIEGANU care este preot la Biserica Română din New-York.Despre AURELIA RADUnu știu nimic decât că ar fi rudă cu LUCRETIA TARCEA.

Adresele mi s'au dat de Dl.IULIU MANIU,ca să corespondăm sau eventual să vedem persoanele respective în ipoteza în care ne-am fi dus acolo.-

S'a găsit la mine și o altă carte de vizită adresată soției profesorului DECCI,pe numele MARIOARA MUNTIU,care locuește în Instambul și pe care nu o cunosc așa cum nu cunosc nici pe ceilalți.- Cartea de vizită a fost scrisă de VLAD HATIEGANU și a fost remisă D-lui ION MIHALACHE care mi-a încredințat-o mie s'o păstrez.-

Cred că autorul rândurilor a înțeles prin "importanta misiune" activitatea noastră viitoare la Instambul și aiurea, adică lupta pentru democrație și libertate. La întrevederea din 13 Iulie,orele 21,30 printre alții era și VLAD HATIEGANU, care a scris în fața noastră cartea de vizită menționată mai sus.-

Din conversațiile de atunci,n'a reeșit nici o misiune precisă,cel puțin în fața mea.Totuși s'a vorbit de plecarea spre Turcia și eventual de acolo ~~din~~ alte locuri (Elveția, Franța,Anglia,America),unde ar fi cazul.-

S'a mai discutat despre complectarea Biroului și anume despre acela care ar fi urmat să ia locul D-lui PENESCU absent. Dl.IULIU MANIU a propus pe Dl.VENIAMIN,fără ca Dl.MIHALACHE să facă vre-o obiecție,acesta în discuția din aceeași seară dela 13 Iulie 1947.-

Astăzi consiliul este condus de un Consiliude administrație prezidat de Dl.STEFAN MIHAESCU,casierul partidului și de

./.

un administrator delegat, Dl. LAZAR ILIESCU. Aceste măsuri au fost în şedinţa Biroului dinainte de 10 Iulie, dată la care eu am luat un concediu de o lună de zile.-

Această declaraţie o dau de bună voie şi o semnez cu mâna proprie.-

(ss) N. Carandino.

15 Iulie 1947.

Copie Vgl vol 15 f 139-140-141 00323

(322)

D E C L A R A T I E

Subsemnatul N.CARANDINO declar următoarele:

Aproximativ acum două săptămâni, poate mai mult a avut loc delegaţia Permanentă a Partidului, la care nu am participat. Am aflat că s'ar fi discutat continuarea Sfatului Parlamentar.-

In ultimile zece zile cu prilejul reorganizării ziarului "Dreptatea" am fost convocat la Consiliul de Administraţie al gazetei şi apoi la Biroul Partidului, cu care prilej am discutat în contradictoriu, cu fruntaşii respectivi. IULIU MANIU, ION MIHALACHE, G.ZANEA, ION HUDITA, GHITA POP, LAZAR ILIESCU, STEFAN MIHAESCU, etc. Am discutat exclusiv probleme privitoare la gazetă.-

Acum aproximativ o lună am hotărât de a părăsi ţara din motive profesionale şi ordin profesional am comunicat, acest fapt, D-lui MANIU, D-sa n'a dat nici un răspuns.

Prima oară când Dl.MANIU a discutat cu mine problema plecării a fost în seara zilei de 13 Iulie, aproximativ orele 7-8. Cu această ocazie D-sa mi-a spus să mă pregătesc de plecare, fără să-mi spună cine mă va însoţi.-

Menţionez că d-sa m'a căutat în cursul zilei şi nu m'a găsit decât prin telefon acasă seara, când a comunicat să viu la el urgent. Telefonând acasă am aflat că sunt căutat şi m'am dus să-l văd pe B-dul Dacia. La această întrevedere, în afară de cele spuse mai sus, m'a rugat să reviu la orele 9,30 pentru a primi instrucţiuni.

In acest interval de timp m'am dus acasă şi mi-am făcut bagajele.-Soţia mea lipsea.-

La orele 21,30, m'am prezentat la Dl. IULIU MANIU. Aci Dl. MANIU mi-a spus următoarele: mai urmau să plece Dl. ION MIHALACHE, Dl.N.PENESCU eventual cu D-na şi ILIE LAZAR. L-am întrebat pe Dl. IULIU MANIU ce voiu avea de făcut în străinătate. Mi-a răspuns că nu are el să mă înveţe pe mine, ştiind eu foarte bine cum să mă descurc. Fireşte, a adăugat, că trebue să lupt

pentru democrație,pentru libertățile publice și pentru ușura-
rea regimului din închisori.

Nu mi-a dat nici o altă îndrumare. Mi-a spus doar că
avionul va ateriza în Turcia. I-am întrebat cum a organizat
plecarea și mi-a răspuns cu foarte bine.-

La ora 21,30, era și Dl.ION MIHALACHE. Au venit ceva mai
târziu și doi tineri. Inginer POPESCU și GAFENCU.Discuțiile
au fost în jurul plecării. Dl.IULIU MANIU ne-a ținut un discurs
în care ne-a explicat răspunderea pe care o au,transportând
persoane atât însemnat.-Din ce spuse Dl.MANIU,a atras atenția
asupra misiunei lor și le-a mulțumit pentru sacrificiul pe ca-
re-l fac pentru țară.Nu a spus decât propozițiuni de ordin ge-
neral referitoare la dragostea de țară,la importanța împrejură-
lor.

Odată ajuns acasă am povestit soției mele despre plecare
și am îndemnat-o să vină cu mine.Și-a făcut bagajele repede,
am luat o mașină și am plecat.

Servitoarei și Poștașului am spus că plecăm la Magalia:-

Dl.ION MIHALACHE a ascultat în timpul întrevederei,dispo-
zițiunile de ordin general ale Dlui IULIU MANIU,cât am fost
de față nu-mi amintesc de ceva deosebit,afară de cele spuse
de dumnealui.Dl.MIHALACHE a precizat că motivele de securitate
personală îl îndeamnă să plece și că odată ajunși,le va explica
că trebue să lupte pentru democrație și libertate,pentru apăra-
rea vieței deținuților politici,.D-sa a adăugat că aceștia din
urmă problemă i se pare principală.-

Dl.IULIU MANIU a vorbit cu tinerii POPESCU și GAFENCU
mai multe chestiuni banale,întrebându-l cu ce se ocupă în viața
de toate zilele și părând chiar interesant de x felul în care
Ing.POPESCU își recomandă iscusința în meserie,-

Pe Inginerul POPESCU și GAFENCU i-am cunoscut pentru întâi
oară în aceiași seară la Dl.MANIU.

De acasă am plecat cu soția mea să întâlnim pe ILIE LAZAR.
Impreună cu el și cu mașina lui,cu un șofeur am trecut pe la
Dl.POPESCU pentru a-l lua cu noi.Dl.POPESCU însă a venit cu
soția sa în altă mașină.Cu ILIE LAZAR n'am discutat nimic deo-
sebit pe drum.Nevestei mele îi era frică,iar el făcea glume și
o liniștea.Nici eu nici soția mea nu am avut nici un fel de ar-
mament asupra noastră.-

./.

Dela ultima stație a tramvaiului 14, am pornit spre aerodrom cu mașina lui ILIE LAZAR cu care venisem, lângă șofer ILIE LAZAR, în fund eu și nevastă-mea, plus bagajele.

Șoferul era îndrumat spre locul unde mergeau mașinile dinainte. Am ajuns pe la orele 3 aproximativ, Unii au mai coborât din mașină să se odihnească pe iarbă sau se plimbe puțin pe lângă perdeaua de salcâmi.

Chiar dacă a-și fi apreciat că nu am încredere în organizarea și că nu trebue să plec, sunt convins că n'ași fi izbutit să modific hotărârile D-lui IULIU MANIU referitor la plecare.

Discuțiunile care au fost până la sosirea avionului, s'au referit la plasarea în avioane (persoane și bagaje) la problema volumului bagajelor, la teama și la aprehensiunile soției mele, la gândul exprimat de noi toți asupra celor rămași acasă, din partid și din familie, etc. etc.-

Aceasta este declarația pe care o semnez de bună voie.-

(ss) N. Carandino.

Aceasta este declaratia mea pe care o semnez.

Copie Dej vol 15 f 176-177

~~00326~~ 00327

328

6 August 1947

Data in fata noastra
I. Negreanu,

DECLARATIE

Subsemnatul N CARANDINO domiciliat in Bucuresti str. Spiru Haret 16 născut in Brăila la 2o Iulie 19o5 de prpfesiune ziarist membru al partidului national tărănist declar următoarele :

Nu am avut altfel de relatii cu Dl MANIU decât acelea dela prim redactor si apoi director al Oficiosului la presedintele Partidului.

Aceste relatii era bune. Legăturile mele cu gazetarii străini era pur profesionale,Nu am furnizat acestor gazetari decât informatiuni asupra partidului si a supra vietii ziarului/cenzura si altele / . Nu am avut nici un altfel de leături cu acest ziarist străin decât doar că s'a intâmplat să-i intâlnesc pela banchete si receptii . Nu stiu cu c e misiuni au plecat in străinătate Dnii CRETEANU , BUZESTI se RADESCU.Nu am nici o cunostintă despre activitatea cercului profesional militar din P.N.T., referitor la unele studii privind organizarea armatei,studii care ar fi venit in contradictie cu prevederile tratatului de pace. Mai mult nu am nici o cunostintă despre discutiile ce se purtau şi despre activitatea cercului profesional militar defiid pusă in curent de aceasta de nimeni sub nici-o formă, in afară de studiile Comandorului CIOROIU prezentate mie pe care le-am mentionat intr'o declaratie anetrioaro. Nu am nici o cunostintă,in afară cele aflate in svon public sau din manifestării publice /discursuri la radio articole de presă/ ,despre activitatea si rolul Dlor CRETEANU,GAFENCU,BUZESTI sá RADESCU,peste hotare. Deasemenea in afară de faptul că NICULESCU BUZESTI era membru de partid nu cunosc nimic si nu am fost instintat de nimeni sub nici o formă despre legăturile lor cu P.N.T. MANIU.

Aceasta este declaratia mea pe care o semnez.

/ss/ N. CARANDINO

6 August 1947
Data in fata noastra
I. Negreanu,

327

~~00328~~

30 Iulie 1947.

~~Copie Vezi vol 15 f 488-489~~

Copie Vezi vol 15 f 431-432

~~00329~~

328

DECLARATIE

Subsemnatul LILLY CARANDINO, domiciliată în Str. Spiru Haret Nr. 16, soţia Dlui N. CARANDINO, în continuarea declaraţiilor din zilele de 28 şi 29 Iulie declar următoarele:

Nu am făcut niciodată un memoriu pe care să-l fi adresat M.S. Regelui.

Am auzit de acest memoriu şi cred că a fost semnat în numele meu de artistă ALINA DUCA cu care la aceea dată soţul meu trăia.

Pe Dl. ION BENETT l-am cunoscut la o recepţie şi l-am revăzut fiind cu soţia sa la el acasă cu ocazia recepţiei dată în onoarea Dlui NORISSON.

Pe Dl. PORTER FORSTYN l-am cunoscut la legaţia Engleză fiind recomandată de Dl. IAROSLAVICI în legătură cu piesa "Mai presus de orice" căruia vroiam să-i obţin drepturile de autor pentru Dl. D MĂTRU PAU, care o scrisese.

Cu Dl. ALFREDO MANTERO, eram prieten atât eu cât şi soţul meu de aproximativ 5 ani.

Pe Dl. PORDEA l-am cunoscut prin Dl. DANDU KIRITESCU fiind invitaţi soţul meu şi cu mine la o masă la "Capşa" după ce în prealabil dăduse aviz favorabil unei piese scrise de el sub pseodonimul "Bazil Preda".

L-am mai revăzut de vre'o câteva ori pe timpul repetiţiilor piesei sale în care trebuia să joc.

Pe părintele ION CRACIUNEL, îl cunosc foarte bine atât eu cât şi soţul meu ne vizita adeseori şi lua masa cu noi când venea în Bucureşti.

Cunosc pe Dl. NICU BUTCULESCU, prieten al Dlui IAROSLAVICI şi prezentat mie de acesta.

Relaţiunile cu acest domn sau mărginit la câteva întâlniri întâmplătoare pe stradă şi aproximativ am fost cu el şi cu Dl. IAROSLAVICI, Contry-Club pentru un timp scurt

./.

329

Pe Dl.Colonel BORNEANU l-am cunoscut incidental la Sinaia fiindu-mi prezentat de doamna MARIETTE ANNA.

L-am mai intânit de vre'o două trei ori pe stradă incidental.

Referitor la relatiunile mele cu Dl.IAROSLAVICI adaug in plus fată de cele declarate anterior:In anul 1946,c'am inainte de Paşti mi-a mai dat patru medalii şi.in cursul aceluiaşi an mi-a mai dat alte cinci milioane.

Inainte de Paştile trecut am intâlnit pe Dl.IAROSLAVICI pe strada Banului şi mi-a.dat un plic continând 3o de milioane in bonuri de C.E.C., sumă pe care am mai declarat-o anterior.

Aceasta imi este declaratia.

ss/Lilly Carandino

Dată in fata noastră.

Insp.N.Dobre.

Copie Dosar vol 15 f 433,434

~~0331~~ 330

DECLARATIE

Subsemnata LILLY CARANDINO, artistă soţie Domnului NICULAE CARANDINO domiciliată in str. Spiru Haret 16 născută în Brăila 28 Februarie 1908 membră a partidului Naţional Tărănesc declar următoarele :

Referitor la persoanele străine pe care le-am cunoscut relatez următoarele: -

Am cunoscut la o expoziţie care a avut loc la Acad. de Arhidectură pe Dl BUTA de origină română probabil agent cultural American. Ultima oară l-am văzut intâmplător la Ateneu acum o lună.

Am cunoscut deasemeni pe Dl FRANK SHCE consilier cultural American care era era cunoscut şi de soţul meu.

Deasemeni cunoşteam pe Dl ROBINSON consilier comercial englez pe care l-am văzut ultimadată la recepţia dată in onoarea Dlui MORISSON.

Am cunoscut deasemenea pe căpitanul englez GEORGE BEURD care mi-a făcut curte, a venit de câteva ori la spectacolele mele, mi-a trimes de câteva ori flori şi care a plecat acum un an şi jumătate din ţară.

Din partea mea pentru acest domn nu am avut nici un fel de sentiment şi nu i-am arătat nici un fel de incurajare.

Am cunoscut pe Dl IAROSLAVICI la o masă la Mon Jardin fiind prezentat de Dna EVA HECHT croitoreasa mea pentru teatru.

Succesiv relaţiunile mele cu Domnul IAROSLAVICI au progresat dela simpatie până la relaţiuni apropiate.

Intâlnirile mele cu Domnul IAROSLAVICI aveau caracter pur sentimentar şi pentru a nu fi prea des văzută cu el ne intâlneam la cofetăria Take Ionescu 29 la alte cofetării mici şi uneori in apartamentul Dlui IAROSLAVICI din str. Praporgescu. Notez că raporturile mele cu Domnul IAROSLAVICI nu aveau alt caracter decât cel menţionat mai sus şi constituiau din parte-mi o evadare pentru că sotul

./.

331

mă înşela continuu.

Despre Domnul IAROSLAVICI ştiam că a făcut spionaj în favoarea Anglo-Americanilor impreună cu alţi domni pe care nu-i cunosc ,contra germanilor şi că a stat inchis 3 ani fiind eliberat la 23 August 1944.

Dela Domnul IAROSLAVICI nu am primit alte cadouri decât 4 medali iar la Paşti 3o de milioane când m'a intrebat dacă nu prefer acţiuni aur.

Nu ştiu dacă şotul meu il cunoştea personal pe Domnul IAROSLAVICI.

M'a văzut o singură dată la Nestor cu el după care mi-a făcut reproşuri,după care a evitat să mă mai (declaratie intreruptă) .

Aproximativ acum o lună şi jumătate l-am căutat la telefon sub un nume fictiv (Esme,Trandafirescu Bonbo) nume convenţionale pentru a şti cine îl caută,nu-mi amintesc pe care l-am folosit şi tatăl său mi-a comunicat că a fost ridicat in cursul dimineţi.

Aceasta este declaraţia pe care o semnez.

ss/ LILLY CARANDINO

Data in faţa noastră
Insp. N Dobre.

28 Iulie 1947

Copie Dosi vol 15 f 430

332

00333

D E C L A R A T I E

Subsemnata LILLY CARANDINO, artistă, soția lui N.Carandino, născută in anul 1908, 28 Februarie in localitatea Brăila, membră a Partidului Național-Țărănesc declar următoarele:

Aproximativ acum o lună și jumătate soțul meu mi-a comunicat intențiunea de a pleca in străinătate. La observațiunea mea că voi trage consecințele acestei plecări, mi-a spus că fiind femee nu voi putea păți nimic.-

Notez că în prealabil avusesem discuțiuni cu soțul meu că a-și dori să plec in străinătate. Cauza acestei deciziuni o constituia panica in care trăiam si impresia că ar putea izbugni un comflict care ar fi făcut să-mi fie viața in primejdie.-

In legătură cu intențiile de plecare ale soțului meu, că a fost la Constanța și la înapoiere mi-a confiat că nu-i posibilă o plecare pe apă.-

Aproximativ la inceputul acestei luni găsindu-mă la Buzău la sora mea, soțul meu a venit să mă ia rămânând în Buzău trei zile. Intr'una din aceste trei zile am fost invitați la masă la Dl.ANGHEL, unde sau discutat chestiuni în legătură cu partidul fără să se atingă sub nici o formă chestiunea plecării in străinătate.-

Dela înapoierea din Buzău si până in ziua de 13 nu am mai auzit nimic in legătură cu plecarea in străinătatea.-

In legătură cu evenimentele din ziua de 13 mențin declarațiile anterioare neavând nici o cunoștință in plus.-

Aceasta imi este declaratia pe care o semnez.

ss/Lilly Carandino

Dată in fața noastră.

Insp.N.Dobre.

Copie Vezi vol 15 f 428,429. 333

00324

D E C L A R A T I E

Subsemnata LYLY CARANDINO, aritistă, soţia D-lui N.CARANDINO, domiciliată în Str. Spiru Haret Nr.16, declar următoarele:

In seara de 13 Iulie 1947 m'am întors acasă c'am pela ora 9 1/2. Servitoarea mi-a comunicat că soţul meu mă căutase între timp pe acasă şi că-mi va da un telefon. Am aşteptat telefonul care nu mai venea. In schimb pela 11.1/2 a sosit soţul meu spunându-mi că are o ocazie să plece în Constantinopole cu avionul.

Faptul m'a emoţionat aşa de tare încât bărbatul meu mi-a spus că mă ia şi pe mine, să-mi fac deci bagajele în grabă că la ora 12 trebue să plecăm, Chiar dacă nu va fi loc mă va ţine în braţe, iar dacă va fi imposibil mă voiu întoarce acasă-. Cum mi-era frică că voiu fi arestată dacă pleacă el am primit să-l însoţesc mi-am făcut repede bagajele. Am plecat pela ora 12 spunând portarului că plecăm la Mangalia.-Ne-am dus cu bagajele la Dl. Boilă unde ne aştepta pe Sosea Dl. ILIE LAZAR. Au convenit că pot merge şi eu. De acolo cu o maşină ne-am dus să-l luăm pe Dl. PENESCU, cu soţia, iar de acolo am pornit-o înspre sfârşitul liniei 14 unde urma să ne întâlnim toţi caretrebuiau să plecăm şi de care eu nu aveam cunoştinţă. La capătul liniei 14 mai erau două maşini.-

Am pornit cu toţii spre locul indicat de unde trebuia să ne ia avioanele. Detalii asupra plecării precum şi persoanele care trebuiau să plece le-am aflat pe drum într'un mod neprecis deoarece toată lumea era nervoasă nu ţinea cont de întrebările mele. Am ajuns cam pela ora 3 31/4 la locul indicat unde am aşteptat până la 6 dimineaţa când două avioane care plecau cu medicamente spre Constanţa urmau să aterizeze aci pentru ca să ne ia pe noi în locul medicamentelor ce urmau să fie aruncate pe câmp.-

La ora 7 fără 20 a venit Dl. POPESCU şi ne-a spus că trebuie să pornim. Maşinile s'au pus în mişcare n'am ajuns pe islazul unde avioanele aterizau.-

./.

Când am văzut că n au medicamente de aruncat mi-am dat seama că-i ceva suspect. Dealtfel chiar în momentul acela au început împuşcăturile şi am fost prinşi şi urmaţi în maşini.-

334

Aceasta-i declaraţia pe care o dau de bună voe şi o semnez cu mâna proprie.-

~~00335~~

/ss/ Lyly Carandino,

338

~~00336~~

Copie Dosar vol 15 f 312-314.

336

00337

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CEZAR SPINEANU, domiciliat in Bucuresti str. Colbăcescu nr. 45 A declar următoarele :

In urma celor discutate in delegatia permanentă s'a hotărât constituirea sfatului parlamentar, constituire cerută in special de mine, sustinut de NESTOR BADEA, profesor CARTOJAN, adv. N. ANGHEL etc.

La convocarea sfatului parlamentar nefiind anuntat nu m'am dus. Adoua zi după convocare voind să stiu cele petrecute, am telefonat Dlui I MIHALACHE. Mi-a spus că la prânz i-a masa la Dl MIHAI POPOVICI impreună cu deputati ardeleni si după aceia ne vom vedea. Mi-a dat un telefon la ora 7,3o seara să ne vedem. L-am văzut in casele Dlui POPESCU MEHEDINTI, unde locuia.

La inceput a vorbit Dsa explicând cele petrecute in sfatul parlamentar, in care deputati din vechiul regat, s'au arătat parte rationalisti in examinarea situatiei politice, fată de deputati ardeleni, cari urmau pe Dl MANIU fără să ceară lămuriri.-

Mi-a vorbit in special de Dl ILIE IOANE, deputat de Doljsi profesor la Craiova, care a spus in exentă, că evrei la urmat pe Moise, la plecarea din Egipt pentru că stiau mă-si duce in Chanean, dar că el ca profesor, cât si sotia lui tot profesoară, care mâine vor fi deblocati, doresc să stie unde merg, ca să-l poată urma pe Dl MANIU.

Dl MIHALACHE mi-a mai spus că de data aceasta se deosebeste ca vederi, de noi cei din vechiul regat, pentru că Dl IULIU MANIU, care a făcut greseli in politica mai mică, in cea mare, are vederi bune.

Dl IULIU MANIU l-ar fi intrebat, intrucât i s'a părut inexplicabilă, atitudinea mea din delegatia permanentă/cea ultimă/ si că Dsa ,/Dl MIHALACHE/i-ar fi răspuns, că eu sunt sincer, si ceace cred, o spun fără inconju si sustin cu tenacitate.

Mi-a mai spus Dl MIHALACHE că vom trece prin momente grele .

./.

I-am spus Dlui Mihalache următoarele : 337

Dl IULIU MANIU este bătrân . Are 74 de ani si urma unei congesti celebrare avute acum 4 ani merge greu. Dacă Dsa stă la Bucuresti 2 săptămâni, se duce apoi la Sanatoriu la Sibiu unde stă 3 luni.

Din cauza aceasta Partidul nu are conducerea necesară vremurilor prin care trecem.Eu cred că este necesar,ca Dl I MIHALACHE să se inhame la aceste greutăţi si că noi îi vom da concursul.

Dl I MIHALACHE mi-a răspuns,că prestigiul Dlui IULIU MANIU este enorm in străinătate si că noi avem nevoie de acest prestigiu până la ratificarea păcii.-

Deasemenea i-am spus Dlui MIHALACHE,că trebuie respinsă coarda,intre noi si comunisti,că lupta dintre noi si ei nu foloseste decât liberarilor lui GHEORGHE TATARASCU si că pentru mine este inexplicabil cum Gh. TATARASCU care n'a făcut si nici nu aluat parte la actul dela 23 August 1944la renuntare si la garantiile date de Anglia si Franta privitor la frontierele noastre atunci când avea ca Ministru de Externe pe Dl GIUGURTU poate guverna doi ani impreună cu comunisti,iar noi am umplut lagările si suntem amenintati si de vremuri mai grele.

Mi-a răspuns,că el nu poate executa ordinile doamnei ANA PAUKER asa cum le execută GHEORGHE TATARESCU

Intrcât ridicase tonul,m'am sculat si am plecat.

Cele petrecute pe izlasul dela Tămădău,pentru mine sunt inesplicabile.

Despre aresterea Dlui ION MIHALACHE,si IULIU MANIU,n'am aflat decât Marti dimineatacând mi-a telefonat AUREL GABRIELESCUinginer din str. Virgiliu nr. 58 care m'a intrebat,dacă este adevărat,că sunt arestat. I-am răspuns că nu cred si nici nu mă informez.După vreo două ore ,mi-a dat un nou telefon si m'a intrebat dacă m'am informat.Răspunzându-i că nu m'am informat mi-a spus totus că faptul se confirmă.

Atunci am chemat la telefon pe Dna POPESCU MEHEDINTI,unde locuia Dl I MIHALACHE,care mi-a spus că Duminică seara,a primit un telefon dela Dl I MIHALACHE că la ora 1o,3o va fi acasă.Că de atunci,n'a mai venit si că bănueste că este adevărat.-

./.

338

Adoua zi esind dela Dl NESTOR BADEA,unde mă dusesem să mă informez asupra celor petrecute la Tămădău,am intâlnit pe Dl Gr. CAZACLIU,cu care am vorbit despre cele intâmplate,asteptând tranvaiul 26 la statia Roma .

L-am intrebat,dacă a auzit cine sunt Dr. GAFENCU,FRATII BORCEA si Ing. POPESCU pe cari i-am văzut in fotografia din jurnale.-

Mi-a spus că cunoaste pe Fratii BORCEA,au fost legionari,c'au luat delà un evreu un magazin din str. Cavafi cu revorverul la tâmplă,că acum fac afaceri si că unul din ei este bun prieten cu o doamnă grecoaică, ale cărei bijuteri le-a dus la Tămădău .-

Aceasta imi e declaratia,-

/ss/ SPINEANU CEZAR

12 August 1947.-

Copie vezi vol 15 f 308

339

00340

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CEZAR SPINEANU, domiciliat in Bucuresti str. Cobâlcescu Nr.45 A., declar urmatoarele;

In ziua de lo sau 11 Noembrie 1945, a venit la mine Dl. LAMBRU, originar din comuna Baldana Jud, Dâmbovita, a cărui tată fusese pe vremuri national-tărănist si care mă vizitase si mai inainte de mai multe ori.

M'a rugat să le pun la dispozitie o odae din localul Soc. Auto-Camionul, ca să poată face impreună cu alţi doi prieteni un raport în către ILIE LAZAR despre activitatea desfăşurată de muncitorii noştrii în ziua de 8 Noembrie 1945 in fata Palatului Regal.-

Leam pus o odae la dispozitie.

A venit impreună cu doi prieteni.

In timp ce unul din prietenii lui scria cele ce ei discutau, eu în altă odae citeam în Jurnalul de Dimineaţă declaratiile D-lui Ministru TEOHARI GEORGESCU, care acuza Partidul National-Tărănesc si National-Liberal, că au venit in Piata Palatului Regal cu muncitori organizaţi pentru atac şi care erau armaţi.-

După citirea acestor declaraţii, m'am dus să văd ce raport făcuseră cei trei către ILIE LAZAR.

Citind raportul, l-am găsit scris in vederile declaraţiilor D-lui Ministru TEOHARI GEORGESCU.

Cum faptele relatate nu erau adevărate intrucât eu fusesem in Piata Palatului Regal, si văzusem cele petrecute le-am rupt raportul si le-am făcut eu altul după declaratiile si ale lor si după ceiace văzusem eu.-

Intrucât actiunea aceasta mi s'a părut suspectă, eu am atras atentia D-lui ION MIHALACHE, Presedinte P.N.T., din Bucuresti, asupra actiunii unor fruntasi muncitori.

Aceasta imi este declaratia.

ss/Cezar Spineanu

lo August 1947.

Copie Dosar vol 15 f 310,311

340

0034

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CEZAR SPINEANU, domiciliat in Bucureşti Str.Colâlcescu Nr.45 A., declar următoarele:

In timpul dictaturii lui I.ANTONESCU, Partidul Naţional-Tărănesc a dat toate puterile presedintelui său Dl. IULIU MANIU şi-a renuntat la orice activitate politică.

Situatia aceasta a dăinuit până la numirea primei delegatii permanente, ce s'a făcut in timpul guvernării Generalului RADESCU.

După 23 August 1944, când viaţa politică si-a reinceput activitatea, a fost reluată si viata politică a Partidului National-Tărănesc.-

In reorganizarea partidului, s'a pus in actiune si organizarea muncitorilor.

Actiunea de organizare a fost incredintată Dl.ILIE LAZAR. Cum ea a durat mult timp a ajuns in discutia delegatiei permanente, dacă să se facă sindicate aparte de sindicatele socialiste.

S'a discutat chiar alcătuirea unui proect de lege, diferit de cel sustinut de partidele comuniste si socialiste.- La discutia avută, Dl.ION MIHALACHE, a fost pentru un singur sindicat.-

Proectul nostru diferea de cel socialist, prin faptul că alegerea Comitetului, noi ceream să se facă prin vot discret secret si cu reprezentarea unităţii, nu prin vot pe faţă.

Organizarea muncitorimii, in acest timp, se făcea prin intrunirile muncitoresti dela Club si din diferite săli publice, inscriindu-se muncitorii in partid cu cotizatii.

S'au ridicat de către muncitori obiectivul, cerându-se să se facă organizatie muncitorească aparte si pe tot cuprinsul ţării, cu organizatii in fierare fabrică.

S'a discutat intr'o delegatie permanentă această chestiune fără a se lua o hotărâre.-

./.

341

In organizarea muncitorească a avut o activitate mai intensă Dl.ILIE LAZAR,care lua parte la mai toate intrunirile.-

Dl.ROMULUS GEORGEANU,era Presedintele Cercului de Studii a Sectiei Muncitoresti,desfăşurând o activitate mai mult culturală.-

0342

Cine-l numise presedinte nu ştiu.-

La o sedintă a delegatiei permanente,Dl.VIRGIL SOLOMON afirma că partidul nostru are in vre'o douăzeci si opt de fabrici echipe de şoc sau de luptă.

Noi am fost convinsi că este un bluf,stiind seriozitatea Dl.V.SOLOMON,in organizarea politică.

Aceasta imi este declaratia.-

ss/Cezar Spineanu

11 August 1947.

Copie Dosar vol 10 f 307.

342

00343

DECLARATIE
===========.

Subsemnatul CEZAR SPINEANU, domiciliat in Bucuresti Str.Cobâlcescu 45 A., privitor la existenta unui proect de organizare al armatei ce s'ar fi discutat in sedintele sectiei militare la Clubul P.N.T., din Str.Clemenceau Nr.9, declar următoarele:

a/. N'am luat parte la nici o şedinţă a sectiei militară si nici nu ştiu cum a fost organizată.

Stiu numai că a fost prezidată de Dl.G-ral GABRIEL NEGREI.

b/. In luna Februarie sau Martie 1947, a venit la mine la Biroul Soc.Autocamionul din Str.Cobâlcescu, dl.Maior LUCIAN IONESCU care mi-a spus că la o sedintă a sectiei militară s'a pus in discutie organizarea armatei noastre al cărei efectiv urmează a fi redus prin tratatul de Pace.

D-sa avea anumite propuneri in aceasta privintă pe care dorea să mi le spue şi mie înainte de a intocmi proectul său, ce tindea ca prin organizare armata noastră deşi cu efectiv mic să aibă totuşi putere combatibă mai mare.

Depildă, dacă efectivul recrutilor era mai mare in cursul unui an decât cel aprobat de Tratatul de Pace s'ar fi putut ca prin reducerea termenului de instructie să fie educat tot efectivul.

Dl.Maior LUCIAN IONESCU este din comunaCosteştii din Vale Jud, Dâmboviţa, actualmente deblocat.

Sectia militară, infiinţată la Târgovişte de Dl.G-ral Dr.V.MARINIDE, după ce ni s'a prezentat procesul-verbal de constituire n'a functionat, deoarece nu l-am aprobat, ca preşedintele Partidului National- Tărănesc din Jud, Dâmboviţa.

Aceasta imi este declaratia.

9 August 1947

ss/Cezar Spineanu.

Dată in fata noastră.

Subdirector Cernea

Copie Dosar vol 15 f. 309

343

003344

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CEZAR SPINEANU, în continuarea declaratiei din 11 August 1947, declar următoarele: -

După constituirea Guvernului RADESCU intrucât casierul general al partidului, N.PENESCU si GH.POPP, secretarul general, deveniseră ministrii, subsemnatul am cerut în delegatia permanentă, imediat după instituirea lor, să se aleagă alţi casieri si secretar general, care să se ocupe cu organizarea partidului, deoarece ministrii nu se pot ocupa.-

Dusă in discutiuni s'a ajuns la numirea altor persoane.-

In delegatia permanentă Dl. IULIU MANIU de comun acord cu Dl. I. MIHALACHE, a propus pe Dl. ZANE, secretar general si pe subsemnatul casierul general.

Ridicându-se obiectiuni, Dl. ZANE n'a vrut să primească.

Chestiunea s'a amânat.

Intre timp producându-se demisia lui N.PENESCU dela Ministerul de Interne, a fost numit D-sa de Dl. IULIU MANIU ca secretar general si la propunerea D-lui N.PENESCU, Dl. N.MIHAESCU, casier general, pe motiv că fusese presedintele Agirului si avea numeroase legături cu ingineri, dintre care mulţi erau conducători de fabrici.

Aceasta justificare mi-a fost dată de Dl. ION MIHALACHE.-

ss/Cezar Spineanu

11 August 1947.

~~00345~~
344

00346
345

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dr. VLAD HATIEGANU declar următoarele:

La spitalul Colțea in stradă la 11 Iulie am intâlnit pe Dl Dr. GAFENCU.In afară de unele relații intime care mi-le-a comunicat și le-am menționat in alte declarați ale mele-m'a intrebat dacă eu nu plec, i-am răspuns,pe scurt-fiindcă il cunoșteam puțin și nu puteam face incursiuni politice cu dânsul;că eu nu plec pentru o mulțime de motive,de ordin familiar având obligațiuni care nu-mi permit-și pentru motive de carecum politic.-

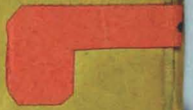
Nu puteam să plec tatăl meu având o poziție binedefinită politică și nu pot in niciun caz să-i creez dificultărți prin hotărâri intespentive.-

Vineri i.m. când am fost la Dl Maniu Dsa era bolnav-din puținele cuvinte schimbate in urma confirmației date-cu plecarea avioanelor la un moment dat-mi-a spus făcând o reflexiune că se gândește la Dl ION MIHALACHE.

(ss) Vlad Hatieganu,

~~00347~~

346

Copie Depi vol 15 f 220-221

347

00348

D E C L A R A T I E

Subsemnatul MIHAI POPOVICI, născut 1879, 21 Oct. Brasov, fiul lui Andrei si Elena Popovici, căsătorit cu Adela Popovici, copii n'am, profesiunea doctor in Drept, proprietar, religia greco ortodoxă, nationalitatea română, serv. militar satisfăcut la Reg. 3 Călărasi, Maior in Rez, condamnat nu am fost ultimul domiciliu in Bucuresti Str. Sofia Nr. 22, membru al Partidului National-Tărănesc, declar următoarele:

1/. Nu am avut cunoştinţă de plecarea in străinătate a domnilor I. MIHALACHE, PENESCU, ILIE LAZAR, CARANDINO, insă amintesc că acum vre'o două luni când a fugit FERENC NAGY Dl. MANIU mi-a vorbit că ar fi bine să fie trimis cineva in străinătate pomenindu-mi si numele D-lui MIHALACHE, fără ca să fie vorba de-o plecare clandestină. Nu mai forurile Statutare ale partidului pot hotără o actiune a partidului cum este spre pildă trimiterea in străinătate a unor reprezentanţi ai partidului -

2/. Am văzut unele rapoarte primite de Dl. MANIU, din partea D-lui GAFENCU si unele scrisori din partea D-lui CORNEL BIANU. Am auzit de scrisori primite de Dl. MANIU dela A. POPA, NICULESCU BUZESTI. Am auzit despre acestea chiar dela Dl. MANIU.-

3/. Nu am cunoştinţă de nici un fel de instructiuni sau directive date de Dl. MANIU in străinătate, fie unor membrii ai partidului fie altora.

4/. C'am acum 8 luni s'a discutat in Biroul Partidului o scrisoare venită din partea D-lui VLADKO MACEK, prezentată de Dl. IULIU MANIU. In aceasta scrisoare se propunea Partidului National-Tărănesc ca impreună cu partidele tărănesti de opozitie din celelalte ţări /Polonia, Ungaria, Bulgaria, Iugoslavia/, să constitue un Bloc Anti-Comunist. Biroul a respins aceasta propunere. Nu stiu dacă Dl. MANIU, a mentinut mai departe legătura cu Dl. MASTCHEK.

./.

5/. Cu ocazia vizitei D-lui FRANASOVICI la Bucuresti mi-a vorbit despre faptul că Dl. GAFENCU, la văzut pe Dl. CHURCHIL şi că Dl. CHURCHIL ia spus că Anglia nu are decât o singură politică externă şi că Dl. GAFENCU a [illegible] dela Dl CHURCHIL c'am deziluzionat. Nu am cunostintă că Dl. GAFENCU ar fi comunicat D-lui MANIU aceasta întrevedere.

6/. Am comunicat chiar în ziua de Vineri 11 Iulie, D-lui PENESCU că nu are nici un motiv pentru a se teme de vre'o arestare.

Aceasta îmi este declaratia pe care o sustin şi semnez propriu.

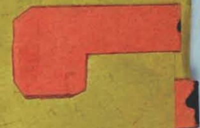
ss/Mihai Popovici

30 Iulie 1947.

349

~~00350~~

Declarațiile
[illegible]
pus la [illegible]
procesului 28.X.63

350

~~00351~~

Copie vezi vol 15 f 320-324

351

DE_C_L_A_R_A_T_I_E

Subsemnatul Inginer STEFAN MIHAIESCU domiciliat în Aleea Zoe Nr.9, fiind invitat acum două zile de Dl. Director Bondrescu pentru informaţiuni, m'am prezentat D-sale, care după ce m'a luat interogatoriul condus la Ministerul de Interne, dau următoarele informaţiuni:

M'am înscris la P.N.T. în 1928.-

Am fost ales deputat de Romanaţi, în Decembrie 1928.-

In 1931, am fost exclus din partid, la cererea D-lui G. MIRONESCU, fostul Prim Ministru şi a răposatului MADGEARU, pentru că am călcat discipline de partid.-

In 1932, m'am înscris în Partidul Tărănăscu de sub conducerea D-rului N. LUPU şi am fost ales deputat de opoziţie în 1933.-

Prin fuziunea partidului Dr. Lupu cu P.N.T. am revenit în acest partid ca preşedinte al organizaţiei de Romanaţi, iar în 1937, am fost ales deputat în opoziţie.-

In Ianuarie 1945, am fost ales casier Central al Partidului.-

INFORMATIUNI RELATIVE LA CASSIERIE.-

Fondurile partidului proveneau în principal din cotizaţiile membrilor adunate de organizaţiile judeţene şi care vărsau cca. 20%, Cassieriei Centrale. Organizaţiile Judeţelor devastate sau bântuite de secetă, erau scutite.

Din cauza lipsei de legături suficient de strânse între Centru şi provincie, vărsămintele nu se făceau regulat.-

Fruntaşi de a-i partidului, mai bogaţi vărsau şi cotizaţii speciale. Se organizau şi liste de subscripţie pentru cazuri speciale.-

Membrii partidului numiţi în funcţiuni importante sau în consilii de administraţie sau administratori sechestri etc, plănuiau o cotă din onorariu către partid.-

Incasările se făceau de către casierul Comunal, Judeţean şi ai organizaţiiiler auxiliare: Tineretul Muncitor.- Organizaţia femenină, Industriaşi, Comercianţi, avocaţi, Dr. etc.

Aceste încasări se foloseau în principal, pentru

se vărsa casierului central,sau casierului adjud.(Dl. EMIL HATIEGANU,care avea o gestiune absolut independentă de a Casierului Central.-

În două împrejutări speciale,când au fost necesară sume mai importante: alegerile din 1946 şi asistenţa arestaţilor din primăvară şi vara anului a.c.,s'a alcătuit pe lângă casierie Comisiunea Financiară,pentru strângere de fonduri,dela membri şi dela simpatizanţi.-

S'a lansat şi un apel prin Dreptatea şi unul semnat de Dl.MANIU.-

Simpatizanţii şi societăţile,refuzau pe motiv că situaţialor financiară este precară,fie mai ales pe motiv că se expuneau la represalii din partea comitetelor din Intreprindere sau a P.C.R.-

In câteva cazuri am primit însă sume de lei importante,trimise prin funcţionari,în plic,care refuzau a spune cine i-au trimis.-

Cu două trei luni înainte de alegeri s'au tipărit bonuri de casă /aşa zisele „cărămizi",pe care le-am distribuit organizaţiilor locale,în loc de bani.- Organizaţiile plasau aceste bonuri la membrii şi simpatizanţi.Ele trebuiau să verse 20% casieriei Centrale.-

Eu în calitate de casier Central am încasat şi chestuit pentru alegeri circa 200 milioanei lei (pe care le-am cheltuit pe manifeste şi ca ajutor la unele organizaţii foarte sărace).-

Pentru asistenţa arestaţilor şi a familiilor am încasat circa 400 milioane,din care am plătit şi personalul gazetei Dreptatea, care era deficitară.-

Chestuilile;obişnuite ale casieriei erau: personalul Secretariatului Clubului şi biroului de presă;a ajutoare la membri care se plângeau că au fost epuraţi s'au că li s'au rupt hainele cu prilejul alegerilor,rechizite de biurou, telegrame,telefoane,circulări,transporturi etc.-

Cheltuieli excepţionale au fost:pentru alegeri, pentru asistenţa arestaţilor,pentru Dreptatea (în ultimul timp.-

Informaţiuni relativ la acţiunea politică.-

La întrebările ce mi s'au formulat de Dl.Inspector declar următoarele:

Partidul era condus de un birou administrativ,o delegaţie permanentă şi Comitetul Central Executiv.-

./.

din cauză că nu exista o adevărată Caserie Centrală,şi mai mulţi casieri.-In plus eram cel mai nou,nu am fost Ministru şi în plus din cauza ocupaţiunilor mele de fermier şi industriaş,nu puteam lua parte la toate şedinţele biroului.In plus ostilitatea D-lor LEUCUTIA şi SOLOMON,cu care nu aveam nici realţiuni personale şi care aveau o mare influenţă în partid.-

Din această cauză nu am luat parte la multe şedinţe şi deci nu cunosc hotărârile care s'au luat în ele.-

Memoriile.- care se înaintau Guvernului şi Misiunilor Aliate se citeau şi aprobau în general de biurou uneori chiar de delegaţia permanentă .-

Dl.Preşedinte al P.N.T-ului,ne-a adus la cunoştinţă în timpul conferinţei de pace,că a primit o scrisoare dela Dl.GAFENCU,care-i arată că tratatul de pace ce ni se pregătea întâmpină unele dificultăţi relativ cu frontiera cu Ungaria,că ni se puneau condiţiuni economice foarte grele,căratificarea se face cu o procedură greoaie şi lungă.-

In altă ocaziune ne-a adus la cunoştinţă că am primit o scrisoare dela Dl.NICULESCU BUZESTI,care-i descria raporturile internaţionale încordate.-

Despre propunerea Macek,nu am luat cunoştinţe decât acum câteva zile dela Dl.MIHAI POPOVICI,care mi-a spus că au fost respinse pe motiv că ar putea să fie considerată de U.R.S.S.ca ostilă.-

Poziţia D-lui Iuliu Maniu faţă de P.C.R.-

Dl.Iuliu Maniu,a arătat în multe ocaziuni că P.N.Tul trebuie să reprezinte continu interesele şi sentimentele majorităţii poporului român care se încadrează foarte bine în programul P.N.T-în regimul proprietăţii individuale-funcţia socială dar cu respectarea deplină a libertăţilor fundamentale ale individului.-

Deoarece Guvernul actual şi P.C.R.-ul nu respectă proprietatea individiaulă şi are ca ţintă naţionalizarea instrumentelor de producţie şi nu respectă nici libertatea individuală,P.N.T.,trebuie să-i facă opoziţie.-

P.N.T,regretă că luptând contra P.C.R.,să-i interpretează de unii că ar fi ostil Rusiei Sovietice şi favorabil Statelor Unite şi Angliei,spune Dl.Maniu.-

./.

P.N.T.,a dorit şi doreşte colaborarea cu Rusia Sovietică şi a fost dispus şi la colaborarea cu P.C.R.,dar nu s'a reuşit .-

354

Dl.Iuliu Maniu a sperat că ratificarea tratatelor de pace, se va face mult mai devreme şi ca urmare se vor putea face noi alegeri,sub un Guvern neutru de alegeri.-

Arestările din ultimele luni precum şi întârzierea ratificării tratatului de pace,au produs mare descurajare la unii membri,dar şi indignare.Aceste sentimente s'au manifestat în forurile partidului în mai multe rânduri.S'a cerut a se face noui încercări pentru a căpăta încrederea Rusiei Sovietice şi pentru a colabora cu B.P.D.-

Dl.Maniu şi Mihalache,au răpuns că au încercat,dar n'au reuşit.-

Plecarea în străinătate depe aeroportul Tămădău.-

Nu am avut absolut nici o cunoştinţă de această încecare de plecare.Am aflat totul din presă.-

Nu s'a discutat nimic în această privinţă în forurile partidului,nici în concret,nici în principiu.-

Imi amintesc doar că după fuga în străinătate a D-lui NOGHY,Dl.MACRY,s'a exprimat că e posibil că propaganda ungurească revizionistă se va intensifica,deoarece ungurii tot visează după Ardeal.-

La întrebarea cum apreciez această plecare răspund: Ea este desigur ilegală.Organizarea ei apare neserioasă pentru mai multe motive; Un număr prea mare de persoane.In acelaşi timp,ceiace făcea probabil o indiscreţiune,persoanele prea diferite ca erarhie şi rol politico-social etc..-

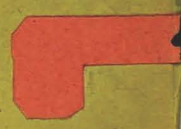
Nereuşita plecării a pus P.N.T.,în situaţia de a fi disolvat,iar reuşita ei ar fi intensificat arestările în rândurile Partidului Naţional Tărănesc.-

ss.Mihăilescu.-

7 August 1947.-

355

~~00356~~

356

Copie Dosar vol 15 f 52-52

200357

DECLARATIE

Subsemnatul, LEON SCRIDON, de profesiune avocat domiciliat in Bucuresti str. Sf. Constantin nr. 26, de 50 ani, asupra celor intrebate declar următoarele:

In ziua de 2 Iulie a.c., am pledat un proces la Curtea de Casatie sectia I Comp. II, iar seara in aceiaşi zi am plecat cu copilul meu la orele 19 seara la Bistriţa, unde am sosit in ziua de 3 Iulie. Am pledat un proces la Tribunalul respectiv, respectiv Judecătoria de Ocol in ziua de 4 Iulie pe urmă in aceiaş zi am plecat in staţiunea balneară Sângeorj-Băi unde sunt recomandat in baza unui contract incheiat cu Casa Asigurărilor sociale, pentru asiguraţii bolnavi trimişi la acest sanatoriu.- Am stat tot timpul in Sângeorj- Băi fără intrerupere decât in ziua de 7 Iulie, când m'am deplasat la Bistriţa unde am pledat un proces la Tribunalul Năsăud.-

M'am intors in aceiaş zi la Sângiorj-Băi unde am stat până in ziua de 14 Iulie a.c., când am plecat la Bucuresti, unde am sosit in ziua de 15 Iulie seara.-

Scopul veniri mele la Bucuresti a fost aranjarea la Casa Asugurărilor Sociale a unor dificultăţi in legătură cu executarea convenţiei.-

Soţia mea a plecat la Bucuresti, sâmbătă seara 12 Iulie n'a fost la Sângiorj- Băi Duminecă 13 Iulie a.c.-

Sunt in relaţii de prietenie cu dnii Inginer Avramescu și dl. Vlad Hatieganu, iar de mai multe săptămâni nu l-am văzut. Pe dl. Dr. Gafencu nu-l cunosc, nu l-am văzut.-

In timpul celor 24 de ore am stat in Sângiorj-Băi, sotia mea nu mi-a povestit nimic in legătură cu Domnii Avramescu, Gafencu si Vlad. Hatieganu.-

Drept care am semnat si sutin această declaratie .-

Bucuresti 16 Iulie 1947/ss/ Leon Scridon.-

357

00358

Declarațiile care
s-au pus în afară
de banda frescă
[illegible]

358

~~00359~~

Copie vezi vol. ~~115 f 340-343~~ 359 ~~00360~~

DECLARATIE

Subsemnatul VASILE I.MELINTE- avocat - domiciliat in Bucuresti Str.Popa Soare Nr.32,fost membru in Partidul-Nation Tărănesc,astăzi desfintat - asupra activităţii acestui parti după data de 23 August 1944,dau următoarele declaratiuni:

Raporturile dintre Partidul National-Tărănesc si partidele din Blocul Democrat in ce priveste colaborarea S'au infăţişat sub adevărata lumină, - pentru mine - cu mult mai târziu,când datorită unor constatări personale, - despre cari încă face prezentările necesare - lucrurile au căpătat semnificatia lor adevărată.-

Atunci mi-am dat seama reflectând mai indelung si luâ in seamă faptele cunoscute ,că intre Partidul National-Tărăne si partidele muncitoresti din Blocul democrat,nu era vorba de o atitudine de opozitie normală şi de critică corespunzătoare, dar că Partidul National-Tărănesc prin atitudinea conducerii centrale - initiare la început a colaborat cu rezerve si circumspectie,iar mai târziu avansarea intr'o pozitie de ostilitate permanentă,impotriva acordului dela Moscova.

Aceasta stare ~~se~~ o intemeezi pe constatarea de mai târziu,a unor curente tendinte,mentalităţi şi sentimente din anumite organizaţiuni- proprii pentru a ~~mentine~~ susţine atitudinea de permanentă ostilitate şi agitaţie împotriva guvernului de după 6 Martie 1945.

Tot cu aceastâ ocazie au căpătat adevărata lor interpretare şi turburările dela 8 Noembrie şi celălalte manifestaţiuni în acest gen.-

Este dela sine înţeles că partidul naţional ţărănesc, pentru a marca net voinţa sa de colaborare şi a-şi justifica utilitatea în conjuctura politică postbelică trebuia să fie stăpânit în primul rând de grija fixării criteriilor de recrutare a noilor membrii,în organizaţiuni şi în special de spiritul ce trebuia să guverneze organizaţiilor-cu alte cuvinte Partidul trebuia să aibă grija ca,recrutarea în organizaţiuni de elemnete verificate ca democrate,stăpânite dé spirit şi disciplină democratâ şi dispuse la metode de activitate-

./.

360

corespunzătoare.-

Din cele constatate de mine recent - cu privire la compunerea cadrelor de conducere din organizatiilor muncitoresti si a tineretului universitar am ajuns la convingerea că partidul National-Tărănesc - nu numai că nu s'a preocupat de reducarea si formarea acestor cadre dar le-a primit aşa cum le-a cules insuflețite de o traditie de nationalism rău inteles de ură de rasă, de intoleranță si de spirit tipic legionar.

In afară de aceasta partidul National-Tărănesc s'a făcut canalul de colectare a tuturor nemultumirilor consecinte ale unui războiu nenorocit si mai ales a tuturor elementelor stăpânite de sentimentul răzbunărilor pentru culpabilitatea lor din trecut de activitate antisocială si ura rasială.-

Aceste stări puteau apare sporadic si fără insemnătate, dacă nu se cunostea - in chip mai apropriat intimitatea sufletească şi mentalitatea in genere din aceste organizatiuni - cunoastere pe care mi-a prilejuit-o anumite imprejurări, când am luat cunoştintă ade elementele provenite din toate aceste organizatiuni si păturí, şi le-am putut descifra si studia amănunțit.

Atuncin am putut conchide cu destulă amărăciune, că datorită acestor fapte conducerea centrală a izbutit să tranforme Partidul N.T., dintr'un partid politic cu răspundere intr'un conglomerant amorf de tendinte primejdioase.-

Si am mai putut explica că numai datorită acestei monstruoase transformări, prin aceasta dezastruoasă invazie de elemente fasciste si reactionare în cadrele unor anumite organizatiuni de partid si a faptului că guvernul dela 6 Martie 1945, avea si se bucură şi de increderea U.R.S.S., partidul national-tărănesc ajunge să fie considerat că incurajază sentimente anti sovietice in cuprinsul partidului.-

Intemeez cele arătate cu referinte la cazul organizatie muncitoresti, care mi s'a infătisat din datele recente ca o alcătuire de elemente stăpânite de sentimente atidemocratice, huliganice si rasiale. Devenea absolut imposibil de inteles cu astfel de elemente pe planul ideilor si a reformelor in interesul maselor largi populare, pe care le repudiau in orice chip am rămas inspăimântat de reactionarismul feroce si de sentimentul urii de rasă. Puneau mereu greutatea pe govinism, am căpătat atunci convingerea că partidul a intrat in stăpânirea acestui trait si primejdios spirit.

./.

Unii prieteni ai mei făcând aceiasi constatare,nutreau
gândul unei clarificări.Eu hotărâsem o retragere.Nu trebuia să
se îngădue de conducerea centrală si de Presedintele Partidului
să ia fiintă si să se desvolte o asemenea organizatiune care
prin compunerea ei,sentimentelor membrilor si a metodelor,
constituia o organizatie legionară ,aceasta m'a întărit si mai
mult în hotărârea de a dezaboa conducerea si a părăsi un
partid care devenea altceva decât crezusem.Apare clar ca astfel
de organizatiuni erau corespunzătoare tacticei de ostilităţi
în care partidul aluneca.

Contactul din ultima vreme mi-a îngăduit să pot identi-
fica şi aprecia şi componenţa organizatiei tineretului Universi-
tar.O parte din ei - veterani ai turburărilor dela 8 Noembrie
şi 10 Mai se lăudau cu aceste state de serviciu.Situatia aceste
organizatii se arăta jalnică,căci este în deajuns de dureros
să faci asemenea constatări.M'am făcut convingerea că partidul
nu s'a preocupat de reeducarea si formarea acestui tineret,ci
la primit aşa cum la cules si că în astfel de organizatiuni
nu era nici nevoe de preocupări democratice,idei emanate în spi-
rit de adevărată cultură,cu un nationalism rău înteles în su-
flet de ură de rasă de intolerantă în spirit legionar.-

Faţă de ce,m'am convins,cu aceasta,de calea dreptăţii
a avut Eugen Crăciun,când a scris că Partidul National-Tărănesc
a devenit " o tristă realitate" .El a părăsit acest partid
cu 2-3 săptămâni înainte ca eu să fi constatat aceste triste
realităţi ar fi împotriva conştiinţei mele să las nerelevate
aceste situatiuni.-

Intemeiat pe aceste raţiuni - dezaboiez conducerea
centrală a partidului N.T.,şi mă desolidarizez de partid -
pentrucă:

a/. A tulburat viaţa politică a ţării,ţinându-se depar-
te şi refuzând în chip sistematic să colaboreze,tranformând
dreptul de opozitie leală consacrat prin acordul dela Moscova
într'o actiunede ostilităţi .

b/. A dat dovadă de spirit meschin,reactionar si re-
trograd,mentinându-se într'o atitudine de exclusivism absolut.

c/. A înjghebat,organizatiuni - alcătuite din scursu-
rile fostelor miscări de dreapta,pe care le-a cules de unde le-
a găsit fără a se preocupa de reeducarea lor ,ci le-a lăsat
într'o însufletire de un nationalism rău înteles de ură de rasă
de intolerantă si de spirit tipic legionar.

./.

d/. Pentru că a tolerat ca să se umple cadrele partidului, cu elemente neverificate, amenintând însăsi fiinţa democrată a partidului.-

e/. Pentru că prin acestea si prin faptul că guvernul dela 6 Martie 1945, avea si increderea U.R.S.S., a putut naste bănuiala că o parte din cadrele partidului nutresc sentimente antidemocratice.-

x
x x

Dizolvarea partidului National-Tărănesc o consider ca un act fericit pentru linistirea ţării. Adevăratele elemente democratice din acest partid se vor incadra alături de partidele muncitoresti din Blocul Democrat, pentru a munci astfel la refacerea si prosperitatea ţării şi a contribui la adevărata democratie stârpind din rădăcini ultimele rămăsite ale nefastelor curente din trecut.

x
x x

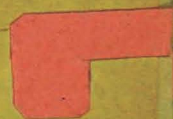
In ce priveste faptele imputate lui I. Mihalache si altora, despre ele am luat cunoştinţă din auzite, le consider, ca o ~~xxxxxxx~~ intreprindere nebunească si plină de primejdie pentru interesele ţării,- nu numai că le dezaprob dar le si dispretuesc

x
x x

Nu am cunostinţă despre raporturile politice ale partidului cu Puterile din Vest, acest capitol fiind exclusiv în apartenenta D-lui Presedinte si a apropriatilor D-sale.

ss/ Vasile Melinte.

15 August 1947.

Copie Vezi vol 15 f 336, 337

00365

364

D E C L A R A Ţ I E

= = = = = = = = = = = =

Subsemnatul NICOLAE ANGHEL, Deputat de Buzău, ales pe lista Naţional-Ţărănistă, domiciliat în Buzău Bd. Brătianu Nr. 17, născut în comuna Pogoanele Jud. Buzău, în anul 1898, declar următoarele:

Cunosc pe Dl. N. CARANDINO, dela data numirii sale ca Director al ziarului "Dreptatea" din relaţiunile ce aveam cu D-sa cu ocazia vizitelor ce făceam la ziar cu privire la abonamentele ce aveam la acest ziar.

Pe la sfârşitul lunei Iunie a.c., nu-mi amintesc ziua, a fost în Buzău şi m'a vizitat la Tribunal. Mi-a spus că e venit pentru câteva zile la o cumnată a lui anume D-ra MARTINUS şi făcând o plimbare în oraş a căutat să mă vadă.-

Din discutia avută am desprins numai oarecum greutăţi pe care le are la ziar cu cenzura şi cu Comitetul şi că nu se află în raporturi bune cu Dl. PENESCU Secretar General.

I-am arătat opinia mea asupra ziarului şi în special i-am atras atenţiunea că asa cum este scris nu prea se citeste la provincie.-

Cu aceasta ocazie l-am invitat să vină la mine la masă într'o zi din cele în cari stă la Buzău.

A venit la dejun, -intr'o zi, impreună cu D-ra CARANDINO.-

La aceastu masă n'a fost decât familia mea şi la sfârsitul mesei a venit intâmplător CONSTATIN MIHAILESCU comerciant din Buzău care avea interese de proces cu mine

In timpul mesei nu s'au discutat chestiuni politice şi în cea mai mare parte s'au făcut discutii asupra Teatrului.-

./.

365

Nu s'a observat si nici n'am putut deduce din conversatie, vre'o intentiune a familiei CARANDINO de a pleca in străinătate.-

Nici cu ocazia vizitei dela Tribunal şi nici la dejunul luat la mine, Dl. CARANDINO, nu mi-a cerut nici o informatie referitoare la Aviatie sau aviatorii din Buzău, dealtfel după cât stiu in Buzău nu există aviatie românească, decât un depozit al Aviatiei Române.-

Din relatiunile mele cu conducerea de partid, n'am putut desprinde niciodată gândul vre'unei plecări din ţară a unor fruntaşi ai partidului -Dealtminteri.

Aceasta imi este declaratia mea dată astăzi 1 August 1947 in Bucuresti.

ss/ Nicolae Amghel

Dată in fata noastră

Insp. N. Dobre.

364

~~00367~~

Copie dosar vol 15 f 476-477

367

D E C L A R A T I E

Nu-mi amintesc exact cât timp a stat Dl ILIE LAZAR la mine la ţară poate să fi fost vre'o două săptămâni,poate mai mult.După o bucată de vreme am avut treabă la Bucuresti şi am plecat lăsându-l la moşie.Când m'am intors la ţară,nu l-am mai găsit,plecase cu o masină care mi s'a spus că a venit să-l ia.

In timpul şederi lui la ţară am avut cu ILIE LAZAR confersaţiuni asupra situaţiei şi evenimentelor mai ales că in acel timp era vorba de tratatele de pace şi de ratificarea lor. Dl ILIE LAZAR in acele confersaţiuni era convins că un conflict intre Anglo-Americani şi Rusi era inevitabil,sprijinând,după câte îmi aduc aminte ,părerea sa pe consideraţiuni parte politice şi parte economice ; Politica pe interesul ce-l aveau şi uni şi alţi in orientul apropiat şi chiar in extremul orient precum şi veşnica chestiune a Dunării şi a strâmtorilor ; economice pe interesul ce-l aveau americanii de aşi desface o supraproducţie inăbuşitoare.

După câte îmi aduc aminte,conversaţia care s'a terminat prin darea de către Dl ILIE LAZAR a declaratiei ce s'a găsit la mine a pornit tocmai dela chestiunea ratificărilor tratatelor de pace,eu fiind de părere că ele nu se vor ratifica,tărăgănându-se această chestiune şi exprimându-mi temerea că va trece incă multă vreme insirte ca ţara să devină o ţară liberă şi neocupată.

Dl ILIE LAZAR mă socotea pesimist şi îmi afirma că până la Aprilie 1948 ţara va fi liberată de orice ocupaţie străină pentru că neinţelegerile dintre anglo-americani şi Ruşi dela diferitele conferinţe,duc inevitabill la un războiu intre ei,războiu in care anglo-americani vor fi invingători.

Faţă de scepticismul meu ,el a luat o hârtie şi a scris declaraţia care s'a găsit la mine dându-mi in scris cele afirmate de dânsul verbal.

Alte teme politice decât chestiunile acestea de interes asa zis internaţional nu am discutat cu Dnul ILIE LAZAR,căci chestiuni de politică internă nu discutam cu Dsa fiind de păreri contrari şi asupra oamenilor

./.

şi asupra teoriilor politice ale partidului D-sale.

Starea de spirit a Dlui-ILIE LAZAR in timpul cât a stat la mine la ţară era aşa cum i-o ştiam deobicei ceva mai abătut poate şi mai puţin exuberand.

Se plimba des singur in grădină şi nu prea voia să iasă când îi propuneam să vină cu mine la câmp sau la pădure.

In timpul cât am fost eu la ţară cu Dl ILIE LAZAR nu a venit absolut nimeni din Bucuresti sau de aiurea ca să-l vadă şi nici din comună nu a venit nimeni să-l vadă sau să vorbească cu dânsul.

La conversaţiile noastre, care avea de obicei loc imediat după dejun nu prea exista nimeni, căci dacă nu mă inşel nu mai era pe atunci la ţară decât soţia mea, care deobicei se retrăgea după masă să facă siesta ; inorce caz nu a participat niciodată nici o persoană străină.

Când am plecat la Bucuresti Dl ILIE LAZAR m'a insărcinat să o văd pe soţia lui şi să-i spun că e sănătos şi bine nu mi-a dat insă nici un fel de sarcină politică nici pentru Dna LAZAR nici pentru altcineva. Nu-mi aduc aminte dacă mi-a dat sau nu vre'o scrisoare pentru soţia sa, cred insă că nu, căci mi-aş aduce aminte, cred, de gestul material ale remiterii unei scrisori.

Stiu că a fost vorba şi de niste bani care mi datora pentru brânză.

26 Iulie 1947. (ss) C.R. STURZA

Copie Dep. vol 45 f. 472-473

369

~~00370~~

D E C L A R A Ț I E

CONSTANTIN R. STURDZA, de 65 ani, căsătorit, domiciliat în București, Str. Vodă Caragea Nr. 1, născut în anul 1882, 1 Mai, în orașul Roman, având ca părinți pe Radu V. Sturdza, Magistrat și Maria Sturdza, născută Popa, declar următoarele:

In luna Aprilie, nu-mi amintesc exact data, a venit la noi la conacul moșiei din Slobozia Jud. Argeș cu un automobil Dl. ILIE LAZAR, care ne-a adus după cum îmi aduc aminte pe nepoții mei, copii fiicei mele Irina M. Pop, care sunt și nepoții lui, el fiind fratele mamei, ginerele meu MIHAI POP, copii și mama lor Irina M. Pop, care a venit mai târziu a stat mai multă vreme, iar Dl. ILIE LAZAR, a stat la noi câteva zile nu pot să-mi aduc aminte câte zile anume.-

Dl. ILIE LAZAR, pe care îl cunoștea soția mea și cu mine decât nepotul meu MIHAI POP, a luat în căsătorie pe fica noastră mai mare Irina, a venit la noi și a fost primit ca musafir cu atât mai mult cu cât ne aducea nepoții noștrii ca să rămână la țară cu noi.-

Declarația D-lui ILIE LAZAR, găsită la mine a fost dată în următoarele împrejurări:

Vorbindu-ne într'o zi despre situația internațională și despre posibilitatea unui eventual nou războiu, am susținut că era o imposibilitate materială și psihică ca un războiu să mai aibă loc între oamenii săturați și istoviți de 4-5 ani de luptă și într'o Europă distrusă și înfometată.-

Dl. ILIE LAZAR, era de o părere contrarie și susținea că un războiu era inevitabil între Americani și Englezi ~~și~~ pe deoparte și Rusia pe dealtă parte.-

./.

Eu atuncea i-am admis o asemenea posibilitate, da posibilă, iar însă într'o mare depărtare de timp, după cel puţin ce se va ivi o generaţie nouă care nu a suferit de războiu ca cel actual.-

El a susţinut înainte că războiul nu poate fi decât apropiat şi eu râzând de siguranţa lui, el mi-a dat înscris părerea lui ca să nu mai pot susţine mai târziu că nu au avut dreptate.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez.-

/ss/ C-tin.R. Sturdza,

370

00371

Copie vezi Vol 15 f 474-475

371

00372

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONSTANTIN R.STURDZA,născut in anul 1882,luna Mai 1.in orasul Roman,din tată Radu V.Sturdza si mama Maria,născută Popa,agricultor,fost Magistrat si avocat,domiciliat in Bucuresti Str.Caragea Vodă Nr.1,si la tară in comuna SLobozia Jud.Argeș,unde are sotia mea o proprietate.-

Asupra declaratiei mele anterioare adaug urmatoarele:

Nu pot aduce aminte in ce asociatie de idei si din ce inceputuri am ajuns la discutii asupra eventualitatea unui războiu cu Dl.ILIE LAZAR,când a fost la tară la Slobozia,după cum am arătat in declaratia mea anterioară tin insă să amintesc că D-sa ,sustinea că numai posibilitatea unui războiu ba chiar in aceasta posibilitate in scurtă scadentă fixând chiar data din declaratia care mi-am dat-o după câte imi amintesc in cursul anului 1948,trebuia să se producă evenimentul.Nu tiu bine minte textul declaratiei căcidin ziua când mi-a dat-o am pus-o in portofoliu si acolo a rănas până in ziua când a fost găsită la perchezitia ce mi s'a făcut.-

Discutia care a ajuns la darea acelei declaratii s'a intemeiat pe argumentarea mea că este o imposibilitate a se iviun războiu in imprejurările actuale de spirit si de fapt ,căci lumea s'a săturat de războiu si chiar dacă nu s'ar fi săturat nu mai poate matermialmente săîl facă nimeni.-

Argumentarea D-lui ILIE LAZAR,după câte imi aduc aminte se intemeia pe neintelegerile aliatilor la diferite conferinte si pe antagonismele economice ale diferitelor tări.-Nu cred să-mi fi dat vre'un alt argument temeinic si sunt chiar sigur,că nu mi-a dat căci l-asi fi tinut minte deoarece un asemenea argument nu mi-a fost dat niciodată

./.

372

in discutiile ce le-am avur asupra acestei chestiuni. Sunt mai multe luni decând am avut aceasta discutie cu Dl.ILIE LAZAR si mprturisesc că mi-am atribuit importanța sa care păreti a-i-o da,neacordându-ix nici un fel de importantă si considerând.o ca o simplă discuție academică asuora unei chestiuni de interes opstesc aşa cum am avut si alte cunoştinţe cu care s'a ivit a se pune chestiunea unei eventuale noui conflagatii pe tapet.-

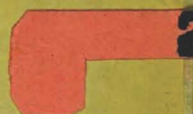
Aceasta imi este declaratia pe care o semnez.

ss/ Sturdza C-tin.

00373

373

~~00374~~

Copie vezi vol 15 f 330

3374

00375

D E C L A R A T I E

Dată de ELLA NEGRUZZI, avocat, domiciliată în București Str. Roma Nr. 14.-

La întrebările care mi s'au pus răspund următoarele:

In primul rând declar că nu am fost pusă în cunoștință înaintea plecării sub nici o formă -nici personal, nici forurile conducătoare din care fac parte - de hotărârea luată de Dl. ION MIHALACHE, de a pleca în străinătate în legătură cu o intervenție politică cu caracter international.

Acum circa o lună de zile mi s'a adus la cunoștință de Dl. MIHALACHE sau de Dl. PENESCU despre acțiunea D-lui GAFENCU în legătură cu retrocedarea Basarabiei.

La penultima ședință a Delegației Permanente la întrebările puse, s'a manifestat de către Dl. PENESCU sau alt cineva din conducere -nu-mi amintesc cine anume- despre nemulțumirile românilor din Basarabia.

Nu știu precis ce legături erau între conducerea P.N.T. și românii din străinătate /grupul GAFENCU, TILEA, etc./ deoarece însă am fost înștiințați de conducerea partidului despre această activitate, presupun că au avut oarecare comunicări.-

Cu ocazia ultimei ședințe a Delegației Permanente a P.N.T., ținută în casa D-lui MIHAI POPOVICI, după arestarea grupului MIHALACHE, PENESCU etc. - Dl. MIHAI POPOVICI în expunerea lui ne-a adus la cunoștință de situația de fapt a D-lui MIHALACHE, care urmărea problema Basarabiei în fața străinătății.-

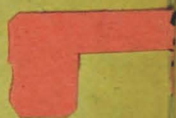
Drept care am dat prezenta declarație pe care o semnez propriu.

ss/ Ella Negruzzi

31 - VII - 1947.

378

~~00376~~

Copie Vesti Vol 15 f 333

376

00377

D E C L A R A T I E

Subsemnatul MIHAI MUSETESCU, născut în anul 1898, luna Noembrie ziua 8, în comuna Câmpulung Jud, Muscel, fiul lui Alexandru şi al Elenei, căsătorit, de profesiune avocat, de religie ortodoxă, de nationalitate română, cu serviciul militar satisfăcut în Reg.24 Art. şi 35 Art. cu gradul de Sublocotenent şi Locotenent, nefiind condamnat pentru nici o infractiune, cu domiciliul stabil în Bucureşti Str.G-ral Dragalina Nr.8, Vicepresedinte al Organizatiunii P.N.T., din Jud, Muscel, declar următoarele:

1/. Nu am avut cunoştinţă şi nici nu am consultat în nici un fel de Dl. ION MIHALACHE, Vicepresedintele P.N.T., şi Presedinte al Organizatiunii din Muscel sau vre'o altă persoană în legătură cu plecarea D-sale şi a grupului N. PENESCU, ILI LAZAR, N. CARANDINO în străinătate.

Considerând ca aceasta actiune putând pune în joc siguranta Statului şi putând dăuna intereselor ţării mă desolidarizez de ea ţara noastă nu sufere.-

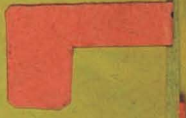
Drept pentru care am dat aceasta declaraţie pe care o sustin şi o semnez.

ss/Mihail Musetescu.
avocat.

Bucureşti 29 VII.1947.

377

~~00378~~

28 Iulie 1947.-

378

003??

DECLARATIE

1.- Nu cunosc şi n'am auzit vorbindu-se nimic despre "rezistenta" din afara ţării a grupului TILEA, GAFENCU, RADESCU, afară de ceace a fost scris prin ziare sau ce s'a comunicat prin radio. Singurul lucru pe care il ştiu este că anul trecut, ne-a parvenit la biroul presei o copie a unei scrisori purtând aceste semnături, scrisoarea in care se menţiona că acest grup aprobă punctul de vedere al Dlui MANIU.

Deasemenea nu stiu nimic despre "rezistenta", polonă, sârbă, ungară şi bulgară, afară de ceace ziarele, şi n'am auzit nicodată comentându-se la birou, această chestiune, cel puţin in fata mea nu s'a vorbit despre xxx acest lucru.

2.- Părerea mea este că partidul nu putea să aibă vreo legătură cu " rezistenta" străină, deoarece cred că "rezistenta" din Ungaria spre exemplu şi Bulgaria nu poate avea interese comune cu România. Aceste interese ale " rezistenţii", după părerea mea, fiind diametral opuse.

N'am auzit niciodată vorbindu-se in faţa mea de asemenea legături cu străinătatea.

3.- Materialul englez şi american (buletinele de presă zilnice) care imi parvenea la biroul presei, avea pur si simplu scopul de a informa persoanele din conducerea partidului, dintre cari, cea mai mare parte, afară de foarte puţini, nu cunoşteau limba engleză.

Aceste buletine, atunci când contineau discursuri importante ca cele ale lui TRUMAN, BEVIN, MARSHALL etc. trebuiau traduse in intregime, totuşi când aceste declaraţiuni se refereau prea mult la politica lor internă sau la politica lor economică, aceste părti erau tăiate nefiind de nici un interes pentru România, aşa incât declaraţiile se rezumau deobicei la politica externă a

./.

acestor ţări.

Scopul lor principal,după cum am mai spus era ca persoanele din conducerea partidului cari nu citeau decât ziarele româneşti in cari nu apăreau intotdeauna declaraţiile in intregime,să fie informate.-

Asemenea declaraţii traduse nu au fost niciodată trimise organelor din provincie,deci nu au fost destinate unei difuzări in stil mare,asa că părerea mea este că numai anumiţi domni din conducerea capitalei cereau aceste informaţiuni.

Ziarele şi buletinele anglo-americane le luăm personal dela birourile de informaţiuni respective până când am avut o discutie cu Dl PENESCU in care i-am spus că nu mai vrau să fac pe curierul partidului. De atunci,aceste ziare şi buletine le găseam zilnic diminaţa la birou pe masă. Ele erau aduse de curieri. Adeseori articolele cari trebuiau traduse erau insemnate,insă nu cunosc persoanele cari se mai ocupau cu cetirea lor şi nici n'am avut curiozitatea să intreb vreodată cine făcea acest lucru.

Eram o simplă functionară şi nu puteam să depăsesc limitele.

De câte-va luni incoace,timpul fiinfu-mi limitat, rămânând singură la birou, nu s'a mai tradus aproape nici un articol din ziarele anglo-americane.

4.- La birou ca si in orice alt cerc se vorbea câteodată de un alt război. Aceste zvonuri insă erau mai răspândite atunci când se iveau divergenţe de păreri şi când tensiunea dintre Cei Trei Mari crestea. In asemenea momente posturile anglo-americane transmiteau stiri insemnate cari lăsau să se prevadă un viitor conflict. In special am auzit vorbindu-se multe prostii ca de exemplu prevestiri făcute de spirite

Multe cercuri bucurestene au căzut in patima spiritismului care părea să fie devenit o călăuză competentă pentru ei. Asa se pare că ar fi fost prezise şi date fixe ca 28 Mai 1947,când conflictul va isbucni in Orientul Apropiat etc.-

Eu fiind catolică şi in ciuda unei curiozităţi care mă făcea să doresc să asist şi eu odată cel putin la o sedintă de spiritism,religia mea ne-premitându-mi asemenea lucruri, am refuzat categoric să iau parte la vreo sedintă,considerând de fapt acestea ca o copilărie.

./.

Dealtfel,o singură dată,când eu insu-mi care detest războiul,deoarece am trecut prin cele mai groaznice bombardamente,m'am lăsat târâtă de această nebunie colectivă :teama de război,iar atunci când l'am văzut pe PENESCU l'am întrebat dacă crede că un conflict este inevitabil,la care mi-a răspuns că in nici un caz nu se va ajunge la război şi că divergenţele dintre Cei Trei Mari se vor rezolva prin bună intelegere şi compromisiuni.

Ecoul pe care aceste svonuri l'a găsit in masele populare nu se poate datori decât insemnărilor transmisiunilor de radio anglo-americane.

5.- In ceace priveste pe Dna BRADANDER,după cum mi-a spus chiar ea,odată când am văzut-o la PENESCU,Dsa era angajată să lucreze lucrări avocaţiale ale acestuia in orele ei libere,adică după amiezile. Ori eu după amiezile lucram pentru Firma de Export-Import Espresia şi Continental-Film, salariul dela Club ne-ajungându-mi pentru a intreţine pe Mama şi pe o mătuşe bătrână.

Cât despre TAMARA DARIE,am cunoscut-o atunci când era la Secretariatul Clubului,iar de când şi-a dat demisia, de mai bine de un an,nu am mai văzut-odeloc.

Stiu că Dna CLARA ROMANOS a fost secretara Dlui MANIU şi am văzut-o o singură dată la Dl SERDICI unde am fost trimisp dela Club,atunci când mi-a şi fost prezentată. De atunci nici cel puţin n'am mai intrezărit-o. Am aflat de scandalul pe care la avut cu GHICA şi că ar fi fost concediată,nu ştiu insă dacă mai lucra pentru Partid.

Imi aduc aminte insă că acum o lună,fiind la biroul presei iar usa fiind intredeschisă am auzit o voce de bărbat care spunea : " cheam-o pe CLARA ROMANOS la telefon ". N.am recunoscut vocea bărbătească care a spus aceste cuvinte.-

ss/ ARISTITA CAZIMIR.

.29 Iulie 1947.-

381

00382

D E C L A R A T I E

1.- Ca urmare la declaratia mea din 24 Iulie mai am de adăugat următoarele:

Prin Decembrie 1946 când lucram la biroul presei mi s'a trimis spre traducere brosura " READER'S DIGEST care continea articolul despre politica externă pe care America şi Uniunea Sovietică ar trebui s'o urmeze pentru a ajunge la o intelegere, articolul semnat de FORSTER DULLES.

Dl CARANDINO intrând in birou şi văzând ce traduc mi-a spus că acest articol apăruse in August in revista americană " LIFE" şi că fusese deja tradus asa că nu mai e nevoe să-l lucrez incă odată. Deci brosura a fost redată inapoi Bibliotecii Americane.

Anul acesta insă mi-a fost readusă la birou spre a fi tradusă.

Unele scurte pasagii din această brosură erau insemnate cu creionul, nu-mi aduc insă aminte cari anume erau acele pasagii, deoarece aveam multe de lucru şi nu prea am dat atenţie acestora.

2.- In ceace priveste cartea lui BULLIT, in dimineaţa când am fost chemată la Dl PENESCU am asteptat la Dsa in birou ca să vină jos. Am văzut cartea pe masă şi am răsfoit-o putin. Am văzut că continea materialul anti-sovietic.

Scurt timp după acea a venit Dl POPOVICI care şi dânsul a răsfoit-o lăsându-mi impresia că-şi dă silinta să citească. Eu stiam insă că Dsa nu cunoaste limba engleză şi credeam că se preface că intelege spre a se făli.

Dealtfel după ce s'a uitat la carte, am văzut că numai despre titlul ei a vorbit. Titlul fiind" The great globe, nu era greu de priceput că se vorbea de marele glob.

După ce a intrat Dl PENESCU in birou i-a explicat Dlui POPOVICI care tot mai tinea carte in mână că vrea să

./.

mi-o dea mie pentru a fi tradusă, iar pe mine m'a intrebat dacă as putea s'o traduc in două spătămâni, la care am răspuns cp este imposibil fiind mult de lucru, iară dacă fac acest lucru, voi cere bani mulţi.

Dsa mi-a răspuns râzând că am devenit pretenzioasă

Apoi am plecat lăsând domnii singuri.

Restul siţi din declaratia mea din 24 Iulie 1947.-

/ss/ ARISTIA CAZIMIR.

383

~~00384~~

Copie Dosar Vol 15/327.

00385
384

D E C L A R A T I E
- - - - - - - - - - - - -

Subsemnatul VASILE BERCARU de ani 28, din București, Aleea Sapientei No.8, declar următoarele:

Organizația muncitorească P.N.T. a fost înființată în toamna anului 1944, din inițiativa dlui.IULIU MANIU, care după știința mea s'a preocupat de această organizație până la începutul lui Martie 1947.-

Ultima dată dl.MANIU a spus că la revenirea în Capitală va rezolva nemulțumirile din Organizația Muncitorească.-

Am auzit că în ultima vreme (vreo trei luni în urmă) dl.MIHALACHE a fost de acord cu hotărârile dlui.IULIU MANIU, adică conducerea organizației muncitorești.-

Linia organizației muncitorești a fost regulată din inițiativa conducerii partidului transmisă prin Comisia Interimară, numită de dl.MANIU și compusă din dnii.:prof.V.VENIAMIN,avocat ION LUPU, ZENO BIANU, dna.ANA GEORGESCU, CARCUIMA și DUMITREANU.-

ss. Bercaru

386

00387

D E C L A R A T I E

Subsemnata MARIA ANGELA BADULESCU Str.Romana 42 declar ca am cunoscut pe Dl CARANDINO acum trei luni.In acest interval ne-am cunoscut si ne.am vazut destul de des.Mi-a vorbit destul de des despre dorinta sa de a pleca din tara fara insa nici un fel de amanunte.-

Mi-a vorbit despre conced ul ce si-l luase dela ziar,in urma unor divirgente de păreri ce avusese cu alti membri din partidul lor.-

In jurul datei de 26 Iunie mi-a spus ca a lipsit din Bucuresti,iar când s'a intosr mi-a spus ca era in legatura cu intentia sa de a pleca.Aproximativ la o saptamana dupa, nu l'am mai vazut ira câteva zile si atunci mi-a spus iar ca a lipsit iar din Bucuresi. Nu stiu insa daca e asa aau justifica numa in acest fel faptul ca nu-mi telefonase.-

In ziua de Duminica 13 Iulie a venit la mine la ora 9 dimineata a luat masa la mine ar dupa masa a stat până la ora 19. Nu se simtea bine. Nu stiu unde fusese in ajun seara la masa a dat mai multe telefoane dela mine,nustiu cui,dar mi-a spus ca pleaca repede ca a fost chemat de D. Maniu.-

Dupa câte i-mi reamintesc aceasta era prima revedere cu Dl MANIU dupa plecarea Dlui CARANDINO in concediu dela Dreptatea

l'am intrebat chiar dece se duce si mi-a raspuns ca a fost chemat sau cautat de cineva din partea Dlui MANIU de trei ori in decursul acelei zile.-

A plecat urmând sa ma sune la telefon.Nu a mai primit nici un fel de stire dela el. Apoi am cetit ziarele.-

SS Maria Angela Badulescu

387

00388

D E C L A R A T I E

Subsemnata MARIA ANGELA BADULESCU de ani 29 domiciliata in Bucuresti Str.Romana 42 declar urmatoarele:

Il cunosc pe Dl CARANDINO de 3-4 luni .In acest interva au fost de doua ori câte 4 ziel in care nu am avut vesti dela dânsu.Dupa aceia intrebându-l mi-a spus ca a lipsit din Bucuresti in legatura cu intentiile sale de plecare.

Nu mi-a dat nici un fel de amanunte.

Duminica 13 Iulie a venitvlla mine de dimineata a luat masa la mine iar dupa amiaza la ora 7 a plecat dupa ce a dat maimulte telefone in urma carora mi-a spus ca se duce la Dl MANIU de care a fost chemat.-

Data aproximativa a celor doua momente când a lipsit /sau când mi-a spus asa/ o voi determina intr'o declaratie ulterioară.-

/ss/ Maria Agela Badulescu

19 Iulie 1947

Copie Dosar vol 15 f 516-518 0390

389

DECLARATIE

Subsemnata LUCICA POPESCU MEHEDINTI de profesiune casnică, de ani 26, domiciliată in Bucuresti str. Filaret nr. 33, declar următoarele;

Duminică 13 Iulie, ora 9 dim. am fost chemată la telefon de către Dl VASILE SERDICI care mi-a anunţat o comunicare din partea Dlui IULIU MANIU, Dl IULIU MANIU m'a rugat să telefonez Dlui ION MIHALACHE, la Dobresti ca să vină neapărat in Bucuresti până la ora 18,3o-19 cel mai târziu, având de discutat lucruri importante. Am cerut imediat legătura telefonică cu Dobreştii şi i-am comunicat personal Dlui ION MIHALACHE chemarea Dlui IULIU MANIU. Dl MIHALACHE m'a rugat să telefonez Dlui Cpt. ZAHARIA căruia să-i solicit trimiterea automobilului la Dobresti pentru a-l aduce pe Dl MIHALACHE in Bucuresti. Am telefonoat Dlui Cpt. ZAHARIA, care mi-a spus că se duce chiar dânsul să-l aducă pe Dl MIHALACHE, ceia ce a şi făcut .-

Am sosit acasă, in str. Filaret 33, la ora 19,3o când am cunoscut şi eu pe Dl Cpt. ZAHARIA. Dl MIHALACHE mi-a dat in primire două coşuri: unul mai mare-pe care mi-l aducea de obiceiu când venea dela Dobresti-cu alimente, şi altul mai mic-tot cu alimente-atrăgându-mi atenţia că acesta din urmă este pregătit pentru dânsul pentru drum-urmând să plece adouă zi dimineaţa la Sibiu. L.am intrebat dacă telefonează Dlui MANIU că a sosit LUCIA POPESCU MEHEDINTI,-şi mi-a răspuns că la anunţat. Apoi s'a dus la baie, unde s'a spălat, s'a periat şi a coborât plecând la Dl MANIU pe la ora 2o aproximatix, impreună cu Dl Cpt. Zaharia, care-l asteptase in maşină la poartă.-

De atunci nu l-am mai revpzut pe Dl MIHALACHE. Cosuletul cu alimente adus dela ţară, nu l-a mai luat, Pe la ora 22 mi-a dat un telefon intrbându-mă dacă nu l-a căutat cineva la telefon. Nu-l căutase nimeni şi mi-a spus că soseşte şi dânsul acasă.- L'am asteptat până către ora 12 noaptea când m'am dus să mă culc şi i-am spus femeii de serviciu să continue ca să-l aştepte, recomandându-i ca atunci când vine să-l servească cu ce va dori dânsul.-

/

390

A doua zi dimineaţa am constata că nu venise în tot cursul nopţii.-

Luni,pe la ora 1o-1o,3o am fost chemată la telefon de Dl V. SERDICI care mi-a spus că Dl IULIU MANIU vrea să vorbească cu Dl ION MIHALACHE. Eu,foarte intrigată că Dl MANIU n'avea cunoştinţă despre lipsa Dlui MIHALACHE,i-am spus că Dl MIHALACHE n'a venit acasă de loc şi că eu bănuisem că rămăsese peste noapte la dânsul. Am intrebat la ce oră a pleca Dl MIHALACHE dela Dl MANIU,cu cine,cu ce a plecat etic. Mi s'a spus că a plecat către ora 1o seara,singur,nu se ştie că ce mijloc de transport.-

Am telefonat apoi la casa NESTOR BADEA,unde bănuisem că ar mai fi putut rămâne noaptea,mi-a răspuns bucătăreasa că Dl MIHALACHE nu a fost de loc acolo. Am telefonat apoi Dlui NESTOR BADEA la birou,intrebându-l dacă nu cumva stie dânsul ceva in legătură cu Dl MIHALACHE. Răspunsul a fost negativ. Mai târziu am telefonat ca casa PENESCU dar Dl PENESCU nu era acasă,iar fiul său,care mi-a răspuns la telefon mi-a spus că nu ştie unde-l pot găşi pe Dl PENESCU LUCIA PENESCU MEHEDINTI.- in oraş

După acesta am primit un al doilea telefon dela Dl V. SERDICI care -mi cerea din partea Dlui Presedinte MANIU noutăţi asupra Dlui I MIHALACHE I-am răspuns că nu am aflat nimic şi că-l rog să mă anunţe şi pe mine in caz că află dânsul ceva. Intre timp,Dl MIHALACHE a mai fost căutat la telefon de către diferite persoane,dar le spuneam că nu a sosit incă dela ţară.-

In cursul acestei dimineti am telefonat şi Dlui cpt. ZAHARIA,pe care l-am intrebat unde l-a dus pe Dl MIHALACHE când au plecat cu o seara mai inainte dela mine şi ce a făcut după aceia- Mi-a spus că l-a condus până la Dl JOVIN şi că acolo i-a propus Dlui MIHALACHE să-l astepte cu maşina până se termină sedinţa,sau eventual să plece şi să fie chemat telefonic când termină,ca să-l conducă acasă.- Mi-a mai spus că n'a fost chemat la telefon şi că era intrigat că Dl MIHALACHE a plecat singur seara pe stradă şi probabil a fost arestat.-

După ce am aflat că a fost arestat,am cercetat valiza pe care o adusese cu dânsul dela Dobrestu(odată cu cele două cosuri cu alimente) şi am constatat că nu conţinea decât lingerie şi haine,spre deosebire de conţinutul obişnuit al

391

velizei când o aduce anterior la Bucuresti şi când se găsează înăuntru in plus. trusă de bărbierit, săpunuri, prosoape, pastă şi perie de dinţi, papuci etc.

Cosuletul cu alimente pe care-l adusese, pentru dânsul dela ţară continea: un pui fript, sase ouă fierte, două buc. brânză, 1 Buc. cozonac şi o pâine, alimente pe cari le-a consumat ulterior.-

Declat, sustiu si semnez.-

(ss) LUCIA POPESCU MEHEDINTI,

392

~~00393~~

Copie după vol 15 f 368-372

393

00394

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GAFENCU N.CONSTANTIN, întrebat fiind, dau următoarele relații în completarea declarațiilor anterioare :

In ziua de 9 Iulie 1947, am căutat pe Inginerul Avramescu prin soția lui, care lucrează la Spitalul Colței și care m'a îndrumat la Expoziția Cărții Engleze, unde l-am găsit.-

Le-am comunicat ambilor soți planul de plecare cu avionul.-

Dela Expoziție am plecat cu inginerul AVRAMESCU pentru a lua legătura cu personalități politice care să accepte acest plan.-

Ne-am oprit la Societatea de Gaz și Electricitate, de unde Inginerul Avramescu a telefonat la două persoane, din care una mi s'a părut a fi o femeie. In aceiași zi după masă, pe la orele 5, am fost acasă la Inginerul Avramescu unde l-am întâlnit pe VLAD HATEGANU, cu care am discutat aici pentru prima dată să-mi mijlocească găsirea unei personalități politice pentru plecare.-

A doua zi pe la ora 15-16, Hațeganu a venit la mine la Spital, înștiințându-mă că vor pleca trei personalități marcante din Partidul Național-Tărănesc /Maniu/.-

Sâmbătă, în urma convorbirilor telefonice avute Vineri, Hațeganu a venit pe la ora 17 la spital.-

Chemat telefonic, m'am dus la Inginerul Popescu unde am aflat data și ora plecării, pe care am comunicat-o Domnului Hațeganu Duminică la ora 8.30 când am mers împreună la capătul tramvaiului 14, pentru a stabili locul în care să se strângă mașinele.-

La ora 9, ajungând cu Hațeganu la locuința Dlui Maniu, am văzut în antreu pe Domnul Romulus Boilă.- Dl Maniu m'a întrebat dacă avionul poate sbura până în America, întrebându-mă totodată cum a plecat STRATILESCU. Dl Maniu și-a notat numele piloților și adresele familiilor lor, spunând că vrea să le ajute, având grije de ele. Pe aceiași hârtie eu am notat itinerariul mașinelor din București până la Tămădău.-

Inainte de aieși dela Dl Maniu, a intrat Dl Boilă anunțând pe Dl Ghiță Pop, pe care nu am apucat să-l văd deoarece am plecat imediat.- Mi-a amintesc că în antreu așteptau trei bărbați modest îmbrăcați.-

./.

Duminică la ora 18, m'am dus la Inginerul Popescu, de unde la ora 21.00 am plecat la localul Floreasca de lângă Depozitul Sanitar.- Acolo ne-am strâns : Inginerul Popescu, Dumitru Popescu, piloţii Preda şi Bustig, Dna Popescu, Dtru Borcea şi cu mine.-

Menţionez aici că Dna Popescu era informată şi de soţul ei şi de mine despre data şi ora plecării. Aflase aceasta şi dela piloţi. La ora 22.30 am plecat cu Ing.Popescu la Dl Maniu unde am ajuns la ora 23. In cameră la Dl Maniu mai erau Dl Haţeganu care a venit imedia după noi, Dl Mihalache, Dl Carandino şi Romulus Boilă. Dl Maniu i-a spus Dlui Mihalache : "Domnul Mihalache, consider că acolo unde pleci ştii ce ai de făcut", la care Dl Mihalache răspundea afirmativ.-

Inainte de a pleca, Inginer Popescu şi cu mine, Dl Maniu s'a adresat inginerului spunându-i : "Vezi, ţi-am încredinţat pe aceşti oameni de seamă, săaai grije de ei, să nu li se întâmple nimic şi să ajungă cu bine".-

Vlad Haţeganu a menţionat că piloţii vor fi utilizaţi la locul destinaţiei dându-li-se tot atribuţiuni technice.- In cursul aşteptării lângă aeroport, Dl Penescu a afirmat că nu intenţionează să rămână în Turcia, nefiind un loc destul de important pentru activitatea ce urma s'o desfăşoare.-

Carandino a arătat că va face propagandă şi va vorbi la Radio împreună cu Ilie Lazăr.-

Prin Ing.Popescu l-am cunoscut pe Comandorul Negrescu la care am fost în două rânduri acasă, unde am discutat problema procurării de avioane. Comandorul ne-a sfătuit să ne adresăm pilotului Chifulescu dela Preşedenţie, Aeroportul Băneasa, explicând că evadarea ar fi posibilă de pe un aerodrom militar.-

Ne-a cerut să-l ţinem în curent cu mersul pregătirilor de plecare,- Stiu că mai târziu, Ing.Popescu a obţinut o hartă dela Comandorul Negrescu. Ducându-mă într'una din zilele următoare la Aeroportul Băneasa, am vorbit cu Chifulescu care voia să ştie cine l-a recomandat.- Nu i-am spus, şi am convenit să viu din nou peste două zile. Venind a doua oară, nu l-am mai găsit.-

Mi-a amintesc că piloţii spuneau adesea că ordinul de sbor depinde Comandorul Negrescu, fără a,şti că noi îl încunoştinţasem despre planul de plecare.-

Revenind asupra vizitei făcute Duminică seara la Sanatoriul Jovin, îmi aminetsc că Dl Maniu i-a recomandat lui Carandino să-l întrebe pe Vlad Haţeganu cum o cheamă pe rua acestuia domiciliată la Istambul.-

Referitor la Paul Dimitriu, mai declar următoarele : i-am fost recomandat de către Adriana Georgescu, fosta secretară a G Generalului Rădescu, prin intermediul lui Vicky Fulga, care lucrează la clubul liberal /Brătianu/.-

I-am vorbit şi lui Vicky Fulga de planul de plecare.-

Văzându-mă din nou cu Adriana Georgescu, cam pe la 8 Iulie a.c., la Cofetăria "Orange" din Bulevardul Foche Nr.1, ea mi-a dat o recomandaţie scrisă către Paul Dimitriu, cu următorul text "Garantez cu capul pentru încrederea aducătorului acestui bilet".-

Adaug că Adriana Georgescu a primit de Paşte o felicitare scrisă din partea Generalului Rădescu precum şi un obiect pe care nu mi-l amintesc. La penultima întrevedere cu Paul Dimitriu /probabil la 9 Iulie a.c./ el mi-a recomandat pe un prieten al lui de statură mijlocie, început de chelie, păr blond spălăcit, pe care mi l-a recomandat şi al cărui nume nu l-am înţeles.- Inainte de aceasta, în altă zi, mi-a spus că acest prieten a făcut parte dintr'un serviciu informativ american şi că ar vrea să părăsească ţara.-

Tot Paul Dumitriu mi-a spus că Viişoianu ar avea o situaţie materială grea în străinătate, făcând tatonări pentru înapoierea în ţară.-

Pe cartea mea de membru a P.N.L. /Brătianu/ pe care am scos-o dela începutul lunei Iunie, Ing.Popescu a notat pe verso că aşi fi luptător vechi al partidului din 1937, motivând acest gest, spunând că astfel ajungând în Turcia vor avea încredere mai mare în mine.-

La masa pe care am luat-o la Inginerul Popescu, împreună cu piloţii în timpul tratativelor, a venit un avocat şi un italian, comerciant de ştofe, de Martella, care a vorbit despre modul şi traseul urmat de italienii din ţară care se reîntorc sau pleacă în Italia, menţionând totodată că un cunoscut al său ar vrea să-şi vândă paşaportul pentru o sumă foarte importantă în aur /Aproximativ 25 medalii/.-

Imi mai amintesc că Paul Dumitriu mi-a recomandat că ar fi luat legătura cu un anume VENIAMIN /Secretar General P.N.T. Maniu/, care a spus că dela manişti nu ar pleca nimeni.-

In casa lui Adriana Georgescu am întâlnit pe Dna Coşoiu, Magistratul Ghica, Nicu Georgescu, student în Drept sau avocat, dela ziarul "LIBERALUL".- Adriana mai cunoştea şi pe Ion Zinescu.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez prorpiu.-

ss Dr.Gafencu 16.VII.1947

395

00326

Copie Iaşi vol-15 f. 373-380 396

00395

--D E C L A R A T I E

Subsemnatul GAFENCU N.CONSTANTIN, declar următoarele:

1. M'am gândit prima dată să plec ilegal în străinătate pe la jumătatea lunei Aprilie, când speranţele de a obţine paşaportul legal păreau inutile.

Odată luată în considerare ideia plecării ilegale,m'am gândit deodată la cele trei posibilităţi,pe apă,pe uscat şi cu avionul.

Văzând că posibilităţile de plecare cu trenul sau vaporul sunt foarte grele, sau chiar imposibile,am tatonat chestiunea plecării cu avionul pe la începutul lunei Iunie.

In tot acest interval de timp n'am încetat de a face demersuri pentru a obţine paşaportul legal.

Pe la începutul lunei Iunie (fără a-mi aminti exact) pe când mă găseam la cină la dl.Ing.POPESCU şi discutam această chestiune a plecării ilegale, problemă pe care o discutasem şi anterior, cu mai multă sau mai puţină seriozitate, Dumitru POPESCU care era recomandat ca nepot, a spus că el cunoaşte pe pilotul PREDA GHEORGHE, care a mai venit pe la ei, făcând unele vizite de curtuoazie TUDOREI, o fină a inginerului şi care ar putea fi consultat asupra acestei posibilităţi. Am fost de acord cu el, ca PREDA să fie chemat ulterior pentru a fi consultat ca tehnician asupra acestei posibilităţi. Deoarece în urma telefonului dat de MITICA POPESCU lui PREDA, acesta deşi promisese, nu a venit la întâlnirea ce urma să aibă loc la locuinţa Inginerului POPESCU, am hotărât ca împreună cu Ing.Gh.Popescu să-l vizităm la Aeroportul Giuleşti unde făcea serviciu,lucru pe care l-am făcut după circa o săptămână. Cu această ocazie,l-am

397

cunoscut prima dată pe PREDA, după care Ing.POPESCU l-a invitat pentru ora 18, la masă la el.

In loc de ora 18, Preda a sosit pe la orele 21, însoţit de tânărul PRUTEANU,care face serviciu de starter pe aeroport, este vecin cu inginerul şi pe care eu l-am cunoscut atunci pentru prima dată.

00398

La această cină, s'a discutat cu Preda şi Pruteanu chestiuni de tehnică, pe care le punea Ing.POPESCU,ca să afle de exemplu: capacitatea avioanelor de pe acel aeroport, viteza lor, raza de acţiune, modul de programare şi chiar o mică dare de seamă asupra modalităţii în care s'a efectuat fuga Comandorului STRATILESCU. Pentru a masca în faţa lui Preda şi Pruteanu, adevăratul scop pentru care fusese invitat la masă, Inginerul a abordat problema găsirii unui pilot care să plece singur cu avionul în Elveţia pentru a-i procura o sumă de câteva mii de franci elveţieni de care ar avea nevoie el (inginerul).

La aceste întrebări, Preda a răspuns că se va interesa şi va da un răspuns în câteva zile tot la o cină la inginer.

Precizez că dela comunicarea intenţiei mele Domnului Popescu, de a pleca în mod ilegal din ţară, D-sa a arătat înţeles pentru această plecare, manifestând dorinţa de a utiliza şi el această plecare clandestină din ţară. Cred că motivul pentru care dl.Gheorghe Popescu se arăta dispus să plece şi D-sa, îl cred de ordin material, întrucât afacerile nu-i mai mergeau bine, cât şi credinţa că în America de Sud ar putea să se îmbogăţească mult mai repede. Din acest motiv cred că a îmbrăţişat ideia mea, devenind el promotorul acestei plecări ilegale. Mai mult, aşi bănui că şi alte fapte au îndemnat pe dl.Popescu să găsească aviatori dispuşi să plece, cum ar fi unele afaceri dubioase (vânzări de terenuri, automobile, etc.),care ar fi atras după sine reclama-

399
398

ţiuni la Parchet,etc.,precum şi un amestec în deschiderea unui tripou la Călimăneşti, împreună cu un anume Marcovici şi Chestorul Ţuţă dela Râmnicu-Vâlcea.

La o a doua întâlnire, Preda - Pruteanu - Popescu şi cu mine, tot la o cină la domiciliul D-sale, Dl. Gheorghe Popescu a deschis discuţia spunând că dacă ar fi el pilot ar fi sburat de mult - afirmaţiune la care Preda-Pruteanu au răspuns că este posibil să se facă un astfel de sbor ilegal. Preda a răspuns că astfel de plecare este posibilă fără a preciza dacă acest lucru voeşte să-l facă el singur, împreună cu altcineva, sau altcineva fără el, urmând ca răspunsul să-l dea la o a treia întâlnire tot în casa D-lui Popescu.

La a treia întâlnire Preda n'a venit, venind numai Pruteanu, care ne-a spus că Preda este un pilot serios,dar n'are curaj să se angajeze la un astfel de sbor.

Pentru a lămuri mai repede dacă Preda poate şi vrea să se angajeze la acest sbor, a doua zi Gheorghe Popescu şi cu mine ne-am dus la Aeroportul Giuleşti,unde întâlnindu-l, subsemnatul am încercat să discut cu el, dar spunând că este aghiotant de serviciu,nu poate discuta acuma,promiţând că va da un telefon pe seară, ceiace nu a făcut. Totuşi,impresia pe care mi-a făcut- era aceia că nu era amator de această călătorie.

După aproximativ o săptămână, dela această vizită pe aeroport, fără a mai da vreun telefon, Preda a venit acasă la Gheorghe Popescu cu un alt pilot aviator cu numele de Lustig. La această întâlnire eu nu am participat,ştiu însă dela Gheorghe Popescu că de data aceasta Preda cu Lustig au comunicat oferta sigură de a putea efectua sborul proectat.

In aceiaşi zi pe la orele 8.30 seara, m'am dus acasă la Gheorghe Popescu fiind anunţat telefonic că a fost vizitat

-/-

de cei doi aviatori, când mi-a descris amănunţit discuţia avută cu ei, adică, că Preda de data aceasta s'a arătat hotărât şi împreună cu Lustig să efectueze sborul, arătând şi posibilitatea utilizării unor avioane dela Curtea de Argeş. După această întâlnire între Popescu şi aviatori, aceştia din urmă au continuat să vină la masă la Popescu mai des, până a adus noui elemente în legătură cu plecarea, fiind în aşteptarea primirii ordinului de misiune, pentru aducerea avioanelor dela Curtea de Argeş, despre care urma să fim anunţaţi în timpul util.

Această stare de aşteptare a ordinului de sbor a durat aproximativ zece zile, până în jurul datei de 8 Iulie când Preda şi Lustig au venit şi ne-au comunicat că există o altă posibilitate de sbor, utilizând două avioane de acelaş tip care vor merge spre Constanţa sau Mangalia.

In intervalul de timp în care Preda nu mai ţinea legătura cu dl. Popescu, acesta din urmă găsind pe un anume UMBERTO, italian, şi prieten de al dumnealui, mi-a cerut la sugestia lui Umberto să obţin pentru fiecare solicitant la plecare în străinătate, o carte de membru la unul din cele două partide istorice pentru a ne uşura descurcarea şi eventual plasarea într'un serviciu în străinătate.

Pentru realizarea acestui scop, (obţinerea cărţii de membru), m'am folosit de prietenia cu ADRIANA GEORGESCU, a cărei soră FLORICA, o cunoşteam mai de mult. Cu recomandaţia telefonică a lui ADRIANA prin VICKY FULGA, funcţionară la P.N.L. (Brătianu), am luat legătura cu PAUL DUMITRIU. Am obţinut carnetul de membru pentru mine şi cu această ocazie şi pentru dl. Popescu Gheorghe şi TUŢA, Chestorul dela Râmnicu Vâlcea.

Intrucâtt tot în timpul pauzei tratativelor cu Preda,

Gheorghe Popescu m'a adus la Comandorul NEGRESCU pentru a obţine dela el un sprijin în vederea plecării. Despre legăturile lui POPESCU cu NEGRESCU, am vorbit într'o declaraţie.

Incă din primele discuţii cu Preda, având în vedere şi precedentul STRATILESCU care ar fi luat cu el şi personalităţi politice de suprafaţă pentru a le uşura situaţia în care ar vrea să aterizeze, am luat în considerare necesitatea găsirii unei sau mai multor personalităţi politice de suprafaţă care să plece cu noi şi pentru aceasta m'am gândit la liberalii dinişti unde aveam deacuma cunoştinţă pe PAUL DUMITRIU, iar prin ADRIANA GEORGESCU posibilitatea de a prezenta garanţii morale, m'am prezentat lui Paul Dumitriu cu o scrisoare din partea Adrianei Georgescu şi i-am cerut să-mi găsească una sau mai multe personalităţi politice de suprafaţă dela liberali şi care să fie dispuşi să plece cu noi cu avionul.

PAUL DUMITRIUmi-a răspuns că el însuşi de mult doreşte să plece, promiţând că va încerca să găsească o astfel de personalitate din P.N.L.(Brătianu). Discuţia aceasta am avut-o cu Dumitriu pe la începutul lui Iulie. La vreo 4-5 zile după aceasta, Paul Dumitriu mi-a spus că George Brătianu şi Fotino care ar fi mai presaţi să plece, refuză.

Aceasta s'a petrecut în jurul datei de 8 Iulie.

Văzând că nu pot obţine nici o personalitate dela liberali, m'am gândit să folosesc cunoştinţa mai veche (din 1941) cu D-na Doctor Avramescu, şefă de lucrări la Maternitatea Colţei, despre care ştiam că are legături de prietenie prin soţul ei, dela Soc.Generală de Gaz şi Electricitate, cu familia LEUCUTIA sau SCRIDON dela naţional-ţărănişti.

In ziua de 9 Iulie a.c., am comunicat D-nei AVRAMESCU la spitalul Colţea că ştiu despre plecarea a două avioane în străinătate, cu care doresc să plec şi eu, dar că aşi avea

-/-

401

nevoe de unele personalităţi politice, cari pe de o parte să fie bucuroase de această ocazie, iar pe de alta, să ne înlesnească formalităţile pe teritoriul unde aveam să aterizăm.

Mi-a răspuns că va încerca lucrul acesta prin soţul ei şi să-i dau un telefon prin care să mă interesez.

In ziua de 9 Iulie, negăsind-o la telefon, am revenit la spital în dimineaţa zilei de 10 Iulie, când mi-a spus ~~că~~ să trec pe la ora 11.00 la Dalles, (Expoziţia Cărţii Engleze), pentru a-l întâlni pe soţul ei, Dl.Ing.Avramescu.

M'am dus şi l-am întâlnit la Dalles unde mi-a comunicat că a telefonat în două locuri, fără să dea nume, şi că unul din acestea s'a arătat foarte interesat de chestiune.

Dela Dalles am plecat cu el la birou, de unde a dat 2-3 telefoane, fără a găsi pe cineva din cei căutaţi. Ne-am despărţit, urmând să-i dau un telefon acasă la orele 16.00.-

Am dat telefon la ora indicată, mi-a comunicat să merg de îndată la el acasă, unde mă aşteaptă persoana interesată în chestiune.

M'am dus şi am găsit pe dl.VLAD HATIEGANU, pe care-l cunoşteam din vara anului 1945 (dela Spitalul Floreasca). Recunoscându-ne cu dl.HATIEGANU, i-am făcut o descriere a posibilităţii de a pleca cu două avioane în timp foarte apropiat, arătându-i că am încercat la P.N.L. Brătianu să găsesc una sau două personalităţi care să plece cu noi, dar fără rezultat şi i-am cerut să găsească D-lui aceste personalităţi de care aveam nevoie, dispuse să plece. Mi-a răspuns că va discuta această chestiune fie direct cu Dl.IULIU MANIU, fie cu cameni din jurul lui. Răspunsul trebuia să mi-l dea Vineri 11 Iulie a.c., ora 16, când va veni cu maşina în dosul Spitalului Colţea.

In ziua şi la ora fixată, Dl.V.HATIEGANU a venit şi mi-a spus cu toate că plecarea este cam precipitată, că a găsit deja trei personalităţi dispuse pentru această plecare, fără

-/-

a da nume. La despărţire mi-a spus să-i dau un telefon acasă la orele 12-1, ceiace am şi făcut, când mi-a confirmat că personalităţile dispuse să plece îşi menţin hotărârea de plecare şi să ne întâlnim a doua zi (12 Iulie) tot în spatele Spitalului Colţea, la orele 16.

In ziua de 12 Iulie, la ora şi locul fixat, ne-am întâlnit, Haţieganu şi cu mine, când mi-a comunicat că în afară de cele trei personalităţi, va mai merge probabil încă una, după care am fixat locul de întâlnire cu aceste personalităţi, fără să-mi fi spus nici la această oră numele lor. Urma să-i comunic telefonic ora şi ziua plecării, pe care nici eu nu le ştiam la acea dată.

Indată după despărţirea de dl.Haţieganu, după sosirea mea în cameră (locuinţa din Spaitalul Colţei), am primit un telefon dela dl.Gheorghe Popescu în care mi se spunea să trec pe la el pentru a-mi comunica o veste importantă.

Indată am plecat la Dl.Popescu acasă, care mi-a comunicat că au trecut pe la el piloţii şi i-au spus că au primit ordinul de plecare cu avioanele pentru Luni dimineaţa (14 Iulie) la orele 6.

Fiind încă la dl.Popescu acasă, au sosit din nou cei doi piloţi, aducând şi o valiză cu lucrurile lor şi o manta.

In aceiaşi seară, pe la orele 10.30, am comunicat D-lui Haţieganu să vină cu maşina pe la spital, a doua zi pe la orele 14. A doua zi dimineaţa, am socotit că este oportun să-l convoc mai devreme, ceiace am şi făcut, rugându-l să treacă pe la orele 8.30. La această oră, Dl.Haţieganu a sosit, i-am comunicat data şi ora plecării (14 Iulie ora 6 dimineaţa). Apoi am trecut cu maşina să recunoaştem capătul tramvaiului 14,

403

de unde dl.V.Haţieganu a spus că este bine să merg să cunosc pe unii din cei care vor pleca.

In maşină, spre locuinţa D-lui Maniu, mi-a spus că dl. Mihalache şi Ilie Lazăr vor face parte din acest lot.

18 Iulie 1947.

(ss) Dr.Gafencu N.Constantin

00404

404

~~00405~~

408

0406

D E C L A R A T I E

Subsemnatul subinginer Gh. Popescu, domiciliat in Bucuresti str. Vasile Gherghel 21 declar următoarele:

Aproape de un de zile nu am nimic de lucru, am făcut fel de fel de incercări, urmărind zilnic să-mi capăt un serviciu, am căutat să-i arăt că nu fac nici o politică şi dacă se poate să mă incadreze si pe mine in această formaţie muncitorească/comunismul/ acesta se petrecea astă iarnă, stie de acest lucru si Dra Geta Mardorescu, ce făcea serviciul de secretară a Cric. 36 Politiei. Dl. sef Rantzer poate că a uitat să facă vreun demers, eu de 2-3 ori l-am rugat.-

Am mers mai departe, la mine acasă doarme când vine din misiune aproape de 4 ori pe lună un oarecare domn ofiţer locot. rus Boris pe care-l stiu că face serviciu in garnizoana Sibiu, l-am rugat si pe Dsa să facă vreun demers să pot să-mi caut o slujbă, am avut si aici promisiune certă că-mi va face rost, timpul s'a scrus, eu am rămas mai departe fără serviciu.-

Până in sărbătorile Pastelui, m'am intâlnit in dreptul depozitului sanitar pe B-dul Filantropia cu dl. căpitan aviator Tratilescu, pe care il cunoşteam din avuaţie cu trei- patru ani inante, pe când subsemnatul experimentam la Aeroportul Brasov niste bombe de beton armat. Dsa avea un pachet în mână si văzându-mă m'a intrebat: Ce faci măi bombică, unde faci Paştele. Aici sau il vrei să-l faci cu mine pe undeva ? Eu i-am răspuns: Păi unde să-l fac ? In timpul acela scoate o hartă din buzunar şi incepe să mi-o desfacă, arătându-mi Bosforul si-mi spune uite pe aicivrei sau nu vrei. Eu i-am răspuns: cum să nu vreau, dar cam gri. Atunci pentrucă se vedea venind tramvaiul 3 mi-a zis : Uite rămânem această hartă la tine pe la orele 8-9 seara să stăm de vorbă.-

A venit Pastele, a trecut si Dl. căpitan Tratilescu nu a mai venit pela mine.-

./.

Intr'una din zilele lunei Iunie, intr'o seara vine la la mine un vecin al meu ,un oarecare Pruteanu, insoţit de adjutantul Preda / adjutantul Preda auzisem că se va căsători cu o fină a mea /, i-am invitat la masă in curtea imobilului din str. Vasile Gherghel nr. 21, unde am discutat si f felul cum a sburat Stratilescu, eu i-am pus intrebarea: Când sboi după el ? Mi-a răspuns : S'ar cam putea că nu este lucru mare, deşi nu se dă benzină, dar face frăţioru Pruteanu că el poate să facă acest lucru" Bine d-le, atunci să stăm de vorbă in directia această, dar âine că, eu singur nu m'as incumeta să fac acest lucru. A rămas să-i dau răspuns a doua zi pe aeroportul la Chitila.-

A doua zi m'am dus cu Dr. Gafencu ,un vechi prieten al meu la aeroportul Chitila, unde a intrat d-sa luând contact cu adjutantul Preda, dându-şi intâlnire in str. Vasile Gherghel nr. 21 Buc. pentru a doua seară.-

A doua seară adjustantul preda nua mai venit, ne-am pomenit după o săptămână că dă un telefon că vrea neapărat să ne vorbească. Am acceptat convorbirea, adică intâlnirea cu el a venit şi ne-a spus că se duce intovărăsit de acet domn Lustig adjutant, coleg cu el, ce era de faţă,- se duc la Curtea de Argeş şi iau nişte avioane I.A!R. să le ducă la Bucuresti, asta lucru precis că sunt numai ei sburători aclolo si incă cu unu coleg ce se află in concediu.-Noi, adică eu cu dl. dr. Gafencu am primit propunerea după plecarea lor, a rămas să căutăm vre'o persoană cunoscută in Turcia să nu ne ducem de capul nostru, că nu e chiar asa de usor.

Este adevărat că noi am spus la acestiă doi adjutantiD-lor avem oameni cunoscuti si credem că are să fie nimerit să să mergem dacă se poate.. La acea oră, eu personal si chiar nici Dr. Gafencu nu aveam pe nimeni pentru acest lucru.-

După ce au plecat adjutanţii Preda si Lustig, dl.dr Gafencu a spus că va vorbi cu fosta secretară a lui Rădescu pe care o cunoşte si care se cheamă Gerogescu, că poate ea îi va recomanda pe cineva. A rămas ca doua seară noi să ne intâlnim iarăsi să vedem ce s'a aranjat. M'am dus la Spitalul Coltea la dl. dr. unde dsa mi-a arătat un biletel prin care il recomanda pe Dr. Gafencu că este un om cum se cade si trebuie să aibă incredere in d-sa, despre ce-i propune Dlui Dumitriu.-

După o zi sau dou am avut informatia Dlui dr. Gafencu că i-ar fi spus Dumitriu, adică că a luat contact cu

./.

407

acest domn Dumitriu dela partidul liberal că ar crede că ar merge George Brătianu si poate si altcineva, tot persoană serioasă, dar a rămas să se mai duscute să mai treacă pe acòlo.-

A trecut 2-3 seri, in acest timp au venit din nou cei doi aviatori Preda si Lustig şi ne.a spus următoarele : Dlor stiti că aveam mai mare noroc că săptămână asta, adică săptămână dela 5-12 Iulie va sbura precis cu două, avioane cu medicamente la Mangalia, dar nu stiu cum ar face rost de o hartă, că ei nu cunosc drumul până in Turcia, au le-am spus că am o hartă dela un sef al lor, asa că eu cred că va fi bună asta să nu se vaite ei- i-am asigurat că avem harta si oameni care trebuie să meargă.-

Se apropie sfârsitul săptămânii si noi nu mai găsim oameni pentru sbor ne-am dus in str. Cavafii Vechi 3, si i-am explicat situaţia dului Dumitru Borcea. Dsa s'a oferit să meargă, eu spunându-i că merge si Geroge Brătianu. Sâmbătă seara pela orele 2o m'au anunţat că au primit ordinul de sbor adică misiunea pentru Luni dimineata la ora 6 in acelaş timp m'a anuntat si dl. dr. Gafencu că George Bratianu, dar crede că va merge doctorul Hatieganu si tot va fi bun si acesta, dar a rămas ca Duminică să aibă o intervedere ca să ia hotărârea.

Duminică seara a fost informat cp Dl. Dr. Gafencu că a avut o intervedere in cursul zilei de Duminică dimineata cu dl. Iulie Maniu, care la chemat la ora 23 seara să-i comunice ceva.-

Seara m'am dus si eu cu dl. Dr. Gafencu desi nu-l cunoteam pe dl. Iuliu Maniu personal, dsa a avut amabilitatea si m'a primit, acolo era de faţă Dl. Mihalache si dl. Carandino pe care dl Iuliu Maniu a spus că sa hotărât să meargă impreună cu dl. Penescu pe care nu-l cunosteam si nu era de faţă,m'a intrebat personal dl. Iuliu Maniu ce fel de avioane si ce fel de aviatorii sunt acestia. Eu i-am răspuns că unul dintre ei este in prespectivă să se căsătorească cu o fină a mea că trebuie să zboare mâine de dimineaţă la ora 6, deci urmează ca noi să fim pe aerodromul Tămădău pe care il recunoscusem pe ziua de Miercuri sau Joi când am fost acolo cu dl. dr. Gafencu si cu cei doinaviatori si deci trebuie ca să plecăm acolo de asa del să fim la ora 6 acolo hotărând astfel ora plecării din Bucuresti la ora 1 noaptea, lucru pare s'a intâmplat masinile care ne transportau s'au intâlnit la ora 1 noaptea la capătul linie 14 sos. Pantelimon unde a venit si dl. Penescu unde l-am cunoscut era in masină cu Dna am plecat spre Tămădău cu masinile unde am asteptat sosirea avioanelor.-

./.

408

Pela orele 6,45 au sosit avioanele noi am intrat cu masinile acolo când am inceput să punem geamantanele in avioane am fost luati prin surprindere de focuri de armă Am fost incărcati intr'un autocamion si adusi la cazarma Marmeson unde mi s'a făcut perchezitie si interogatoriu

Mentionez că la domnul Iuliu Maniu l-am cunoscut si pe Dl. Ilie Lazăr pe care deasemenea l-a recomandat că merge cu noi in Turcia.-

Toată.plecarea persoanelor si anume Dl. Mihalache Penescu , Ilie Lazr si Carandino a fost pregătită de dl. dr. Gafencu cate a tratat aceste două trei zile iar Dumitru Borcea si Eugen Borcea au fpst che,ati prieteneste de mine.

Această declaratie o dau de bună voie fără să fiu fortat de nimeni pentru care semnez.-

/ss/ Gh. Popescu,

Copie dosar vol 15 f 400-401

409

00410

DECLARATIE'.-

Subsemnatul Ing. Gheorghe Popescu, mai declar următoarele :

Dl. Gafencu mi-a spus in tot cursul săpătămânei ca a vorbit cu acel Dumitru care i.a spus că a aranjat dela cineval dela Misiunea Americamă să meargă cu noi .-

La masă la Restaurantul " Florescu" Dl. Gafenc a vorbit deschis către băeti, erau de fată si eu că Maniu ar fi data Radio-Gramă la Constantinppol si că a intrebat dacă avioanele sunt prevăzute cu T.F.F., ca să se poate tine legătura, atunci Preda a spus că sunt prevăzute pentru aceasta dar n'au instalatia sau aparatele !

Când am luat hotărârea să-i spun Dlui Cdor Negrescu Ion, am dat un telefon la Dsa si i-am cerut intâlnire că am să-i vorbesc personal si cp nu pot să-i spun la telefo . Dsa mi-a dat intâlnire la Librăria " Cartea Mea", din Calea Victoruei, aceastâ a fost acum 15-16 zile. Dsa a venit la ora 17 la " Cartea Mea",unde am fost eu si Dl. Gafencu si i-am spus că nu putem discuta aci si dacă se poate să discutăm acasă la dsa. Am luat o masină taxiu si ne-am dus acasă la Dsa si i-am spus că sunte, din partea lui Bebe şi Gh. Bratianu si căutăm un avion să sboare cu el in Turcia i-am făcut cunoscut cum că un oarecare Preda, dela Aeroportul Chitila, ne-a asigurat acum câteva zile că poate să plec cu noi l-am rugat că acesta N'ar fi cazul să ia măsuri contra acestui băiat că poate imi va fi un fiu al meu. Mi-a răspuns, Domnilor regret că nu vă pot servi, că avioanele noastre sunt mici si cele mari nu au alice, asa că incercati in altă parte, a căutat să intre in amănut despre plecarea l lui Bratianu, noi i-am spus sigur trebuie să fie vre'o chestie politică, ne-a spus să-l tinem in curent si pe Dsa.-

După vre'o 4-5 zile dupp ce Preda ne-a asigurat că pleacă la C. de Arges. să aducă două avioabe la Bucuresti m' m'am dus du dl. Gafencu la dumneata să facem sondaj dacă nu a luat vre'o hotărâre să te oprească pe Preda, noi i-am spus cp am aranjat ca un avion civil dela Presidentie.-

./.

410

0477

Sâmbătă dimineata ducându-mă la dl. cdor acasă nu l-am găsit m'am dus după masă la ora 17 si l-am găsit, am făcut cunoscut că adevărat plecăm si că dacă poate să ne dea o hartă că acela dela Băneasa nu are Dsa. mi-a dat o jumătate de hartă care era trasat o linie spre St. Stefană, spunând că peste acest drum a fost dsa.-

Legătura cu Partidul Liberal să Tătarescu nu a luat-o dl. Gafencu, prin Dumitru si dr. Hatieganu. Hatieganu l-a condus pe dl. Gafencu la Maniu Duminică dimineata ,eu am fost Duminică seara cu dl. Gafencu la Maniu la ora 23, unde am fost prezentat.-

/ss/ Gh. Popescu

10 Iulie 1947.-

Copie vezi vol-15 f 402. 411

00412

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH. POPESCU,domiciliat in Bucuresti str. V. Gherghel nr. 21,in complectarea declaraţiilor anterioare declar următoarele:

În căutarea de însoţitori pentru plecare m'am adresat şi Dlui LUCA GION,domiciliat deasupra cinematografului Trianon etaj.II,Dlui Avocat PRESBITERIANU din str. Cobălcescu nr. 6 etaj.I care au acceptat in principiu să plece,Aceastâ in cursul săptămânei trecute.-

Sâmbătă 12 .VII. 947 când am fost la Cd. NEGRESCU ION,acesta me-a spus că e impiedicat să plece de bătrâneţe şi de familia sa.-

Când mi-a inmânat harta mi-a arătat o linie pe hartă şi a spus că pe aici a fost şi Dsa.

Aceasta-mi este declaraţia pe care o semnez propriu.-

(ss) Ing. Gh. Popescu

Adaug la declaraţia făcută mai sus că pentru a naşte inpresia de seriozitate i-am comunicat Dlui Cdor. NEGRESCU ION,sâmbătă că inainte de plecarea hotărâtă urmează că Dsa să se vadă cu Dl GEROGE BRATIANU.-

La acestă Dl Comandor a răspuns:

Că ce rost ar avea această întâlnire odată ce aţi fixat plecarea.-

Declar,susţiu şi semnez.-

(ss) Ing. Gh. Popescu,

412

00413

413

Copie Vezi vol 15 f 356-360

00414

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Eugen Borcea, refernt administrativ in Directiunea Personalui C.F.R. et. 3 in legătură cu evenimentele intâmplate in noaptea de 13/14 Iulie a.c. declar următoarele :

Sunt cel mai mic fiu al familiei mele, iar Dumitru Borcea imi este cel mai mare frate care insă de mic copil mi-a promis că mă va ajuta să-mi termin studiile si că va lua sub aripa lui.-

In anul 1941, când am venit in Bucuresti M.a si inscris la Facultatea spre a-mi continua stusiile. Acest frate nu s'a tinut de cuvânt, adică nu a vrut să mă ajute, măcar că este cel mai bogat din neamul nostru,având mare avere.-

Dânsul mi-a sous că o duce greu si că nu este obligat cu nimica ca să mă ajute, nevoind totodată nici a vorbi cu mine, căci se compromitea.-

Eu, atunci m'am sbătut foarte greu ci această viată de Bucuresti. Norocul meu este că am cunoscut vioara depe urma căreia mi-am câstigat existenta până in ziua de astăzi. A, fost foarte grav bolnav acu, câteva luni, pierzând trei Kgr de sânge, cazul meu fiind foarte grav, am apălat incă o dată la acest frate să-mi trimită măcar o lămâie, el refuzând categoric, spunând că nu mă recunoaste ca frate.-

Am câteva zile, să fie cam vreo zece zile m'am trezir cu câteva băcăneli la use, era intr'o Duminică. Era tat, care a venit la mine cu vestea că fratele cel mare Dumitru mă roagă din tot sufletul să las la o parte tot ce am pe suflet să mă duc repede la dânsul, căci are o mare nevoie de mine. A fost o surpriză plăcută pentru mine, după un interval de câtiva ani, acest frate cu avere mare, apelează la ajutorul meu, eu care cel puţin n'am nici o cameră de inchiriat ori c cât de mizerabilă.-

La inceput am refuzat să mă duc, dar tata insisând prea mult, spunând că ar fi dorit să ne impăcăm m'am hotărât cu sotia mea si m'am dus la locuinta lui din str. Cavafii Vechi 1 etaj. 1 apart. 2.-

./.

414

Dânsul m'a primit frumos si a spus să las la o part tot ce a fost, că are să mă ajute mult deacum incolo, dacă am să-l servesc si pe Dânsul.-

Intr'adevăr fără să mă astept mi-a data o cameră de locuit mai bună, intr'un apartament la etj. II str. Cafa vechi 1, mă invită la masă la prânz. Eu până atuncea luând masa la cantină noastră a ceferistilor.-

Vineri 11 Iulie, după masă fratele m'a invitat la locuinta lui unde m'a pofiti să stau pe un scaun.-

El mi-a zis uitându-se in ochi mei, că el vrea să plece undeva departe si că să-i ajut la facerea bagajelor cât si la transportarea lor. Eu am rămas cam uimit de această plecare departe. Mi-a spus cp are un prieten bun, care a venit tot in ziua acea dimineata si care i-a foerit tot ajutorul in sensul acesta. Eu -aim promis că-l voi ajuta, mai ales că mi-a dat o cameră.- Altceva n'a mai spus nimic, spunându-mi să plec si că are să mă mai cheme.-

Sâmbătă 12 Iulie, mi.-a dat un telefon la serviciu, spunându-mi dacă pot să mă reped pela dânsul. Eu i-am răspuns cp nu pot duce decât după ora 14, adică când ies de la serviciu. După masă,,mam duslla dânsul si fixându-mă iar in ochi mi.a zis că acel prieten al lui / cine incă nu mi-a spus/ ar fi venit pe la dânsul spuându-i să fie gata că e chestie de ore, rugându-mă foarte insistent să nu plec nicăieri si să satu la dânsul in casă ca să nu fie nevoit a mă mai căuta.-

Duminică 13 Iulie, dimineata m'a chemat la dânsul si a discutat tot in privinta plecării, nevoind incă a-mi divulga niciun secretp el neavând incă inceder in mine. După mai multe stăruinte din partea mea, care mi s'a părut toată această afacere suspectăel mi-a spus in sfârsit că are un bun prieten cu numele de inginer Popescu care are un văr pilot si care este cel mai bine văzut de comunisti si că are să plece cu ocazia această o mare personalitate insotită de alte mari personalităţi insă incă nu mi-a scăpat despre cine era vo rba.-Am fost inteles despre că acest avion trebuia sp plece chiar in ziua de 13 Iulie si ar avea 14 locrui. El mi-a promis că dacă va ajunge bine, are să aibă girje si de mine ca să-mi facă posibilitatea de a pleca in America,unde să mă specializez in vioară. Eu am luat această in serios si am impachetat cea mai bună vioara pe acre o am, cu chipul să i-o dau dânsului, ca să-mi fie mai usor a pleca atunci când voi primi vreo recomandatie dinstrăinătate. Deocamdată gândul meu nu-mi era să plec nicăieri, eu având serviciu bun la CFR

./.

si restul timpului câstigam prin muzică. Cânt la radio România Liberă, fac parte din organizatia UTM a Blocului Carpati, fiind insărcinat a forma o orhestră in acest sens pebtru ridicarea nivelului cultural al muncitorimei, Sunt functionar bun, scăpând si de comprimare.

Duminică pela orele 21, fratele m'a rugat să sta satu acasă si să nu plec nicăieri, el plecând cu inginerul Popescu până intr'un loc ca apoi să se reintoarcă cu vreo masină.-

Stau eu si astept până mi se lipseau genele, când deodată apare o masină, de unde se dă jos fratele, spunându-mi să pun mâna pe bagaje si să-i dau drmul jos la masină.- In masină erau bagaje multe si mai multi domni pe care nu i-am cunoscut nicodată. Fratele mi-a făcut cunositintă cu dl Gafencu doctor, duu Dl. inginer Popescu si cu soferul. Eu am ajutat să-i urc bagajul si ne-am asezat in fundul masinei.-

Masina i-a dat drumul cam in directia Pantelimonului Era cam 24 si 15 minute când s'a pornit masina. In timpul ce masinemergea am mai tras cu urechea la cele ce vorbeaz inginer Popescu si dr. Gafencu. Am simtit imediat că pleacă dl. Mihalache, Ilie Lazăr si Carandino cu familia lor si dl. fost ministru de interne Penescu.-

Am ajuns cu masina până aporpape de Toisor de Foc când s'aop rit, spunând că trebuie să astepte că vine incă trei masini. Intr'adevăr au sosit niste masini in care am auzit discutându-se intre dânsii că Dl. Maniu a fost in amănintime informat de acestia si că le-au urat drum bun. Am mai auzit că s'ar fi dat si o radiotelegreamă in privinte această ca ve sosi inelte personalităti politice,, Mai târziu, am tras cu urechea si am auzit că avioanele i-ar da jos cam prin Turcia Europeană.

Am mai auzit că piloti ar fi fost in legătură cu Comandamnetul aerian, adică cineva mare dela conducerea acesti unităti aviatice stia de toate acestea, numele nu l-am putut memora- era vorba de un comandor care a organizat si celelalte sboruri. In timp ce to ată .lumea astepta să se facă ziua, am tras cu urechea intr'o convorbire avută de dl. Cranadino cu dr. Gafencu că dl- Carandino mai are ocazia de plecare dacă nu reuseste cu această.- Spunea că un avion pe data de Miercuri 16 Iulie va pleca dela Bucuresti spre Caracal spre a trabsporta niste carne de porc.-

Altceva nu am mai putut inregistra nimic fiindcă toti se fereau de mine. deoarece nu m'au cunoscut. Fratele s'a cunoscut cu dl. Mihalache mai dinainte asa că era astfel

privit.-

Deodată este dat semnalul de către inginerul Popescu, că avioanele sosec si că să dea drumul la masini inaintea lor.-

Când avioanele s'au dat jos a urmat scena impresionată ca in filmele americane, noi culcându-ne la pământ si ridicându-ne mâinile in sus.-

Aceasta imi este declaratia pe care o semnez propriu.-

Pentru ce ori ce amănunt vă stau la dispozitie.-

/ss/ Borcea Eugen.-

416

Copie Vezi vol 15 f 362-365 417

Sunt refugiat din județul Dorohoi, suntem zece frat dintre care eu sunt cel mai muc, iar Dumitru cel mai mare. Am fost adus aci in Bucuresti de fratele cel maimmare ca să-mi ajute a continua studile universitare, Când am ince put Facultatetea am avut nevoie de ajutor material. La un moemnt dat a refuzat să mi-l dea, spunând-mi că nu are nic o obligatie fată de mine.- Eu m'am descurajat si mi-am lua lumea in cap, trecând prin grozave necazuri spre a-mi put câstiga existenta. Norocul meu a fost că am stiut bine să cânt din vioară de pe urma căreia mă pot mentine.şi azi.-

Fratele a rupt cu mine orice relații ne mai putând mă suferi. Am fost bolnav foarte grav astă iarnă, având o hemoragie de 4 kgr. Doctorii dela spitalul Viting m'au salvat cu transfuzie.-

In timpul ce zăceam pe patul mortii, am trimis pe cineva la fratele meu ca să se indure să-mi trimită o lămâie A răspuns că nu mp recunoaste că-i sunt frate. El est cel mai bogat din toată familia mea, având chiar propietăți, fără insă a avea sentimentul moral de frătietate, el punându-se rău cu toti fratii.-

Acum vreo câteva zile a venit la mine o cunostint in zori de zi, sculându-mă chiar din somn, spunându-mi că fratele cel mare are neapărată nevoie de mine să sp viu urgent. Imediat m'am sculat si mi-am făcut datoria de frat, răzpunzând la chemare lui. Am fost foarte surprins de ce o fi având el asa mare nevoie de mine, el care nu mă recunoaste de frate.-

Ne-am impăcat inapoi xxxxxxxxx-frăteste.-

Vineri mi-a spus că el vrea să plece undeva si să-i ajut a duce valizele, spunându-mi că unde va merge el va avea grije de mine si are să-mi facă tot posibilul ca să mă ia si pe mine, insă unde n'am stiut. Sâmbătă am cam simtit despre ce este vorba. De ce să plece mă intrebam eu, el care era atâta avere? Am mai aflat oadtă că dânsii are să plece o mare personalitate română, insă nu mi-am dat seama cam cine ar putea fi. Toate aceste s'au intâmplat Duminică dimineata.-Duminică după amiază mi-a spus să stau la dânsul acasă si să nu mă misc din loc. Eu atunci gândindu-mă că pleacă undeva departe si că are să mă ia si pe mine dacă va ajunge bine. Am impachetat vioara care este prima si ultima mea avere ca s'o ducă si pe dânsa eu rămânând cu una mai putin bună.-

./.

Duminică toto asteptând s'a făcut deodată oar 24. 418

Tot asteptându-l si deodată a apărut o masină cu multe persoan fratele s'a dat jos si a venit repede in casă, spunându-mi să pun repede mâna pe bagaje şi să merg la masină, La masină imediat mi-a făcut cunostintă cu dl. dr. Gafencu si cu dl. Inginer Popescu.-

Ne-am băgat acolo unul peste altul, dând drumul masinei cu destinatie necunoscută pentru mine, cunoscută fiind bine de sofer si domnul inginer.-

Am avut impresia că asist la un mare film de senzati american.-

Am ajuns la un punt unde s'a oprit spunând că mai astepată incă vreo trei masini.-

Din convorbirea intre doctor si inginer am tras cu urechea cum că ar pleca un grup, de politicieni, care reprezint toto ce are mai scump poporul român. Eu M'am frământat cu ideii cam cine ar putea fi in sfârsit am aflat cp acele persoane ar fi dl. Mihalache, dl. Penescu, dl. Carandino si Ilie lazăr, despre al cărui nume am cetit de multe ori in ziarul de actualitate.-

Eu eram foarte curios ca să pot să-i văd pentru prim oară in viata mea. Am mai tras cu urechea că totoul s'a făcut cu stirea si cu indemnurile dlui Maniu.-

La un moment dat mai sosesc incă două masini eu deaba asteătând să-l vpd pe dl. Mihalache. Am avut fericita ocazie să fiu recomandat ca apoi să-mi deie o mână caldă.- Mi-am dat seama c'am de aface intradevăr cu personalităti marcante .

S'a dat drumul la masină si in fine am ajuns prin multe gropi la destinatie. Acolo am auzit tot vorbindu-se că trebuie să astepte ora 6 dimineata sând trebuie să vină două avioane pentru a lua pe domnii pasageri. Eram foarte curi să vpd scena aceasta la 40 de km. de Bucuresti.

In timpul, acestam soferi îsi făcea de lucru cu motorul ca să nu dee de vănuit celor care treceaz pe drum.-

Dl. Penescu pare cp acea o presimtirea asa de neli nistit era.-Dl Mihalache mai pasic.- Ceilalti stăteam linisiti cucoanele nu mai puteau de frică.-

Spferi deasemenea stau nelinistiti, Unul dintre dânsi spunând că a mai ajutat nu de mult pe cineva să gugă , pe cât îsi aminteste era vorba de un general.-

Tot asteptând să vină avioanele personagiile mai discutau intre ele, eu mergând tot la urma lor si tră ând cu urechea. Dl. Crandino xxx a spus că dacă nu reusa de data acea ta, mai era o ocazie Miercuri când a fost inteles cu un pilot

./.

419

care trebuia să aducă carne de porc dela Caracal.-

S'a făcut apoi ora 6,2o, când dl.inginer a sărit repede dând alarmă că sosesc avioanele Apoi s'a intâmplat cele ce s'au intâmpat. Am rămas foarte trăsniti de cele ce s'au intâmplat auzind strigând: Oare cine nea trădat?

Subsemnatul am căzut si eu prizonier si eu odată cu personalitările distinse,numai prin faptul că am vrut să-l servesc pe un frate. Era vorba ca masinile să se intoarcă inapoi pela ora 3 noppea, eu nevrând ca să-mi pierd serviciul pe ziua de azi.-

Sunt căsătorit cu o fată săracă muncim cot la cot pentru câstigarea existentei.-

Am reusit ca prin munca mea dela CFR să nu fiu comprimat toată ziua mă ocpp mai mult de muzică. Dau concursuri in fiecare duminică pela Atenelele populare ridicând nivelul cultural al muncitorimei.-

Când la Radio România Liberă unde chiar puteti intreba de activitatea mea, cât si dela directia culturală a Muncipului Bucuresti, unde mi-a făcut renume.-

Nu m'am ocupat niciodată de politică.

In ultimul timp m'am inscris in U.T.M. unde mi-am obligatia să organizez o orhestră de care iarăsi vă puteti informa.

N.Ma fost niciodată in viata mea pătat cu nimica de care iarăsi interesati-vă.-

Aceata imi este declaratia si satu la dispozitie cu orice intrebări mi s'ar punecu ocazie acestei senzationale capturi.-

As dori un singur lucru ca serviciul meu să fie instintat in acest timp, de cercetpri temându-mă ca să nu fiu licentiat.-

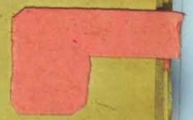
Cu deosebir respect.-

/ss/ Borcea Eugen-

9420

420

~~00421~~

421

00422

D E C L A R A T I E

Subsemnatul BORCEA AL.DUMITRU comerciant de fierărie din Bucureşti Str.Cavafii Vechi Nr.3,cu domiciliul în Str.Cavafii Vechi Nr.1,născut în 13 Februarie 1906,în comuna Lunca Jud. Dorohoiu,din părinţi din părinţi Alex.şi Eugenia, declar :

Pe ziua de 11 Februarie 1947,a vebit la mine Dl.GH. POPESCU,prieten,care nu venise pe la mine de mai mult de 3 luni de zile.- Mi-a spus că pleacă la Ankara şi că el ţine mult la mine şi s'a gândit să mă ia şi pe mine unde vom câştiga un ban bun.- Cu el mi-a spus că mai pleacă un om de influenţă anume fratele lui HATEGAN.-Deabia Duminecă seara pe ziua de 13, cu multe insistenţe mă convinge,fac greşeala de-l iau şi pe fratele meu mai mic,aproape fără voia lui căci este un foarte bun violist şi cu o maşină ne-am dus la un restaurant,unde mi-a spus Dl.POPESCU să dau 1 milion la doi militari piloţi.- Şi am plătit consumaţia Dl. POPESCU era plecat cu Dl.Dr.GAFENCU pe care atunci l'am cunoscut la masă.-Am plecat împreună,la întoarcere foarte grăbit ne ia cu o maşină acasă la POPESCU,ia bagajele împreună cu Dl.Dr.GAFENCU,urcăm repede la mine,iau pe fratele meu şi valiza,plecăm la un moment dat,mai vine o maşină pe la strada Mihai Bravu.- Noi plecăm înainte,maşina mai rămâne şi aşteaptă a treia.- Pe Sos.Pantelimon POPESCU îmi spune cu îngrijare că vine cu maşina din urmă anume Dl. Preşedinte.- Eu întreb care ? îmi spune că Dl.MIHALACHE.-Am rămas ameţit când am auzit că D-sa pleacă cu mai mulţi domni cu aceiaşi piloţi.-Ne-am oprit lângă o pădure, a coborât Dl.MIHALACHE din maşină l-am cunoscut,căci îl cunoşteam dela adunarea de fuziune ţărănistă la Chişinău.-

Am stat toţi în drum dela ora 3 până la ora 6 fără 40,când s'a întâmplat să vină avioanele şi noi am vrut să plecăm la locul unde aşteptam la pădure s'a recomandat şi Dl. PENESCU,ILIE LAZAR şi CARANDINO.-

ss/.Borcea AL.DUMITRU

Copii Dosar vol 15 f 350, 351

422

00129

D E C L A R A T I E

Subsemnatul BORCEA AL.DUMITRU,născut la 13 Februarie 1906,în satul Molniţa Comuna Lunca Jud.Dorohoiu,fiul lui Alexandru şi al Eugeniei,necăsătorit,fără copii,de profesie comerciant de religie creştină ortodoxă,naţionalitate română,serviciul militar certificat de reformă, nu am fost condamnat niciodată, ultimul domiciliu în Bucureşti Str. Cavafii Vechi Nr.1.-

In cl.III-a sau a V-a de liceu m'am înscris în Liga Apărării Naţionale Creştine A.C.Cuza c'am în anul 1920 şi până la 1932.-

In anul 1933, am fost chemat de Dl. CORNELIU ZELEA CODREANU,pent u amă însărcina cu organizarea şi conducerea " Ligii Arhanghelului Mihail şi Gavril " şi a Gărzii de Fier în Basarabia în care timp am fost Preşedintele Centrului Studenţesc Chişinău,deasemeni am fost înscris în generaţia 1922, de către ING.POPESCU BOTOSANI.- In 1937, şi până în anul 1946, am fost în Partidul Naţional Ţărănesc.- In anul 1937, am fost numit la Direcţiunea Generală a Importului, Ministerul Economiei Naţionale.- In timpul rebeliunei am fost numit şef de Cabinet al Generalului POTOPEANU fost Ministru al Economiei Naţionale până în anul 1942,când am trecut ca Inspector la Circulaţie şi Controlul Mărfurilor până în anul 1943,când am deschis magazin de fierărie.-

Cu privire la fuga noastră în străinătate declar următoarele :

Am fost anunţat de către Dl.Subinginer POPESCU GHEORGHE,Vineri 11 Iulie orele 10,30, că pleacă la Ankara şi să mă pregătesc pentru a pleca împreună cu ei spunându-mi că va pleca cu noi şi Dl.VLAD HATEGANU.- In ziua de 13 Iulie am fost la restaurantul " Florescu " Bdl. Filantropiei,împreună cu Dl. Dr.GAFENCU,soţia lui POPESCU,cu POPESCU,piloţii şi nepotul lui POPESCU.-

Aci am dat 1.000.000 lei la piloţi şi 4.600.000 lei am plătit consumaţia.-

După încărcarea bagajelor Dl.POPESCU GHEORGHE,

mi-a spus în maşină, în timp ce mergeam spre aeroportul " Tămădău" că cu noi mai pleacă Dl. MIHALACHE, PENESCU, CARANDINO, şi ILIE LAZAR.-

Când am sosit la Aeroport ne-am recomandat în acelaşi timp D-lui Mihalache, m'a recunoscut ca om politic din Chişinău.-

Dl. MIHALACHE, spunea că acolo va vorbi la radio.-

Dl. CARANDINO, a spus că această fugă este cel mai mare eveniment dela răpirea lui MUSSOLINI.-

Drept pentru care semnez prezenta declaraţie şi susţiu.-

Semnez propriu

ss/. Borcea Dumitr u

Copie Dosar vol 15 f 346-349 424

D E C L A R A T I E

00425

Subsemnatul BORCEA AL. DUMITRU, comerciant de fierărie din Bucureşti Str.Cavafii Vechi Nr.3, cu domiciliul în Str.Cavafi Vechi Nr.1, născut în 13 Februarie 1906, în satul Molniţa, comuna Lunca Jud.Dorohoi, fiul lui Alexandru şi Eugenia, declar următoarele :

In ziua de Vineri, Iulie 1947, orele 10.30 sau 11 dimineaţa, ieşind dela locuinţa mea şi mergând spre prăvălie care se desparte de locuinţă printr'un singur imobil Nr.1 bis, POPESCU traversa strada spre prăvălia mea, salutându-mă, spunând că voia să vină la mine acasă ieri.- Spune-mi ce anume vroiai să-mi spui ? Mi-a spus că pleacă la Ankara, nu s'a fixat data, că pilotează un văr de al lui căpitan aviator şi să nu am nici o grijă că pleci ca într'o maşină.- Ne-am dat întâlnire după masă când el nefiind sigur de plecarea mea îl cerea pe Ginel fratele meu, spunând că merge şi o personalitate fratele lui HAŢEGAN.- Ne-am despărţit Sâmbătă revenind la mine Duminică dimineaţa să ne întâlnim, i-am telefonat pe la orele 9 şi ceva, mi-a răspuns soţia că e la fermă şi vine pe la orele 12.-

Am întrebat-o dacă nu cumva POPESCU, a luat-o razna singur, mi-a răspuns că nu, ci e la fermă şi vine până la ora le.- C'am pe la orele 12, am telefonat din nou, era la telefon un nepot care mi-a dat pe POPESCU la telefon, spunându-i că ne-a fost frică că a plecat singur.- mi-a spus cum dracu, mă viu la tine după masă, că s'a aranjat totul, fi gata şi ial şi pe GINEL.- C'am pe la orele 4 după masă a venit POPESCU la mine.-

Ginel fratele era plecat de acasă, însă POPESCU văzându-l pe geam a venit spunându-mi că GINEL a plecat, am luat o maşină.- L-am căutat pe STRADA Paris Nr.37, nefiind exactă adresa dată de 37 şi 36 spusă de GINEL, pe care l-am întâlnit venind cu nevastă-sa pe strada Paris.-

./.

Am fost pe la orele 7 invitaţi în camera soţiei lui care este acolo în serviciu.-A vrut să ne servească cu un vin dar era cald, noi am renunţat,am cerut la o bere, am plătit patru sticle de bere,soţia Ginel,eu şi POPESCU.-

I-am spus peste o jumătate de oră să fie la mine.- Cred că soţia nu.ştia că pleacă că nu am vorbit nimic în faţa ei de plecare.-

A venit cu maşina unui prieten până la mine.-Am urcat cu POPESCU,la tata sus etajul 3,i-am cerut împrumut două milioane lei,eu având asupra mea încă trei milioane două sute mii lei, ne-am dus la masă unde au venit şi piloţii,soţia lui POPESCU, nepotul lui POPESCU,Dr.GAFENCU.-Mi-a spus că dacă are bani să dea şi el o masă pe care am plătit-o eu.- POPESCU m'a dus la un restaurant pe Filantropia unde avea întâlnire cu piloţii şi Dr. GAFENCU.-

Eu eram cu POPESCU,venind primii apoi au venit Dr. GAFENCU,imediat după dânsul nevasta lui POPESCU cu piloţii, a venit nepoţii pe la sfârşitul mesii.-

Cum au intrat piloţii, POPESCU,i-a recomandat şi a început să-i întrebe dacă totul e gata.- [illegible] am rămas uns în perfectă regulă avem şi foaie de sbor pentru medicamente pe care le vom lăsa acolo şi noi vom pleca.-

La ora 6,spunea pilotul brunet că pe teren POPESCU le-a spus să plece şi să se odihnească,spunându-mi mie,să dau un milion lei.- Pilotul blond spunea că nu are hartă răspunde imediat POPESCU,este hartă perfectă a fixat punctele şi Dr. GAFENCU, că este hartă bună şi nu e nevoe de alta.- POPESCU şi Dr. GAFENCU, a plecat pe la orele 12 fără ceva.-Au rămas D-na POPESCU,eu,nepotul şi piloţii.- N'a durat cinci minute şi pleacă şi piloţii,rămânând D-na POPESCU cu nepotul,iar peste trei sferturi de oră a plecat şi D-na POPESCU,rămânând eu cu nepotul.- POPESCU cu Dr.GAFENCU a plecat la acea personalitate care noi ştiam că e frate cu MĂTIEGAN.- POPESCU CU GAFENCU, a lipsit circa o oră,în timpul acesta D-na POPESCU,pe gânduri şi mereu cu lacrimi în ochi.- S'a discutat de despărţirea cu părinţii şi plecarea lui POPESCU.-Când s'a reîntors POPESCU cu GAFENCU,eram foarte agitat şi repede plecând am urcat.-GAFENCU,POPESCU,eu şi nepotul,ne-am dus acasă la POPESCU,unde erau geamantanele lui GAFENCU şi a piloţilor.- De aci foarte repede la mine acasă unde

./.

am pus repede un geamantan,am luat paltonul pardesiul şi o haină în mână neîmpachetate,valiza,pe GINEL,fratele care mă aştepta am urcat repede şi cu viteză ne-am îndreptat să prindem maşina cu personalitatea.- Am ajuns la Pantelimon la o intersecţie unde am stat,şofeurul făcându-se că respiră motorul în timp ce POPESCU,spunea că a lucrat ca în filme.-

Sofeurul,mi se pare că se numeşte LUCA,de care spunea POPESCU că e omul lui de încredere.-

Noi am plecat imediat ce au plecat.- POPESCU spune să e şeful în maşina cealaltă,care şef, MIHALACHE.-

POPESCU spunea că bătrânul Dl.IULIU MANIU, acum seara le-a spus cine pleacă şi că ar fi zis : " Sănătos vi-l dau sănătos să mi-l aduceţi " Pe la orele 3 am ajuns la marginea pădurii.- A sosit foarte repede şi celelalte maşini.-S'a dat jos trei domni pe Dl.MIHALACHE l-am cunoscut,s'a recomandat Dl.PENESCU şi Dl.CARANDINO,Dl.ILIE LAZAR stătea în faţă în maşina cu care venise,şi se interesa dela POPESCU şi GAFENCU, cum au studiat şi aranjat lucrurile punând diferite întrebări: La ce oră pleacă,ce distanţă,cât face până acolo : Dl.CARANDINO spunea că aceasta ar fi cel mai mare eveniment după răpirea lui MUSOLINI,Dl.MIHALACHE spunea că va vorbi la radio.-Pe urmă s'au aşezat pe iarbă,POPESCU,CARANDINO şi Dr.GAFENCU,care vorbeau,eu cu fratele meu eram în dosul maşinilor.-Toată lumea ştia că pleacă la Ankara.- Eu de POPESCU am fost asigurat după spusele lui că vom face şi ceva comerţ şi după spusele lui POPESCU că ar trebui şi un ziar, am fost de părere deşi n la turci că nu ştiam turceşte,dacă am pleca în Canada, am putea comercializa un ziar şi părerea mea era să plecăm acolo.-

Popescu spunea că s'a dat o radiogramă de faţă GAFENCU,CARANDINO şi eu.-In maşină şi la locul ajuns spunea POPESCU,nu vom face foame că Dl. MIHALACHE are mari legături şi va aranja şi cu piloţii.-

CARANDINO, ILIE LAZAR, şi PENESCU,nu i-am văzut până la darea din maşină la pădure,niciodată în viaţa mea.- Totodată pe Dl.MIHALACHE,nu-l văzusem de peste cinci ani,decât când s'a coborât din maşină la pădure.-

Am un frate cu numele de ALEXANDRU,bun prieten al

.//.

00427

lui POPESCU, pe care POPESCU, îl socotește neserios, nu vorbesc de 7 ani cu fratele ALEXANDRU, care seamănă foarte bine cu mine.-

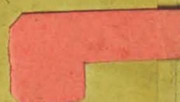
ss/. BORCEA, Al. DUMITRU.-

427

00428

~~00429~~

428

Copie Depi vol 15 f 484-485 **19 VII.1947**

429

00430

D E C L A R A T I E

Subsemnata VICTORIA FULGA, născută în anul 1922, 24 IV., comuna Stefan Gângăvesti, Jud. Neamț, fica Mariei, necăsătorită, copii n'am, profesiune functionară, religie ortodoxă, condamnata n'am fost, apartenentă politică vicepreşidentă P.N.L.BRATIANU, domiciliată în Bucuresti Str. Duzilor 36, decl[ar] următoarele:

L-am cunoscut pe Dr.GAFENCU CONSTANTIN, pe la mijlocul Iunie a.c., când a venit însoțit de ADRIANA GEORGESCU la Club, unde lucram, care l-a recomandat pentru a fi inscris in Partid spunând: " Este un băiat bun il recomand eu" Cererea lui de inscriere a predat-o la secretariat, de unde a fost repartizată la Sect. I.Galben, unde a cerut să accelereze repartitia făcută de Dl.Prof.GRIGORIAN.

După câteva zile, GAFENCU a venit din nou la Club, chemându-mă pe sală. In acelasi clipă am fost chemată la telefon de ADRIANA GEORGESCU care m'a rugat să-l sprijin pe GAFENCU recomandându-l cum cred de cuviință. GAFENCU mi-a cerut să-l recomand D-lui DINU BRATIANU. I-am răspuns că nu mă pot prezanta la Dl.BRATIANU cu propunerea pe care mi-a făcut-o de a găsi oameni politici de suprafată care să-l insotească in tentativa sa in străinătate, propunere pe care am socotit-o neserioasă. Dar ca să nu-l refuz, fiind recomandat de ADRIANA GEORGESCU, i-am promis că voi vorbi cu P. DIMITRIU. A doua zi am vorbit cu PAUL la telefon si l-am rugat să treacă pe la Club, la ora 12.3o, când urma să vină si GAFANENCU.

PAUL DIMITRIU, a ~~xxxxx~~ venit pe la ora prânzului, GAFENCU însă a telefonat pe la ora 12.45, că poate veni numai peste două ore, aflându-se la Aeroport.

La aceasta i-am comunicat lui GAFENCU numărul de

./.

430

telfon al lui PAUL DIMITRIU de aceea. Mentionez că a doua oară când a venit GAFENCU la Club, mi-a relatat că au doi piloți cu care poate pleca. O zi două, după întâlnirea nereuşită văzându-mă cu PAUL DIMITRIU şi intrebându-l dacă vrea să plece, el mi-a răspuns negativ. In zilele următoare l'am văzut la Club in două rânduri pe GAFENCU, acesta plângându-se că PAUL nu este de cuvânt şi plecând singur dela Club, unde avea întâlnire cu PAUL. De atunci nu l-am mai văzut pe GAFENCU şi nici după aceea când sunt de serviciu la Club, nu l-a mai căutat telefonic pe PAUL. Pe PAUL l-am văzut ultima dată în ziua de Miercuri 16 Iulie a.c., la ora 14,, Joi am vorbit pe la ora 1.3o telefonic cu PAUL DIMITRIU, chemând redactia ziarului "Liberalul". După câte stiu el se află în Bucuresti. Acum vre'o trei săptămâni am auzit într'o discutie la Club că ADRIANA urmează să plece într'o tabără de vară la băi. Miecuri 16 Iulie crt. când l-am văzut ultimadată pe PAUL acesta mi-a spus "Vezi in ce încurcătură, era să mă băgați voi fetele?"

Aceasta imi este declaratia pe care o sustine şi semnez propriu.

ss/Victoria Fulga.

19 VII.1947.

Copie xeri vol 15 f 484-485 19 VII.1947 431

00432

DECLARATIE

Subsemnata VICTORIA FULGA, născută în anul 1922, 24 IV., comuna Stefan Gângăvesti, Jud. Neamț, fiica Mariei, necăsătorită, copii n'am, profesiune functionară, religie ortodoxă, condamnata n'am fost, apartenentă politică vicepreşedintă P.N.L. BRATIANU, domiciliată în Bucuresti Str. Duzilor 36, decl[are] următoarele:

L-am cunoscut p[e] Dr. GAFENCU CONSTANTIN, pe la mijlocul Iunie a.c., când a venit însoțit de ADRIANA GEORGESCU la Club, unde lucram, care l-a recomandat pentru a fi înscris în Partid spun ând: " Este un băiat bun îl recomand eu" Cererea lui de înscriere a predat-o la secretariat, de unde a fost repartizată la Sect. I. Galben, unde a cerut să accelereze repartiția făcută de Dl. Prof. GRIGORIAN.

După câteva zile, GAFENCU a venit din nou la Club, chemându-mă pe sală. In aceiasi clipă am fost chemată la telefon de ADRIANA GEORGESCU care m'a rugat să-l sprijin pe GAFENCU recomandându-l cum cred de cuviință. GAFENCU mi-a cerut să-l recomand D-lui DINU BRATIANU. I-am răspuns că nu mă pot prezenta la Dl. BRATIANU cu propunerea pe care mi-[a] făcut-o de a găsi oameni politici de suprafață care să-l insotească în tentativa sa în străinătate, propunere pe care am socotit-o neserioasă. Dar ca să nu-l refuz, fiind recomandat de ADRIANA GEORGESCU, i-am promis că voi vorbi cu P. DIMITRIU. A doua zi am vorbit cu PAUL la telefon si l-am rugat să treacă pe la Club, la ora 12.3o, când urma să vină si GAFANENCU.

PAUL DIMITRIU, a ~~xxxx~~ venit pe la ora prânzului, GAFENCU însă a telefonat pe la ora 12.45, că poate veni numai peste două ore, aflându-se la Aeroport.

La aceasta i-am comunicat lui GAFENCU numărul de

./.

432 433

telfon al lui PAUL DIMITRIU de acasă.Mentionez că a doua oară când a venit GAFENCU la Club,mi-a relatat că au doi piloţi cu care poate pleca.O zi două,după intâlnirea nereuşită văzându-mă cu PAUL DIMITRIU si intrebându-l dacă vrea să plece,el mi-a răspuns negativ.In zilele următoare l'am văzut la Club in două rânduri pe GAFENCU,acesta plângându-se că PAUL nu este de cuvânt şi plecând singur dela Club,unde avea intâlnire cu PAUL. De atunci nu l-am mai văzut pe GAFENCU si nici după amiaza când sunt de serviciu la Club,nu l-a mai căutat telefonic pe PAUL.Pe PAUL l-am văzut ultima dată în ziua de Miercuri 16 Iulie a.c.,la ora 14,,Joi am vorbit pe la ora 1.3o telefonic cu PAUL DIMITRIU,chemând redactia ziarului "Liberalul".După câte stiu el se află în Bucuresti.Acum vre'o trei săptămâni am auzit intr'o discutia la Club că ADRIANA urmează să plece într'o tabără de vară la băi.Miecuri 16 Iulie crt.când l-am văzut ultimadată pe PAUL acesta mi-a spus "Vezi în ce încurcătură,era să mă băgaţi voi fetele?"

Aceasta imi este declaratia pe care o sustine si semnez propriu.

ss/Victoria Fulga .

19 VII.1947.

433

0043

Copie vezi vol 15 f. 457 45700435 434

- DECLARATIE -

Subsemnatul Dr.Ing.A.AVRAMESCU,conferenţiar la Politehnică,declar următoarele în legătură cu dl.Dr.GAFENCU :

Cunosc pe dl.Dr.GAFENCU sumar de câţiva ani,de când a fost intern la Maternitatea Steaua unde a lucrat şi soţia mea. Venea la noi la 2-3 luni odată spre a consulta pe soţia mea în chestiuni medicale.

In ziua de Marţi săptămâna trecută,a venit cu o clientă la soţia mea. In timpul consultaţiei a stat în sufragerie şi mi-a comunicat că în câteva zile are o posibilitate să plece din ţară. Ştiam mai mult de un an că intenţiona să plece în Elveţia la o clinică unde a fost admis intern.

Mă ruga să invit o persoană politică din opoziţie care să-i uşureze plecarea şi eventual sosirea în străinătate,dându-i recomandaţii, eventual plecând cu el. Asta pentru că dânsul nu avea nici o calitate şi culoare politică. Această rugăminte m'a făcut bănuitor dela început că plecarea ar putea să nu fie cu toate formele legale, deoarece amintea că pleacă probabil cu avionul şi ştiam că este lipsit de mijloace.

Dar cunoscându-l în trecut ca un om liniştit şi studios, nu-mi închipuiam că plănueşte o fugă clandestină cu toate riscurile ei. I-am răspuns imediat că nu cunosc pe nimeni, neavând legături politice, ceiace este realitatea. Totuşi, dânsul a insistat foarte mult să întreb la cunoştinţe care ar putea să indice o cale către o persoană politică. Ca să scap de insistenţele lui, am comunicat rugămintea D-nei Scridan, care era în casă, trecând des pe la noi. Credeam că prin aceasta chestiunea se va închide,deoarece bănuiam că

nici D-na Scridan nu cunoaşte pe nimeni.

In ziua următoare, Miercuri dimineaţă, mi-am dat întâlnire cu soţia la Expoziţia Cărţii Engleze la Sala Dalles, pentru a comanda cărţi de specialitate electro-tehnică. In hall se găsea singur Dl.Gafencu pe care l-am salutat, dar m'am îndreptat către o sală unde am văzut pe soţia mea. După ce am terminat formalităţile şi ne-am despărţit la eşire,în stradă m'a oprit Dl.Dr.Gafencu să mă întrebe dacă am aflat pe cineva. I-am comunicat că nu ştiu pe nimeni. A insistat că are nevoie urgentă să vorbească cu o personalitate politică din opoziţie în legătură cu plecarea sa şi m'a acompaniat până la biroul meu dela Soc.Gaz şi Electricitate,unde m'a rugat să întreb la telefon dacă poate alţi cunoscuţi au aflat ceva. Am telefonat la D-na Scridan acasă însă nu am găsit-o. A răspuns la telefon menajera. Dl.Dr.GAFENCU a plecat fără nici un rezultat, dar m'a rugat să mă mai interesez de chestiunea lui, spunând că mă va chema dânsul la telefon. Credeam că voiu scăpa de o obligaţie care-mi era nepălcută.

După masă, la ora 4.30, aproximativ, m'a chemat la telefon Dl.Dr.Haţieganu, comunicându-mi că vrea să-mi vorbească şi vine să mă vadă. Eu credeam că am vorbit cu dl.EUGEN HATIEGANU şi m'am mirat când l-am văzut intrând pe dl.Doctor V.HATIEGANU, pe care l-am cunoscut numai fugitiv cu mulţi ani înainte, fără a-l mai fi văzut de atunci. Dânsul mi-a comunicat că dela D-na Scridan a aflat de cazul cu GAFENCU şi voia să-l vadă.

A mai întrebat dacă îl cunosc pe Dl.Dr.GAFENCU. I-am spus că îl cunosc ca un om de specialitate,studios şi că nu am auzit nimic desavantajos despre el. Totuşi, nu-mi este cunoscut intim, astfel că nu pot să-mi iau vreo responsabilitate

In timpul când vorbeam, a dat telefon Dl.Dr.GAFENCU în-

 436 ~~40437~~

trebând dacă s'a găsit o persoană să se intereseze de cauza lui. I-am comunicat că e dl.Haţieganu la mine care ar dori să vorbească cu dânsul. Spunea că va veni imediat.

Când a venit, s'a retras în birou pe sofa,iar eu am eşit în sufragerie unde am lucrat la masă şi am stat de vorbă cu cele câteva persoane în hall, care aşteptau să o vadă pe soţia mea, care în tot timpul vizitei lui Haţieganu şi Gafencu a fost în cabinet cu pacientele. După câteva minute (maximum trei minute),ambii au eşit din birou şi au plecat împreună, luându-şi rămas bun. Din acest moment nu mai ştiu nimic despre ei până când citind în Scânteia în care era fotografia cu cei ce încercau să plece în străinătate cu avionul, cu consternare am văzut că se află şi dl.Dr.GAFENCU între ei. Nici nu puteam să bănuesc că intrase într'o aventură de aşa natură.

Remarc că nici eu nici soţia mea nu i-am dat,din păcate nici o importanţă cazului Gafencu. Fapt este că în multele preocupări serioase ce le aveam am uitat de Gafencu până nu l-am văzut în ziare.

Ţin să precizez că abia acum îmi dau seama de gravitatea cazului Gafencu şi că nici odată nu am bănuit că e vorba de o acţiune subversivă politică. Gafencu ştiam că nu face politică. Ştiam că dorea foarte mult să plece în străinătate pentru studii. Primul imbold de a-l servi cu ceva a venit numai din această cauză. Mai ştiam că ceruse paşaport pentru a pleca dar avea oarecari greutăţi din cauza numelui cu toate că susţinea că nu e nici o rudă cu fostul ministru. Faptul că pleca cu avionul mi-a părut suspect şi din această cauză nici nu l-am servit crezând că nu se va găsi legătura pe care o căuta. Am fost surprins când a apărut totuşi dl.Haţieganu. Nu ştiu nimic ce au vorbit şi ce înţelegere au luat,dar nici nu puteam bănui că va rezulta o acţiune de gravitatea

celei ce s'a întâmplat, după comunicate.

Ţin să mai declar că nu sunt membru în Partidul Maniu şi m'am abţinut dela orice manifestaţie politică ce nu e pe linia Guvernului. M'am înscris printre primii membri în ARLUS, iar atitudinea mea în serviciu şi faţă de Sindicat până în prezent nu a fost exceptată. Am făcut mai multe conferinţe în cadrul Cercului Cultural ARLUS şi cred că muncitorii dela Gaz şi Electricitate mă apreciază. Nu sunt om politic, ci om de ştiinţă. Credinţa mea că D-rul GAFENCU ca om cărturar nu e capabil de acţiuni frauduloase, a fost crunt înşelată. Regret că din bunătate nu am fost mai categoric în a respinge orice cerere a D-lui GAFENCU.

Mă simt cu totul nevinovat, cu toate că îmi dau seama că din bunătate şi neatenţie am fost implicat într'o acţiune gravă dar cu care nu am nimic comun.

(ss) Dr.Ing.A.Avramescu

438

00439

1.1A

Copie Ds.Li vol 15 f.468-469   439

00440

DECLARATIE

Subsemnata Dr.MARIA ALEXIU AVRAMESCU,de profesiune medic, domiciliată în Str.Sf.Constantin Nr.24, de ani 42, declar următoarele :

Il cunosc pe Dr.GAFENCU de când era student circa 7-8 ani,ca extern la Maternitatea "Regina Elisabeta". In anii următori, Dr.GAFENCU a fost intern în diferitele spitale ale Capitalei, văzându-l cu totul ocazional.

In ultimul an m'a vizitat de câteva ori exprimându-şi dorinţa de a pleca în Elveţia pentru specializare,dându-mi amănunte asupra relaţiilor ştiinţifice cu diferiţi profesori la care ajunsese. Spunea că i se fac dificultăţi fiind bănuit ca rudă cu Grigore Gafencu, deşi în realitate nu avea nici o rudenie.

Faptul că lucram la acelaş spital nu a apropiat în plus relaţiile dintre noi, în nici un fel, apreciam însă dorinţa lui de a lucra în clinici conduse de maeştri cu reputaţie mondială, ca una care mă specializasem şi eu în şcoalele din străinătate.

Afară de aceasta, îl apreciam şi pe dânsul ca un element promiţător în profesiunea noastră, remarcându-se prin faptul că îşi făcea ierarhia spitalicească prin concursuri.

Probabil în dimineaţa zilei de 8 sau 9 Iulie, fiind la spital, a venit la mine şi mi-a spus că peste câteva zile va pleca în străinătate cu un avion pentru a cărui completare mai avea nevoie de două persoane. Nu mi-a făcut însă mărturisire că pleacă fraudulos sau fără acte în regulă.

In ziua următoare, sau poate aceiaşi zi,nu-mi amintesc precis, l-am întâlnit la Expoziţia Cărţii Engleze din Sala

Dalles, unde îmi dădusem întâlnire cu soţul meu,Ing.Avramescu Aurel,pentru a comanda cărţi.

Acolo mi-a spus mie şi soţului meu că cele două persoane de care are nevoie pentru complectarea avionului trebue să fie persoane cu suprafaţă care să constitue o garanţie pentru a nu fi suspectaţi ca agenţi politici ostili regimului ţării în care se duceau.

Ne-a întrebat pe mine şi pe soţul meu dacă îi putem indica astfel de personalităţi. I-am răspuns că nu am astfel de legături.

Am părăsit Expoziţia,eu plecând către casă,iar Dl.Gafencu a luat acelaş drum ca soţul meu, care se întorcea la Societatea de Gaz şi Electricitate unde are serviciu.

A doua zi dimineaţa, am primit un telefon acasă,dela Dr.Gafencu care îmi repeta cererea de a-i indica personalităţi. I-am răspuns că nu-i pot fi de nici un folos.

Pe la ora 14, după înapoerea dela Spital, m'a întrebat din nou la telefon, răspunzându-i negativ,după care m'a anunţat că va veni după amiază să-şi ia rămas bun.

In cursul după amiezei am însă ocupată continuu în cabinet şi nu l-am mai văzut pe dr.Gafencu.

Seara l-am întrebat pe soţul meu dacă a mai fost solicitat de Gafencu, la care soţul meu mi-a răspuns plictisit de aceste stăruinţe, care nu-l interesau direct în nici un fel, că i-a făcut cunoştinţă cu cineva ca să scape de stăruinţele lui. Avea un aer nemulţumit de această presiune pe care Dr.Gafencu o exercitase asupra noastră şi doar aprecierea elanului cu care voia să devie un mare chirurg îi justifica amabilitatea de a nu-l refuza categoric. Soţul meu arăta ca şi mine o totală lipsă de interes asupra eventualului succes sau insucces al dorinţelor D-rului Gafencu.

-/-

După aceasta nu am mai avut nici un fel de discuţii despre această chestiune. Nici nu am mai auzit nimic, luând cunoştinţă din gazete de arestarea D-rului Gafencu şi a grupului care plecase împreună cu el.

Declar, susţin şi semnez.

441

~~00442~~

(ss) M. Alexiu Avramescu.

Bucureşti, 17.VII.1947.

442

~~00443~~

Copie Dosi vol 15 f 513

443

~~00444~~

DECLARATIE

Subsemnatul Dr. Gh., BUSULENGA, domiciliat in Bucuresti Str. Octav Cocorăscu Nr. 57, in vârstă de 34 ani, declar că:

Duminecă 13 Iulie, la orele 19, am primit un telefon dela D-na CARANDINO care mă ruga să trec s'o iau la plimbare, întrucât are nevoe de aer. Doamna, pe care o ingrijesc de mult timp e suferindă [redacted] şi simţea nevoie de a ieşi la aer.

Dela orele 19 si pînă la 21.30, ne-am plimbat impreună prin cartierul Gral. Anghelescu, oprindu-ne la un restaurant unde am luat fripturi si o bere.

La orele 22 fără un sfert am condus-o acasă unde ne-am despărţit.-

In tot acest interval, n'am observat la Doamna CARANDINO, nici o emotie si nici altceva deosebit.

Discutia s'a petrecut asupra faptului că ar vrea să plece la mare la Mangalia, pentru a se trata [redacted]

La despărtire mi-a spus că Luni dimineata îmi va da un telefon ca să ne vedem in cursul zilei.

ss/Gh. Busulenga

20 Iulie 1947.

444

00445

445

00446

D E C L A R A T I E

Subsemnata PASTIA SABINA, în vârstă de 60 ani, domiciliată în str. Cavafii Vechi 1, de profesiune casnică, declar prin prezenta următoarele, cu privire la chiriașul meu BORCEA DUMITRU.

Locuiește la mine de doi ani și jumătate, cu multă amabilitate și purtare corectă. Se ocupă cu comerț și fierărie în str. Cavafii Vechi 3, ducea o viață exemplar de ordonată - la prăvălie și acasă - , nu eșea serile deloc, dec t câte odată când îmi spunea că este subșeful PNP. culoarea sectorului de Negru, vicepreședinte.

Primea din când în când acasă pe dl. Fedea (și zicea că este cumnatul Dlui Constantinescu Iași ministru) și lua câte o gustare împreună.

Se vedea zilnic cu dl. Beila fost aviator și cu asociații lui Dl. Cugureanu Zelzer. Acasă persoane străine nu primea pentru a nu fi deranjat.

Declar și suțin și semnez cele de mai sus declarate.

ss. Sabina Pastia

446

00447

D E C L A R A T I E

Subsemnata MARIA G.POPESCU, din Str.Vasile Gheorghel, declar în legătură cu cazul Ing.POPESCU, că știu următoarele:

Ing.POPESCU fiind în divorț cu mine nu mai dormea la mine de două luni; cheltuindu-mi o parte din avere, i-am cerut să renunțe la partea lui de casă, mi-a răspuns că dacă se va face emigrări în Brazilia și va reuși să intre și el, va renunța. Intre timp, venea pe acasă să întrebe dacă a mai telefonat cineva, sau dacă a primit scrisori.

Pe ziua de 2 sau 3, nu-mi reamintesc, am fost la mama, la înapoerea mea mi-a spus o vecină că Ing.Popescu a fost acasă cu Dr.Gafencu și încă trei domni, au mâncat acolo, seara la ora 9 a venit Ing.Popescu, tot în aceiași zi, a telefonat Comandorului NEGRESCU și am auzit din camera de alături că totul s'a aranjat pașapoartele fiind gata cât de curând. Tot în acea zi și-a mai luat și restul de bagaj ce mai era la mine, spunându-mi că le duce la aceia care îl va înțelege mai bine. Duminecă, în ziua de 13 cr., am fost la mama, la înapoerea mea am găsit pe Dr.Gafencu la mine spunându-mi că așteaptă un telefon dela Ing.Popescu din oraș. Intr'adevăr la ora 10 a sunat telefonul, a răspuns D-rul Gafencu, nu știu cu cine a vorbit. Intre timp la noi a sosit un domn care a spus că l-a chemat Ing.Popescu să facă o cursă cu dânsul, i-am răspuns că nu știu nimic dar să aștepte că trebue să dea telefon, între timp a mai sosit unul din aviatorii cu care m'ați confruntat și încă unul pe care nu-l cunosc, întrebând de Dr.Gafencu sau Inginer Popescu. Le-am spus că inginerul nu este acasă dar doctorul îl așteaptă să-i dea un telefon, au intrat și au stat de vorbă singuri în camera de alături

la un moment telefonul a sunat şi Ing.Popescu a vorbit cu D-rul Gafencu, nu ştiu ce au vorbit, la încheere m'a cerut pe mine şi m'a rugat să însoţesc pe Dr.Gafencu la restaurant pe Filantropia, cerând să mă vadă şi să-mi dea declaraţie că renunţă la casă. Eu fiind suferindă, n'am plecat imediat cu Dr.Gafencu, am rămas să mă bandajez şi am rugat pe unul din domnii aviatori ce mi-aţi arătat astăzi, să mă conducă, de teamă să nu-mi vină rău. Ajungi la restaurant, era Dr.Gafencu, Ing.Popescu şi încă cu doi domni pe care mi i-a prezentat ca Inspectori. S'a servit câte o friptură.

Intrebat Ing.Popescu de mine, când îmi semnează declaraţia de renunţare la casă, mi-a spus că pe ziua de 17, când se înapoiază dela Moreni, între timp, doi din domni au plecat la interval de câteva minute a plecat şi Dr.Gafencu şi Inginerul Popescu, rămânând eu cu unul din domni, între timp m'a căutat acasă nepotul meu şi servitoarea a spus că sunt la restaurant, a venit acolo, la sosirea lui l-am rugat să stea el cu domnul, eu simţindu-mă rău am plecat acasă. Ajunsă acasă am găsit o maşină acasă cu Ing.Popescu,Dr.Gafencu şi domnul care l-am lăsat eu la masă, când am intrat în casă, Ing.Popescu deschidea şifonierul să-şi ia pardesiul, i-am răspuns că nu-l mai are la mine că le-a luat toate,nu-mi reamintesc precis cât era ora. Au plecat spunându-mi că Vineri în ziua de 17 să fiu acasă că va trimite avocatul cu procura pentru renunţarea la dreptul ce i se cuvine şi tot în aceiaşi zi îmi va telefona noua adresă a lui ca să îndrept toată corespondenţa acolo.

Intrebată astăzi de domnul Director dacă l-am însoţit pe Inginerul POPESCU la restaurant,n'am spus crezând că e o vină a mea din moment ce sunt divorţat,ne mai având voie după lege să ne mai întâlnim.

-/-

Cu plecarea lor n'am ştiut nimic decât că va pleca atunci când Guvernul va hotărâ să plece primul lot de emigranţi.

(ss) Maria Popescu

58

~~00451~~

411

00452

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Doctor GHEORGHE BUSUIOCESCU ,născut in anul 19o2 luna Noembrie 7/2o-in comuna Leordeni jud. Muscel,fiul lui Marin+ şi al Elisabetei,căsătorit de profesie medic-de religie ortodoxă naţionalitatea română-serviciul militar satisfăcut-Compahia I Sanitară cu gradul de medic maior in rezervă.-

Nu am suferit nici o condamnare.-

Am ultimul domiciliu in Bucuresti str.Maior Giurescu nr. 7.Nu sunt inscris in nici un partid politic Declar următoarele:

Il cunosct pe dl MIHALACHE in calitate de nepot,al soţiei soţiei sale.-In această calitate Dsa a apelat adeseori pentru ai face servicii cu atuovechiculul proprietatea personală a subsemnatului-l+am transportat deseori in oraş sau la Mătăsaru-unde are lotul " Mihai Viteazu" sau la Dobreşti-Muscel.-

In seara zilei de 13 Iulie a venit la mine, rugându-mă să merg până la Pr.DUMITRACHESCU,rugându-mă în strada Dobroteasa pentru a ridica niste bagaje şi a-l aduce la subsemnatul-unde Dsa va reveni mai târziu si-l va lua.-

Am executat,iar Dsa revenind mi-a rugat să-l las singur in camera ce-mi serveste de cabinet medical.-

După circa o jumătate oră-reapare imbrăcat intr'un pardesis şi părea să aibă dedesubt haine civile.

M'a rugat să-l transport la un punct in oraş pe so- Iancului spre sfârşitul liniei 14.Acolo se află o maşină lângă care am oprit la indicaţiunea Dsale.După ce a vorbit ce cei dela ,aşină-m'a rugat să-l duc puţin mai departe până la ieţirea din oraş-urmărind maşina din faţă. Am mers astfel până dincolo de satul Fundulea când oprindu-se maşina din faţă,-mi-a spus să oprese s'a dat jos a luat bagajul spunându-mi repede,să mă intorc acasă; cred căţi dai seama in ce situaţie delicată te-am

./.

452

pus-dute repede acasă,nu vreau să te am pe conştiinţă. M'am inapoiat la Bucuresti.-

Insinte de plecare mi-a dat un pachet spunându-mi să-l predau a doua zi la locuinţa sa proprie in Bucuresti la Dl POPESCU MEHEDINTI in str.Filaret 33,pe care l-am dus a doua zi sau a treia zi seara când am găsit pe Dna POPESCU MEHEDINTI acasă şi l-am pus in camera ei.-

Drept pentru care dau prezenta declaraţie şi o semneze .-

00453

(ss) GH. BUSUIOCESCU,

453

~~00454~~

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dr. Gh. BUSULENGA, domiciliat in Bucureşti Str. Octav Cocorăscu Nr. 57, in vârstă de 34 ani, declar că:

Duminecă 13 Iulie, la orele 19, am primit un telefon dela D-na CARANDINO care mă ruga să trec s'o iau la plimbare, întrucât are nevoe de aer. Doamna, pe care o ingrijesc de mult timp e suferindă de bronşită cronică şi de insuficientă hepatică şi simţea nevoie de a ieşi la aer.

Dela orele 19 şi până la 21.30, ne-am plimbat impreună prin cartierul Gral. Anghelescu, oprindu-ne la un restaurant unde am luat fripturi şi o bere.

La orele 22 fără un sfert am condus-o acasă unde ne-am despărţit.-

In tot acest interval, n'am observat la Doamna CARANDINO, nici o emoţie şi nici altceva deosebit.

Discuţia s'a petrecut asupra faptului că ar vrea să plece la mare la Mangalia, pentru a se trata de bronşita ei veche.-

La despărţire mi-a spus că Luni dimineaţa imi va da un telefon ca să ne vedem in cursul zilei.

ss/Gh. Busulenga

20 Iulie 1947.

~~00455~~

458

02456

DECLARATIE

Subsemnatul RUSU I.NICOLAE, de ani 38, de fel din comuna Bereşti, jud. Covurlui, fiul lui Iosif şi al Vasilica, de profesie şofeur, român ortodox, avere nu am, carte ştiu 4 clase primare, căsătorit, fără copii, actualmente domiciliat în Bucureşti, Splaiul Independenţei Nr.19, cu serviciul la Soc. Salvarea, cu serviciul militar satisfăcut la Reg.3 Art.Grea cu Ctg.1931, cu gradul de soldat, judecat sau condamnat nu am mai fost, declar următoarele :

In ziua de 13 Iulie 1947, Duminecă, am primit ordin dela dl. Administrator al Societăţii Salvarea, Dl. Cpt. ZAHARIA MARIN, să pregătesc maşina turism Nr.3720 B., pentru a merge cu un nepot al său care a luat vacanţă, să-l ducem în comuna Serdoiu, satul natal al Domnului Administrator.

Ajunşi în comuna Serdoiu, a lăsat copilul şi la înapoere eu am vrut să merg spre Bucureşti şi D-lui mi-a dat ordin să mergem înainte apucând spre şoseaua care duce spre Piteşti, mergând până în comuna Topoloveni, unde s'a interesat de drumul care merge spre Dobreşti, unde am pornit cu maşina.

In comuna Dobreşti am stat aproximativ o oră în faţa unei case neştiind cine domiciliază acolo.

După o oră a apărut un domn în costum naţional, care am aflat dela dl. Cpt. ZAHARIA că este dl. ION MIHALACHE, care s'a suit în maşină şi pe care l-am adus în Bucureşti, unde am sosit în jurul orei 6 după amiază. In Bucureşti am oprit întâi la Arcul de Triumf unde Dl. Mihalache a coborât din maşină

456

şi s'a dus la o casă pe care nu o ştiu şi nici strada, eu nefiind atent,ocupându-mă cu maşina. După un sfert de oră s'a înapoiat şi am pornit în Str.Mitropolitul Filaret Nr...... unde a rămas cam o jumătate de oră, de aici am mers în Bulev. Dacia la Sanatoriul Dr.Jovin, unde l-am lăsat pe dl.Mihalache. Era ora aproximativ 19.00.-

~~9457~~

In tot timpul parcursului dela Dobreşti până la Bucureşti, nu am putut asculta cele ce au discutat din cauza zgomotului dela motor şi ei în spatele maşinei vorbeau încet. Am putut auzi că discutau despre situaţia economică din ţară, lipsuri,etc.

La sanatoriul Jovin, când s'au despărţit, Dl.Cpt.a întrebat pe dl.Mihalache dacă mai are nevoe de maşină,iar D-sa i-a răspuns că nu, că îi va da dl.Maniu maşina să se ducă acasă, mulţumindu-i pentru serviciile făcute,rămânând ca a doua zi dacă va mai avea nevoe de maşină să i-o ceară telefonic a doua zi.

Eu altă dată nu am mai mers cu maşina cu dl.Ion Mihalache şi nici atunci nu am ştiut că mergem să-l luăm pe dl.Mihalache decât când am sosit cu maşina în comuna Dobreşti, când mi-a spus dl.Căpitan că acesta este dl.Mihalache.

Declar, susţin şi semnez propriu.

ss. (Rusu I.Nicolae.

22 Iulie 1947.

457

~~00458~~

458

D E C L A R A T I E

Subsemnata Răduinea Tudora,nascut din anul 1920 in comuna Piatra Jud.Teleorman fica lui Marin + si Floarea,necasatorita, carte nu stie servitoare,judecata sau pedepsita nu am fost nici odata,domiciliata din anul 1945 permanenta in Bucuresti Vasile Gherghel Nr.21 la Dna MARIA POPESCU sotia inginerului POPESCU la care sunt in serviciu,asupra celor intrebate declar urmatoarele:

~~00459~~ 459

Nu am mai vazut pe inginerul POPESCU GHOERGHE in ziua de 26-27 Iunie 1927,când eu am plecat la mama mea in comuna Piatra Júd.Teleorman spre a-mi aduce faina si de unde m'am intors in Bucuresti in ziua de 11 Iulie 1947.-

Sâmbata 12 Iulie 1947 in jurul orelor 10 dimineata inginerul POPESCU GHEORGHE a venit la locuinta sotiei sale si s'a interesat daca are corespondenta.

Intrucat nu a avut nici o scrisoare a plecat imediat

Stiu ca inginerul POPESCU GHEORGHE este prieten cu Drul GAFENCU,care venia din când in când pela noi insa pe care nu l'am mai vazut de doua saptamâni.-

Deasemenea mai stiu ca inginerul POPESCU mai era prieten cu un anume BORCEA ALEXANDRU cu care insa in ultima vreme nu se mai intâlneau acasa.-

Despre plecarea inginerului POPESCU GHEORGHE nu am nici o cunostinta deoarce despre aceasta chestiune nu au discutat nici odata in fata mea.-

Aceasta i-mi este declaratia pe care o dau sústine si semnez prin punere de deget nestiind care,.-

/ss/ Raduinea Tudora

459

~~00460~~

460

D E C L A R A T I E

Subsemnata LUCRETIA UNGUREANU,domiciliata in Str.Spiru Haret Nr.16 in serviciul familiei CARANDINO declar urmatoarelă

Duminica 13 Iulie am stat tot timupul acasa.Dl CARANDINO nu a mâncat acasa numai doamna a stat până seara la ora 7 si mi-a spus mie ca se duce sa se plimbe.-

Pela ora 9 seara a venit Dl si m'a intrebat de doamna i-am spus ca a plecat sa seplimbe.A pkecat si dânsul sa o caute si mi-a spus ca daca vine sa o astepte acasa.-

Dl dupa un timp s'a intors si doamna nu venise.Mi-a spus sa-i fac geamnatanul lui sa-i pun tot ce-i trebue de schimb. Am facut asa cu mi-a spus.

Dupa un timp s'a intros doamna si am spus ca a cautat-o dl de doua ori si mi-a spus sa facc geamantanul lui si atânci domana mi-a spus ca eu sa nu fac geamnatanul.Peste un timp a venit si au vorbit amândoi.Eu nu am fost in casa.

In scurt timp si-a facut si doamna geamnatanul si mi-a spus mie ca pleaca la bai la Mangalia sa ai grija de casa noi am plecat,-acuma. Mi-a lasat si banii pentru cheltueala până plec si eu acasa.Casa a ramas deschisa toata fiindca dup plecarea lor asa cum am vorbit cu ei urma sa plec acasa la mine o luna de zile in Bucovina.-

Aceasta i-mi este dedlaratia pe care o dau si o sustin propiu.-

/ss/ Lucretia Ungureanu

19 Iulie 1947

461

./.

462

~~00463~~

D E C L A R A T I E

Subsemnatul POPA AUREL, npscut la 16 Februarie 1908, in comuna Gligaresti Jud. Turda, fiul lui Gavel si Ana, de profesie sofeur mecanic, cu domiciliul in Bucure ti Sos. Bonaparte Nr. 4, declar urmatoarele:

Pe data de 24 Mai 1945, am fost angajat ca sofeurx la Intreprinderile Ing. P. MUNTEANU, unde am cunoscut ca aosicat pe Dl. Ing. MANDRUT si eram si eram cu masina la dispozitia si la ordinele ce mi se dădeau de către Dl. Ing. MANDRUT, fiindcă aveam lucrari cu Comisia Aliată de Lucrări, in baza rt. 12, din Legea Armistitiului. Eu exe cutam ordinele si umblam cu masina 13368 B. actualmen te distrusa complet de circa un an, In ajunul sărbăto rilor Pastelui amfost ~~taxmixx~~ trimis ca să duc fami lia D-lui ILIE LAZAR la Mănăstur lăngă Baia Mare, unde am rămas cu masina si am făcut Pastele acolo, căci asa am primit oddin la plecare. După Paste, nu pot preciza ziua exactă a venit un om, insotit de un domn si sofeur prin care mi-a trimis si mie trei camere pentru roti, căci stăteam prost cu cauciucurile, deaceia după o zi am plecat la Baia Mare unde eu am rămas in pană de acumu lator, eu am rămas acolo si mi-am incărcat acumulatorul, iar dănsul a plecat cu un american cu masina. Eu a doua zi searax m'am intors la Mănăstur unde am mai plimbat familia prin apropriere 4-5 zile. In intervalul acesta americanul a trecut pe la Mănăstur si la lăsat pe Dl. ILIE LAZAR la familie. După Dumineca Tomei am plecat la Bucuresti Marti sau Miercuri nu stiu precis. Ajuns la Bucuresti am fost recompensat cu un bacsis destul de frumos si mi-au spus că conduc foarte brudent, de atunci eu nu l-am mai vazut, fiindcă a fost arestat si tinut la Curtea Martială.

./.

463

După eliberarea lui dela inchisoare eu nu l'am mai văzut un timp de vre'o trei luni când m'a trimis Dl.Ing.MANDRUT, să-i aduc un pachet cu schimburi de acasă să i le dau dânsului /adică lui Dl.Ing.MANDRUT/, si deatunci orice voia de acasă Dl.Ing.MANDRUT ma trimetea să-i aduc, după Pasti in 1947, nu stiu data precisă l-am intrebat pe Dl.Ing.MANDRUT unde este Dl.ILIE LAZAR, fiindcă nu mai are nevoe de nimic de acasă şi mi-a răspuns căci e plecat în Ardeal, din cauza cauciucurilor si a pieselor de schimb la maşină. Masina s'a distrus complect de aproape un an cu n'a avut nici lucrări am stat cu toti fără lucru până acum vre'o 2-3 săptămâni când Dl.Ing.MUNTEANU, a luat o lucrare la Iaşi a trebuit iarăşi să alergăm după materiale, mi-a spus căci are să închirie sau probabil să cumpere o maşină aşa mai uzată ca să se poată să-şi satisfacă nevoile alergând din oras după piese si material, fiind căci se găsesc foarte greu. Asa a si făcut l-am văzut intr'una din zile căci a venit la birou cu o maşină marca "Naş" tip vechiu si cauciucuri proaste, eu iarăsi am fost la dispozitia tuturor din birou, pentru tot felul de materiale, eu Duminica eram liber, plecam si eu in oraş aşa s'a intamplat si pe ziua de 13 Iulie a.c. eu am plecat la strad si am venit acasă pe la orele 19 /7 după masa sau 7.30/, 19.1/2 nu stiu exact când l-am găsit pe Dl, Ing. MANDRUT citind ziarul m'a intrebat căci unde umblu singur prin oras. I-am spus unde am fost si pe urmă ma intrebat dacă am benzină in maşină i-am spus căci am dânsu atunci mi-a spus ai să mergi cu mine să luăm pe cineva si ai să fi la dispozitia lui vre'o 2-3 ore si eu l-am intrebat căci pe cine luăm si unde merg cu dânsul, atunci mi-a spus căci pe Dl.ILIE LAZAR, intr'adevăr pe la ora 9.30, am mers cu masina Nr.3309 B. si l-am luat pe Dl.ILIE LAZAR din Cotroceni Carol Davila colt cu Dr.Herescu de unde am mers apoi in Str.Roma lângă Administratia Financiară unde am stat aproape o jumătate oră, iar de acolo Dl. MANDRUT si-a luat la revedere s'a dat jos si eu am plecat in Parcul Delavrancea la Dl.CARANDINO, unde am stat până pe la orele 12, când au iesit impreună cu doamna si mi-a dat directia capul liniei lui tranvaiul 14, spre Pantilimon la capul linii lui 14, am găsit o masină care stationa si mi-a spus dintrânsa un domn care cred căci era cel cu scurta de piele să mă tin după dânsul căci dânsul stie drumul, eu atunci m'am adresat domnilor mei din maşină dacă mergem departe căci am defecte farurile si n'am nici o rezervă. Dânsii mi-a răspuns nu mergem

./.

departe tinete după masina din fată am c'am vre'o două ore când deodată am oprit numai văzusem stopu la masina din fată căci era oprită c'am la o sută metrii mai inaintea mea,eu m'am adresat domnilor,eu nu mai pot merge fiind căci sunt in pană de cauciuc,atunci Dl.ILIE LAZAR,mi-a spus : Fă-ţi cauciucul si pleci inapoi,dar alţii s'au adresat domnului ILIE LAZAR, căci nu se poate să plec fiindcăci i-aşi putea trăda fiindcă i-am adus cu bagaj si i-am lăsat in cap şi de bun acord intre dânsi m'au tinut acolo pe loc până s'a făcut ziuă,când s'a făcut ziuă mi s'a spus de cel cu haină de piele când vom auzi avioanele vei trage masina imediat la dreapta pe câmp după salcâmi si să nu-ţi fie frică noi vom pleca ,iar voi amândouă masinile să nu spune-ţi la nimeni.Ai inteles,eu am tăcut si am stat ca să văd avioanele,la un moment dat am auzit motoarele dela avioane şi mi-a ordonat să trad masina pe câmp după salcâmi intr'adevăr când primul avion a aterizat si venea spre noi si imediat si al doilea ,eu am auzit focuri de armă,am oprit motorul si am stat in maşină până când m'a chemat un domn Inspector si mi-a dat ordin să mă urc in camion.Pe urmă m'a urcat iarăsi in maşina mică si după toate perchezitiile făcute,am ajuns inapoi la Bucuresti la Sigurantă.-

Aceasta imi este declaratua ce o dau,nefortat de nimeni si semnez propriu.

ss/Popa Aurel

18 Iulie 1947.

~~00466~~

465

004̶6̶7̶ 466

D E C L A R A T I E

Subsemnatul C.BRATIANU,născut în anul 1887 luna Iunie 5 în comuna Bucureşti, fiul Generalului C.Brătianu şi al Elenei necăsătorit, de profesie agricultor, de religie ortodoxă şi naţionalitate română, serviciul militar satisfăcut fiind maior în rezervă la Reg.de Gardă Călare, nu am suferit nici o condamnare, cu domiciliul în Bucureşti str Visarion Nr.6, secretar general al partidului naţional liberal, declar următoarele:

1.La prima întrebare dacă am avut cunoştiinţă de pregătirea plecărei grupului I.Mihalache în străinătate, declar că nu am avut absolut nici un fel de cunoştiinţă despre o asemenea pregătire.

2.Dacă am fost consultat principial sau în concret asupra trimiterii unor personalităţi în străinătate care să reprezinte punctul de vedere al opoziţiei - declar că nimeni nu m'a consultat în acestă primînţă, şi această cjestiune nu a făcut nici o dată obiectul discuţiunilor noastre din partid.

3.Cum apreciez iniţiativa P.N.T., de a trimite delegaţia cunoscută în străinătate - declar că necunoscând motivele reale care i-au îndemnat la aceasta îmi este foarte greu să mă pronunţ fără a avea informaţiuni mai ample.

In cea ce priveşte dacă această metodă intră în vederile partidului nostru, răspund că conducerea partidului nu s'a gândit nici odată la asemenea soluţiuni.

/ss/C.BRATIANU.
Secretarul General al P.N.T.

8 August 1947 Bucureşti.

467

~~00468~~

D E C L A R A T I E

Subsemnatul C. R. Brătianu născut in anul 1866 la Florica jud. Muscel, domiciliat in Bucuresti 16 Calea Dorobanţilor presedinte al partidului National Liberal la intrebările puse de Dl. Inspect. de Politie Bondrescu declar următoarele :

Nu-mi amintesc textul declaratiei citită de ministru partidului nostru in guvern in lo Ianuarie 1944 Convingerea mea am fost insă că ministrû reprezentanţi ai partidului opozitiei avea un rol de contact al notelor guvernului, iar nu de colaborare care ar angaja răspunderea partidelor noastre in opera guvernului.-

Recunosc că am adresat o scrisoare de multumire Dlui GAFENCU pentru a-i mulţumi de modul cum a expus cauza ţării noastre.-

Cu Dl. Creteanu am avut corespondenţă numai cât timp a fost ministru de externe şi după plecarea sa numai am avut legături.-

Incă inaintea de conferinţa de pace dela Paris am discutat cu Dl. IULIU MANIU necesitatea trimiteri din partea noastră a unor reprezentanţă in străinătate dar nu am mai avut putinţă să facem. Nu am discutat niciodată asupra persoanelor cari urmau să plece in acest scop.-

Cei care erau deja in străinătate ca Dnii GAFENCU, TIBO etc. erau in acord de sentimente ~~xim~~ cu noi dar nu reprezentanţi oficiali care ar fi avut cu totul altă autoritate dacă ar fi rezultat oficial fată de cercurile politice oficiale, pe care doream să le interesăm la intenţia din ţara noastră.-

12 August 1947.- /ss/ C Brătianu.-

000469 468

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Constantin Titel Petrescu născut in anul 1888 luna Februarie 2 la Craiova/ Dolj/ fiul lui Constantin Petrescu decedat si al Anița-Florica Petrescu decedată, căsătorit cu Sofia C Petrescu născută Fănică.- de profesiune avocat de religie ortodoxă şi naționalitate română,cu serviciul militar satisfăcut in prezent cu gradul de sergent eşit din cadrele armatei.-

Nu am suferit nici-o condamnare ,cu domiciliul in Bucuresti str. Brezoianu nr. 29.-

Situația politică : Presedinte al Partidului Social Democrat Independent din România, declar următoarele :

Intre partidul S.D.I. şi P.N.T. exista in preajma alegerilor legislative dela 19 Noembrie 1946 un proect de apărare a urnelor,- fără cartel electoral.-

Pactul s'a materialiuat in următoarele acte :

Un apel către cetățeni in care relevam defectuozitatea legei electorale, un apel către națiunile uni şi un apel separat către cei trei mari, in acelaş sens.-

După alegeri, am inaintat un memoriu guvernulu in care ne plângeam de faptul in care au decurs alegeril

In afară de cele mai sus nu-mi reamintesc să mai fi dresat comun.-

Cu privire la relațiile internaționale, in afa de cercurile amintite, nu am avut vre-o actiune comună cu cele două partide din opoziție.-

In numele P.S.D.I. am intreținut corespondentă cu partidele socialiste din Europa, respectiv: Partidul socialist francez, ~~xxxxx~~ englez,bulgar, italian si germa / căruia i-am răspuns la o invitație pentru Congresul de la Nüremberg din 29 Iulie 1947.-

Corespondenta se referea la recunoaşterea internaționalei socialiste,singura in măsură- socot- de a

./.

00470
469

rezolva problemele economice internationale şi a organizării păcii in spirit democratic ca şi socialist.-

In acest scop am scris Partidului Labursit P. socialisit francenz şi personal lui LEON BLUM şi partidului socialist italian şi personal lui GIUSEPPE SORAGOT.

Despre activitatea grupului Titel-Gafencu şi Creţeanu etc. nu am avut nici o cunoştinţă şi cum nau intreţinut ixxxxxxx vre'o legătură intrucât problemele economice şi le făcea, cred că nu pot fi rezolvate decât de partidele socialiste şi in spiritul care le animă.

Iniţiativa unei xxxxxx actiunio oarecare a partidelor agrarienilor din Sud- estul european nu m'a interesat niciodată, deşi aflasem de o asemenea injghebare deupă plecarea premierului Nagy in America.-

Nu recunosc a fi semnat vre'o dată vre'o scrisoare către Gr. GAFENCU nici singur nici impreună cu alţi-

Nu am avut niciodată cunoştinţă despre hotărârea condusă paritudlui P.N.T. la trimieterea personalităţilor politice in străinătate., astfel că stirea plecărei Dlui I Mihalache m'a surprins si nu i-am dat crezare socotind că locul Dsale de prim conducător era lângă partidul al cărui vice. Presedinte este.-

Pentru care dau prezenta declaratie si semnez propriu.-

/ss/ Const. Titel Petrescu.-

Bucuresti 8 August 1947.-

94471
470

D E C L A R A T I E

Subsemnatul I.V.POPESCU MEHEDINTI, născut în anul 191o, luna Martie, ziua 14 în comuna Bălăcita, Jud, Mehedinţi, fiul lui Vasile si al Mariei, de profesiune functionar particular si directorul revistei "Tărănismul" de religie ortodoxă, de naţionalitate română, cu serviciul militar satisfăcut la Reg.95 Inf. cu gradul de Sublt.-Administraţie de rezervă, - nu am suferit nici o condamnare; ultimul domiciliul în Bucuresti Str. Mitr. Filaret 33, membru al partidului national-rărănesc - org-Mehedinţi - declar următoarele:

Sunt membru al Partidului National-Tărănesc din anul 1929, când m'am inscris în Tineretul Naţional Tărănesc - având între timp următoarele functiuni: bibliotecar al organizatiei tineretului de Mehedinţi Universitatea Bucureşti; secretar al D-lui I.MIHALACHE, intre anii 1932-1937; membru al comitetului judetean al Org.Mehedinti, Vicepresedinte al acestei organizatiuni; director al revistei "Tărănismul" şi cu aceasta calitate membru în Comitetul Central Executiv al P.N.T., administrator al Soc."Dreptatea" S.A.R. - până în Aprilie 1947, când m'am retras prin demisie.

Asupra activităţei politice a Partidului Naţional-Tărănesc din ultimii ani, la care am participat direct sau indirect - cunosc următoarele:

23 August 1944, Aduce în viaţa politică ~~conditiunii~~ a României condiţiuni deosebite de cele anterioare. Astfel avem: a/. isgonirea trupelor hitleriste prin concursul trupelor române şi sovietice - ceeace dă o satisfactie umană, Tara noastră intrând pe fagaşul normal al prietenilor şi relaţiilor sale internaţionale.

b/. Aparitia pe scena politică a vechilor partide de mas naţionale - Tărănesc şi National-Liberal şi

c/. Apariţia partidelor muncitoresti social democrat si Comunist.

./.

In celace priveste pozitia P.N.T., in politica internă initial, conducerea partidului prin Dl. IULIU MANIU, care încă din 1937, se bucura dealtfel de depline puteri din partea ultimului Comitet Cl.Ex. inainte de dizolvarea, adoptă o atitudine de rezervă neangajindu-se în formarea unui guvern sub preşendinţia sa ci recomandând un guvern de militari sub prretextul necesităţei restabilirei si organizărei ordinei - Se ajunge astfel la formarea primul guvern Sănătescu din militari, cu girul celor patru partide din Blcul Democratic. In ce priveste pozitia fată de partidele muncitoresti care au format după 6 Martie pivotul regimului demcratic instaurat atunci, conducerea P.N.T., prin Dl. IULIU MANIU, afişând credinta unei totale superiorităţi fată de aceste partide, consimte la o anumite colaborare cuele, considerând-o ca necesară faţă de situatia de armistitiu în care se găsea ţara până la încheerea păcii. D-sa interzice in acelaşi timp angajarea oricărui contraverse ideologice si programatice cu aceste partide până la terminarea războiului si încheerea păcii.-Aceasta actiune de bază pe credinta D-lui IULIU MANIU, ca dată fiind conjuctura politică a momentului de atunci si fireste până la încheerea păcii partidele muncitoresti care într'o situatie privilegiată faţă de P.N.T., şi P.N.L., ceeace le-ar fi dat posibilitatea realizărei unor reforme radicale pe linia lor ideologică si programatică în folosul maselor care le sustineau.- Se urmărea prin aceasta ca punerea in discutie a oricăror chestiuni în acest fel, indiferent din iniţiativa cui ar fi fost luate, să fie amânate până la terminarea războiului şi încheerea păcii, când presupunea probabil D-sa, că această situatie, privilegiată pentru partidele socialiste muncitoreşti ar fi încetat prin schimbarea condiţiilor. In fapt sustinerea sa se baza pe argumentul că realizarea acestor reforme pretidea o epocă de linişte, conditie care nu ar fi indeplinită în timp de război. Scopul său era deci, in fapt menţinerea, statutului quo ante-bellum, urmărindu-se realizarea formulei de "menţinerea ordinei şi disciplinei în muncă" formulă capabilă să apună orice frământări sociale ivite firesc odată cu apariţia partidelor muncitoresti în viata politică românească. Spre exemplificare mentionăm atitudinea luată faţă

./.

472

improprietărirea ţăranilor, sustinându-se ca această coproprietarirea să fie făcută după terminarea războiului şi lăsarea la vatră a mobilizatilor.

00475

In ceuace priveste pozitia adoptată pe plan extern, nu am fost in situatie de a cunoaste in detalie pozitia dotată si legăturile stabilite. Cred insă că in pozitia adoptată pe plan intern P.N.T., se bizuia pe grupul naţiunilor aliate din Vest. Fapt sigur deasemeni că toate asocietiile sau grupurile cu caracter progresist au luat nastere in România după 23 August 1944, a fost combătute si bagatelizate de către P.N.T., aceasta atitudine fiind adoptată chiar faţă de o asociatie ca apărarea Patriotică.

Dacă până la 6 Martie P.N.T., priveste partidele muncitoresti cu oarecare suspiciune, după 6 Martie când acesta partide reusesc să facă mobilizarea de mase cunoscută şi care reuşeşte realizarea "Guvernului de Largă Concentrare Democratică atitudinea aceasta de suspiciune se transformă intr'o actiune directă de luptă pentru răsturnarea acestui guvern mobilizând in jurul său si pe toţi acei care se simţeau vizati ~~pxt~~ fie prin reformele sociale preconizate de Guvernul Dr. PETRU GROZA fie de sanctiunile pe care urmau să le primească de pe urma colaborării lor cu trecutele regimuri, vorbind de colaborarea ~~txxxxxxx~~ tionistă vinovate de dezastrul ţării sau criminalii de războiu.

Dealtfel părerea D-lui MANIU judecarea si pedepsirea criminalilor de război şi de dezastru tării era ca aceasta măsură să se aplice numai după terminarea războiului si incheerea păcii pentru ca aceasta operatiune să se exercite in deplinătatea exercitării libertătilor cetătenesti.

Dela aceasta dată 6 Martie 1945, apărea in Capitală organizatia muncitorească desi formal ea există de mai multă vreme condusă de Dl. ILIE LAZAR, indrumată direct de Dl. IULIU MANIU, fără a fi subordonată nici unui alt for Statutar. Remarcăm deasemeni grija deosebită acordată organizatiei tineretului studentiar, alocându-se studentilor săraci din partid sume lunare pentru plata de cantină si locuinţă. Se initiază deasemenea o propagandă deosebită de ingrijită in rândul militarilor pregătindu-se astfel terenul pentru captarea elementelor ce urmau să fie scoase din cadrul activ. Comform acordurilor internationale. Motivele acestor preocupări erau: Organizatia muncitorească

./.

473

fiind privită ca instrument de actiune în rândul ~~maselor~~ muncitoresti pentru contractarea ~~xxxxxxx~~ orientărei propagandiste a muncitorimei, tineretul studentesc prin educatia sa /naționalist-sovină constituia o bună masă de manevră servind scopurilor P.N.T. In ce priveste militarii acestia formau un corp selectionat oneogen caracterizând prin combativitatea si posibilitătile de a procura mijloacele de luptă. In ceeace priveste mentalitatea si ideile propagate atât prin propaganda scrisă, presă, manifeste, brosuri etc., cât si orală -discursuri la intrunirile tinute în sediu sau dela om la om acestea se caracterizau prin spirit de existență în fața ideilor propagandiste spirit nationalist, sovin și prin poziția externă alături de națiunile din Vest antisovietice. In frunt ea acestei propagande se găsea ziarul "Dreptatea" oficiosul conducerea efectivă a presei partidului a avut-o Dl. N. CARANDINO îndrumat personal de Dl. Presedinte IULIU MANIU. Aceasta situație exista si pe timpul când era director al gazetei Dl. NESTOR BADEA - motiv pentru care a si demisionat din aceasta functie-

In fata acestor constatări am luat adesea atitudini de critică atât împotriva metodelor cât si a spiritului ce anima activitatea propagandistică si pe care l-am relevat mai sus. Incercările mele nu au avut ecoul scontat si atuncea am luat hotărârea de a mă retrage din astfel de activitatea partidului renuntând treptat la functiunile ce îndeplineam. Astfel în luna Aprilie 1947, am demisionat din functiunea de administrator al S.A.R. "Dreptatea" si cu toate insistentele depuse nu am revenit asupra hotărârii mele.

Drept care dau prezenta declaratie pe care o sustin si semnez propriu.

ss/Popescu Mehedinti

Bucuresti 11 August 1947

12 August 1947

Dată în fața noastră
Inspector de Poliție.
ss.A.Bondrescu

00475

474

DECLARATIE

Subsemnatul CONSTANTIN ADAM, domiciliat în București str.Lt.Zlotescu nr.19, secretar general al Partidului Țărănesc Democrat, întrebat asupra legăturilor mele cu fostul Partid Național-Țărănesc, de sub conducerea dlor.MANIU și MIHALACHE, declar următoarele:

Sunt fiu de învățător din comuna Dulcești, județul Roman. Am absolvit Scoala Normală și m'am dedicat carierii de învățător. Ca fiu al satului mi-am dat seama încă din tinerețe de starea de inferioritate morală, materială și culturală în care erau ținuți țăranii de clasele moșierești, industriale, capitaliste și burgheze, care au stăpânit politicește România până la Armistițiul dela 23 August 1944. De aceia, m'am hotărât, încă de timpuriu să intru în viața politică și să lupt pentru eliberarea și ridicarea păturilor rurale la o viață omenească, demnă. M'am înscris în anul 1919 în Partidul Țărănesc, întemeiat de dl.ION MIHALACHE și Dr.N. LUPU, care după războiul trecut apăruse la orizontul României, ca o speranță a democrației naționale, având ca prim obiectiv: înfăptuirea deziderátelor țărănești. Am avut norocul să fiu acceptat de marele democrat Dr.N.LUPU ca unul din colaboratorii săi intimi. Timp de peste un sfert de veac, am stat neclintit lângă acest impetuos luptător al cauzei țăraniste. Am fost directorul de cabinet al său, când a fost primar al Sectorului IV Verde din București, și când a fost ministru al Instrucțiunii și al Muncii și Sănătății, iar când Dr.LUPU n'a deținut vreo demnitate publică, am fost secretarul său particular.

In această calitate de zilnic colaborator al doctorului LUPU, am fost martor al mai tuturor consfătuirilor, al hotărârilor importante, al vicisitudinilor din Partidul Național-Țărănesc, după cum a fost persoana căreia Dr.N.LUPU, adesea, își destăinuia amarul sufletului său din cauza impo-

trivirilor pe care le întâmpina din partea conducerii național-țărăniste,la o politică sincer democrată.

Fuziunea dintre naționalii ardeleni și Partidul Tărănesc din vechiul Regat s'a făcut în contra și pe deasupra opunerii drului N.LUPU.In interminabile ședințe cu prilejul discutării fuziunii,Dr. LUPU a demonstrat că partizanii dlui.MANIU sunt de esență burgheză orășenească, a arătat că ei sunt surtucari -mari moșieri,industriași,bancheri,membrii în diverse consilii de administrații,etc.-și n'au nimic comun cu Partidul Tărănesc,care e un instrument de luptă, de clasă.Dr.LUPU a demonstrat că "surtucarii" dlui.IULIU MANIU n'au aderențe cu năzuințele țărănimii sărace și ignorante;dimpotrivă,au tot interesul ca aceasta să fie menținută în starea minoră în care se afla,pentru ca să fie mai departe exploatată între alții,și de maniști.A adus ca argument și actul politic care a precedat tratativele de unire dintre național și țărăniști,fuziunea dlui.MANIU cu rămășițele takiste: mari moșieri,de tagma lui MISU CANTACUZINO,PAVLIGA BRATASANU,GH.GH.MIRONESCU,POLIZU -MICSUNESTI,STELIAN POPESCU,etc. Chiar dacă național-takiștii ar adera formal - spunea dr.LUPU - la programul țărănesc,ei nu vor activa însă sincer,niciodată pentru înfăptuirea lui.Dr.LUPU preconiza ca Partidul Tărănesc din vechiul Regat să descalece în Ardeal și să rupă mirajul mincinosc al acaparării politice a ardelenilor,de către dl.IULIU MANIU.Inceputul de acțiune politică țărănistă întreprins de dr.LUPU în Ardeal înainte de fuziune,a fost plină de roade și de promisiuni.Dr.LUPU și prietenii săi au fost primiți cu entuziasm,masse largi rurale și chiar muncitori și intelectuali democrați dela orașe s'au arătat dispuși să se organizeze politicește în ramura țărănistă.E foarte probabil că aceste perspective de succes ale țărănismului să fi determinat pe dl.IULIU MANIU să dorească și să grăbească fuziunea cu Partidul Tărănesc din vechiul Regat;deși dasale îi repugna "țărănismul".Opoziția făcută de dr.LUPU acestei fuziuni,n'a izbutit să împiedice actul nefast.Deși mulți intelectuali fruntași ca: Gr.JUNIAN,ED. MIRTO,M-RALEA,ARMAND CALINESCU,M.GHELMEGEANU,N.COSTACHESCU,și alți , recunoșteau justețea argumentării drului.N.LUPU și s'au rânduit inițial pe poziția acestuia,totuși,în cele din urmă ei au cedat dârzeniei și insistențelor dlui.ION MIHALACHE.

D.ION MIHALACHE și CONST.STERE au pledat pentru fuziune.

.//.

CONST.STERE,împins de o chestie personală: Unirea cu naţionalii ardeleni,ar fi însemnat o spălare de nedreapta acuzaţiune ce i se aducea de "trădare",fiindcă rămăsese la Bucureşti sub ocupaţia germană din 1917/1918,şi editase ziarul "Lumina".

Dl.ION MIHALACHE a dorit fuziunea fiindcă el se simţea legat de chiaburimea satelor,iar nu de marea majoritate a ţăranilor de mulţimea pălmaşilor fără de pământ sau cu pământ puţin,care erau analfabeţi,reduşi de mizerie la sclavie economică,şi exploataţi de moşieri şi de înstăriţii satelor.

In dezbaterea pro sau contra fuziunii, a biruit ION MIHALACHE,fiindcă în acea vreme -1923- cămaşa scoasă de el peste iţari, era fluturată ca un simbol al mişcării ţărăniste, Dr.N.LUPU şi prietenii săi profund dezamăgiţi au intrat în fuziune,târâţi de cămaşa lui ION MIHALACHE.Cu lacrimi în ochi mi-a mărturisit atunci Dr.N.LUPU,că se supune hotărârii majoritare dar el îşi dă seama că fuziunea cu maniştii înseamnă înmormântarea mişcării ţărăniste, iar actul lui ION MIHALACHE îl consideră o fărâmă de speranţă:Forţele ţărăniste încercare şi dinamice vor fi un altoi democratic, pentru elementele ardelene.

Dl.IULIU MANIU a încheiat fuziunea conştient că acest act,archează o biruinţă burghezo-reacţionară asupra democraţiei ţărăniste.Cu concursul statornic al dlui.ION MIHALACHE a promovat în forurile de conducere şi în demnităţile importante - când a fost la guvern - elementele de dreapta înlăturând sistematic,izolând sau ostracizând personalităţile cu tendinţe progresiste.A slujit astfel,la întărirea puterii reacţionarilor din România mai mult decât dacă s'ar fi aliat cu partidul Liberal condus de IONEL BRATIANU,cu care -prin structură,condiţii sociale şi concepţie - era firesc să se contopească.In Partidul Naţional-Ţărănesc, condus de dl.IULIU MANIU şi de aghiotantul său fidel dl.ION MIHALACHE, dr.N.LUPU a fost un mare ostracizat,cum ostracizaţi au fost dealtfel,mai toţi ţărăniştii de suprafaţă sau de valoare.Tot ce propunea doctorul LUPU- care între altele susţinea încă din 1920 reluarea legăturilor cu U.R.S.S. şi prietenie cu aceasta-, primea vetto-ul dlui.MANIU,fiindcă era în continuu desacord cu conducerea dlor.MANIU şi I.MIHALACHE,doctorul LUPU a simţit nevoia unui ziar personal - ziarul "Aurora"- prin care propovăduia politica sa de ridicare a ţărănimii,de eliberare a muncitorimii,de demo-

./.

cratizare a Statului.

Desamăgit şinsufocat de atmosfera reacţionară din partid, drul.LUPU s'a desprins întâia oară din partidul Naţional-Tărănesc în anul 1926 şi a reînteiat partidul Tărănesc.D.ION MIHALACHE nu lâa urmat şi a rămas lângă dl.IULIU MANIU, ca să-l slujească pe acesta şi cauza burghezo-reacţionară întrupată de el.

La producerea crizei dinastice din 1927, când a murit Regele FERDINAND şi moştenitorul legal al tronului era minor,dl. IULIU MANIU a refuzat să facă parte din guvernul naţional,care avea misiunea să conducă ţara într'un ceas greu şi de mare răspundere.Iar după ce celelalte partide politice- între care şi cel ţărănesc,condus de dr.N.LUPU - au dus cu bine carul Statului peste acest impas,dl.IULIU MANIU a şantajat Regenţa ca să dobândească puterea.Când s'a ivit o vacanţă în această Regenţă prin moartea lui G.BUZDUGAN,dl.IULIU MANIU,pe atunci prim ministru, a introdus proprii săi partizani cari alcătuiau majoritatea parlamentară- pe un obligat şi devotat personal pe magistratul SARATEANU.Cu Regenţa la dispoziţia sa,şi cu majoritatea parlamentară aservită,- fiindcă luase deputaţilor şi senatorilor demisiile în alb- dl.IULIU MANIU s'a instaurat ca un adevărat dictator al ţării,deşi aparent vorbea de democraţie şi se împăuna cu pene democratice.

A guvernat sub stare de asediu,cu cenzură,cu decrete-legi, cu jandarmi,cu beciurile Siguranţei,ale poliţiilor şi cu închisorile pline de muncitori şi luptători democraţi arestaţi. Când muncitorii au îndrăznit să manifesteze prin greve sau demonstraţii paşnice,a scos armata în faţa lor şi a ordonat să tragă (incidentele dela Lupeni şi masacrul dela Atelierele Griviţa C.F.R.) N'a înfăptuit nici o reformă socială sau măcar una cu caracter moral.Pilonii guvernărilor sale au fost: G.G.MIRONESCU,mare proprietar,MISU CANTACUZINO,latifundiar,Al.VAIDA VOEVOD,naşul legionarilor,CONST.ANGELESCU, mare bancher,STELIAN POPESCU,directorul ziarului "Universul" pe atunci,instigator la aţâţări anti-comuniste,anti-sovietice şi anti-semite.

ION MIHALACHE,ca ministru al Agriculturii,a activat în folosul ţărănimii publicând.."Epistole către săteni",prin care îi învăţa pe plugari cum să facă plugărie.Au rămas de pomină aceste epistole ale unui ministru al ţăranilor,care în loc de pământ, seminţe,unelte,maşini,vite,credite,etc.,oferea sătenilor.."sfaturi

Mai mult, dl. ION MIHALACHE ca să se evidenţieze ca un bun emul manist, a făcut şi o lege, aceia a circulaţiei pământurilor, prin care deslega pe sătenii împroprietăriţi după războiul din 1916-1918, de restricţia de a nu-şi înstrăina loturile. Legea a fost votată de majoritatea naţional-ţărănistă cu toată opunerea vehementă pe care dr. LUPU a făcut-o în Cameră, la desbatere. Graţie acestei legi mulţi săteni împroprietăriţi după 1920, şi-au vândut sau li s'au vândut silit pământurile, devenind astfel din nou proletari rurali. Legea lui ION MIHALACHE săràcia massa ţăranilor ca să întărească clasa chiaburilor satelor cu proprietăţi dela 25 ha. în sus.

Doctorul N. LUPU, tot ce-a putut înfăptui pozitiv a realizat în afara partidului Naţional-Tărănesc: ziua de lucru de 8 ore; protecţia mamei şi a minorilor; extinderea cooperaţiei; conversiunea datoriilor agricole; etc. Realizările sale s'au izbit de opoziţia dirijată de dl. IULIU MANIU. Dnii. IULIU MANIU şi ION MIHALACHE, îndeosebi primul, care în 1930 era preşedintele consiliului de miniştri, au avut cunoştinţă de complotul pentru readucerea Prinţului Carol la tron şi şi-au dat adeziunea lor. Când Prinţul CAROL a revenit în ţară şi s'a manifestat, ca un element ce nu suportă dominaţia dlui. MANIU, - care voia să-l înglobeze în Regenţă şi să nu-i cedea prerogativele regale, dl. IULIU MANIU a intrat în luptă cu noul rege. A urmat războiul politic intern ce a dus la fărâmiţarea partidelor politice şi la pregătirea drumului dictaturii regale.

In 1936, când dictatura regală ameninţa sistemul politic constituţional al ţării, doctorul LUPU a reintrat în partidul Naţional-Tărănesc ca să întărească forţa de rezistenţă în faţa tiraniei. A trecut atunci peste considerente personale ş peste diferenţieri de crez social ca să pună o stavilă pericolului dictaturii ce se profila crescând la orizont. După împlinirea celei de a doua fuziuni, dr. LUPU s'a străduit continuu să determine pe dl. MANIU să reia raporturile cu fostul rege, pentru a salva ţara, căci panta pe care lunecase politica internă, ducea repede la dezastru. Dl. IULIU MANIU, pe considerente strict personale, iar nu pe probleme de Stat, sacrificându-le pe acestea din urmă, a refuzat. Divizarea şi slăbirea partidelor politice desorientarea opiniei publice, conrupţia hitleristă, cu mare risi

./.

de bani a îngăduit desvoltarea mişcării legionare "Garda de Fier" şi a pregătit ambianţa pentru proclamarea dictaturii.D.MANIU -deşi avertizat de dr.LUPU - nu numai că a stat pasiv la toate aceste nefaste transformări,dar prin declaraţii , acte şi gesturi, a încurajat şi apromovat mişcarea totalitară şi criminală a lui CORNELIU ZELEA CODREANU.

In 1937, dl.IULIU MANIU a încheiat cunoscutul pact electoral cu CORNELIU CODREANU,pe bază de egalitate.A ridicat astfel,"Garda de Fier" în rândurile formaţiunilor politice de guvernământ.A încheiat pactul numai din ambiţia de a înfrânge pe fostul rege,deşi i s'a atras atenţia şi era conştient că succesul împreună cu condreniştii însemna abolirea ultimelor rămăşiţe de constituţionalism în România şi înglobarea ţării noastre în axa Roma-Berlin,Dintr'o trufie morbidă,IULIU MANIU svârlea ţara şi poporul român în gura molohului hitlerist.Ce-a urmat se ştie-disolvarea tuturor partidelor politice,un lanţ de crime şi asasinări în massă,dictatura regală,sfâşierea Ardealului prin Dictatul dela Viena,abdicarea lui CAROL al II-lea şi preluarea tuturor puterilor în Stat de Generalul ION ANTONESCU,cu sprijinul legionarilor conduşi de teroristul HORIA SIMA,ocuparea ţării,la început camuflată,apoi făţişă, de către trupele germane.

Când în Septembrie 1940 fostul rege CAROL al II-lea a abdicat,generalul ANTONESCU a oferit guvernul dlui.IULIU MANIU, rezervându-şi pentru el doar ministerul Apărării Naţionale.Dl. IULIU MANIU,care prezida partidul pe atunci,cu cel mai mare răsunet în ţară, a refuzat puterea deşi haosul intern ,la care el contribuise,în cea mai mare măsură,primejduia însă-şi existenţa Statului.

Dl.IULIU MANIU e acela carea sugerat generalului ANTONESCU şi l-a îmboldit săâşi însuşească prerogativele regale şi să se înscăuneze "conducător al Statului", decretător de legi. In tot acest timp,doctorul LUPU a atras atenţia dlui.IULIU MANIU şi forurilor conducătoare ale partidului Naţional-Tărănesc asupra greşelilor ce se comit şi a cerut ca ţara să nu fie lăsată pe mâna aventurierilor. Dl.ION MIHALACHE, care cu puţin înainte de abdicarea lui CAROL al II-Lea,desbrăcase uniforma partidului totalitar "Frontul Renaşterii" (fusese consilier regal),n'a secondat pe dr.LUPU în acţiunea lui.

DL.IULIU MANIU ştia unde e târâtă România şi n'a

./.

voit să facă nici o sforţare pentru salvarea ei.Credea,desigur, că e bună politica alături şi la ordinele lui HITLER, era împotriva unei apropieri de Uniunea Sovietică,căci aceasta ar fi însemnat eliberarea socială a claselor ţărăneşti şi muncitoreşti din România,ceiace dlui.MANIU, nepoţilor d-sale şi maniştilor în genere,toţi proprietari,bogătaşi şi exploatatori,nu le convenea.

Dl.IULIU MANIU, refuzând oferta generalului ANTONESCU acesta s'a adresat lui HORIA SIMA.Cu sprijinul legionarilor terorişti, generalul ANTONESCU a instaurat dictatura,şi a oferit România plocon nemţilor.Concursul dlui.MANIU n'a lipsit generalului ANTONESCU.Preşedintele Partidului Naţional-Tărănesc a recomandat "Conducătorului Statului", o serie de "technicieni", dintre partizanii săi,pe care generalul ANTONESCU i-a folosit.

S'au succedat apoi,macabru: asasinarea mişelească a lui VIRGIL MADGEARU,şi aceia a prof.N.IORGA,masacrele legionare dela Jilava,rebeliunea legionară din Ianuarie 1941 -valuri de crime,sânge şi jafuri,- iar apoi: războiul,la ordinul Berlinului, împotriva U.R.S.S.-ului,Marei Britanii şi Statelor Unite ale Americii.

Războiul - aventură spre Răsărit a fost deslănţuit în contra voinţei poporului,fără asentimentulnunui parlament.Dl. MANIU nu numai că nu s'a împotrivit acestui rgzboiu,dar prin diverse manifestări,lăsa să se înţeleagă că îl aprobă,iar dl.ION MIHALACHE a cerut din propria sa voinţa să fie trimis pe front.

Când la 23 August 1944,sunase însfârşit ceasul abolirii dictaturii lui ANTONESCU şi al eliberării de Axa nefastă,când M.S.Regele MIHAI I,secondat de forţele politice democrate şi urmat de întreaga armată şi de tot poporul,hotărâse încheierea Armistiţiului şi alcătuirea unui guvern de unire naţională,dl. IULIU MANIU se ascunsese şi întârzia să-şi trimeatg asentimentul. Din cauza lui,era să se rateze şi acest favorabil moment de salvare naţională.Dar Regele şi sfătuitorii săi au trecut peste dl. MANIU şi au alcătuit guvernul Gen.SANATESCU la care,abia după încheierea Armistiţiului şi despresurarea Capitalei de oştile germane atacatoare,dl.IULIU MANIU şi-a adus adeziunea şi colaborarea.Ce a însemnat colaborarea dlui.IULIU MANIU între 23 August 1944-6 Martie 1945,se ştie.O continuă şi ostentativă manevră de

./

contracarare a măsurilor de democratizare a ţării.A primit cu manifestări publice,în rândurile naţional-ţărăniste,rămăşiţele legionare, în frunte cu comandantul HORIA COMANICIU.Dr.N.LUPU care a aflat acest fatp după producerea lui,a protestat violent pe lângă dl.MANIU şi la forurile conducătoare ale partidului.

In guvernele de după Armistiţiu,dl.MANIU dacă ar fi fost democrat şi sincer, ar fi jucat un rol central.Dar d.MANIU a suprotat cu neplăcere vădită,colaborarea cu forţele politice de stânga,pe care le considera de pe un plan fals superior,Deşi în repetate rânduri,dr.LUPU i-a atras atenţia că s'a schimbat ceva în România,că s'a produs o revoluţie paşnică,că poporul (muncitorii şi ţăranii), eliberat,are dreptul să guverneze alături de reprezentanţii calselor stăpânitoare din trecut,dl.MANIU,n'a înţeles sau n'a voit să înţeleagă.Pentru a sabota guvernările democratice,d-sa a delegat în diferitele cabinete ce s'au succedat până la 6 Martie 1945,elemente de mâna a doua,insignifiante,reacţionare sau unele compromise ca: AUREL LEUCUTIA,VIRGIL SOLOMON, HUDITA,VICTOR POP,MIHAIL RAUTU, N.PENESCU,manifestând astfel,dispreţul pentru aceste guverne.Concomitent,toate resturile reacţionare,toate elementele de dreapta şi exponenţii capitalismului exploatator,sub toate formele , găseau adăpost şi ocrotire în rândurile partidului Naţional-Ţărănesc,Dr.N.LUPU a protestat mere contra acestei politici practicate de dl.MANIU,politică ce se bucură de aprobarea tacită sau făţişe a dlui.ION MIHALACHE.

Dr.LUPU, a mai cerut,de câteva ori,dlui.MANIU să plece la Moscova şi să solicite o audienţă Generalismului I.V. STALIN,.Existau toate indiciile că audienţa ar fi agreiată şi ar putea fi generatoare de efecte bune pentru ţara şi poporul nostru Dl.MANIU a refuzat.

Când în 1945,s'a pus problema reformei agrare,ministrul Agriculturii dl.ION HUDITA făcea obstrucţie.Discuţiile erau interminabile,cu fel de fel de propuneri,proecte şi studii, trimise şi retrimise diverselor comisiuni şi subcomisiuni.Reprezentatul dlui.IULIU MANIU folosea toate tertipurile pentru întârzierea sau escamotarea reformei,aşa încât interesele moşierilor, membrii ai Partidului Naţional-Ţărănesc să fie salvate.Dr.N.LUPU, indignat de aceste manevre,şi-a exprimat violent indignarea sa. Nu putea suporta ca interesele ţărănimii să fie sacrificate în

./.

0048
482

favoarea marilor proprietari. Abia după ce naţional-ţărăniştii au fost îndepărtaţi din guvern, s'a putut înfăptui reforma agrară: expropierea moşiilor de peste 50 ha. şi împroprietărirea a mii de familii de săteni, complect lipsite de pământ.

Trecut în opoziţie, partidul Naţional=Tărănesc a fost îndrumat de dl. MANIU şi mai vârtos pe drumul reacţiunii şi al măsurilor retrograde. De astă dată, dl. MANIU a reuşit să-şi acroşeze la remorcă Partidul Naţional Liberal prezidat de dl. CONST. I. C. BRATIANU, partidul bancherilor, marilor industriaşi, moşierilor, şi marilor capitalişti. In sfârşit, o alianţă firească pentru dl. IULIU MANIU.

In Ianuarie 1946, s'a ivit un ultim prilej de reintrare a partidului Naţional=Tărănesc pe drumul unei activităţi pozitive.

Reprezentanţii marilor aliaţi ai Uniunii Sovietice, Statelor Unite şi Marei Britanii au venit atunci la Bucureşti şi, în conformitate cu deciziile Conferinţei dela Moscova, au obţinut lărgirea Cabinetului român prin acordarea unor ministere de Stat, reprezentanţilor partidului Naţional-Tărănesc în acest cabinet lărgit. Nu din vreo ambiţie personală, doctorul LUPU bătrân şi bolnav, şi-a pus candidatura pentru acest loc. Era un ultim act de jertfire de sine al regretatului mare om politic, care voia să-şi salveze partidul, să-l readucă pe drumul cel bun al democraţiei, să-l facă folositor ţării şi poporului.

Dr. LUPU era profund convins că numai conlucrarea sinceră dintre ţăranii organizaţi politiceşte şi muncitorii organizaţi, poate realiza marile prefaceri politice, sociale şi morale necesare. Era convins că numai relaţii loiale de prietenie şi colaborare cu U.R.S.S. pot întări independenţa şi suveranitatea noastră naţională, pot da rodnice rezultate pentru redresarea şi progresul României.

Dnii. IULIU MANIU şi ION MIHALACHE s'au împotrivit candidaturii drului. N. LUPU, şi au răspândit versiunea mincinoasă şi plină de mişelie, că "Marii Aliaţi nu agreiază această candidatură." In schimb, au recomandat pentru ministeriat pe dl. ION MIHALACHE, ~~xxfaxx~~ "voluntarul" depe frontul de Est. Fireşte, dl. MIHALACHE a fost respins de marii aliaţi cari nu putea accepta, sfidarea aruncată astfel, Uniunii Sovietice.

./.

Dr.LUPU şi-a dat seama că Partidul Naţional-Tărănesc condus de dnii.MANIU şi MIHALACHE este aservit forţelor reacţionare, că el este iremediabil pierdut cauzei democraţiei,că e îndrumat pe calea pierzării.Pentru a salva ideia ţărănistă,Dr.LUPU a luat în mâinile sale obosite,cu sufletul rănit,dar cu lumina speranţei în ochi,steagul ţărănismului.A reînteineiat partidul Tărănesc-Democrat urmat de un grup de prieteni,partizani şi democraţi.Multe din personalităţile proeminente ale partidului Naţional-Tărănesc, care doreau să-l urmeze pe drul.LUPU,fiindcă simţeau că el vede şi gândeşte just.Au rămas totuşi lângă dnii.MANIU şi MIHALACHE. Interese materiale egoiste -fiecare avea de apărat moşii,industrii,consilii de ad-ţie,privilegii declasă,şi averi moştenite sau agonisite fără muncă- au fost cimentul ce i-a ţinut lipiţi de acest partid de strânsă/reacţionară .

Evenimentele au confirmat că Dr.N.LUPU a văzut just şi cei mai orbi îşi dau azi seama că dnii.MANIU şi MIHALACHE au desfăşurat o activitate negativănşi dăunătoare ţării,mergând până la gestul nesăbuit de a face apel la guverne străine ca să se amestece în politica noastră internă,spre a-i aduce la putere.

Se găsesc în rândurile fostului partid Naţional-Tărănesc azi dizolvat,unele elemente şi energii cultivate,cu dispoziţii democratizate.Ele au făcut şcoala lângă dru.N.LUPU - luptătorul pentru sufragiul universal,contra oricăror inechităţi sociale, contra persecuţiilor de clasă,rasă sau confesiune,xpentru apărarea libertăţilor,pentru ridicarea muncitorilor şi ţăranilor,pentru democraţia reală.Au fost însă induşi în eroare de prestigiul găunos al fostului prezident şi de cămaşa scoasă peste iţari,fluturată de dl.ION MIHALACHE.

Cred că aceste elemente verificate,reîncadrate în partide democratice,şi reducate,pot fi de folos,ţării şi poporului, Dacă ele vor recunoaşte greşeala,vor desavua public politica manisto-mihalachistă şi vor exprima ataşamentul lor la un program democrat,pot fi şi e bine să fie absolviţi.

Acestea sunt cauzele cari m'au determinat să părăsesc partidul Naţional-Tărănesc şi să urmez pe clarvăzătorul democrat dr.N.LUPU.

Bucureşti,12 August 1947.   ss.C.Adam.

484

00485

D E C L A R A T I U N E

Subsemnatul VASILE VOSTINARIU,avocat,domiciliat în Comuna Indeu Jud.Arad,în calitate de fost membru al P.N.T.de sub şefia D-lui Iuliu Maniu,declar următoarele:

Intrând în viaţa politică,m'am încadrat în P.N.T- de bună credinţă că doctrina acestui partid are la temelia ei principiile democratice,iar ca scop ridicarea nivelului social,cultural şi material al ţăranului şi muncitorului şi asigurarea pentru ţara noastră a unui loc de cinste în concernul popoarelor lumii.-

Aproape dela început m'a cuprins îngrijorarea şi mai apoi desnădejdea,văzându-mi spulberate aspiraţiunile ideale pe care le legasem de această ideologie politică. Cauza eficientă a acestei descurajări şi îngrijorări rezidă în atitudinea,tactică şi arbitrariul preşedintelui Dl.Iuliu Maniu.-

In adevăr realizarea unei ideologii politice este în funcţiune de metode şi practică pozitive,de ideea de colaborare sinceră şi de o previziune clară,Ori Dl.Iuliu Maniu,prin acţiunea sa permanent negativistă,prin refuzul său de colaborare,prin acţiunile sale de sabotare şi dehigrare a actelor altui regim decât cel condus de domnia sa,a produs numai disensiuni şi obstrucţionism,provocate şi de egoismul său exclusivist şi specific,a creat o stare de încordare între partid şi celelalte organizaţiuni politice şi a provocat şi o stare de neîncredere a altor state în demnitatea şi cinstea acestui neam şi acestei stări.-

Dacă greşelile trecutului şi-ar putea găsi vreo justificare,situaţiunea creată prin actul dela 23 August 1944 impune cu necesitate o schimbare de atitudine. Situaţiunea creată prin războiul trecut atât sub raport economic cât şi social,impune renunţarea la prejudecăţi şi cunoaşterea realităţilor în aprofunzimea lor.Astfel,greşelile ce se comit dela această dată încoace nu se pot ierta.-

P.N.T.-ul dela 23 August 1944 încoace a mers din erori în erori.Este inadmisibil anume a refuza azi cola-

./.

borarea cu organizaţiunile politice, este o crimă a sabota acţiunile regimului de guvernare care tind la refacerea economică, financiară şi morală a ţării şi este o trădare orice tentativă sau faptă proprie de a primejdui pacea şi bunele raporturi de vecinătate cu ţările democratice şi în special cu U.R.S.S. Cine cunoaşte psihologia muncitorului şi ţăranului nostru, ştie că aceştia vreau pacea, nu războiul, vreau raporturi de prietenie sinceră cu U.R.S.S. şi că ei sunt pătrunşi de sentimentul de gratitudine faţă de U.R.S.S., atât pentru că ne-a desrobit de sub jugul hitlerist, redându-ne libertatea şi independenţa naţională cât şi ajutorul preţios în opera de redresare economică şi financiară. Această stare psihologică generală nu se poate nesocoti fără a aduce o atingere înseşi intereselor superioare ale ţării.-

Acţiunea atât în domeniul politicii interne cât şi în al celei externe, întreprinsă de Dl. Iuliu Maniu şi adjutanţii săi, reprezentând un pericolpentru suveranitatatea şi integritatea ţării ţării şi o primejduire a păcii trebuia să ducă înx mod inevitabil la disolvarea partidului. Această disolvare era o necesitate naţională care nu se poate satisface prin hotărârea paradoxală a unor membri de a consimţi şi a oferi o colaborare prin manifestarea unor deputaţi P.N.T.-işti dela lucrările Parlamentului.-

Văzând că negativismul proverbial al D-lui Iuliu Maniu, refuzul său de a contribui cu regimula actual la opera de redresare a ţării acţiunile întreprinse în străinătate atât împotriva regimului actual cât şi a U.R.S.S. abţinea de a sabota în viitor interesele superioare de Stat, respingerea ofertei frecvant făcută de U.R.S.S. de a ne ajuta sub raport economic şi financiar, crearea unei atmosfere de duşmănie faţă de vecina noastră numită mai sus, o atmosferă din care respiră şi aer de războiu, nu pot decât să periclitez în mod grav interesele superioare ale ţării, declar că m'am desolodarizat şi acum de toată acţiunea din trecut şi până azi a P.N.T-şi a D-lui Iuliu Maniu şi înfierez orice acţiune care ar putea tinde sau ar tinde chiar la violarea suveranităţii naţionale, independenţii şi integrităţii ţării, la primejduirea păcii şi a raporturilor de bună vecinătate cu ţările democratice şi în special cu U.R.S.S., derivând această acţiune dela oricicine

Consimt ca cele de mai sus să se şi publice în ziarele noastre.- Buc. 7. August 1947.- ss. V. Voştinariu,

486

~~00487~~

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General de Divizie veteran I.CARLAONT, născut în anul 1885, Octombrie 19 în comuna Niculeşti jud.Mehedinţi, fiul lui Ion şi al Lucreţiei Carlaonţ ambii decedaţi, căsătorit cu Nicoliţa născută Rovinaru, de profesie pensionar şi agricultor, de religie ortodox creştin, naţionalitate română, n'am suferit nici o condamnare, domiciliez în comuna Jupâneşti jud.Gorj. Am făcut parte din partidul naţional ţărănesc din anul 1945 până la 29.VII.1947, data dizolvării partidului.

Am îndeplinit în anul 1945, câteva luni funcţia de preşedinte al organizaţiei de Gorj.

In cea ce priveşte activitatea partidului naţional-ţărănesc, decare am luat cunostinţă, fie prin participare directă ca membru al partidului, fie ca simplu spectator declar următoarele:

Prin activitatea sa în ultimii ani şi mai ales după 6.III 1945, când prin voinţa masselor populare a fost instalat la cârma ţării cu asentimentul Suveranului, guvernul de largă concentrare Dr.Petru Groza, partidul naţional ţărănesc s'a plasat pe o linie antidemocratică, în lupta de răsturnare a regimului, atât prin metodele întrebuinţate, cât şi prin spiritul şi mentalitatea naţionalistă şovină, antirasială, care stăpânea atât propaganda scrisă (presă, manifeste, diverse apeluri sau chemării ale conducerii partidului) cât şi prin propaganda orală (diversele discursuri ţinute la întruniri sau temele de propagandă şi lozincile transmise dela om la om).

Dar cea ce este întradevăr condamnabil, acţiunea de propagandă a P.N.T. este instigarea la ură împotriva popoarelor vecine şi gelozia mărturisită în diversele manifestaţii publice, împotriva prieteniei stabilite de guvernul Petru Groza cu regimurile democratice din Polonia, Cehoslovacia, Ungaria Jugoslavia, Bulgaria şi mai ales prietenia sinceră stabilită cu guvernul Uniunii Sovietice.

Faţă de aceste constatări am înţeles să încetez orice activitate în cadrul acestui partid, astfel că un an şi jumătate în urmă, am renunţat complect la orice poziţie şi orice activitate propagandistă sau organizatorică. Astfel în timpul campaniei electorale şi alegerilor din 19.XI.1946, am

.//.

parasit chiarcjudetul Gorj instalandu-mă provizoriu la Bucurestiv fara a adice lnici ,cel mai mic aport in această campanie .-

Consider ca actul de dizolvare a acestui partid a adus deosebita satisfactie,masselor populare datitoare de linistie conditii indispensabile pentm realizarea marilor opere de reconstmuctie de care atata nevoie tara noastra si de care sunt convins ca se va realiza .-

Drept care dau aceasta declaratie pe care o sustin si semenez propiu fiind de acord a fi utilizata public de catre autoritatilre in drept.-

/ss/ General de Divizie veteran
I.Carlaont

11 August 1947

4 August 1947
Dată în fața noastră
Comisar Şef
I.Negreanu,

488

00489

D E C L A R A Ț I E

Subsemnatul General de Divizie veteran I.CARLAONT, din Comuna Jupâneşti Judeţul Gorj, declar următoarele:

1.- După documentele ce mi s'au prezentat la Direcţia Generală a Poliţiei şi Siguranţei Generale a Statului, mă desolidarizez complect cu acţiunea Partidului Naţional-Ţărănesc.-

2.- Niciodată n'am fost pus în curent, nici de conducerea Partidului N.T., nici de organizaţia de Gorj a acestui partid de drumul ce vrea să urmeze şi nici I.ARISTICA SCHILERU, delegatul organizaţiei de Gorj, a ţine legătura cu conducerea centrală, nu ne-a adus nici o indicaţie, nici o instrucţiune, fapt ce m'a nemulţumit şi pe mine şi pe ceilalţi. Conducerea ne-a ţinut departe de a cunoaşte ce lucrează, socotindu-ne prea neânsemnaţi, fapt care m'a nemulţumit

O serie de tuburări în conducerea centrală o serie de hărţeli, o serie de bisericuţe, o serie de frământări, m'au făcut ca aproape 2 ani de zile să nu mai iau nici o legătură cu conducerea centrală a partidului.-

3.- Dl.I.Mihalache, prin procedeele ce a întrebuinţat faţă de organizaţia de Gorj, a patronat şi chiar a întronat acolo haosul şi pot zice anarhie şi lipsa de disciplină fapt care m'a determinat ca aproape de un an şi jumătate, să nu mai activez în această organizaţie, să nu mai iau parte la nici o şedinţă a membrilor organizaţiei, ceiace i-a determinat pe unii să-mi ceară excluderea mea din organizaţie.-

Acest lucru nu s'a făcut, decât graţie autorităţei de care mă bucur în întreg Judeţul Gorj şi dorinţei majorităţei membrilor de a nu mă pierde.-

Dl.I.Mihalache, a plecat totdeauna urechea la linguşiri, la intrigile unor oameni neserioşi şi

./.

în special a unor avocăţei,care au făcut mult rău conducerei centrale a partidului şi organizaţiei de Gorj şi după atâţia ani dela reorganizarea partidului,n'a păşit la organizarea organizaţiei de Gorj amânând congresul zi de zi,satisfăcând numai pe intriganţi şi oameni neserioşi, asvârlind astfel haosul în organizaţie.-

4.- Faptul amestecului Coroanei în luptele politice aşa cum s'a făcut cu unele manifeste,le consider că atinge prestigiul Coroanei şi este un act contra intereselor Monarhiei,făcut tocmai de un partid,care are înscris în programul său ca un punct principal susţinerea Monarhiei.-

5.- Incercările de a trage în ţară intervenţiile străine le consider că aceasta înseamnă a lucra contra intereselor ţărei.-

6.- Tentativa de fugă în străinătate a grupului condus de I.Mihalache,o consider ca o trădare a interesului partidului şi a intereselor ţării,tocmai în aceste momente când toţi trebuie să fim prezenţi,pentru ca toţi să punem umărul să conlucrăm pentru redresarea ţării,care se găseşte la cea mai grea răspântie a istoriei.ei.-

In rezumat desavurez această activitate şi o consider că nu e în interesul ţărei şi în consecinţă nici un bun cetăţean al ţării nu-l poate aproba.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau liber şi nesilit de nimeni.-

4 VIII 1947.-

General de Divizie veteran ss.I.Carlaonţ,

490

00491

D E C L A R A T I E

Subsemnatul VASILE A.VASU,născut în anul 1907,August 4, în comuna Arpaşul de Jos,Jud.Făgăraş,fiul lui Aurel şi Ana,căsătorit cu Ana Cobârzan,de profesie avocat,de religie greco-catolică -de naţionalitate română,serviciul militar satisfăcut la Bat.3 Inf. Uşoară,cu gradul de sublocotenent în rezervă,cu ultimul domiciliu în Făgăraş,Str.Mică No.4,membru în delegaţia permanentă a fostului partid naţional-ţărănesc organizaţia de Făgăraş.

Asupra activităţii mele politice cât şi a Partidului naţional-ţărănesc atât cât cunosc fie prin participare directă ca membru al partidului,fie indirect,pot declara următoarele:

Mi-am început activitatea politică în anul ~~1933~~ 1934,imediat după,înscrierea mea în Baroul Făgăraş,ca membru în partidul naţional ţărănesc Dr.Lupu.Am activat în cadrul organizaţiei "Lupistă" de Făgăraş până în anul 1938,odată fuziunei partidului Ţărănesc Dr.N.Lupu,cu partidul naţional-ţărănesc.După data fuziunii şi prin alegerile statutare subsemnatul am fost ales ca membru în delegaţia permanentă a organizaţiei de Făgăraş.

Am secundat pe Dr.N-lae Lupu şi după fuziunea cu naţional-ţărăniştii cu gândul că în el voiu găsi în deosebi în ramura ţărănistă Mihalache întărită din nou cu elemente "Lupiste" posibilitatea realizării idealurilor socialiste în ceeace priveşte reformele sociale necesare pentru a îmbunătăţi situaţia clasei ţărăneşti cea mai oprimată şi exploatată până acum în ţara noastră atât de politicianismul conservator cât şi cel liberal.

Imediat după fuziune am încercat prima dezamăgire pentrucă clica manistă reprezentată la Făgăraş prin Dr.A.Dobrescu omul D-lui Maniu,acesta reprezentant al burgheziei ardelene neştiind de refomele sociale cari au stat la temelia partidului ţărănesc - -prin manevre de culise au făcut să nu pot intra în biroul politic al organizaţiei de Făgăraş şi astfel să nu mai pot lupta cu eficacitate contra elementelor din ramura manistă străine de programul nostru ţărănist şi din contră direct ostilă.

Am rămas dezamăgit şi în ce privesc realizările pe plan politic ale P.N.T.-

./.

491

Partidul Naţional-Tărănesc în guvernările lui nu realizează nici una din reformele principale în favoarea ţărănimei, din contră contribue la întărirea burgheziei prin sprijinul dat băncilor şi marilor întreprinderi burghezo-capitaliste.

Pe lângă această teroare a clasei ţărănăştă, programatică, pentrucă are loc şi o importantă schimbare de tactică căci deşi în guvernarea dela 1928 mobilizarea maselor fusese făcută pe tema unei lupte contra partidului liberal, reprezentant tipic al burgheziei după această dată P.N.T. devine adeptul concepţiei relative, deoarece consimte la împărţirea puterei cu partidul naţional-liberal al cărui program şi concepţie de guvernare şi le apropie.

Această cârdăşie se continuă şi în vremea celui de al doile războiu mondial - dovadă elocventă împrumutul de technicieni care l-au dat regimului dictatorial Antonescu.

Sosind la 23 August 1944, în viaţa noastră politică se hotăreşte apariţia celor două partide politice Social-Democrat şi Comunist care reprezentau şi susţineau de data aceasta interesele muncitoreşti până la această dată. P.N.T. care până acum se erijase în susţinătorul intereselor acestor mase, la apariţia reprezentanţilor lor legitimi iau poziţie împotriva lor alături de partidul aşa cum am arătat mai sus, specific burghez Naţional-Liberal, demascându-se şi arătându-şi adevărata faţă.

Atât prin combativitatea elementelor care îl conduceau, cât mai ales prin abilitatea politică a conducerii liberale P.N.T. se plasează în fruntea forţelor reacţionare, mobilizând toate nemulţumirile consecinţe ale unui războiu nedorit, precum şi pe culpabilii din trecut de activitate antimuncitorească şi ură rasială, îndepărtându-se treptat dela poziţia normală de opoziţie loială transformându-se din partid de răspundere într'un partid de tendinţe şi acţiuni periculoase.

De aceia P.N.T., dela început se plasează pe linia rezistenţei şi abstrucţiei realizărilor democratice culminând prin opunerea la legea reformei agrare şi împroprietăririi ţăranilor, trădare directă a maselor ţărăneşti pentru ale căror drepturi pretinde că luptă ca partid ţărănesc.-

Această atitudine iniţiată încă dela 23 August 1944, plină de rezerve şi circumspecţii faţă de partidele muncitoreşti, prin atitudinea conducerei sale dela 6 Martie 1945 şi după această dată la o ostilitate din ce în ce mai accentuată faţă de guvernul democrat instaurat la această dată. Această atitudine odată luată est

./.

dusă până la ultima consecință în sensul că P.N.T.-[illegible] împotriva partidelor democratice și datorită faptului că guvernul dela 6 Martie 1945 se bucură de încrederea U.R.S.S.,elementele conducătoare ale acestui partid ajung să creieze neîncredere față de U.R.S.S..Astfel propaganda prin gazeta "Dreptatea" este influențată de spiritualitatea tipic burgheză-reacționară ridicând tema naționalismului-sovin la rangul de principii în educația dată maselor.

~~N'am~~ N'am avut prilejul să cunosc legăturile conducerii partidului cu cercurile politice din Vest,aceste chestiuni fiind rezervate conducerii partidului și poate câtorva intimi însă am avut întotdeauna sentimentul că conducerea exploata în directiva sa raporturile dintre marii aliați.

Sesizat de acest drum greșit pentru țară am căutat persona[l] să influențez conducerea arătând eventualele consecințe ce pot decurge din această situație.

Străduințelemele rămânând zadarnice m'am hotărât să mă retrag din viața activă a acestui partid.Drept pentru care dau prezenta.-

(ss) Vasile A.Vasu

11 August 1947,București,.

493

~~00494~~

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul, AURELIU WEISS, născut în anul 1893 Septembrie 26, în Bucureşti, fiul lui Leon şi Fanyei, de profesiune avocat, religie mozaică, serviciul militar satisfăcut la Compania II-a Sanitară, cu gradul de Plutonier T.R., nu am suferit nici o condamnare, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, Str. Gogu Cantacuzino Nr. 39, fost vice preşedinte al organizaţiei Naţional-Ţărăniste a Capitalei, declar următoarele:

Am intrat în Partidul Naţional-Ţărănesc în anul 1928, atras de tendinţele progresului partidului şi am rămas în organizaţia Capitalei până acum un an şi jumătate, când m'am retras din partid şi din viaţa politică, nemai având nici un contact cu conducerea şi cu membrii lui.-

Motivele determinante ale retragerii mele au fost următoarele:

Convigerile mele real democratice au fost profund jignite în anul 1944, când preşedintele partidului a scris cunoscuta scrisoare către legionarul COMANICIU. Aceste raporturi cu elemente legionare şi posibilitatea ce li se deschidea, fie şi după anumite verificări, de a intra în partidul naţional-ţărănesc mi-a cauzat o profundă turburare, pe care am exprimat-o categoric şi repetat conducerii partidului.-

Am primit explicaţii, pe care nu le-am putut admite, faţă de efectele unei asemenea atitudini, pe care le-am considerat funeste.-

Am continuat totuşi, să sper că, faţă de dezastrul Germaniei, de unde venea inspiraţia şi tăria legionară, legionarii nu vor putea găsi răsunet în partid şi că mentalitatea lor va ridica opunerea masselor partidului naţional-ţărănesc.-

Am putut însă observa cu o îngrijorare crescândă că mentalitatea rasială făcea progrese în cadrele partidului, astfel că suferinţele îndurate de populaţia evreească sub regimul rasial, putem reveni

./.

într'un regim democratic. Am cerut deci, cu toată tăria, să se i-a măsuri pentru a stăvili progresele antisemitismului. E drept că atât D-nii Maniu şi Mihalache cât şi Dr. Lupu, Preşedintele Organizaţiei Capitalei, au făcut unele declaraţiuni, condamnând antisemitismul, dar nu s'a luat nici o măsură efectivă pentru a-l stăvili.-

Am cerut atunci sancţiuni contra acelora cari, din conducere sau masse s'ar face vinovaţi de aţâţare sau jigniri cu caracter rasial. Am arătat că România, ca ţară mică, nu poate întemeia drepturile ei la viaţă decât pe echitate şi justiţie, condamnând efectiv şi sancţionând orice devieri de ordin rasial, care nu constitue decât un simptom al unei organizaţii şi mentalităţi maladive.-

Trebuie să recunosc, cu regret, că afară de simple şi rare declaraţii nu s'a făcut nimic efectiv.-

Această situaţie a creat o răceală progresivă în relaţiile dintre mine şi partid. Critica mea, fără menajări, pornită din cinstea mea morală şi curajul de a spune adevărul, mi-a creat suspiciuni din partea conducerii.

Perseverarea mea în partid îmi apărea tot mai mult ca un non-senz şi ca o acţiune desfăşurată într'un cadru devenit rece şi de o ostilitate politicoasă, dar semnificativă.-

Discursul D-lui Mihalache din prima jumătate a anului 1946, în care afirmaţiunile privitoare la populaţia evreească dovedeau o stare de spirit, care confirmau definitiv rezervele mele, m'a determinat să mă retrag din partidul naţional-ţărănesc, încheind astfel o colaborare care se întemeiase pe speranţe, cu o dezamăgire determinată de realităţi concrete.-

Aceasta e declaraţia mea, pe care o susţin şi semnez propriu.-

Bucureşti, 6 August 1947,

ss. A. Weiss,

495

~~00496~~

D E C L A R A T I E.

Subsemnatul Aureliu Weiss, de profesiune avocat, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, Str.Gogu Cantacuzino Nr.39, născut la 26 Septembrie 1893 în Bucureşti, din părinţii Leon şi Feny, nu am suferit nicio condamnare, declar următoarele:

Atras de punctele progresiste ale programului partidului naţional ţărănesc, m'am înscris în anul 1928 în acest partid. După război în anul 1945 şi începutul anului 1946, am îndeplinit funcţiunea de vicepreşedinte al organizaţiei Capitalei. Am părăsit partidul acum un an şi jumătate, rupând orce relaţiuni atât cu conducerea, cât şi cu cadrele lui.

Motivele părăsiri, care s'au succedat în timp, au fost următoarele:

Spre finele anului 1944 a apărut în ziare schimbul de scrisori între legionarul notoriu Comaniciu şi D-l Iuliu Maniu, preşedintele partidului naţional ţărănesc. Aceste scrisori a produs în cercurile ce le frevectam o reacţiune puternică, deoarece apăreau, nu numai că amenajarea unor elemente legionare, dar şi ca o tratare a lor pe picior de egalitate cu forurile conducătoare ale partidului.

Efectele scrisorii D-lui Maniu au fost cu atât mai penibile cu cât grupul în numele căruia vorbea Comaniciu, nu retractase în scrisoare nimic din acţiunea şi metalitatea trecutului, pe care le acoperea printro formulă transparentă, lăsand istoria să le judece.

Am protesta în repetate rânduri în conversaţiile pe care le-am avut cu preşedintele partidului şi cu alţi conducători, în contra acestui procedeu, arătându-le gravitatea lui, dar am putut constata în cele din urmă că nu fusseră urmate de vreun act de revenire.

Rezerva pe care mea produs-o această atitudine, a putut fi atenuată de speranţa mea, că efectele intruziuni legionare în partid, vor fi stabilite de însăşi masele partidului, care se putuseră convinge, prin dezastrele suferite de ţară, de caracterul funest al acţiunei legionere.

Am putut constata în urmă, cu îngrijorere, că antisemitismul creştea în masele partidului. Poziţia mea şi a coreligionarelor mei devenea tot mai deficilă în partid.

..//..

Am cerut o acţiune energică defânare din parteaaconducerii.
Am obţinut oprobări şi promisiuni, dar declaraţiile formale făcute de D-nii Maniu şi Mihalache nu concordau cu spiritul care se răspândea tot mai mult în partid.

Domnul Ilie Lazăr continua să facă prin manifeste propagandă cu accent antisemit. Un discurs ţinut la Maramureş, unde aproape 95% din populaţia evreească fusese dostrusă de sălbătecia hortistă, enunţa intenţionat nume evreeşti, care nu puteau avea alt rost decât acela de a aţâţa populaţia locală contra micului număr de evrei locali rămaşi în viaţă.

Faţă de această situatie, am cerut sancţiuni efective contra aţâţătorilor, fie că s'ar afla la conducere fie în masele partidului. Afară de declaraţii de principii, nu s'a luat nici măsură de ordin practic. Devenea vizibil că lipsa de sancţiune din partea conducerii, avea efectele unei încurajări tacite.

Discursul ţinut de D-l Mihalache studenţilor la clubul partidului din Capitală, prin sfaturile date evreilor, ţinând seama de mentalitatea auditorilor nu putea avea ca urmare decât o întărire a curentului antisemist din partid.

Cum legăturile mele cu partidul suferiseră o răceală progresivă, am crezut de datoria mea să trag consecinţa firească din sitmaţia creată astfel şi am părăsit partidul.

Aceasta este declaraţia mea pe care o subscriu.

Bucureşti 6 August 1947.

(ss) Aureliu Weiss.
Avocat

17 August 1947.

~~00498~~ 497

D E C L A R A T I E

Subsemnatul MIHAI RAUTU, născut la 28 Octombrie 1888, în Comuna Locoviţa-Bucovina, fiul lui Alexandru şi Profira decedaţi, căsătorit, de profesie avocat, de religie creştină-ortodoxă, de naţionalitate română, cu serviciul militar satisfăcut, fost Maior activ în justiţia militară, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, Str. Gogu Cantacuzino No. 59, fost Preşedinte al organizaţiei naţional-ţărăniste din Jud. Dorohoi şi membru în comitetul central executiv.

Asupra activităţii fostului partid naţional-ţărănesc declar următoarele:

Sunt un vechi membru al partidului naţional-ţărănesc şi prin trecutul meu pot dovedi că am fost întotdeauna un democrat convins, călăuzit de concepţia de viaţă democratică.-

Condiţiile în care s'a desfăşurat în ultimul an activitatea partidului naţional-ţărănesc, m'au făcut să nu particip la această activitate, neluând parte la nici o şedinţă, a forurilor de conducere. Printre aceste condiţiuni remarc următoarele aspecte ce m'au reţinut în activitatea mea politică. Partidul dizolvat în 1938, îşi reia activitatea după 23 August 1944 - fără să se convoace comitetul central executiv al partidului, care conform statutelor se procedează la alegerea forurilor de conducere, ci resemnarea persoanelor ce au făcut parte din acele foruri - până la 29 Iulie 1947 - s'a făcut în mod arbitrar de către conducerea partidului - ceia ce - după părerea mea - dase un aspect complect nedemocratic atât procedurei cât şi acţiunei acestor foruri.

De aci începe origina greşelilor săvârşite de conducerea ce nu avea în forurile statutare. Delegaţia permanentă şi biroul - elemente de critică care să imprime direcţiei o atitudine democratică. Astfel presa partidului era îndrumată în spiritul unei mentalităţi subiective, neaducând critici obiective actelor guvernului ce servesc în a educa şi orienta opinia publică, ci din contra toată propaganda dusă prin acest instrument a căutat în mod tendenţios să speculeze situaţia grea şi suferinţele, consecinţe ale unui războiu nenorocit şi a doi ani de secetă - ca

./.

urmări ale guvernării actualului regim. Astfel se relatau cu detalii lipsurile pe care ţara trebue să le sufere, fără însă a arăta motivele justificative şi explicaţiile cauzelor ce au provocat aceste lipsuri, se trecea complect subt tăcere ajutorul şi actele de prietenie din partea U.R.S.S.-

In opera de educaţie şi propaganda a maselor, atât ce priveşte muncitorimea se continua cu mentalitatea şovină, asemănător sistemului nefast al legionarilor.

Pot conchide fără a putea fi contrazis că conducerea centrală era animată de principii reacţionare şi de spiritul retrograd al privilegiilor - cenceptie ce a avut ca rezultat oprirea partidului de a lua parte la marea luptă de emancipare a muncitorimei dela oraşe şi sate, cari după decenii de oprimare îşi aveau dreptul la o viaţă mai prosperă. Actul din 14 Iulie 1947 - tentativa de părăsire a ţării de către Dl. MIHALACHE şi ceilalţi - caracterul şi consecinţa fiecăruia a politicei dusă de conducerea partidului după 23 August 1944, ne probează în mod neîndoielnic, că conducerea partidului, voind să transpire acţiunea noastră internă de partid, pe plan de luptă internaţional, a înfrânt principiul ce a călăuzit partidul în trecut, în materie de politică internă "De a urmări prin toate mijloacele înfăptuirea unei prietenii cât mai strânse şi mai sincere cu U.R.S.S.". Transformându-le prin acţiunea concepută, într'un element de provocaţiune şi inamiciţie faţă de marea noastră prietenă dela Răsărit, care a dat ţării cu totul neprecupeţit ajutorul ei moral şi material - realităţile care orice bun român, nu le poate neglija nici uita.
Ca o consecinţă logică a celor relatate, constatând că conducerea centrală prin atitudinile şi actele sale, s'a îndepărtat de la ideologia democratică a partidului, mă simt obligat să o dezaprob şi să mă desolidarizez de ea.-

Incontestabil că prestigiul şi autoritatea conducătorilor partidului, au făcut ca această mentalitate naţionalist-şovină şi anti-sovietică să cuprindă şi parte din cadrele şi membrii partidului, fără a jigni cu aceasta elementele conştiente rămase statornice pe linia democraţiei, astfel că actul de dizolvare apare ca o măsură firească a greşelilor săvârşite de conducerea şi a drumului greşit pe care în mod conştient a împins partidul.

Drept care dau prezenta declaraţie,

(ss) Mihai Răuţu

Bucureşti, 17 August 1947.-

17 August 1947.

00500

499

DECLARATIE
==========

Subsemnatul NESTOR BADEA,născut în anul 1898,luna Ianuarie 30,în Com.Proboeni - Muscel,fiul lui Gheorghe şi Alexandrinei, căsătorit,de profesie funcţionar particular,de religie ortodoxă, de naţionalitate română,scutit de serviciul militar,nu am suferit nici o condamnare,cu ultimul domiciliu în Str.Berna No.3, Bucureşti,fost membru al partidului naţional-ţărănesc şi membru în delegaţia permanentă a acestui partid,declar următoarele:

Activez în cadrele partidului naţional-ţărănesc de prin anii 1922 - 923,sfârşitul studenţiei,ocupând între timp următoarele demnităţi politice: a). Am fost de două ori deputat, respectiv de Fălciu şi Putna, b). Prin anii 1929 - 1935 am fost preşedinte al tineretului naţional-ţărănesc; c). Am fost director al ziarului "Dreptatea" - prima dată sfârşitul lui 1944 şi începutul lui 1945 şi a doua oară după 8 Ianuarie 1946,până prin luna Aprilie,acelaş an când am demisionat.

După aceasta am fost cooptat membru în delegaţia permanentă a partidului.

In ce priveşte situaţia politică şi poziţia partidului (relev) după data de 23 August 1944, relev următoarele:

Prin evenimentele dela 23 August s'a răsturnat un regim şi s'au deschis porţile pentru o lume nouă care urma să vină.Nu există naştere fără durere.Durerile zilei de azi sunt,în bună măsură,durerile lumii care apune şi svâcnirile lumii care se naşte.Datoria forţelor politice cu adevărat democrate,nu este de a se aşeza deacurmezişul ca să impiedice,mărind suferinţele, mersul lumii înainte - ci dimpotrivă, a-l ajuta - a face astfel ca transformarea să se facă cu cât mai puţină suferinţă-.-

Pe baza acestor elemente am susţinut în cadrul activităţii mele politice,integrarea şi a forţei pe care a reprezentat-o partidul naţional-ţărănesc în efortul de desvoltare aţării în cadrul actualului regim.

Astfel,la o şedinţă a delegaţiei permanente care a avut loc în preajma lui 6 Martie 1945,analizând situaţia politică potrivit căreia partidul fusese înlăturat dela guvernare,arătam: Nu trebue să învinuim pe alţii de această situaţie,ci să căutăm să vedem dacă nu cumva greşelile noastre ne-au adus aici. Si

 500

în adevăr sunt două soiuri de xxxxxxxx greşeli care/s'au săvârşit şi una continuă să perziste. Prima - echipa care a colaborat cu guvernele anterioare - nu-i fac atât o vină ei cât conducerii partidului - n'a acţionat pe linia programului şi în spiritul ţărănismului, ceea ce a dus la o (despărţire) depărtare în loc de apropiere cu partidele muncitoreşti şi în raporturile cu URSS

A doua! Intr'adevăr partidul are o popularitate, dar întrebarea este ce fel de popularitate, pe ce se bazează ea. Nu este isvorâtă dintr'o muncă a partidului şi o adeziune venită pe baza programului, ci o popularitate bazată pe credinţa maselor, o credinţă care a pătruns şi în parte din cadrele partidului că partidul este antisemit şi antisovietic. A pune bazape această popularitat -este o mare greşeală. Trebue să se înţeleagă că nu orice popularitate poate fi suportul unei pretenţii de guvernare. Evoluţia morală a omenirii a echilibrat forţele internaţionale nu îngădue nici ca antisemitismul, nici ca antisovietismul să formeze suportul unei popularităţi care să ducă la o guvernare în România.-

Drumul pe care se găseşte partidul este un drum înfundat la capătul căruia văd prăpastia şi nu ştiu dacă mâine va mai fi posibilă întoarcerea. Antisovietismul şi antisemitismul vor atârna ca două ghiulele grele (pe) de picioarele partidului.

După această dată am continuat acţiunea mea atât faţă de conducere cât şi faţă de cei cu care veneam în contact fără să pot spune (dacă a) că am reuşit să schimb poziţia oficială a partidului.

Reluând la ultima şedinţă a delegaţiei permanente ţinută prin Iunie (Mai) 1947, reexaminarea situaţiei politice constatam că distanţa dintre partidul naţional-ţărănesc şi partidele muncitoreşti de care vorbisem la şedinţa delegaţiei din Martie 1945 - în loc să se micşoreze s'a mărit,- şi tot astfel distanţa faţă de URSS.

Am cerut conducerii partidului că dacă situaţia politică a ajuns la un punct care nu mai îngăduie o înţelegere - din cauza lipsei de încredere în loialitatea atitudinei, atunci să se treacă la fapte precise care să marcheze poziţiaxx reală - între altele participarea deputaţilor la (pa) desbaterile parlamentare cu discuţii obiective şi constructive şi poate că după aceea se va ajunge mai uşor la înţelegere.

(Arătam) că din cauza (şi) atitudinei greşite a conducerii partidului s'a ajuns la suferinţe zadarnice pentru atâţia din membrii partidului care trebuesc curmate.

./.

Luând cunoştinţă din relatările oficiale despre faptele petrecute,care au dus la arestările dela Tămădău,ţin să recizez: n'am avut cunoştinţă şi deci nici o participare la pregătirea lor. Iar ca concepţie care a putut să stea la baza lor,fiind complect străină de aceea pe care o am şi am arătat-o totodeauna inutil şi mai afirm desolidarizarea formală,întrucât niciodată n'am putut fi solidar cu ea.

In ce priveşte disolvarea P.N.T. găsesc că este o xxxxx soluţie nimerită cu atât mai mult că prin aceasta cred că se dă posibilitatea membrilor fostului partid naţional-ţărănesc ca în deplină libertate şi delegaţi de orice angajamente să-şi reexamineze poziţia politică.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o xxxxxx susţin şi o semnez propriu.-

(ss) N.Badea.

Bucureşti,17 August 1947.

00503

DECLARATIE

Exprim cea mai categorică şi indignată dezaprobare acţiuni trădătoare a partidului naţional - ţărănist al dommului Maniu, care a culminat în ruşinoasa fugă dela Tămădău.-

Inzelând masele cu fluturarea unui program de reformă în interesul lor, partidul manist a dus în fapt cea mai criminală acţiune împotriva poporului.-

Insuşindu-şi elementele şi metodele legionare, partidul a dat prin liber.celor mai înverşunate porniri şovine, rasiste şi antisovietice.- Abandonând orice simţ de demnitate naţională a atentat la independenţa şi suveranitatea Statului, căutând să provoace intervenţia străină pentru promovarea intereselor unei clice hrăpăreţe împotriva poporului.-

Pentru interese străine de partid, nu s'a sfiit să speculeze greutăţile economice isvorâte din consecinţele răsboiului şi a unor ani de secetă, opunându-se surd, sar din toate puterile oricăror măsuri menite să uşureze nevoile maselor.-

Partid zis ţărănesc, a sabotat reforma agrară.-

Partid fii democrat, a dus cea mai violentă politică reacţionară în slujba clicilor exploatatoare din ţară şi străinătate.-

Pretinzând că urmează în politica externă linia lui Nicolae Titulescu, n'a scăpat niciun priliej să încerce a creia artificial o atmosferă de neîncredere şi de duşmănie împotriva popoarelor sovietice, în dispreţul intereselor permanente ale neamului românesc, evitând sprijinul frăţesc pe care aceste popoare ni l'au dat în clipele noastre cele mai grele.-

Am arătat totdeauna uneltirile criminale ale conducerii maniste şi sunt bucuros să constat că demascarea ei a venit la timpul necesar pentru a împiedica consecinţele dézastruoase pe care continuarea activităţii maniste le-ar fi adus poporului românesc.-

9 August 1947

I.B.Georgescu
avocat

9 August 1947 503

000502

1/. Ce părere aveţi despre incidentele intervenite la 8 Noembrie 1945 ?

- La 10 Noembrie 1945, am primit la Federaţia Unităţilor de Comunităţi Evreeşti din România, o scrisoare dela Dl I.C.Brătianu, iar la 15 Noembrie 1945, o altă scrisoare dela Dl.Iuliu Maniu, ambii afirmând că membrii lor n'au participat la manifestaţiile antisemite din 8 Noembrie. Vă voi trimite câte o copie după aceste scrisori.-
Imi amintesc că în Martie 1946, renăscând o mişcare antisemită am trimis o scrisoare Dlui Iuliu Maniu, arătându-i că având la acea dată libertatea întrunirilor şi libertatea presei ar trebui să lămurească opinia publică. Vă voi remite copie şi după această scrisoare. A urmat câteva articole şi apoi discursul Dlui Mihalache în faţa studenţilor.

2/. Ce părere aveţi din punct de vedere evreesc despre cuvântarea Dlui Mihalache ţinută în faţa tineretului universitar naţional-ţărănesc ?

- Mă aflam la Govora.- Am citit discursul şi am rămas surprins de contrazicerea flagrantă a discursului asupra problemei evreeşti. Pe de o parte declaraţia extrem de favorabilă până la a zice că antisemitismul constitue o mare primejdie pentru România, pe de altă, aceiaşi veche insinuare că au intrat în ţară elemente evreeşti destul de masive ceeace ar constitui un <u>foarte serios element</u> de îngrijorare, apoi repetând că ar constitui <u>motive de profundă</u> îngrijorare.- M'a surprins mai ales uşurinţa cu care s'a adus această acuzare, căci după ce afirmă că au intrat mulţi evrei, recunoaşte că nu ştie totuşi cât anume, nici nu ştie dacă Guvernul a controlat aceste intrări. Pentru a lămuri opinia publică am publicat un interwiew în Jurnalul de Dimineaţă din 10 August 1946, după care vă voi depune o copie.-

3/. Cu privire la alegeri :
Am primit la Federaţie reclamaţia că naţional-ţărăniştii ar fi provocat aţâţări antisemite în Târgul Stefăneşti, Am înaintat Dlui Iuliu Maniu aceste reclamaţii arătându-i că sunt în contrazicere cu scrisoare D-sale din 15 Noembrie 1945 dar după mai multe luni am primit un răspuns dela Dl ~~xxxxxxxxxx~~ Secretar General N.Penescu, după

./.

care am cerut Federaţiei să vă înainteze o copie.-

/ss/ indescifrabil

/ss/ Dr.W.Filderman

12 August 1947.

504

~~00505~~

D E C L A R A T I E

Subsemnatul MANOLESCU PETRE, născut în anul 1914, luna Aprilie ziua 20, în Com. Bucureşti - Jud. Ilfov, fiul lui Teodor şi al Demetra căsătorit cu Elena, de profesie avocat, religia ortodoxă, de naţionalitate română, cu serviciul militar satisfăcut la Reg. 1 Transmisiuni, cu gradul de sergent T.R., fără condamnări, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, Str. Gh. Angelescu 98, preşedinte al Circ. 32 P.N.T., declar următoarele:

Asupra activităţii P.N.T., fără participare directă ca membru al partidului, sau indirectă, cunosc următoarele:

Am făcut parte din P.N.T. din Ianuarie 1947, când am primit delegaţia de a organiza Circa 32. Cunoscând programul partidului care preconiza între alte realizări pe tărâm social şi ţărănesc pentru masele muncitoare şi ţărăneşti m'a făcut ca să solicit intrarea în acest partid. Nu mult după înregimentare mi-am dat seama că m'am păcălit în aşteptările mele pentrucă cu toate apelurile făcute de unii membrii mai mult sau mai puţin cu suprafaţă în partid, de a se reveni la o politică conform programului şi aspiraţiunile Ţării în momentul prezent, dimpotrivă am constatat că a apucat pe un drum nu numai greşit dar chiar periculos pentru existenţa noastră, însăşi ca naţie, pentrucă prin combativitatea elementelor cari le compuneau, pe de o parte, pe de altă parte, prin abilitatea politică a conducerii libere P.N.T., se situiază în fruntea forţelor reacţionare din Ţară. Deaceia mobilizează toate nemulţumirile consecinţe fireşti ale unui războiu care n'a fost al poporului, precum şi pe toţi legionarii şi toţi vinovaţii din trecut de activitate antidemocratică şi atitudine socială şi ură de rasă îndepărtându-se în felul acesta dela atitudinea normală de organizaţie normală transformându-se dintr'un partid cu veleităţi de conducere într'un conglomerat amorf de elemente reacţionare cu tendinţe şi acţiuni periculoase. Am mai constatat că datorită faptului că guvernul dela 6 Martie 1945 instaurat la conducerea ţării prin voinţa maselor largi populare se bucură şi de încrederea Uniunii Sovietice, conducerea P.N.T., în frunte cum Iuliu Maniu, reprezentant al burgheziei ardelene, străini cu totul de reformele sociale, care au stat la baza partidului ţărănesc din

. / .

Vechiul Regat ajunge să încurajeze sentimentele antisovietice în toate organizaţiile partidului, iniţiind atacuri x împotriva U.R.S.S. pe de o parte, iar pe de altă parte proteste şi diferite memorii de intervenţie pe care le adresa unor puteri străin agravând în cel mai înalt grad situaţia noastră ca ţară independentă. Imediat după înscrierea mea în P.N.T., în cercurile pe care le frecventam şi la manifestaţiile la care luam parte şi ca asul Sectorului sau Organizaţiei Capitalei, am avut sentimentul că conducerea centrală a partidului exploata în propaganda sa anumite neînţelegeri între aliaţi. Căutând un contact cât mai strâns cu cercurile reacţionare, capitaliste imperialiste din Vest. Faţă de propaganda scrisă prin Dreptatea cu ocazia diferitelor apeluri, manifeste şi broşuri, cât şi prin aceia dusă dela om la om, utilizându-se în cel mai mare grad calomnii împotriva naţionalităţilor conlocuitoare, a naţiunilor democratice vecine, mi-am dat seama foarte uşor de drumul greşit pe care conducerea reacţionară a P.N.T., încercă să cadizeze întreaga opinie a ţării noastre, am căutat în repetate rânduri, prin intervenţii, atât scrise cât şi orale, cu ocazia nenumăratele consfătuiri în cadrul forurilor responsabile a partidului, să-i atrag atenţia şi s'o influentez dacă se poate, că a apucat pe un drum periculos, arătând gravele consecinţe ce eventual ar decurge lui situaţie, pe de o parte, iar pe de altă parte am arătat trădarea săvârşită faţă de păturile ţărăneşti în număe cărora am declarat că lupta pentru apărarea drepturilor şi revendicărilor sociale, trădare culminând prin opunerea oricăror realizări cu caracter democratic, chiar opunându-se exproprierii moşierimii exploatatoare din ţară şi împroprietăririi ţăranilor, executând astfel cea mai tipică trădare a masselor ţărăneşti. Văzând că străduinţele mele şi apelurile făcute către conducere rămân fără rezultat, m-am hotărât să-mi dau demisie şi să mă retrag din rândurile acestui partid, lucru pe care nu l-am întârziat să-l şi fac.

Drept care dau prezenta declaraţie, pe care o susţin şi o semnez propriu.-

(ss) P.Manolescu.

Bucureşti, 12 August 1947.

13 August 1947
Dată în fața noastră
Comisar Sef,

005 07

506

D E C L A R A T I E

Subsemnata ALEXANDRU PLOSCEANU,născută în anul 1916,luna Septembrie,ziua 16, în București jud.Ilfov,fiica lui D. PLOSCEANU și al NICULINA PLOSCEANU necăsătorită,de profesie casnică,de religie ortodoxă, de naționalitate română,nu au suferit nici un fel de condamnare,situația politibă membră.

In ceace privește activitatea P.N.T. la care am participat, direct sau indirect,cunosc următoarele:

Am fost membră în P.N.T. din luna Martie 1946,activând în cadrul organizației Circ.32, motivul pentru care m'am înregimentat în acest partid este că am fost informată că este un partid democratic care luptă pentru revindecarea și realizarea diferitelor deziderate ale păturii muncitoare,iar eu care până acum nu am făcut nici un fel de politică am fost repede convinsă și mi-am dat adeziunea.Participând la câteva ședințe de comitet pe Circumscripție,pe culoare și al Organizației Capitalei nu mi-a fost greu să-mi dau seama de drumul greșit pe care a apucat acest partid.Deasemenea mi-am dat seama că prin atitudinea conducerii sale se găsește într'o poziție cu totul ostilă față de guvernul democratic,restaurat la 6 Martie,prin voința unanimă a claselor muncitoare și democrației din țara noastră,mai mult am constatat că partidul Național-Tărănesc condus de dl.IULIU MANIU,reprezentant al burgheziei ardelene se opune și fac abstracție oricăror realizări democratice,fiind contra chiar al expropierii moșierilor explotatori și împroprietărirea țăranilor lipsită de ultima bucată de pământ ceace înseamnă o trădare directă a masselor țărănești însăși,pentru apărarea drepturilor cărora pretinde că luptă.

Aceste constatări au însemnat pentru mine tot atâtea dezamăgiri pentru că eu m'am înscris în Partidul Național-Tărănesc

cu gândul curat că în el voi găsi posibilitatea realizărilor mele socialiste în cegce priveşte atât clasa ţărănească,pe care am considerat-o cea mai oprimată şi exploatată din ţara noastră, de către toate guvernele care s'au perindat la cârma ţării,începând cu partidul conservator,Naţional-Ţărănesc şi Liberal.

Partidul Naţional-Ţărănesc după manifestările şi atitudinea conducerii se situiază pe linia rezistenţei oricăror legături de bună vecinătate cu tinerile democraţii din ţările vecine şi chiar cu Rusia.

Astfel propaganda dusă prin ziarul de partid "Dreptatea", diverse apeluri manifeste şi broşuri,propagandă orală dusă dela om la om , toate sunt influenţăte de spiritualitatea burgheză reacţionară şi fascistă,ridicând tema naţionalismului şovin la rangul de principiu în educaţia care a încercat să-o facă massele.

Pentru exemplificarea poziţiei şi metodelor de factură legionară pot să afirm că partidul Naţional-Ţărănesc îşi organizase echipe de şoc,formate din tineri cu tradiţie de naţionalism rău înţeles,însufleţit de ura de rasă de intoleranţă şi de spirit tipic legionar,pentru acest tineret în loc să fie reeducat şi format în sens democratic la primit aşa cum la cules în scopul de a fi utilizat ca masă de manevră,uşor de manipulat în acţiunea de desbinare a acţiunii muncitoreşti cât şi manifestaţiile tipic huliganice cum au fost cele dela 8 Noembrie 1945 ,10 Noembrie 1946,etc.

Constatând toate acestea mi-am dat seama de drumul greşit şi periculos pe care a apucat acest partid,pentru însăşi fiinţa ţării noastre şi am căutat pe cât am putut să influenţez conducerea atât prin scris,cât şi oral,atrăgându-i atenţia că din această atitudine ar putea să decurgă consecinţe foarte grave,chiar pentru independenţa ţării,însă toate apelurile mele au rămas zadarnice,deaceea m'am hotărât să mă retrag din viaţa acestui partid,lucru pe care de altfel l-am şi făcut.

Declar şi susţin propriu.

13.8.1947 ss.Al.Ploşceanu.

12 August 1947
Dată în faţa noastră,
Comisar Şef

00509

SOP

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ALEXANDRU GHIRGIU, născut în anul 1900, luna Mai, ziua 14, în com. Slatina jud. Olt, fiulului ALEXANDRU şi al Sevasta, necăsătorit, de profesie agricultor, de religie ortodox, de naţionalitate român, serviciul militar satisfăcut în Regimentul II Călăraşi, cu gradul de locot. Nu am suferit nici o condamnare.

Ultimul domiciliu la Drăgăneşti-jud. Olt, Ca situaţie politică am fost şef de sector şi ales în Comitetul Judeţean.

Asupra activităţii partidului Naţional-Ţărănesc, prin participare directă al partidului sau indirectă cunosc următoarele: Am fost membru în partidul Naţional-Ţărănesc încă din anul 1928. Astfel că am luat parte la întreaga activitate de partid atât cu ocazia guvernărilor naţional-ţărăniste cât şi după acea, aşa că cunosc mentalitatea şi apucăturile conducătorilor ai acestui partid reacţionar. De exemplu: Deşi cu ocazia guvernării din 1928 când naţional-ţărăniştii au fost aduşi la putere cu cea mai mare popularitate pe care a avut-o vreun partid chemat să guverneze în ţara noastră şi putea să realizeze susţinuţi de toată ţara orice reformă socială care să fie în interesul claselor muncitoare şi ţărăneşti, nu numai că n'a făcut-o, dar le-a trădat, şi aceasta numai datorită influenţei nefastă pe care a avut-o ramura ardeleană din partid condusă de IULIU MANIU, reprezentant al burgheziei ardelene complect strein de năzuinţele şi reformele cu caracter social care aşteptau să fie rezolvate conform cu programul cu care acest partid demagogic s'a prezentat alegătorilor solicitându-le încrederea încercând astfel prima mea dezamăgire faţă de gândul curat cu care m'am înscris în acest partid.

Am văzut încă de atunci că oameni politici naţional-ţărănişti n'au căutat decât căpătuiala căutând să se plaseze ei şi neamurile lor cu scopul numai de a jefui banul public.

.//.

Stiu fiindcă ni se spunea în toate ocaziile de către elementele dela centru că lupta mare a acestui partid este să doboare partidul Naţional-Liberal,singurul partid reprezentant al burgheziei româneşti din acel timp,dar şi de data aceasta am fost dezamăgiţi noi ce din ramura ţărănistă mai ales,pentru că au căzut repede de acord cu conducerea partidului Liberal a căror metode de guvernare au reuşit să-şi le adopte,să împartă puterea şi să exploateze ţara.

Astfel partidul Naţional-Tărănesc,devine un partid burghezo-capitalist,ducând prietenia şi cârdăşia cu celălalt partid burghez până în vremea celui de al doilea răsboiu mondial, când îşi mai adaugă un caracter fascisto-legionar,prin acea că colaborează prin elementele împrumutate cu regimurile legionaro-Antonescian,după 1940.

Stiu că în partidul Naţional-Tărănesc şiăau găsit refugiul o serie întreagă de elemente periculoase,provenite din partidele legionaro-fasciste care repede au imprimat organizaţiilor partidului combativitatea şi rezistenţa ori căror realizări democratice,mergând până acolo că s'au opus chiar la exproprierea moşierilor care au exploatat ani dearândul clasa ţărănească şi împroprietărirea acelora lipsiţi de o palmă de pământ.Această atitudine împotriva partidelor şi regimului democratic instaurat la 6 Martie 1945,este adevărat că s'a putut constata de către orice om de bună credinţă şi cu ocazia alegerilor din Noembrie 1946,când au format echipe de şoc cu care să atace secţiile de votare pentru a paraliza astfel funcţionarea în bune condiţiuni a acesto secţii, lucru ce n'au reuşit.

Deasemenea au arătat adevăratul caracter fascist al partidului şi prin propaganda scrisă,prin manifeste şi broşuri cât şi prin propaganda orală dusă dela om la om influenţată de spiritualitatea tipi burgheză reacţionară,ridicând tema naţionalismului şovin la rangul de principiu.

Este adevărat deasemenea că elementele conducătoare utilizau pentru această calomnie,aducând chiar direct naţionalităţile conlocuitoare,democraţiile instaurate în ţările vecine şi chiar Uniunea Sovietică care ne-a ajutat să putem scăpa de ocupaţia hitleristă încurajând chiar sentimentele anti-sovietice în sânul partidului.

./.

Văzând toate acestea şi dându-mi seama că partidul a apucat pe drum greşit şinperiсulos pentru însăşi fiinţa ţării noastre,am căutat pe cât am putut să atrag atenţia organelor conducătoare însă fără nici un rezultat.

Dezamăgit complect m'am hotărât atunci să demisionez din acest partid ceace am şi făcut.

Declar susţin şi semnez.

ss.A.Ghirgiu.

12 August 1947.

11 - 8- 1947 ~~00511~~ 00512

(11)

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH.RADU născut în anul 19o2,Aprilie 23, în comuna Bucuresti Jud Ilfov,fiul lui Gheorghe /mort/ si al Mariei,necăsătorit,de profesiune medic,de religie ortodoxă, nationalitate română, serv.militar satisfăcut la scoala Sanitară Ofiteri cu gradul de căpitan,nu am suferit nici o condamnare ,cu ultimul domiciliu în Str.Eminescu Nr.9 Bucuresti,

La data de 29 Iunie am fost președintele Circa 33 Sectorul IV.Asupra activității mele politice cât si a partidului National-Tărănesc,atât cât cunosc fie prin participarea directă ca membru al partidului,fie indirectă declar următoarele:

Mi-am inceput activitatea mea politică în anul 1927, ca membru al partidului National-Tărănesc.M'am inscris în acest partid animat de gândul că în el voi găsi posibilitatea realizării ideilor progresiste în ceiace priveste clasa tărănească care in acea vreme putea fi considerată cea mai afirmată și explotată de politica partidelor,care au guvernat în aceasta tară si mai ales de partidul liberal care a guvernat această tară aproape o jumătate de secol.Nu mult după inscrierea mea in acest partid,am inceput să observ că acest partid se ~~îndepărtândelaxxxxx~~ îndepărta dela programul său pentru apărarea intereselor clasei tărănesti și muncitoare deoarece a inceput a lupta întâetate între elementele fostului partid national din Ardeal condus de Dl.IULIU MANIU reprezentat al clasei burgheze ardelene complet străin de idealul si reformele sociale si elementele cari ființaseră partidul tărănesc din vechiul Regat.Era prima descoperire pe care o incercam fată,de elementele conducătoare a acestui partid desamăgirea care se comfirma cu o ocazie guvernului din 1928,când acest partid care a reusit să mobilizeze în jurul steagului său echipe 80% din populația țării nu numai că nu realizase nimic in ceeace-și propuse in programul care s'a prezentat

./.

512

în fata alegătorilor propunerea de facturi demagocică păcălind astfel intreaga pătură țărănească reprezentat de partidul natio nal-tărănesc,din vechiul Regat,dar contribue în cea mai mare măsură la intărirea si consolidarea burgheziei românești prin sprijinul masiv dat tuturor băncilor si intreprinderilor particulare burgheze,capitaliste,din intreg cuprinsul tării în deosebi insă celor din Ardeal.

In afară de aceasta trădare partidul N.T.,își schimba şi tactica de aceea deşi intentional făcu-se o mobilizare de onoare pe țară pe tema unei lupte dusă până la distrugere contra Partidului național-liberal reprezentat tipic al burgheziei din țara noastră de aceasta dată devine adaptul guvernului prin rotație consimnțând cu conducerea partidului liberal ale cărui conceptie si le apropie intre noi să impartă puterea şi apoi exploatarea tării.Această prietenie dinainte de războiul mondial când devins sustinători politic fostului Maresal Antonescu punându-i-le la discretie atâtea elemente prezente tehnicieni cu care au format guvernele legionare-antonesciene din timpul dictaturii de după 194o.Partidele national-tărănesc care până în anul 1944,se corijase în sustinătorul intereselor maselor muncitoresti de după aceasta dată la aparitia reprezentantilor legitimi exponenti ai celor două partide muncitoresti vorbesc democrați şi comunisti,atât partidul în poziție împotriva lor demască arătându-şi adevărata sa fată inițialul prin atributiunile conducerii sale a ostilității din ce in ce mai accentuată fată de guvernul instaurat la conducerea țării la 6 Martie 1945,cu acest scop P.N .T.,nu se dă inapoi si fără nici un scrupul mobilizează toate nemultumirile consecințe firești ale unui război nenorocit precum şi pe toti acei vinovati din trecut de o activitate antimuncitorească ,indepărtându-se traptat ,traptat dela pozitia normală a unei opozitii locale care cum a fost devenită mai târziu şi prin acordul dela Moscova,transformându-se într'un aglomerat de elemente cu tendințe şi actiuni periculoase,.Astfel partidul național-tărănesc se plasează pe linia rezistenței. şi obtinerii oricărei realizări democratice si în folosul partidelor largi muncitoresti singurul până la opunerea categorică a exproprierii moşierilor.reactiunii si împroprietărirea tăranilor trândând direct astfel intreagă pătura ~~țărănească~~ muncitorească tărănească

./.

pentru ale căror drepturi conducătorii acestui partid reaction pretindeau că luptă.

Atitudinea aceasta negativistă este dusă împotriva pa tidelor si regimului democratic instaurat la 6 Martie 1945,cu toată puterea prin propaganda scrisă prin ziarul partidului "Dreptatea" diverse apeluri,manifeste si brosuri precum precu si prin propagande orală dela om la om ultilizând pentru acea te atacuri directe sau complecte ~~negative~~ împotriva naționali tăților conlocuitoare.împotriva democratiilor instaurate în țările vecine cu țara noastră.Ceiace constituia încă o situati gravă pentru indepedența țării noastre erau atacurile permanen pe cari conducătorii partidului national-țărănesc le declara contra Uniunii Sovietice pe deoparte încurajând sentimentele antisovietice în cuprinsul partidului ,iar pe dealtă parte ex plotând în propaganda sa anumite neintelegeri intre marii ali ți având un contact cât mai strâns cu clicele reactionare inte nationale precum si din repetate cereri de interventii internă adresate unor puteri străine.

Spre .... pozitie si metodele ~~adresate~~de partidul N.T.,împotriva regimului democratic instaurat în tara noastră pot să dau cazul organizatiei muncitoresti pe țară exe plu tipic.conglomerant reactionar cu sentimente și metodele hu liganice si legionare organizate inițiate și conduse de către ILIE LAZAR,sustinute de conducerea partidului în urma sprijinul dat de președintele său în scopul de a fi utilizate ca mase de manevre ca sursă directă de recrutarea a elementelor de șoc in eventuale actiuni pe teren.

Deasemeni este si cazul organizatiei tineretului în spe cial al tineretului universitar care din manifestatiile de stradă de tip legionar dela 8 Noembrie 1945,1o Noembrie 1946, și 1o Mai același an m'am putut convinge că partidul national țărănesc prin conducerea sa nu numai că nu s'a preocupat ~~xtx~~ de conducerea și ferma acestui tineret în sens democratic dar l-a primit oarecum l-a mostenit insufletit de circa 2ooo de in toleranți de spirit tipic legionar.

Sesizat de tot ce se petrece in sânul acestui partid și de drumul greșit pe care a apucat am căutat pe cât mi-a fost în putere și altora de bună credință deziluzionați ca si mine să aducem la cunoștința conducerii si s'o influentăm pentr schimbarea atitudini politice adoptată arătându-i prin scris și oral cu ocazia diferitelor întruniri ale forurilor conducă-

./.

814

toare, eventualele consecinte grave ce ar putea să decurgă din
aceasta xxx situaţie Partidul însă ....noastre si a
butiile noastre nu-si găsesc cele dorite m'am hotărât să mă re
trag din viaţa activă a acestui partid cetace a si făcut - Dre
care dau aceasta declaratie pe care o susţin şi o semnez.propr

Gh.Radu.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul avocat NICU JOVIPALE din Craiova, in calitatea mea de fost membru al Partidului National Tărănesc, declar următoarele : După data de 23 August 1944 am reintrat in partid in nădejdia că toate greşelile trecutului vor fi deschis ochi conducerii şi că in epoca de mari prefaceri sociale şi politice, va şti să se pună în slujba marilor interese populare.-

Cooperând la ridicarea xxxxxxxxxxxxxxxxxxx condiţiunilor xxxxxxx de viaţă şi la desăvârşirea libertăţilor maselor ţărăniste şi muncitoare.-

Am avut insă o gravă decepţie : interesele de clică au predominat din nou şi abandonat din nou termenul unei lupte drepte utile ţării, am văzut partidul iarăşi angajat in intriga şi in lupta in contra partidelor democratice ale ţării.- Abandonat de elementele de valoare şi complectat cu elemente de violenţă legionară partidul a alunecat in acţiuni xxx poate si anti-democratice creiând agitaţiuni sovine, rasiste si antisovietice de natură a peridita interesele reale ale poporului.-

La remorca cercurilor cele mai reactionare din ţară şi străinătate, partidul a incercat să se puie de a curmezişul interesului social sabotând reformele democratice si folosind greutările economice, rezultate din ani de război şi secetă a incercat să impiedice orice măsură de salvare a ţării .

Violenţele şi acţiunile subversive, legăturile cu clicile reacţionare din străinătate, apelul la intervenţia străină, au dovedit cu prisosinţă cât de departe era partidul de marile interese ale ţării.-

Aceste consultări şi trista prespectivă creată partidului de o conducere pătimaşe si ruptă de interesele maselor., M'au determinat ca mai inainte de Noembrie 1946, să rup legăturile mele cu acest partid.-

./.

Că am făcut bine mi-a confirmat-o si ultima trădare a poporului, pe care o constituie epizodul dela Tămădău.- Imi exprim odată mai mult indicnarea care este a tuturor oamenilor cinstiţi şi iubitori de ţară, impotriva activităţii nepatriotice a partidului. Si s'a luat actul din 29 Iu-li 1947, ca un act de mare intelepciune şi utilitate natională menită să pună capăt tuturor acţiunilor potrivnice poporului.-

/ss/ Nicu Iovipale.-

9 August 1947.-

817
005518

D E C L A R A T I E

Subsemnatul VASILESCU NOTTARA ION, născut la 3 Ian. 1885 în Bucureşti Jud.Ilfov, fiul lui Colonel Mihail Vasilescu Nottara şi al Alexandrinei, de profesie avocat, căsătorit, scutit de serviciul militar, neavând nicio condamnare, domiciliat în Str.Stirbei Vodă Nr.78, membru în comitetul de conducere al partidului Naţional Ţărănesc de sub conducerea D-lui Al.Alexandrini, declar următoarele:

Situaţia de astăzi a partidului Naţional Tărănesc de sub conducerea D-lui Iuliu Maniu, a fost prevăzută de mine încă de mult şi nu este decât o consecinţă logică a atitudinei politice a conducătorilor săi.

In adevă partidul Tărănesc născut în 1919 din voinţa ţăranilor din vechiul regat, de a avea reprezentanţii lor un partid şi un partid al clasei ţărăneşti şi-a alcătuit în 1921 un program în mare parte sub înfluenţa lui Constantin Stere, un program democratic şi specific clasei ţărăneşti.

Cu acest program întemeietorii lui au câştigat massele ţărăneşti şi chiar muncitoare dela oraşe şi în 8 ani de opoziţie se formase un curent irezistibil pentru acest partid, care ajuns la putere în 1928 şi după prima guvernare a fost o decepţie atât pentru marea massă ţărănească cât şi pentru intelectualii care aveau ideologia ţărănească. Această dezamăgire a masselor se poate vedea în diferenţa de cifre dela aşegerile din 1928 şi alegerile din 1932, când fiind tot la Guvern, la prima alegere Partidul a obţinut 78% iar la celelalte abia 40%.

Care a fost cauza că Partidul nu a realizat promisiunea sa?

Răspunsul este simplu.

Fuziunea cu Partidul Naţional din Ardel.

Acest partid condus de D-l Iuliu Maniu nu era un partid al clasei ţărăneşti din Ardeal. El era un conglomerat din toate clasele sociale, unite prin ideia de luptă naţională contra ungurilor, unde oredominau în conducerea elementele burgheze şi reacţionare.

5K

La Partidul Naţional se ataşaseră din vechiul regat, rămăşiţele Partidului lui Tache Ionescu, care nu aveau nici o legătură cu ţărănimea şi reprezentau clada burgheză dezidentă, Partidul Liberal fiind repreuentatul tipic al acestei clase.

D-l Iuliu Maniu, luând şefia Partidul Naţional Tărănesc fuzionat, a căutat să înlăture elementele democratice ale Partidului, deşi erau întemeetorii lui şi jucaseră un rol important în creerea lui, fie îndepărtându-i compleet (vezi Stere, Lupu şi alţii), fie ţinându-i departe de conducere sau dându-le un rol cu totul secundar. In schimb la primele posturi de conducere erau elementele cele mai reacţionare, reprezentând tocmai clasele asupritoare ale ţărănimii. (Vezi Vaida, Mironescu, etc.).

Guvernarea partidului Naţional Tărănesc, în astfel de condiţii, nu numai că nu putea să facă ceva pentru clasa ţărănească, dar se baza pe imoralitate, căci trădase clasa care îl adusese la putere şi care îi dăduse toată încrederea.

Culmea acestei trădări a fost ajunsă după 23 August 1944, când Partidele din Frontul Naţional Democratic publicând "Platforma de Guvernare", în care se prevedeau expropierea agrară, el, Partidul Naţional Tărănesc, care se pretindea reprezentatul clasei ţărăneşti, s'a pronunţat contra acestei expropieri, în adevăr ărin amânare, deşi se ştia că dorinţa de totdeauna al ţăranului român a fost "Pământul".

O astfel de politică dusă de câţiva conducători în interesul burghezimei capitaliste sută în sută şi având ca substrat înşelarea marei masse ţărăneşti, nu putea să ducă decât la actele reprobabile de care s'au făcut vinovaţi.

Situaţiunea de astăzi, nu este însă decât consecinţa politicei conducerii Partidului, începută în 1927, data fuziunii, şi continuată şi desvoltată incontinuu în dauna ţărănimii şi claselor muncitoreşti.

Bucureşti 8 August 1947 /ss/ Vasilescu Nobora

11.8.947

Dată în faţa noastră
Comisar Sef

DECLARAŢIE

Subsemnatul Cristea Gherondache născut în anul 1885 luna Iunie 23 în Com.Crapsi Jud. Ianina fiul lui Panait şi Vasilichia Ghelondache căsătorit cu Lemonea Condojiani de profesiune comerciant de religie ortodoxă de naţionalitate român serviciu militar satisfăcut în cerc de recrutare Bucureşti soldat n'am suferit nicio condamnare, cu ultimul domiciliul în Calea Griviţei Nr.156, situaţia politică în ziua de 12 Iunie 1947, am fost înscris la partidul ţărănesc democrat până la această dată, am fost şeful cidonscripţiei 37 şi vicepreşedintele culorii de roşu, asupra activităţii mele politice cât şi al partidului N.T. atât cât cunosc fie prin participare directă ca membru al partidului fie indirect daclar următoarele:

Mi-am început activitatea mia politică încă din anul 1927 ca membru al P.N.T. sect.lV.roşu. M'amm înscris în acest partid animat de gânduri că în el voi găsi posibilitatea realizării ideilor progresiste în ceace priveşte clasa ţărănească, care în acea vreme putea fi cea mai oprimată şi exploatată de politica partidelor ce au guvernat în această ţară şi mai ales de partidul liberal ce a guvernat această ţară aproape 1/2 de secole.

Incă dela regimentarea mea în partid am căuta să ajut pentru realizarea programului lui, însă o mărturisesc nu după mult timp am început să încerc multe decepţii. Intâi am asistat înpreună cu alţi membrii din acest partid diferite certuri care se iveau des aproape la fiecare organizaţiune judeţeană şi chiar în conducerea partidului între cele două ramuri adică ţărănesc din vechiul regat pe deoparte şi cei din ramura ardeleană pe de altăparte.

Cea mai mare dezamăgire însă am avuto şi cu mine toţi din ramura ţărănistă cu ocazia primii guverii naţional ţărăniste din anul 1928 care pe lângă că nu realizează niciuna din reformele sociale în favoarea ţărănimii din contra spijină şi întăreşte burghezia românească prn ajutorul neprecupeţit dat băncilăr şi întreprinderilor mari,particularilor burghezo-capitalişti.

Aceasta era prima trădare programatică a păturii ţărăneşti, deoarece , deşii în perioada premergătoare prin

..//..

820

00521

loase.

Ca o consecinţă acestei prefaceri şi datorită faptului că guvernul D-l Dr.Petru Groza se bucură şi de încrederea marii noastre prietene şi vecină Uniunea Sovietică, conducerea P.N.T. în frunte cu însuş Iuliu Maniu reprezentantul burgheziei ardelene compleet străin de idealul şi reformele sociale ajunge să încurajeze sentimentele antisovietice în cuprinsul partidului'

Deacea propaganda scrisă prin ziarul partidului,Dreptatea,prin diverse apeluri, manife şi broşuri pe deoparte cât şi prin propaganda verbal dusă dela om la om pe de altă parte caută să se ridice tema naţionalismului şovin la rangul de principiu în toată educaţia careacaută să dea maselor.

Prin această propagandă discutată se încearcă atacuri câteodată directe sau camuflate înpotriva naţionalităţiilor conlocuitoare înpotriva adevăratelor democraţii din ţările vecine săupracticând pe o scară întinsă calomnie.

Insă ceace era de natură a agrava situaţiunea ţării noast noastre ca ţară idependentă era pe deoparte atacurile iniţiate înpotriva Uniunii Sovietice iar pe de altă parte desele intervenţii şi memorii adresate unor puteri străine.

Văzând toate acestea mi-am dat seama că P.N.T. a apuca pe un drum nu numai greşit, dar deadreptul periculos pentru ţara noastră şi am căuta cât mia fost putinţa atât prin intervenţie orală cu ocazia diferitelor consfătuiri cât şi prin memorii scrise să atragă atenţia conducerii arătândui şi xxxxiscriindele ce consecinţe grave ar putea să decurgă după urma acestei politici, precum şi trădarea care se face şi de data ace aceasta faţă de masele largi ţărneşti.

Văzând că străduinţele mele nu au niciun rezultat m'am hotărât să mă retrag din viaţa activă de partid ceace am şi făcut.

Drept care dau această declaraţia pe care o susţin şi o semnez propiu.

(ss) Cristea Gheromdache.

loase.

Ca o consecinţă acestei prefaceri şi datorită faptului că guvernul D-l Dr.Petru Groza se bucură şi de încrederea marii noastre prietene şi vecină Uniunea Sovietică, conducerea P.N.T. în frunte cu însuş Iuliu Maniu reprezentantul burgheziei ardelene complect străin de idealul şi reformele sociale ajunge să încurajeze sentimentele antisovietice în cuprinsul partidului'

Deacea propaganda scrisă prin ziarul partidului,Dreptatea,prin diverse apeluri, manife şi broşuri pe deoparte cât şi prin propaganda verbal dusă dela om la om pe de altă parte caută să se ridice tema naţionalismului şovin la rangul de principiu în toată educaţia care caută să dea maselor.

Prin această propagandă discutată se încearcă atacuri câteodată directe sau camûflate înpotriva naţionalităţiilor conlocuitoare înpotriva adevăratelor democraţii din ţările vecine sau practicând pe o scară întinsă calomnia.

Insă ceace era de natură a agrava situaţiunea ţării noa noastre ca ţară idependentă era pe deoparte atacurile iniţiate înpotriva Uniunii Sovietice iar pe de altă parte desele intervenţii şi memorii adresate unor puteri străine.

Văzând toate acestea mi-am dat seama că P.N.T. a apuca pe un drum nu numai greşit, dar deadreptul periculos pentru ţara noastră şi am căuta cât mia fost putinţa atât prin intervenţie orală cu ocazia diferitelor consfătuiri cât şi prin memorii scrise să atragă atenţia conducerii arătândui şi xxxxi scriindele ce consecinţe grave ar putea să decurgă după urma acestei politici, precum şi trădarea care se face şi de data a aceasta faţă de masele largi ţăărneşti.

Văzând că străduinţele mele nu au niciun rezultat m'am hotărât să mă retrag din viaţa activă de partid ceace am şi făcut.

Drept care dau această declaraţia pe care o susţin şi o semnez propiu.

(ss) Cristea Gheromdache.

522

00523

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Alexandru Bunescu, născut în anul 1895 Iulie 11, în Com.Alexandria, jud.teleorman, fiul lui Dumitru Bunescu şi al Elenei, căsătorit cu Sonia Rotman, de profesiune inginer, de religie creştină-ortodoxă, de naţionalitate română, cu serviciul militar satisfăsut la Institutul Geografic Militar, cu gradul de căpitan; nu am suferit nicio condamnare; domiciliez în Bucureşti, Str.Arcului 26; fost membru al partidului Naţional Tărănesc; declar următoarele rele:

M'am înscris în partidul naţional ţărănesc în anul 1941, ocupând în cadrul partidului funcţiunea de secretar general al organizaţiei Capitalei din primăvara anului 1946 şi până la 29 iulie 1947, când partidul a fost disovat. Ca membru al partidului şi specialist am îndeplinit funcţiunea de Comisar general al Refacerii în guvernul demisionat la 6 Martie 1945.

In ceace priveşte activitatea partidului naţional ţărănesc, la care am participat direct sau indirect, cunosc următoarele:

Iniţiind încă dela 23 August 1944 o colaborere plină de rezerve şi de circumspecţii faţă de partidele muncitoreşti din blocul democratic, partidul naţional ţărănesc prin atitudinea conducerii sale se găseşte la şi după 6 Martie 1945 la o ostilitate din ce în ce mai accentuată faţă de guvernul instaurat la această dată. In acest scop mobilizează toate nemulţumirile, consecinţe ale unui război nenorocit, precum şi toate vindictele celor culpabili în trecut cut de activitate antidemocratică şi ură rasială, îndepărtându-se treptat dela poziţia normală de oopoziţie loială (aşa cum a fost definită mai târziu prin acordul dela Moscova) transformându-se dintrun partid politic cu răspundere, intrun conglomerat amorf de tendinţe şi acţiuni periculoase

Consecinţă a acestei metarmorfoze şi datorită faptului că guvernul dala 6 Martie 1945 se bucura şi de încrederea Uniunii Sovietice, partidul naţional ţărănesc ajunge astfel să încurajeze sentimente antisovietice în cuprinsul partidului.

..//..

N'am avut prilejul să cunosc legăturile conducerii partidului cum cercurile politice din Vest, aceste chestiuni fiind rezervate şefului partidului şi unor intimi şi domniei sale. Am avut însă întodeuna sentimentul că această conducere exploata în propaganda sa anumite neînţelegeri între marii aliaţi căutând un contact cât mai strâns cu cercurile reacţionare din Vest.

Spre exemplificarea poziţiei şi metodelor adoptate de către partidulinaţional ţărănesc în lupta sa înpotriva regimului democratic instaurat la 6 Martie 1945, ale cărei reforme în interesul maselor largi populare de repudia, menţionez următoarele:

Cazul organizaţiei muncitoreşti pe ţară, exemplu tipic de conglo,erat reacţionar cu sentimente şi metode huliganice organizaţiei iniţiată şi condusă de D-l Ilie Lazăr sub patronajul şi oblăduirea directă a D-lui preşedinte Iuliu Maniu, care, deşi dovedită de unele elemente conştiente ca dăunătoare partidului, a fost totuşi menţinută ca atare de către conducerea partidului, în urma sprijinului dat de D-l preşedinte, în scopul de a fi utilizată, ca masă de manevră, uşor de manipulat, în acţiunea de dezbinare a unitaţii municitoreşti, şi ca sursă directă de elemente de şoc în eventuale acţiuni pe teren.

Cazul organizaţiei tineretului, în special cel universital, asupra cărăia, mai ales din contactul din utimul timp căci şi din manifestaţiile tipic huliganice dela 8 Noembrie 1945, întâi şi 1o Mai şi 1o Noembrie 1946, am ajuns la convingerea că partidul naţional ţărănesc, nu numai că nu s'a preocupat de reeducarea şi formarea acestui tineret în sens demosratic, umanist, dar l-a primit aşa cum l-a cules, dintr-o tradiţie de naţionalism rău înţeles, însufleţit de ură de ras rasă, din toleranţă de spirit tipic legionar.

Atât în organizaţia muncitorească cât şi organizaţia de tineret studenţesc, intrarea elementelor antidemocratice era nu numai liberă, dar şi căutată, servind tacticei şi metodei în care partidul alunecase.

Menţionaz deasemenea cazul organizaţiei femenine, unde am avut ocazie să constat recrudescenţe rasiale, precum şi cazul conflictelor din sectorul II Negru, unde ma remarcat acelaş caracteristice.

Nu am avut posibilitatea materială să trag singura

..//..

524

consecinţă pentru mine a acestor constatări.

Actul dela 29 Iulie 1947 a rezolvat şi cazul meu de conştiinţă şi a pus capăt şi unor stări de lucru care nu puteau decât dăuna ţării noastre.

Pentru care dau prezenta declaraţie scrisă şi subscrisă de mine.

00525

Bucureşti 7 August 1947.

(ss) Alexandru Bunescu.

Bucureşti 12 August 1947

825

00526

D E C L A R A T I E

Subsemnatul preot Anastase Popescu, născut în anul 1885 Iunie 16 în comuna Bestepe Jud.Tulcea, fiul decedatului preot Dumitru Popescu şi al decedatei Maria Popescu, preot deservent al bisericii Sf.Gheorghe din Constanţa, am făcut serviciul militar la reg.23 infanterie cu grad de soldat, nu am suferit de nicio condamnare, domiciliez în Constanţa Str.Romană Nr.6.

La 29 Iulie 1947 eram membru în delegaţia permanentă a fostului partid Naţional Tărănesc, organizaţia Constanţa.

Asupra activităţii mele politice, cât şi a partidului Naţional Tărănesc, atât cât cunosc fie prin participare directă, ca membru al partidului, fie indirect, declar următoarele:

Mi-am început activitatea politică, ca student în teologie la Bucureşti, în mişcarea socialistă a vremei.

La înfiinţarea partidului Tărănesc care întrunea pe acea vreme ideologia progresistă în ţara noastră, m'am înregimentat în acest partid cu gândul că în el voi găsi posibilitatea realizării idealurilor socialiste în ce priveşte clasa ţărănească, cea mai apreciată şi exploatată din ţară noastră, atât de policiamismul conservator, cât şi cel literal.

Prima dezamăgire am avut-o după fuziunea acestui partid cu partidul Naţional din Ardeal condus de D-l Iuliu Maniu, reprezentantul burgheziei ardelene complect streine de idealul şi reformele sociale, care fundamentaseră partidul Tărănesc din vechiul regat, şi care aduce în plus şi elementele conservatoare ale fostului partid al lui Tache Ionescu, elemente cari nu numai erau streine idealului nostru ţărănesc ci direct ostile.

Dezamăgirea aceasta, se confirmă cu ocazia primei guvernări a partidului Naţional Tărănesc care nu numai că nu realizează nici uneia din reformele în favoarea ţărănimi, controlului la întărirea burghezimei româneşti prin sprijinul dat băncilor şi marilor întreprinderi particulare.

In afară de această trădare programatică, are loc şi o inportanţă schimbare de tactică, căci deşi iniţial mobilizarea maselor fusese făcută pe tema unei lupte până la distrugerea

..//..

826

înpotriva partidului reprezentant tipic al burgheziei, vorbe c de partidul Naţional Liberal, dela această dată partidul Naţ o- nal Tărănesc devine adaptat concepţiei rotative, consimţînd a înpărţirea puterei şi exploatării, cu partidul frate de data aceasta Naţional Liberal, ale cărei concepţii apropiere cuprindu-le întocmai:

Pritenia şi cârdoşia acestăise continuă, şi în vremea e celui de al doilea război mondial, prin complicitatea farise - că dată fostului mareşal conducător.

23 August 1944, hotăreşte apariţia în viaţă politică a ţării noastre a celor două partide muncitoreşti, Social Democrat şi Comunist, cari reprezentau şi susţineu interesele ma- selor exploatate până atunci.

Partidul Naţional Tărănesc, care cel puţin formal se e i erijase până atunci, în susţinătorul intereselor acestor mase, la apariţia reprezentanţilor lor legitimi, se demască, arătându-şi adevărata faţă, luân o poziţie înpotriva lor şi alături de partidul specific burghez, Naţional Liberal. Mai mult prin comleativitatea elementelor cari în compuneau, cât mai ales însă ărin abilitatea politică, a conducerii liberale, partidul N.T. se plasează în fruntea forţelor reacţionare.

In acest scop, dintru început, partidul N.T. se plasează pe linia rezistenţei şi obstrucţiei, aricăror realizări democratice culminând prin opunerea lor la înproprietărirea ţăranilor trădare directă a maselor ţărăniste însăşi, pentru apărarea axporturilor cărora pretindeau că luptă şi că există ce partid. Această atitudine, odată luată este dusă până la ultima consecinţă în sensul că lupta angajată înpotriva partidelor şi regimului democratic, este îndreptat şi înpotriva prietenilor acestora. Astfel propaganda scrisă prin dreptatea, diverse apeluri manifeste broşuri cât şi propaganda orală, întruniri, sau dela om la om sun înfluenţate de o spiritualitate tipic burgheză reacţionară, inducând tema naţionalismului şovin la rang de principiu împeducaţie dată maselor.

Se utilizează pentru eceste atacuri directe sau camuflat înpotriva naţionalităţilor din ţările vecine, utilizându-se cel mai fregvent calomnia dar ceace era de natură a agrava în cel mai înalt grad situaţia noastrăca ţară independentă erau atacurile permanente, înpotriva Uniunii Sovietice pe deoparte, iar pe de alta repetatele cereri

..//..

de intervenţie adresate unor puteri streine.
Sezizat de acest haus, nu numai greşit dar şi periculos pentru ţara noastră, am căutat prin intervenţii orale şi scrise să înfluenţez conducerea, arătându-i gravele consecinţe ce decurg precum şi trădarea care se face faţă de masele ţărăniste. Străduinţele mele au rămas fără rezultat şi atunci m'am hotărât să mă retrag din viaţa activă de partid ceace de astfel am si făcut. Drept care dau prezenta declaraţie pe care o susţin şi semnez propiu.

(ss)An.Popescu.
Preot.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Ioan N.Vlădescu, de profesiune avocat, domiciliat în Bucureşti, Calea Şerban Vodă 41, declar următoarele cu privire la întrebările cari ni s'au pus:

Am părăsit rândurile fostului partid Naţional Tărănesc de sub conducerea D-lor Iuliu Maniu şi Ion Mihalache încă dela 4 Ianuarie 1946, odată cu plecarea din partid şi a D-lui Nicolae Lupu.

Consideraţiunile cari m'au călăuzit să iau această atitudine au fost multiple.

Partidul Naţional Tărănesc,- socotit cu ani în urmă, drept un organism politic revoluţionar, prin natura masselor cari îi alcătuiau în trecut - structura, s'a situat dupe 23 August 1944 la dreapta politicii româneşti, datorită, greşelilor conducerii sale.

In desfăşurarea de viaţă a poporului român, trebuia să fie şi să rămână un partid de stânga, fiindcă raţiunea lui de a fiinţa stă în primul rând în lupta contra plutocraţiei.

Greşelile conducerii însă l'au angrenat după 23 August 1944 la remorca partidului bancar Naţional Liberar de sub conducerea D-lui Dinu Brătianu.

In orice caz: în frământarea politică dinpperioada de timp de după armistiţiu, fostul partid de sub conducerea D-lor Maniu şi Mihalache, s'a situat într'o ciudată şi intolerabilă situaţie, cel puţin pentru aripa de stânga al partidului, alcătuită din vechii ţărănişti intraţi în rânduri, după fuziunea de acum aproximativ 12 ani, făcută de Dr.Nicolae Lupu, şeful de atunci al partidului ţărănesc,fără asentimentul a multora din prieteni săi politici printrecare mă număram şi eu.

Cu alte cuvinte vreu să spun:

Că atât conducerea, cât şi parte din cadre, alături de camarila D-lui Iuliu Maniu, au socotit necesar să menţină acest organist politic într'o poziţie nefirească, faţă cu rolul ce trebiua să înplinească în viaţa poporului român.

Partudul s'a închistat într'o rigidă poziţie statică-protestatară şi de obstrucţie faţă de marele probleme ale timpului, fiindcă aşa au vrut atât D-l Iuliu Maniu cât şi D-l Io

./.

Mihalache.

O asemenea atitudine a creiat, încă din 1944 şi mai ales de atunci încoace, nedumeriri, atât pe plan politic intern cât şi extern.

Am socotit, când am părăsit partidul că, în planul politic intern D-nii Maniu şi Mihalache au greşit, când s'a opus realizării imediate a reformei agrare, piatră de încercare pentru democraţie şi pentru realizările de viitor care se impuneau şi se impun şi astăzi.

Deasemenea, au greşit când au crezut necesar să nu controleze trecutul personal şi politic al noilor înscrişi, în majoritatea lor legionari şi când au însărcinat în conducerea diferitelor organizaţiuni de partid, unele persoane a căror activitate notorie în trecut a fost în sprijinul dictaturii.

S'au verificat şi greşelile făcute de D-niile lor, în plan politic extern cu referire la rezervele impuse, faţă de unii dintre aliaţii noştri.

Doctorul Nicolae Lupu şi chiar unii dintre noi, cei din aripa stângă a partidului, am atras atenţiunea D-lor Mihalache şi Maniu, asupra procedurii ce era de urmat, pentru a da posibilitate partidului să iasă din impasul în care se găsea şi pentru ca ţara să-şi ia locul meritat alături de marii săi aliaţi într'o colaborare sinceră şi consecventă,în vederea stabilei şi consolidării păcii generale.

În asemenea înprejurări, înpreună cu Dr.Lupu şi cu alţi prieteni, am cerut clarificarea situaţiunei în partid.

D-nul Maniu a refuzat clarificarea cerută de noi.

D-nu Mihalache, a rămas într'o voită şi inexplicabilă pasivitate.

Aşa fiind, era natural ca vechi lupişti ţărănişti cari alcătuiau aripa de stânga a partidului, să eşim din rânduri.

Această dxclaraţiune am dato astăzi 11 August 1947.

(ss) I.N.Vlădescu

Avocat.

A 527

Prezentul vol. contine 530 (cincisutetreizeci) file (sic). Mr. [signature] 26.VII.1969

~~00531~~ 530

Prezentul dos. conține
531. file. 19. 03. 955.
Lt. ~~flutur~~ -
(Cinci sute treizeci și unu file)

Astăzi ~~noi~~ 22.04.2003 noi
Rotaru Lucian, reprezentant S.R.I.,
și Spiridon Ralu..., reprezent.
C.N.S.A.S., am procedat la
"renumerotarea Dos. nr.
40 081 vol. 19 care conține
530 file plus copertile I și II, în total
532 file.

Reprez. S.R.I.

[signature]

PREZENTUL DOSAR CONTINE
UN NUMAR DE ... FILE
Ziua ... Luna ... 1961

Reprez. C.N.S.A.S.

Spiridon R